

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om ændring af lov om Post Danmark.

Af trafikministeren (Sonja Mikkelsen).
(Fremsat 27/10 99. Første behandling 19/11 99. Betænkning 9/12 99. Anden behandling 14/12 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 98 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV, KRF og Frank Dahlgaard (UP)) mod 14 (DF, EL og FRI).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 90: Forslag til lov om ændring af lov om godskørsel og lov om buskørsel. (Chaufførvikarer).

Af trafikministeren (Sonja Mikkelsen).
(Fremsat 17/11 99. Første behandling 30/11 99. Betænkning 9/12 99. Anden behandling 14/11 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 110 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, KRF, FRI og Frank Dahlgaard (UP) mod 3 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Fortsættelse af tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2000.

Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 5/10 99. Første behandling 7/10 99. Betænkning 27/10 99. Anden behandling 16/11 99. Tillægsbetænkning 17/11 99. 1. del af tredje behandling 15/12 99. Tilføjelse til tillægsbetænkning 15/12 99).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tilføjelsen til tillægsbetænkningen.

Uden for tilføjelsen til tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 745 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Formanden:

Der er indtil 20 minutters taletid for ordførere.

Forhandling**Jan Petersen (S):**

Kom jul, kom sne, kom gaver, siger Bamse i Børnenes Julekalender. Sneen kom tirsdag aften, julen kommer med sikkerhed, og gaver, ja, de kommer sikkert også, for ønskesedlen er

lang, når legetøjskatalogerne er studeret forfra og bagfra.

Op på selve dagen for dagen blandes glæden over gaverne ofte med lidt skuffelse over det, der ikke var under juletræet, selv om det stod på ønskesedlen. Men så fortæller fornuftige voksne mildt og venligt, at man kan ikke få alt, hvad man ønsker sig. Selv om man gerne vil give alle gaverne, så koster det alt sammen penge, og hvis man køber julegaver på kreditkort eller overtræk, så kommer man til at mangle penge til mad og husleje i næste måned.

Vi, der er så heldige at bo i Danmark, har gennem de sidste 100 år fået opfyldt rigtig mange af de ønsker, vi og dem før os har haft om at skabe et godt samfund, hvor der er plads til alle.

Vi forlader dette århundrede som et af verdens rigeste samfund. Et velfærdssamfund med større harmoni, med mere lighed og med færre konflikter end så mange andre steder i verden. Hver eneste generation har i dette århundrede efterladt et samfund, der var lidt bedre end det, de overtog.

Økonomiministeriet beskriver i december-oversigten med tal og statistik de forandringer, der er sket i dette århundredes Danmark.

Vi tog hul på århundredet som et fattigt land. Gamle Danmark var præget af lav levealder, høj spædbørnsdødelighed, fattigfolk og selvfølgelig et lavt skattetryk. De ældste her i landet kan berette om et fattigt og usselt samfund, hvor magthaverne ikke indrømmede almindelige mennesker de rettigheder, vi i dag betragter som naturlige.

Friheden var for de få, krav om lighed, værdighed for alle mennesker og en mere retfærdig fordeling af goderne blev opfattet som en trussel mod de riges rigelige rigdom og ødelæggende for den økonomiske udvikling af landet. Alligevel vandt ønsket om et samfund fyldt med frihed, lighed og med solidaritet.

De fremskridt, vi har oplevet, er ikke noget, der er kommet af sig selv. Opbygningen af velfærdssamfundet er blevet skabt af danskerne i fællesskab, af en vision om et bedre samfund af mennesker, der er gået sammen om at kæmpe for forbedringer.

Finanslov efter finanslov har vi flyttet os fra et liberalt, fattigt og råt samfund til 1990'ernes velfærdssamfund.

Derfor tager vi hul på et nyt århundrede som et stærkt fællesskab, hvor friheden og hvor ligheden og hvor solidariteten er bærende værdi-

er, som et land, der har mere til fælles end sprog og flag.

På overfladen er denne finanslov, som finanslovene før den, en samling tal med en masse statistik. Men bag disse tal og bag statistikkerne gemmer sig disse grundlæggende værdier, fordi tallene nemlig er en fortælling om en menneskelig, en miljømæssig og en økonomisk succes.

De brutale kendsgerninger er, at den her regerings økonomiske politik virker. De afgørende nøgletal i økonomien er positive, beskæftigelsen er høj, og arbejdsløsheden falder stadig, om end den er ved at flade ud. Betalingsbalancen er på rette vej, og det offentlige overskud er stort.

Inflationen og lønudviklingen er i overkanten af det, vi ønsker, men pinsepakken og de kommunale aftaler gør deres til, at den økonomiske politik alligevel virker. Finansloven her underbygger den fastlagte kurs.

Vi lander blødt efter et kraftigt opsving og lægger grunden til ny fremgang. For når al snak om taktik og kortsigtede gevinster i krigen om hver eneste detalje forstummer, så er det afgørende jo: Fik vi flere i arbejde, og kunne vi få det danske arbejdsmarked til at vokse? Svaret er ja, og det skal fortsætte. Fik vi nedbragt gælden og sikrede vi faldende offentlige renteudgifter? Ja, og det skal fortsætte. Fik vi fuld fart på fornyelsen af det danske samfund? Ja, og det skal fortsætte.

Finansloven er en fortælling om en økonomisk succes, om et land, der kræver mange penge af sin befolkning, men som også sikrer alle en grundlæggende social tryghed og lige adgang til uddannelse og sundhed, om et land, hvor der tages hensyn til de mest sårbare, og hvor ingen skal nøjes med sig selv.

Den fortæller om et land, der også er optaget af at kunne klare sig i fremtiden, hvor vi skal blive dygtigere, lære de nye redskaber at kende, blive fortrolige med dem og kunne klare os i det internationale samfund, om et land, hvor man betaler for de julegaver, der ligger under træet, så man også har råd til nogle næste år og næste igen, og så det fortsat vil være sådan, at den ene generation efterlader et lidt bedre land til den næste.

Men – for der er også et men – den største politiske opgave i disse år er at bekæmpe de sociale og kulturelle konflikter og spændinger, som langsomt vokser i vores land. For når de fleste får det bedre, bliver det endnu mere mar-

kant, hvem der endnu ikke har fået deres rimelige andel og mulighed i fremgangen.

Når de i udlandet roser vores økonomiske succes og ser vores sociale problemer som et marginalt problem, er det ikke godt nok for os. Kort sagt, så er verdens bedste velfærdssamfund endnu ikke godt nok for dem, der mest af alle har brug for det.

Finansloven for 2000 er socialt retfærdig, og den er socialt nødvendig, fordi den i ord og ikke mindst i penge forstærker den sociale indsats, som er hele ideen med denne regerings arbejde. Der er stadig mennesker, der slides på vores arbejdsmarked og slides ned. Vi kan alle blive ramt af sygdom, og vi kan alle blive udsat for, at kræfterne ikke rækker til at arbejde så meget.

Vi vil ikke acceptere et samfund, der først bruger mennesker, dernæst nedbryder mennesker for til sidst at smide mennesker direkte ud af arbejdsmarkedet. Derfor indeholder finansloven flere bevillinger til arbejdsmiljøet og specielt til indsatsen over for de 10 farligste job og i særdeleshed for de to allerværste. Der sættes mere fart på et rummeligt arbejdsmarked med social trykthed, med fleksjobbene, der udvides gennem den forbedrede ledighedsydelse.

Finansloven lægger også grunden til en førtidspensionsreform. Målet med en førtidspensionsreform er, at den tager udgangspunkt i personers arbejdsevne fremfor arbejdstab, og at den giver bedre mulighed for at kunne bruge arbejdsevnen. Målet er et arbejdsmarked, der er mere rummeligt, der har plads til alle.

Det bedste svar, man kan give mennesker, der befinder sig på kanten af samfundet eller risikerer at komme der, er fast arbejde. Og det har hundredtusinder af danskere mærket de sidste 7 år. Arbejdsløsheden er nu lavere, end den har været i de sidste 20 år.

Men der er stadig for mange, der ikke har et arbejde, fordi de har det forkerte navn, det forkerte køn eller den forkerte alder. Vi kæmper med arbejdsløshed i nogle områder af landet, i nogle bestemte kvarterer i vores større byer, og vi kæmper med en arbejdsløshed, der rammer de lidt ældre, de ufaglærte, de ufaglærte kvinder i særdeleshed, og mennesker i øvrigt, som er kommet fra andre lande og har opholdt sig i vores land inden for den sidste generation.

Det danske svar er en aktiv arbejdsmarkedspolitik med rettigheder og pligter og en konstant indsats i arbejdsformidlinger og på vore uddannelsesinstitutioner, så de arbejdsløse får

job og kvalifikationer. Den indsats har virket, for ellers var beskæftigelsen ikke vokset med 200.000 nye job, de fleste i den private sektor.

Men svaret er ikke godt nok, for målsætningen omfatter også de mange, der stadig er ledige. Gentagen aktivering i en høj alder uden udsigt til job skaber irritation og håbløshed, ja til tider vrede over et samfund, der kræver, at man gør sin pligt, men ikke i alle tilfælde kan levere en ret til et helt almindeligt arbejde.

I finansloven er der ekstrabevillinger til arbejdsmarkedspolitikken, så vi kan fremrykke tilbuddene til de ledige, kan sikre større kvalitet i aktiveringsindsatsen og få det endelige opgør med langtidsløsheden. Men nok så vigtigt er det, at forliget fjerner en række irriterende begrænsninger i arbejdsmarkedsreformen fra sidste år.

Det ubetingede krav om aktivering af 58-59-årige fjernes, men retten består for dem, der ønsker at blive på arbejdsmarkedet. Samtidig kræver vi bedre kvalitet og større sammenhæng i det, vi byder de arbejdsløse. Vi vil ikke finde os i aktivering uden mening, og derfor vil arbejdsministeren stoppe meningsløse projekter, når vi støder på dem.

Et af de perspektivrige forslag i finansloven er forslaget om servicejob til ledige over 47 år. Her tager vi fat og giver reelle jobmuligheder for arbejdsløse. Vi kan spørge helt enkelt: Hvorfor ikke ansætte en 55-årig arbejdsløs kvinde som den ekstra pædagogmedhjælper eller hjemmehjælper? Eller hvorfor ikke ansætte en 52-årig arbejdsløs mand som den ekstra pedel?

Svaret er: Ja, hvorfor ikke? Mange steder i den offentlige sektor har vi brug for en helt ordinær og ekstra hånd. Lad så være, at det betyder en lidt større offentlig sektor. Hvis vi på én gang giver lidt ældre ledige et tilbud om et rigtigt job og samtidig giver mulighed for at forbedre servicen i forhold til f.eks. børn og ældre, hvad er så problemet?

Også aftalerne om voksen- og efteruddannelse må ses i sammenhæng i kampen mod arbejdsløsheden. Hvis vi ikke nu kæmper for uddannelsesmuligheder for Danmarks ufaglærte, så får de svært ved at fastholde arbejde, får svært ved at få et nyt arbejde og har stor risiko for at blive fremtidens arbejdsløse.

Hele grundlaget, for at vi alle kan følge med udviklingen på arbejdspladserne, er, at vi satser vores ressourcer på de mange, der ikke har fået deres ret til uddannelse. Det er uacceptabelt, at

en halv million danskere endnu ikke har fået mulighed for at forbedre de helt grundlæggende skolekundskaaber.

Finansloven tager også fat på en række af de sociale problemer, der rækker ud over arbejdsløsheden eller, som hos nogle, forstærkes af arbejdsløshed. Børn, der forsømmes fra den tidlige barndom, fordi forældrene ikke magter ansvaret, unge, der begår kriminalitet, fordi ingen i tide lærte dem, hvordan man opfører sig ordentligt. Voksne, hvis liv går i stykker, bliver hjemløse, ryger i misbrug, eller voksne mennesker eller børn for den sags skyld, der bliver sindslidende. Mennesker, der klumpes sammen i boligområder, hvor det er hårdt at leve, hvor meget forsømmes, og hvor ressourcerne ikke rækker til at skabe et positivt boligområde.

Sådan har flertallet det sikkert ikke, men det er i forhold til at løse de problemer, vi som nation skal vise, om de lige muligheder, om frihed og solidariteten nu også holder.

Vi sikrer med finansloven penge til en bedre lovgivning for sårbare og truede børn, når de anbringes uden for hjemmet, vi sikrer penge til en indsats over for unge, der krænker andre mennesker med vold og trusler eller ødelægger boligområderne med hærværk og tyveri, og de mødes med et stærkere nærpolti, med samarbejde mellem socialarbejdere, politi og skole, med bedre fritidstilbud i klubber og arbejde og uddannelse. Der afsættes penge til det.

Og der laves en national handlingsplan til de hjemløse med akuttilbud, alternative pleje- og omsorgsmuligheder og boligmuligheder i tilknytning til forsorgshjemmene. Det afsættes der penge til.

Det høje ambitionsniveau med hensyn til Danmarks sindslidende fortsættes også de kommende år, så vi kan forbedre vores psykiatriske hospitaler og give trygge boligmuligheder, når den enkelte sindslidende ikke har behov for indlæggelse. Der afsættes penge til det.

Der kunne føjes mere til denne liste over de sociale forbedringer, der gemmer sig i finansloven, men i de mange enkeltinitiativer og i de hovedtemaer, jeg har nævnt, er der en helt enkel, rød tråd. Landets sociale problemer skal løses i dybden. Vi skal tage fat på det, så utryghed, som mange oplever, fjernes, og så oplevelsen af at være tilskuer til et samfund, hvor de fleste spiller på banen, men hvor man ikke selv er inviteret med, fjernes.

Det er det, der skal til, så vi sikrer, at der stadig væk er liv og kraft i det sammenhold og de værdier, som har båret nationen i århundredet.

Når det gælder de grundlæggende serviceydelser betyder finansloven også nye fremskridt. Der er en bred sundhedsaftale, som især giver øgede midler til kræftbehandling på vores sygehuse. Der er pladsgaranti for dagtilbud, som nu må kunne gennemføres i de sidste kommuner. De seneste massive forbedringer i sundhedssektoren og på børnepasningen forbedres med denne finanslov.

Også på to andre væsentlige områder betyder finanslovaftalen, at der nu kommer ro og flerårige politiske og økonomiske aftaler. Det gælder politiaftalen, hvor politiet – ud over det jeg nævnte i nærområdet – bl.a. også får kræfter til øget kamp mod bandekriminalitet, økonomisk kriminalitet osv. Og det gælder trafikafalterne, hvor skinnenettet renoveres på jernbanerne, hvor antallet af togsæder forøges, og hvor afgangene mellem landsdelene bliver bedre. Og dér er selvfølgelig også afsat midler til tre nødvendige og vedtagne vejanlæg.

Politik – og det er finanspolitik jo – handler om at agere her og nu på aktuelle problemer, men det handler i lige så høj grad om at ruste vores samfund til fremtiden, og lade vores reaktioner her og nu have et perspektiv i fremtiden, så vi trygt kan se, hvad der er foran os.

Samfundets konkurrenceevne er nemlig ikke alene et spørgsmål om lønmodkostninger og størst mulig konkurrence, selv om det lyder sådan, når man hører på de evindelige diskussioner om statistik og teknik. Det er i mindst lige så høj grad et spørgsmål om at have veluddannede mennesker, have en befolkning, som er parat og kan klare nye tider, engagerede og dygtige medarbejdere, der får lov.

Og det er et spørgsmål om, at samfundet går foran, når det gælder de nye store områder som forskning, informationsteknologi og infrastruktur. Her bringer finansloven for år 2000 os også videre.

Der er nye bevillinger til folkeskolen, og der er en markering af folkeskolen som et hovedemne i næste års kommuneforhandlinger. Og det viser en udtalt vilje til at sikre vores børn en endnu bedre skole, så de er godt rustede til fremtiden. Med fuld respekt for folkeskoleforliget må vi sikre vore børn den bedste folkeskole, så de møder en bedre skole, end den vi gjorde.

Også voksenuddannelserne går nu ind i en omfattende reformperiode. Finansloven fast-

lægger det økonomiske udgangspunkt. Der bliver om et par år muligvis arbejdsgiverbidrag, men der er allerede nu øget medansvar fra arbejdsmarkedsorganisationerne, så vores voksenuddannelser får ny dynamik, og der kommer større grad af ressourcebevidsthed ind i tilrettelæggelsen af voksenuddannelsesstilbudene.

Men nok så væsentligt er det også, at vi anerkender praktiske erfaringer skaffet på arbejdspladser, og opnåede færdigheder i efteruddannelserne, så voksenlærlingeuddannelsen nu kan suppleres med en tredje vej til svendebrevet.

Danmark er blandt verdens førende lande, når det gælder uddannelser, og også når det gælder informationsteknologi. Her er opgaven også at få sikret, at hele befolkningen er med. Det digitale Danmark, som regeringen har spillet ud med, er en samlet IT-strategi for Danmark, der vil give flere adgang til Internettet, give større muligheder for udveksling af informationer mellem borgere og offentlige myndigheder og sikre en større udnyttelse af informationsteknologien i alle uddannelser fra folkeskole til forskningsinstitutioner.

Også den nye bibliotekslov, der finansieres i finansloven, er et led i regeringens mål om at give alle adgang til Internet via vores biblioteker.

Vi fremtidssikrer vores samfund, men vi må samtidig prioritere i forhold til de svageste i blandt os, og det er hverken en gratis eller en let politisk ambition. Det kræver engagement, det kræver lovgivning, men det kræver mere. Det koster penge. Og det kræver en evne til at spare, prioritere og bruge indtægter med omhu. Det kræver helt enkelt, at vi tænker på andre end os selv.

Finansloven lever op til dette krav. Der er sparet på driften, hvor det er realistisk og acceptabelt. Der er prioriteret, hvor vi har kunnet skaffe os politisk opbakning til det. Der er skaffet indtægter, hvor det var nødvendigt. Og sådan må det være, når ønskesedlen skal omsættes i gaver, og regningen betales med det samme.

Nogle partier holder så taler ude i byen og gør noget andet herinde. Der bruges penge på at annoncere med store, dyre løfter til vores ældre i dagbladene, men at mande sig op til så meget som faktisk at stille et forslag i Folketinget om det, man lover den ældre befolkning – det kunne være mere i folkepension – det orker man ikke. Er det fordi, det koster?

Eller blot så lille en opgave som at stemme for de nye servicejob, der vil betyde lidt flere hænder til at hjælpe i ældreomsorgen eller hjælpe på sygehusene, det kan man ikke. Eller bare det at stemme for lidt bedre boligområder i de hårde bydele igennem vores kvarterløft, der også er finansieret heri. Det kan man heller ikke.

Man glemmer også helt at foreslå, at indkomstskatten skal sættes ned til 30 pct., som man ellers skriver om i sine programmer. Men det ser vi ikke nogen konkrete forslag om.

Men man kan godt stemme for en del af de initiativer, vi andre foreslår, mens man samtidig stemmer imod de indtægter og besparelser, der skal finansiere dem. Det svarer faktisk til, at man lover sine børn en masse julegaver under træet, men så undlader at købe dem. Eller at man gerne vil have sit navn med på til-og-fra-kortet, bare man slipper for selv at betale.

Og man kan også love skattestop i kroner og procenter og have æren for det for derefter at lade andre slæbe pengene hjem til de øgede udgifter. Det lyder jo folkeligt og fornuftigt, for hvem elsker nye skatter og afgifter?

Men husker man at sige, at det koster i fælles velfærd, hvis der ikke er indtægter til at betale velfærden? Og husker man at nævne, at denne regering har fastholdt skattetrykket? Det står i øvrigt i skærende kontrast til, at skattetrykket under Schlüterregeringen i 1980'erne eksploderede med nye skatter og afgifter, og hvor man f.eks. nåede 59 nye skatter i hr. Anders Fogh Rasmussens første år som skatteminister.

Men nu skal skatter og afgifter så fastfrysnes. De fleste vil tro, at det giver uændret velfærd. Men det passer ikke. Det vil medføre dramatiske nedskæringer i danskernes velfærd, fordi vi med det løfte ikke kan inflationssikre indtægterne, da store dele af vores skatter og afgifter opkræves i kroner og øre. Hvordan giver det råd til velfærd for flere ældre? Hvordan sikrer det en god folkeskole til flere børn?

Sandheden om dansk økonomi og det danske velfærdssamfund år 2000 er ganske enkel. Vi har en grundlæggende sund økonomi. Den må ikke ødelægges af letsindige løfter.

Men det er jo ikke målet i sig selv, for det er jo det, der er hele pointen: Økonomien skal sikres, at vi kan fastholde et land, der er engageret i fremtiden, som har sikret den sociale tryk, kan udvide den, hvor det er nødvendigt, skabe plads til alle og gøre det til et samfund, der er parat til fremtiden, men som har respekt for nu-

tiden og bygger på fornuftige værdier skabt over 100 år.

Formanden:

Jeg erindrer Tingets medlemmer om, at vi i forbindelse med afslutningsdebatten i sommer havde en situation, hvor der var omkring 60 korte bemærkninger til en enkelt ordfører.

Jeg lyttede mig efterfølgende frem til, at der var almindelig enighed om, at når det er tilfældet, så vipper en politisk debat her i Folketinget for meget over på det, der hedder korte bemærkninger, og ordførerne må vente for længe for at kunne komme til at aflevere partiets synspunkter.

Så det er min agt at stramme til på et passende tidspunkt. Jeg siger det, fordi jeg indtil nu har 16 korte bemærkninger indtegnet, og dem tager vi så fat på nu. Det er i følgende række: Kristian Jensen, Flemming Kofod-Svendsen, Frank Dahlgaard, Tove Fergo, Henning Grove, Per Stig Møller, Frank Aaen, Kristian Thulesen Dahl, Gitte Lillelund Bech, Jens Kirk, Ester Larsen, Jens Hald Madsen, Karen Rønde, Jens Rohde, Hans Christian Schmidt og Kim Behnke. Hr. Kristian Jensen.

Og en kort bemærkning er 1 minut.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Den søde julestemning havde tydeligt grebet den socialdemokratiske ordfører, der nævnte en lang række ting om ønskesedler og julegaveønsker og også sagde, at man selvfølgelig ikke kan få alt på sin ønskeseddel indfriet.

Det undrer ellers, når man kigger på den linje af nye skatter og afgifter, som den nuværende regering har fået indført, men især når man kigger på den samling af engangsindtægter, der har været.

Vi kan jo se, også af finansministerens egne tal, at indtil nu er statens økonomi kun reddet gennem engangsindtægter, hvor over 1 mia. kr. er blevet hentet ind i fremrykkede indbetalinger, salg af aktiver m.v.

Hvornår ønsker regeringen at indføre en sund finanspolitik, sådan at man ikke bare får et lille bitte overskud efter 7 år med opsving, men hvor man får et sundt overskud, ikke via salg eller fremrykning af indtægter, men gennem besparelser, sådan at vi kan begynde at afdrage på den alt for store statsgæld, vi har?

Hvis vi ikke havde brugt de 100 mia. kr. til nye udgifter, men til afdrag, ja, så havde vi haft

mulighed for at lave de skattesænkninger, som vi er mange der ønsker.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Når man har afsluttet en forhandlingsrunde med deraf følgende følgelovgivning, er det naturligt at stille spørgsmålet: Kunne vi gøre det lidt anderledes?

Og dér vil jeg gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, da jeg synes, vi har haft meget lidt tid til at behandle følgelovgivningen: Vil Socialdemokratiet aktivt gå ind for en ordning med, at der f.eks. er en måned til at behandle følgelovgivningen, sådan at man sætter dato på, hvornår finanslovforhandlingerne er afsluttet? Det betyder naturligvis, at man skal starte en 14 dage, 3 uger før, sådan så vi sikrer os, at der er ordentlig tid til den følgelovgivning. Der synes jeg vi har haft betydelige problemer i år.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Hr. Jan Petersen beskrev udviklingen i hele dette her århundrede, som om det var en slags status over Socialdemokratiets århundrede, og det tror jeg er rigtigt. Det var så det, og så må vi se, hvad der kommer i det næste århundrede.

Men det var jo ikke løgn, at det var en succesfuld udvikling, og at Danmark i dag fremstår som et af de rigeste lande i verden, at projekt Danmark, projekt DK, har været en fantastisk succes med sin egen valuta, kronen, en fantastisk succes, sådan at vi kan afslutte dette århundrede med en rekordstor valutabeholdning, med en betalingsbalance, der er positiv, med en arbejdsløshed, der er lav, med en beskæftigelse, der er høj, med en inflation, der er under kontrol og med en tillid til dansk økonomi og det danske folkestyre, som er helt fantastisk.

Hvorfor så afskaffe projekt DK til fordel for projekt EU? Hvorfor så afskaffe den danske valuta, når den har været en fantastisk succes? Det kunne være interessant at få et svar på det.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Må jeg svare hr. Frank Dahlgaard først.

Tak for beskrivelsen og bekræftelsen af, hvad det her århundrede har medført for landet. Jeg er også forholdtvis optimistisk med hensyn til, at de værdier og de fremskridt kan fastholdes

og udbygges og moderniseres i det nye århundrede.

Men jeg tror så også, hr. Frank Dahlgaard må anerkende, at netop Danmarks succes også beror på vores konstante evne til at involvere os og deltage i det internationale samarbejde, der omgiver os. Og noget af det, der har været en af de vigtigste forudsætninger for Danmarks fremgang i efterkrigstiden, har jo netop været evnen til at indgå i økonomisk-politiske samarbejdsformer med de europæiske lande, og dér står vi selvfølgelig foran nogle nye instrumenter, dels fælles valuta og dels hele EU-samarbejdet.

Jeg tror faktisk, de er en væsentlig forudsætning for, at vi kan fastholde både velfærd og fremgang for dette land. Jeg tror ikke, der er nogen positiv fremtid for Danmark i, at vi isolerer os. Vi har i øvrigt historiske erfaringer for, at isolation giver os ganske store vanskeligheder.

Må jeg sige til hr. Kofod-Svendsen: Ja, vi kan godt gøre det lidt anderledes. Socialdemokratiet er altid tilhænger af, at vi forsøger at forbedre lov kvaliteten. Det har vi bidraget aktivt til under det udvalgsarbejde, der var under Udvalget for Forretningsordenen, og vi er altid parate til nye diskussioner og overvejelser af nye forslag om, hvordan vi kan sikre en høj lov kvalitet. Men jeg vil ikke i dag give noget konkret tilsagn om, hvad det skulle indeholde. Det synes jeg må bero på en mere kvalificeret overvejelse.

Og så hr. Kristian Jensen: Ja, altså de over-skud i den offentlige økonomi, vi skal præstere over for dem, der skal bedømme os i udlandet, er jo ikke påvirket af de engangsindtægter, og i øvrigt er ideen om at indlægge engangsindtægter jo ikke fremmed for selv borgerlige politikere. Man brugte det jo også, selv da man havde borgerlige finansministre.

Jeg forstod så på hr. Kristian Jensen, at vi endda kunne have fået råd til skattelettelser, hvis vi havde undladt at lade de offentlige udgifter stige i den her regerings tid. Jeg synes, at hr. Kristian Jensen bør redegøre for fra talerstolen, hvad det var for nogle besparelser, man ville have gennemført. Det var et ret stort beløb. Jeg hørte 100 mia. kr. Kunne hr. Kristian Jensen ikke så redegøre for, hvad det er for besparelser, han vil gennemføre, så danskerne kan finde ud af det?

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Hr. Jan Petersen, Socialdemokratiets ordfører, fortæller, at der er fuld fart på dansk økonomi, arbejdsløsheden har ikke været lavere de sidste 20 år, og vi har en grundlæggende sund økonomi, siger ordføreren.

Og det er vi helt enige i i Venstre. Pengene ruller ind i de offentlige kasser: 62 mia. kr. om året. Samtidig er der overfyldte daginstitutioner, nedslidte skoler, syge på venteliste, gamle, der får taget deres hjemmehjælp, og et grundlæggende spørgsmål, som jeg godt vil give mæle her fra Folketingets talerstol, er: Hvad er alle pengene gået til? Hvad går pengene til? 62 mia. kr. om året ekstra i de offentlige kasser, og så ser det stadig væk sådan ud, når man kigger ud i det danske samfund. Kunne Socialdemokratiet og regeringen ikke godt fortælle mig og den danske befolkning, hvad alle pengene er gået til?

(Kort bemærkning).

Henning Grove (KF):

Står Socialdemokratiet bag det perfide angreb, som finansministeren rettede imod fru Lene Espersens landsrådstale og hentydning til totalitære stater? Står Socialdemokratiet bag det? Skal man virkelig 60 år tilbage? Fru Lene Espersen var ikke engang født dengang.

Jeg husker tilstedeværende socialdemokrater her, jeg husker Anker Jørgensen, der omfavnede Kim Il Sung i Nordkorea, jeg husker Svend Auken, der tog til Nordkorea og fik benene klippet af, så han kunne kysse Kim Il Sung, jeg husker rejser til Østtyskland, rejser til Sovjetunionen hos Socialdemokratiet i 1980'erne. Er det virkelig en måde at føre en debat på her ved en finanslovaftslutning? Jeg synes, at finansministeren skulle tage og gå på talerstolen og give en undskyldning.

(Kort bemærkning).

Per Stig Møller (KF):

Ja, men så kan han jo give et par stykker. Vil Socialdemokratiets ordfører bekræfte, at man ifølge det lovforslag, som KV-regeringen fik vedtaget om Københavns Havn i 1992, ikke kunne konfiskere 1,7 mia. kr. fra havnens kasser? Vil han bekræfte, at man præcis ikke ændrede den retlige status for Københavns Havn i forhold til loven fra 1913? Og vil han bekræfte, at trafikminister Kaj Ikast ved den lejlighed, alt-

så ved andenbehandlingen den 17. juni 1992, sp. 10848, sagde:

»Jeg mener, at det resultat, vi er nået frem til, vil medføre, at vi bevarer havnen som en enhed, der skal drive havnevirksomhed, men herudover som noget nyt også skal foreslå planlægningen af brugen af afhændede havnearealer. Det er også noget nyt, at pengene bliver i havnen.«

»At pengene bliver i havnen«. Det vil sige, at det, regeringen har gjort her med at tage 1,7 mia. kr. ud af havnen, er et brud på den havnelov, som vi fik vedtaget i juni 1992. Vil hr. Jan Petersen ikke være venlig at bekræfte dette?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg tror, jeg vil nøjes med at sige til hr. Per Stig Møller vedrørende Københavns Havn, at der bliver fremsat et lovforslag i dag, og at det også er inspireret af det forslag, som den tidligere trafikminister, omtalte hr. Kaj Ikast, fremsatte. Der er selvfølgelig også tale om forskelle. Men som det blev drøftet i går under de korte bemærkninger, er det jo lidt mere kvalificeret, at vi diskuterer det, når nu alle har haft lejlighed til at studere lovforslaget. Det kommer som bekendt i dag. Der bliver så naturligvis en første behandling, anden behandling og sluttelig en tredje behandling. Så der er en god diskussion foran os her.

Men lad mig blot efterlade det ene synspunkt her, at den måde at omlægge statslige og anvende statslige formuer på jo ikke er fjernt fra en borgerlig tankegang. Vi er jo stadig væk nogen, der – om end det er historie nu – husker, at man jo forgreb sig på Statsanstalten for Livsfor sikring, i øvrigt omtalt også i det retslige responsum, som ligger til grund for regeringens forslag.

Til hr. Henning Grove vil jeg såmænd nøjes med at sige, at Socialdemokratiet altid står bag ved finansministeren. Men jeg forstod, at indlægget jo egentlig mere var rettet til finansministeren. Det var vist ikke mig, der skulle svare på det.

Men jeg kan da godt begive mig ind i den diskussion. Jeg var da også nede og hilse på Nelson Mandela og kan huske, hvem der også var der, om end bidragene til frihedskampen i Sydafrika var begrænsede, ja, at der var et direkte nej, når bevillingerne dengang skulle gives til ANC. Men det er historie, det er jeg enig i, og historien kan jo godt blive en del af den

politiske debat. Men ofte er det jo bedst at føre den som en historisk debat fremfor en politisk debat.

Og så til fru Tove Fergo, og hvad pengene bruges til. Jo, de bruges til bedre sygehuse, de bruges til flere daginstitutionspladser, de bruges til flere og bedre psykiatriske hospitaler, de bruges rent faktisk til det, som fru Tove Fergo efterlyser.

Jeg kunne så spørge fru Tove Fergo: Hvor vil fru Tove Fergo finde de 62 mia. kr. i dagens kommunale, amtskommunale og statslige budgetter? Hvem skal skæres bort? Hvad skal skæres bort?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den socialdemokratiske ordfører brugte billedet om ønskeseddel og mulighed for at opfylde ønsker; giv noget, folk bliver glade for.

Så er mit spørgsmål til Socialdemokratiet, om der overhovedet er noget i denne her finanslov, som man selv tror på at de ude på ældrecentret sidder og snakker om i dag således: Det var dejligt, det var lige noget til mig. Det har vi også gået og manglet. Det ville vi meget, meget gerne. Det var godt gået.

Tror Socialdemokratiet, at der ude i bistandskontorenes venteværelser er nogen, der siger: Det her, det var noget til os? Endelig var der noget til dem i samfundet, der har haft den ringeste udvikling indkomstmæssigt, arbejdsmæssigt.

Mit spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører er: Når der nu er så god en økonomi, hvorfor er der ikke ét markant socialt løft i denne her finanslov, som de virkelig kan få øje på derude, hvor de må notere sig, at rigdomsudviklingen i øvrigt er gået dem forbi?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har Dansk Folkeparti jo ikke – meget mod vores vilje i øvrigt – været til finanslovforhandlinger om næste års finanslov. Jeg spurgte hr. Jan Petersen i går under debatten dér om, hvor lang tid den politik, som regeringen og Socialdemokratiet nu havde indledt over for Dansk Folkeparti – altså isolationspolitikken, om at vi jo ikke var stuerene og derfor ikke kunne deltage i forhandlingerne – strækker sig.

Er det sådan, at vi skal forvente, at i den her valgperiode, hvis nu den løber tiden ud, altså til foråret 2002 – der er to finanslovforhandlinger

indtil da – skal vi i Dansk Folkeparti forvente, at vi ikke bliver inviteret til finanslovforhandlinger? Altså er der konsekvens i holdningen fra Socialdemokratiets side, eller er det i virkeligheden sådan, at man lidt har fortrudt, at man kom til at klandre Dansk Folkeparti for at være ikke stuerene med det resultat, at vi skal forvente, at vi godt kan blive inviteret senere?

Det er meget rart for vores planlægning at vide, hvad der rører sig på det område i socialdemokratiske hoveder.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Det er en utrolig historie, som hr. Jan Petersen præsenterer i sin ordførertale. Det er en historie, der lyder som et eventyr, men det er det ikke. Det er en historie, som er utrolig. Den er lige så utrolig som det foreliggende forslag til finanslov, herunder trafikforliget.

Jeg er nødt til at stille hr. Jan Petersen det samme spørgsmål, som den socialdemokratiske overborgmester Jens Kramer Mikkelsen har stillet på Socialdemokratiets hjemmeside den 4. december 1999. På hjemmesiden loves et klart og hurtigt svar, som overborgmesteren endnu ikke har fået.

Spørgsmålet lyder: »Hvorledes har man beregnet, at Københavns Havn skal og kan bidrage med 750 mio. kr. plus fire gange 260 mio. kr. og samtidig skal gøre det hele meget bedre?«

Kan vi i dag få klar besked?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

De medarbejdere i Socialdemokratiets Nyheds-tjeneste, der holder øje med hjemmesiden, takker for opmærksomheden i går. Så er det sagt.

Jeg vil så også gøre opmærksom på, at når man citerer overborgmester Jens Kramer Mikkelsens indlæg, så glemmer man fra Venstres side at nævne, at han i øvrigt benyttede lejligheden til at rose finanslovaftalen.

De oplysninger, der i øvrigt efterspørges, vil jo fremgå af lovforslaget. I det omfang, det ikke er tilstrækkeligt, er der jo adgang til i lovbehandlingens at spørge yderligere til det. Men for nu at undgå gentagelser af gårsdagens pressemeddelelser, så kunne jeg sige, at der tages værdier ud af Københavns Havn, ja. Men der tages ikke flere værdier ud af Københavns Havn, end at vi er sikre på, at havnen har en god fremtid foran sig.

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg vil bare gentage: Jeg inviterer ikke Dansk Folkeparti til finanslovforhandlinger. Jeg modtager en invitation og møder frem. Hvis jeg skulle give finansministeren et råd, hvad der somme tider kan være mulighed for, vil det da være indtil videre, at jeg ikke kan se af det, Dansk Folkeparti fremlægger mundtligt, i annonceformer, eller hvilken måde man i øvrigt gør sig kendt på om finansloven, at der i og for sig er nogen grund til at tale videre om det.

Så vil hr. Frank Aaen gerne vide, hvordan de på ældrecentret i dag og i morgen og dagene op til jul helt konkret kan se: Hvad fik vi så? Jo, men der har hr. Frank Aaen og jeg jo et problem, medmindre vi bare blev enige om at sende en check, der er der på datoen, og det blev vi jo ikke.

Det varer jo lidt, før det, man gør her, de penge, vi bevilger her, virker, for når nu klubtilbudet er derude, og det er blevet bedre, hvor det har været manglende eller har været dårligt, det, der er afsat penge til, når nu det er der, oplever mennesker så, at det var, fordi vi gjorde det? Det ved jeg ikke. Det gør de sikkert ikke, medmindre vi insisterer på, at det var, fordi vi gjorde det sådan. Eller når kvarteret bliver pænere, og det begynder at fungere menneskene imellem, husene bliver renoveret, blokkene bliver kønnere, eller når servicejobbene fungerer, og der kommer én mere ud på plejehjemmet om et halvt år, når kommunalbestyrelsen måtte have besluttet det, så kan det da godt være, at den pågældende ældre ikke kan se sammenhængen her, men så bør hr. Frank Aaen, som er enig i de projekter, og de andre partier, der indgår i aftalen, jo fremhæve, at der er den sammenhæng mellem politik, bevillinger og så virkningen.

Formanden:

Hr. Jens Kirk.

Jeg foreslår, at de, der ønsker ordet for korte bemærkninger, tager plads ved ordførerbordet. Det fremmer debatten.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Hr. Jan Petersen var inde på mange ting i sin ordførertale. Jeg vil koncentrere mig om én. Det er jernbaneforliget.

Pendlertrafikken får et løft i Danmark. Det bliver bedre for alle i de tætbeboede områder, i Københavnsområdet, trekantsområdet, Århus,

ja, måske helt i Aalborg. Men er det rimeligt, vil jeg spørge hr. Jan Petersen, at det er befolkningen i den øvrige del af den tyndt befolkede provins, der skal betale for den pendlertrafik?

Jeg tænker selvfølgelig her på dieselaftgiften, som jo rammer alle, ja, lige fra dem på Bornholm, Lolland-Falster til dem i Sønderjylland og Vestjylland og Nordjylland. Er det rimeligt, at de skal betale for transporten i de transportkorridorer, vi har dér? Det vil jo gøre alting dyrere for disse mennesker og gøre dem mindre fleksible. Jeg synes, man kunne have fundet ud af det på anden måde.

Er hr. Jan Petersen enig med undertegnede i det?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Vi fik flere i arbejde, siger den socialdemokratiske ordfører. Jamen hvorfor nedsætter regeringen så ikke bruttoskatten som lovet? Regeringen har jo afgivet et klart løfte om, at bruttoskatten vil blive sat ned i takt med, at ledigheden falder. Hvad er karakteren egentlig af dette løfte?

Er løftet af en sådan art, at regeringen ønsker sin noget skrøbelige troværdighed målt på sin evne og vilje til at holde, hvad man lover, eller er det kun til pynt? Er det nærmest at sammenligne med sukkeret om den bitre pille, der skal få den til at glide lettere ned?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Hr. Jan Petersen fortæller om en succeshistorie, om en sund økonomi. Så vil jeg spørge: Er det en succes, at man, når man er i højkonjunktur med ekstra skatteindtægter og man så skal finansiere noget, så bliver nødt til at gøre det via nye skatter og afgifter? Er det en succes, at når man gerne vil løse beskæftigelsesproblemer, så gør man det ved at ansætte flere i den offentlige sektor? Er det en succes, at inflationen er steget så meget, at Danmark ikke kan overholde EU's konvergenskrav? Er det en succes, når de små virksomheder nu har fået flere administrative byrder?

Det vil jeg gerne have svar på.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det er noget, der tyder på, at der har været gang i den i Venstres folketingsgruppe. Der er

jo blevet produceret mange korte bemærkninger, men o.k., jeg deltager gerne i undervisningen.

Hr. Jens Kirk spørger, om det er rimeligt, at man over dieselaftgiften betaler for, at jernbanerne renoveres, og at der bliver flere togsæder. Det var vel spørgsmålet? Ja, det synes jeg. Jeg synes faktisk, det er aldeles udmærket, at togekøretiderne kan overholdes, sådan at man kan køre med tog, når ikke man har bil, også fra Herning og Skjern og Grenaa osv., at man kan komme ind til den jernbanelinje, som forbinder landsdelene, så pensionisten uden kørekort kan komme over og besøge datteren og sønnen og børnebørnene i København. Jeg synes faktisk, det er udmærket, at der bliver et togsæde, og at toget om kort tid ikke ryster længere. Jeg synes, det er udmærket, at dem uden bil også får den mulighed for at kunne blive transporteret. Og så synes jeg i den sammenhæng, at det er overkommeligt at betale en dieselaftgift. Tænk at kunne sidde ned i en togtur fra Jylland til København frem for at skulle stå på gangen.

Fru Ester Larsen mener, at bruttoskatten skal nedsættes. Jeg går ud fra, at det så er noget, Venstre selv ønsker at gøre og er klar til at finansiere.

Indtil videre fremgår det af finansloven og anmærkningerne dertil, at der stadig væk er underskud på de fonde, arbejdsmarkedsbidraget indbetales til. Der er altså stadig væk flere udgifter, end der er indtægter, så der er i hvert fald ikke i den sammenhæng grundlag for at nedsætte den. Men hvis Venstre har et forslag om at nedsætte bruttoskatten, så hører jeg da gerne om finansieringen til det, eventuelt de besparelser, man har tænkt sig at komme med, og man kan godt komme med lidt bedre og mere gennemarbejdede forslag end dem, man har præsteret hidtil.

Og så er hr. Jens Hald Madsen ude med luppen for at finde er par ting, som ikke ser så godt ud. Jo, inflationen er lige i overkanten. Jeg tror endda, jeg fik det sagt, ellers vil jeg da gerne huske at gøre det nu. På det punkt ligner vi andre lande, der har haft økonomisk fremgang som f.eks. England og USA. De har en inflation som vores, og det er i lige i overkanten, ja, men bare at finansiere det hele via en byge af skatter og afgifter . . . Kunne hr. Jens Hald Madsen ikke bekræfte for mig heroppe, at skatetrykket falder fra 1999 til år 2000? Det er jo rent faktisk tilfældet.

(Kort bemærkning).

Karen Rønde (V):

Hr. Jan Petersen sagde i sin tale, at finansloven handler om at reagere her og nu på aktuelle problemer. Et problem, som optog Socialdemokratiet meget i oktober, endda så meget, at statsministeren omtalte det i sin åbningstale, var, at regeringen fandt det helt uacceptabelt, at unge kvinder fra andre kulturer pålægges tvangsægteskaber af deres forældre, og at regeringen vil forstærke indsatsen for at forhindre tvangsægteskaber i vores land.

Så er det, jeg spørger hr. Jan Petersen: På hvilken side i finansloven afspejles det, at regeringen forstærker indsatsen på dette område? Er det ikke sådan, at der ikke sker noget som helst, at regeringen også på dette område lover befolkningen ét i store proklamationer, men er fuldstændig lammet af intern splittelse og uenighed, når det kommer til konkret handling? Eller sker der ingenting, fordi regeringen ikke længere finder, at tvangsægteskaber er et problem?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Hr. Jan Petersen taler om et land, hvor vi bliver dygtigere og kan klare os i konkurrencen med udlandet. Nu er det jo primært erhvervslivet, der finansierer velfærden, og så er det, jeg spørger: Hvor er det lige i finansloven, at incitamenterne til en bedre konkurrenceevne ligger?

Erhvervslivet får flere administrative omkostninger, minimum 2 mia. kr. mere i direkte udgifter. Er det hr. Jan Petersens opfattelse, at erhvervslivets konkurrenceevne styrkes ved, at man giver flere byrder til erhvervslivet?

Og så er der én ting, der slår mig, når hr. Jan Petersen står og taler om et faldende skattetryk: Hvordan er det lige, det hænger sammen med, at man kan kalde Venstres bud på et skattestop for uansvarligt, samtidig med at man siger, at skattetrykket falder? Det hænger ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

For meget kort tid siden sad samtlige kommuner og forsøgte at få budgetterne på plads. Man så meget på, at man skulle se, om man kunne gøre det, man gerne ville på børneområdet, skoleområdet, ældreområdet. Og det har jo heller ikke skortet på opfordringer til kommunerne om, at nu må de kunne gøre det – hvad var det, udtrykket var – lidt bedre.

Vi hører jo igen og igen fra kommunerne, at selv om de sidder og kigger på, at de vil lægge brugerbetaling ind og andre midler, de nu får foræret, så har de ét hovedproblem, siger de selv, og det vil jeg godt bede hr. Jan Petersen om at bekræfte og så samtidig svare på følgende spørgsmål: Problemet, siger de, er, at vi i dag ikke har mulighed for at beskatte på samme måde, som vi havde før, idet man har flyttet vel sammenlagt omkring 15 mia. kr. fra kommunale og amtslige skatter. Det er, hvad man hører borgmester efter borgmester sådan set uanset partifarve fortælle, at sådan hænger det sammen.

Så er spørgsmålet meget konkret til hr. Jan Petersen: Har Socialdemokratiet, har regeringen nogen planer om at ændre på det forhold over for kommunerne?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hr. Hans Christian Schmidt glemte at nævne, at skattegrundlaget i de samme kommuner er vokset. Det var svaret. Vi har ikke nogen planer mig bekendt om at ændre på det, der blev spurgt om.

Fru Karen Rønde ville gerne have at vide, hvilken konto i finansloven der sikrer et forbud mod tvangsægteskaber. Jamen altså sådan et forbud eksisterer for så vidt. Altså der er jo ikke nogen, der kan tvinges til at gifte sig. Jeg tror endda, det er sådan, at hvis nu man bliver udsat for et overgreb fra sine forældre, der vil tvinge en til at blive gift, og man er under 18 år, jamen så kan man henvende sig til de kommunale myndigheder og fortælle, at man har det problem, at det overgreb er ved at blive begået. Og der er vist eksempler på, at kommuner så allerede har fjernet de pågældende børn. Det var så en anvisning af en paragraf i en lovgivning og ikke en konkret bevilling til det.

Fru Karen Rønde ved jo så også, at halvdelen af folketingssamlingen nu er overstået, men der er så stadig væk en halvdel mere.

Hr. Jens Rohde ville gerne vide, hvori konkurrenceevneforbedringerne lå i finansloven. Konkurrenceevne er mange ting. Konkurrenceevne er ikke bare løn. Det tror jeg endda jeg sagde i min tale. Konkurrenceevne er også uddannelse for mennesker. Det er valutakurserne, stabiliteten dér. Dansk eksport vokser, vi er lidt bagefter, men dansk eksport vokser, og betalingsbalancen går i plus. Der er noget, der tyder på, at det i hvert fald er den rigtige retning. De

administrative byrder arbejdes der også stadig væk med, der gøres fremskridt.

Og så sluttelig kommer vi til hr. Jens Rohdes måske helt reelle ærinde, skattetrykket. Jo, altså hvis et løfte om skattestop var et løfte om, at skattetrykket var uændret, nogenlunde ligesom formanden for Folketingets Skatteudvalg har fremført det som Venstres politik, jamen så lever regeringen faktisk op til det. Vi ligger i øvrigt med et skattetryk, der er en lille smule under det, som vi havde i 1988, hvor vi havde danmarkrekorden, og det har ligget jævnt nogenlunde omkring 50 pct. i den her regerings tid.

Men det er noget helt andet at tale om et skattestop i kroner og øre, og det er jo det jeg forstår andre i Venstre gør. Det er jo noget med, at man så ikke engang vedligeholder det eksisterende skattetryk. Så man kan sige, at i Venstres forstand må skattestop i kroner og øre og i procenter vel være det samme som en slags skattelettelse.

Formanden:

Jeg tror, det nu bliver nødvendigt at stramme debatten på korte bemærkninger lidt. Det er ifølge forretningsordenen formanden, der bestemmer, hvor mange korte bemærkninger der skal være. Og ved debatterne er det normalt sådan, at der tilkommer hver deltager tre korte bemærkninger. Det bliver nu strammet for resten af dagen til to korte bemærkninger pr. deltager i debatten på korte bemærkninger.

Og efter de næste tre indlæg bliver der lukket for nye deltagere i debatten. Så hvis der er nye, der vil deltage, bedes man melde sig nu, hvor det er hr. Kim Behnke, hr. Christian Mejdahl og fru Pia Kjærsgaard.

Hr. Kim Behnke.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jeg synes, det er lidt bekymrende, at Socialdemokratiets hr. Jan Petersen i dag skal gå 100 år tilbage i danmarkshistorien for at retfærdiggøre det skattetryk, vi har i dag.

Hr. Jan Petersen sagde: Vil I have lavere skatter, ja, det havde man også for 100 år siden, men vil I leve i det samfund? Det er en ynkelig sammenligning, og det er ynkeligt, at Socialdemokratiet bliver ved med at hævde, at uha, når det matematiske skattetryk ikke stiger, så betyder det ikke noget. Hr. Jan Petersen ved udmærket, at den statistik er fuldstændig som en

kvinde iklædt bikini, man kan se en del, men det essentielle er stadig væk skjult.

Kendsgerningen er jo, at ser vi på år 2000, så er der 17 forhøjede skatter, der ifølge budgetoversigten skal give 17 mia. kr. mere. Det vil sige, at danske mænd og kvinder, piger og drenge næste år skal betale 17 mia. kr. mere i skat. At man kan få det til, at danskerne har et uændret skattetryk, er matematik og ikke realiteter.

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Nu er finansloven jo en alvorlig sag, og finansloven 2000 handler jo meget om skat. Skatteministeren har endda skrevet en bog – »Forstå skatten« – og det forlyder i pressen, at den vil være ideel som mandelgave.

Der er noget, der tyder på, at skatteministeren har lavet en alliance med MD Foods. MD Foods har i ugen omkring bogudgivelsen solgt 5.137 l risalamande mere end i samme uge sidste år. Hvem der leverer mandlerne, ved jeg ikke, men her er jo da et marked. Og skatteministeren har jo udfyldt markedet for mandelgaven.

Nu ved jeg ikke, om jeg kan kalde skatteministeren på talerstolen, men ellers vil jeg spørge hr. Jan Petersen om, med hvor store beløb skatteyderne sponsorerer årets mandelgave, eller hvor stort et bidrag der gives af dem, der køber mandelgaven for 50 kr., til statskassen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Hr. Jan Petersen forsøgte at undvige spørgsmålet fra hr. Kristian Thulesen Dahl om Dansk Folkepartis manglende – fra regeringens side – invitation til at deltage i finanslovforhandlingerne.

Nu har hr. Jan Petersen haft fra i går til i dag til at tænke sig godt om, og det er altså et sølle svar. Jeg vil godt have et svar fra hr. Jan Petersen som ordfører for sit parti, for det er jo det, han er; han kan ikke bare henvise til regeringen. Hr. Jan Petersen må have været involveret i de her drøftelser.

Jeg vil godt spørge hr. Jan Petersen: Hvor lang tid er indtil videre, i forhold til at vi ikke skulle med i forhandlinger, hvor lang tid er det? Hvis hr. Jan Petersen og hans parti på et tidspunkt står og mangler Dansk Folkepartis stemmer, er det så også indtil videre, eller hvordan er det? Og er det egentlig ikke bare et udtryk for gemen politisk taktik fra hr. Jan Petersens

parti, når man dømte Dansk Folkeparti som værende ikke stuerent? Kan man ikke bare sige, at man har fortrudt den taktik, for den er bare slået fejl, og så tænke sig lidt bedre om en anden gang?

Formanden:

Hr. Jan Petersen. Og der er nu lukket for nye deltagere i debatten.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg vil blot nøjes med at sige til fru Pia Kjærsgaard, at fra dagen i går til dagen i dag har jeg såmænd ikke tænkt specielt over Dansk Folkeparti. Jeg finder ikke – det har jeg allerede sagt – at det, man kan læse i annonceform, eller som fremsættes som forslag i Folketingssalen i forbindelse med finansloven eller de øvrige markeringer i forbindelse med finansloven, specielt er noget, der gør, at det ville være interessant at sidde til samme møde om landets budget.

Men jeg har såmænd ikke tænkt yderligere over det siden i går, og der er for mig at se vigtigere ting i dansk politik og konkrete ting, vi skal være sikre på fungerer i den her finanslov, end en eller anden taktisk diskussion med fru Pia Kjærsgaard eller hr. Kristian Thulesen Dahl, eller hvem af de øvrige gruppe-medlemmer der om lidt vil komme op og sige det samme. Så må man jo prioritere politisk, hvad man finder nødvendigt og interessant, og hvad der virker i hverdagen, frem for sådan et medieshow, som det jo selvfølgelig er tænkt som.

Så til hr. Mejdahl: Tak for oplysningerne om skatteministerens bog – jeg har ikke læst den endnu – og også for oplysningerne om MD Foods. Jeg er ikke i besiddelse af informationer om, hvordan økonomien i den pågældende bog er, men jeg vil da gætte på, at skatteministeren også på det punkt har været ganske fedtet med offentlige midler, hvis der overhovedet er offentlige midler i det. Men han er en fedtet type, sådan som jeg kender ham.

Hr. Kim Behnke redegør ikke fuldstændig for, hvordan danske husholdningers økonomi er næste år, for der fremlægges jo kun synspunktet om, hvor meget der skal betales mere i skat. Jeg har ikke nået at tjekke beløbet, men der er jo også et beløb, der hedder fremgang i det private forbrug. Og når skattetryk kan falde, så dækker det jo dels over, at vi vedligeholder, men med et lille fald, andelen af vores indkomster, som vi betaler i skat, men samtidig

er der jo altså i en voksende økonomi også en vækst i den private økonomi, ellers ville skattetryk jo ikke kunne falde. Så banalt er det jo.

Jeg er ikke flov over at skulle gå 100 år tilbage, for der findes lande i den her verden i dag, der har skattetryk, som vi havde ved århundredeskiftet, og den sociale standard i landene er derefter.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Hr. Jan Petersen nævnte, at Skatteudvalgets formand skulle have udmeldt skattetryk som et succeskriterium for fastsættelse af skattebyrden. Det må jeg på det kraftigste afvise, for ved skattetryk kan der nemlig files.

Det er jo sådan, at skattetryk kan holdes kunstigt nede, hvis man overflytter direkte skatter til f.eks. miljøafgifter. Og det er jo det, der er sket, både efter skattereformen 1993 og i forbindelse med vedtagelsen af pinsepakken sidste år. Så hvis vi havde forudsat, at regeringen havde fastholdt vægtingen mellem de direkte skatter og miljøskatterne, så havde skattetryk været mindst 0,6 pct. højere, end det er i dag.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Ud over at de danske bilister betaler over 40 mia. kr. i afgifter til statskassen, må bilisterne leve med den frækhed, at regeringen forhøjede dieselolieafgiften, for at DSB kan få udbedret deres jernbaneskiner.

Jeg vil gerne spørge hr. Jan Petersen: Kan det virkelig være rigtigt, at man skal lave en rammeaftale sammen med venstrefløj og på den måde skabe sig penge, for at man kan få udbedret DSB's jernbane?

Jeg vil gerne pege på, at man alene inden for DSB's område har et underskud på DSB's stykgods og på Combust på ca. 700 mio. kr. i år på de to områder. Kan det virkelig være rigtigt, at man ikke kan gå ind og prøve at finde besparelser dér, i stedet for at man bare skal forhøje afgifterne? Jeg synes, at man skulle skamme sig. Nu har man efterhånden kvalt hele det danske transporterhverv.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er lidt en pudsig debatform, hr. Jan Petersen præsterede her. Når vi stiller spørgsmål til den socialdemokratiske politik, får vi at vide, at

vi bare kan fremsætte vores egne besparelsesforslag m.v.

Jeg kan godt forstå, hvis det er svært for hr. Jan Petersen at forsvare den socialdemokratiske politik, det må absolut ikke være nemt. Jeg vil blot spørge igen, for jeg fik ikke svar før: Er Socialdemokratiet tilfreds med, at vi efter 7 års opsving har et samlet underskud på statsbudgettet på 200 mia. kr., hvis man fraregner de engangsindtægter, som finansministeren har været kreativ nok til at samle ind? Er det tilfredsstillende, eller hvor lang tid skal der gå, inden vi kan se, at dansk økonomi ikke længere baseres på engangsindtægter?

Og når Socialdemokratiets ordfører så bliver ved med at påstå, at det ville være en stor skandale, hvis vi indførte det skattestop, Venstre ønsker, så kan man kun spørge: Hvor er det, Socialdemokratiet ønsker at hæve skatterne? Hvis et skattestop er et problem, er det jo et tegn på, at Socialdemokratiet ønsker at hæve skatterne. Er det boligskatte, er det bilskatte, eller er det lønmodtagerne, der skal stå for skud igen? Hvor er det, Socialdemokratiet ønsker at hæve skatterne?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Må jeg sige til hr. Svend Heiselberg, at jeg finder det rimeligt, at vi finansierer dele af jernbaneforliget med dieselforliget. Det har jeg jo allerede sagt én gang, så det er der ikke nogen grund til at spørge om mere. Man får bare det samme svar så.

Men så har jeg jo ikke nævnt, hvad der også indgår i jernbanaftalen, nemlig, at der også sker finansiering via besparelser og via effektiviseringer internt i i hvert fald Jernbanestyrelsen. Så der er også som finansieringsgrundlag for jernbanaftalen besparelser og effektiviseringer internt i jernbanesystemet.

Fru Mariann Fischer Boel mente, at vi fiflede med skattetrykket. Nu er den måde, der regnes skattetryk ud på i Danmark, jo sådan ud fra en international standard om, hvordan man gør sådan noget, så man kan sammenligne det land for land. Så dem, der nu fifler – vi fifler ikke, vi overholder de internationale standarder i sagen – må jo være fru Mariann Fischer Boel, for der ønskes andre procenter, der kan opgøre skattetrykket sådan, at man kan dokumentere, at den her regering gør det værre.

Må jeg minde om, at hvis man anvender Venstres regneform – og nu ved jeg ikke, jeg

kan kun gætte lidt, hvad det er for en, man vil have – så var skattetrykket efter Venstres regnemodel jo stadig væk større i 1980'erne end det, vi præsterer her i 1990'erne. Men jeg synes, Fru Mariann Fischer Boel eller en anden af de mange Venstrefolk, der er aktive på talerstolen, skulle beskrive, hvad det er for nogle skattetryksforhold, man vil have beregnet.

Må jeg sige så til hr. Kristian Jensen: Ud fra den internationale metode, der anvendes, den man kan diskutere ud fra, har vi nogenlunde fastholdt skattetrykket.

Det kræver selvfølgelig, at man opretholder indtægterne, og det kræver også, at man for at sikre, at udgifterne ikke eksploderer, gennemfører besparelser, og det gør vi. Men det kræver altså også, at man opretholder sine indtægter, og det gør Venstre ikke. Venstre vil rent faktisk ikke hæve de skatter, der opkræves i kroner og øre, og det betyder, at man udhuler skatteindtægternes værdi i forhold til prisstigningerne.

Det må jo så være en skattelettelse, men jeg forstår, at man netop ikke vil give en skattelettelse. Eller vil man? Man vil kun lave et skattestop, men et skattestop i ordentlig forstand, i forståelig forstand, i internationalt sammenlignelig forstand er det, vi gør, nemlig nogenlunde at holde skattetrykket nede. Men det kræver, at man selv vedligeholder indtægtsgrundlaget.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

I et tidligere svar vedrørende Københavns Havn sagde hr. Jan Petersen, at den daværende regering forgreb sig på Statsantalten i 1992. Til det har jeg to spørgsmål: Vil hr. Jan Petersen for det første bekræfte, at en højesteretsdom efterfølgende frikendte den daværende regering? Og det andet spørgsmål: Betyder ordvalget »forgreb sig på Statsantalten«, at hr. Jan Petersen er uenig i den privatisering, der skete af Statsantalten? Og betyder det, at hr. Jan Petersen vil anvende de samme ord om det, den nuværende regering gør over for Københavns Havn?

Hr. Jan Petersen brugte udtrykket i en sammenligning, og jeg synes da, det er spændende, hvilken relation ordene »forgreb sig på Statsantalten« har til det, den nuværende regering gør over for Københavns Havn. Det vil jeg være lidt interesseret i at høre en nærmere beskrivelse og applicering af.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

I går anmodede jeg regeringen og finansministeren om at besinde sig i forsøget på at travrste Københavns Havn 1.750 mio. kr., og det fik finansministeren til at replicere, at det, man gør, blot er at følge op på et lovforslag, som blev fremsat under regeringen Schlüter i 1991, og som også gik ud på at inddrage værdier fra ejerselskabet Københavns Havn. Her sluttede debatten, og vi fik ikke mulighed for at replicere.

Men jeg vil godt bede hr. Jan Petersen bekræfte: Når den daværende regering ændrede indholdet af lovforslaget, som blev fremsat af finansministeren, var det så ikke netop, fordi der kom et modargument og en debat om, at det ville medføre en egentlig ekspropriation efter grundlovens bestemmelser, og at regeringen derfor afstod fra at gennemføre den del af lovforslaget og fik det vedtaget i en fuldstændig ændret form, som alene så på bestyrelse og navn?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Jan Petersen bekræftede før, at der ikke er noget klart og synligt til de mange, der ikke har mærket noget til opsvinget. Der er ikke noget, som man i dag ude på ældrecentre kan sidde og snakke glade om, og der er ikke noget, man i dag sidder og snakker glade om ude i venteværelserne på bistandskontorene.

Igen køres der forbi dem, som ikke har mærket opsvinget, og det er det mest fundamentale, der er galt med denne finanslov. Der er ikke det sociale løft, og det er galt – både fordi det er uretfærdigt og socialt skævt, og fordi det igen giver alt for nemt spil til de højrepopulister, som er på spil og fisker stemmer med en usmagelig blanding af fremmedhad og gyldne løfter til de grupper, som kan se, at finansloven ikke har noget til dem.

Hvis man vil løse det problem og stoppe den højrepopulisme, der udvikler sig, er man jo nødt til at sørge for, at der er noget synligt, dvs. at de, der er de svageste, som har mindst at gøre godt med, som ikke har nogen særlig indholdsrig dagligdag og sidder på bænken, kan se, at de, der varetager deres interesser, vil gøre noget for dem, at der altså er en regering, der samarbejder med venstrefløjen. Men sådan er det jo desværre ikke blevet, og det er meget skammeligt.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Må jeg starte med hr. Flemming Kofod-Svendsen, der interesserede sig for, hvorfor jeg præcis anvendte ordene »forgreb sig på«.

Det er ord, som jeg håber, hr. Flemming Kofod-Svendsen ikke skal misforstå, for de faldt i sammenhæng med et rimelig voldsomt angreb over flere omgange i forbindelse med regeringens forslag om Københavns Havn, hvor nogle jo mener, vi forgriber os på noget, vi ikke må forgribe os på. Så var det, jeg brugte de ord og henviste til det, der skete med Statsanstalten under den borgerlige regering.

Jeg kan bekræfte, at den daværende regering fik en højesteretsafgørelse, der viste, at den var på ret kurs, og det er i øvrigt en interessant afgørelse, som spiller en betydelig rolle i regeringens afklaring i forbindelse med Københavns Havn. Men hvorvidt jeg er uenig i afgørelsen fra dengang eller ej, er jo en diskussion, som er teoretisk, for jeg sad ikke i Folketinget dengang. Om man er uenig i beslutninger, der er truffet, ændrer jo ikke på, at de er truffet, og at tingene fungerer på det grundlag i dag, så det har vel ikke nogen mening, at jeg skal stå her og sige, om det var en god eller skidt historie. Men det kan vi skrive historiebøger om.

Så ville hr. Thor Pedersen gerne have mig til at bekræfte et par nuancer i det lovforslag, som ikke er fremsat endnu, men som bliver fremsat i løbet af i dag. Jeg synes, at vi for alle seriøse anliggendes skyld skal diskutere videre på grundlag af lovforslaget.

Hr. Frank Aaen mente, jeg bekræftede, at der ikke var noget glædeligt, man kunne diskutere på plejehjemmet. Ja, det er jo rigtigt, at der ikke kommer en check i morgen, og hvis det er det, der er ønsket, er det åbenbart den måde, man skal imødegå højrepopulisme på ifølge hr. Frank Aaen. Men jeg tror stadig, at selv om der går et stykke tid, fra vi beslutter noget i Folketinget og afleverer bevillinger til det, til de mennesker møder det i hverdagen, må vi i den periode tale med de mennesker og sige: Ved I hvad, der er en sammenhæng mellem den forbedring, I oplever nu, og så det, vi gjorde for et halvt år siden.

Jeg kan ikke gøre det bedre, og hr. Frank Aaen vil i øvrigt heller ikke kunne gøre det bedre, medmindre det kun handler om checks, der kommer direkte ind ad døren. Men den dag, hvor vi kan se et kvarter løfte sig med farver på murene og et bedre liv for de mennesker,

som bor der, vil jeg sige: Dansk Folkeparti stemte ikke for, men det gjorde vi, og det er dét, der har givet jer et lille løft i jeres hverdag.

Formanden:

Så er det fru Gitte Lillelund Bech, hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Tove Fergo, og det er for alle tres vedkommende sidste omgang.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Ja, meget kort.

Skal jeg forstå hr. Jan Petersens svar vedrørende Københavns Havns udvikling således, at Københavns Havn er blevet garanteret, at havnens »Udviklingsplan år 2010« kan gennemføres, sådan som københavnerne og Havnen ønsker det? Ja eller nej? Og derudover: Er hr. Jan Petersen klar over, at konfiskeringen af København Havns formue og den deraf afledte rets-sag faktisk betyder, at havnen ikke kan oprette det planlagte driftsselskab med Malmö Havn? Hvordan forholder hr. Jan Petersen sig til, at havnens udvikling faktisk er sat i stå allerede fra den 1. januar?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige, at når man hører på hr. Jan Petersen, tyder det på, at Dansk Folkeparti nu er noget mere i hr. Jan Petersens bevidsthed, end hr. Jan Petersen umiddelbart vil være ved, og det har vi det da fint med.

Når hr. Jan Petersen snakker om medieshow, gad vide om han så tænker på den LO-kongres, hvor der var parodi af både Richard Ragnwald og fru Pia Kjærsgaard, og Dannebrog blev brugt flittigt af alle LO-kongressens deltagere. Det har vi det såmænd også fint med, men vi har det knap så fint med, at hr. Jan Petersen nægter at svare på de spørgsmål, han bliver stillet heroppefra. Det er altså lidt som i går: Jo mere enkle spørgsmål hr. Jan Petersen får, jo mindre svar får man.

Jeg skal bare bede hr. Jan Petersen én gang for alle bekræfte, at når Dansk Folkeparti var udelukket fra forhandlingerne om finansloven for år 2000, var det begrundet med et citat fra Berlingske Tidende den 15. oktober i år, hvor statsminister Poul Nyrup Rasmussen var citeret for at sige, at Dansk Folkeparti ikke er stuerent. Jeg spørger hr. Jan Petersen: Hvor lang tid gælder det? Er det sådan, at Dansk Folkeparti ikke skal regne med at blive inviteret til finanslov-

forhandlinger, så længe denne regering sidder? Det er dog et meget enkelt spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Nu er det jo sådan, at jeg ikke er økonom, og derfor kan jeg ikke jonglere med tallene og fiske med dem. Men jeg vil godt lige have præciseret helt klart, om hr. Jan Petersen her fra Folketingets talerstol vil fortælle den danske befolkning, at bevillingerne til ældreplejen, skolerne, daginstitutionerne, sygehuse, behandlingen af de syge osv. er blevet udvidet med 62 mia. kr. om året. Min sunde snusfornuft siger mig, at det passer simpelt hen ikke.

Der er nedslidte skoler rundt omkring i landets kommuner; der er stadig mange, mange syge mennesker på ventelister; der er overfyldte daginstitutioner, selv om der er bygget mange nye institutioner; de psykisk syge får taget deres plejepersonale fra sig, fordi man må spare, og fordi der ikke er penge til dem nogle steder i landet, bl.a. på visse hospitaler i HS, og sådan kunne jeg blive ved.

Jeg kan simpelt hen ikke få regnestykket til at gå op, og jeg vil godt gentage spørgsmålet, og jeg tror, der er masser af mennesker i dette land, der stiller det samme spørgsmål: Hvad går alle de ekstra skattekroneindtægter og de sparede udgifter på arbejdsløshedsunderstøttelse og andre overførselsindkomster til?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Til fru Tove Fergo: Jeg er altså heller ikke økonom, og jeg er nu heller ikke teolog.

Jeg forstår, at fru Fergo ønsker at finansiere bedre forhold med et skattestop. Det lyder spændende, kan vi ikke få det uddybet lidt? Og så skal jeg gøre fru Tove Fergo opmærksom på, at noget af den vækst i de offentlige indkomster går rent faktisk til afdrag af gæld, så at der bliver råd til at give en ordentlig ældrepleje, også når fru Tove Fergos generation skal på plejehjem og have hjemmehjælp. Det var måske ikke nogen dårlig investering at have for øje.

Men derudover er der jo mange forhold i virkeligheden, man kan forholde sig til, og når jeg kører rundt dér, hvor jeg bor, ser jeg det sygehus, der ligger tættest på, hvor jeg bor, den børnehaven, der ligger i nærheden af, hvor jeg bor, og den skole, som jeg kører forbi, når jeg skal ned at handle i Brugsen. Skolen renoveres, sygehuset er blevet moderniseret – der er i øvrigt

stilladser på det lige i øjeblikket – der bygges psykiatriske bofællesskaber, og der er pladser i børnehaven; den er i hvert fald ikke overfyldt. Alt det har kostet, og det er det, pengene er gået til.

Der kan godt være dem, der siger, at vi brandskatter dem, og til dem vil jeg sige: Ja, men prøv at se, hvad der sker omkring dig. Det er også en del af virkeligheden. Det er i hvert fald min virkelighed, men det kan være, fru Tove Fergo har en anden virkelighed.

Til hr. Thulesen Dahl: Jeg forstår godt Dansk Folkepartis problem, for sæt nu, at denne regering regerer ganske mange år, og man så ikke kommer med til kaffen og chokoladen og frugterne. Men jeg er nødt til at sige, at så må man altså gøre det lidt bedre. Så må man f.eks. meddele seriøst herinde og over for offentligheden, hvad det er, man vil, og jeg har ikke set noget som helst finanspolitisk, som gør, at det overhovedet er interessant at spille bare 5 minutter og et enkelt stykke chokolade på hr. Thulesen Dahl.

Må jeg så slutte med at sige om Københavns Havn, at den sag har Venstre god mulighed for at diskutere videre, når der foreligger et lovforslag. Jeg kan forstå, at Venstres gruppe næsten diskuterer her fra talerstolen, men lad dog nu Venstres gruppe få en mulighed for at diskutere sagen på et gruppemøde, når der vil foreligge et lovforslag i dag.

Formanden:

Jeg har nu otte korte bemærkninger tilbage, og jeg påregner, at det er afslutningen.

Hr. Mogens Andreasen, hr. Jens Kirk og hr. Jens Hald Madsen.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg vil gerne berøre fire punkter i hr. Jan Petersens ordførertale.

Hr. Jan Petersen sagde, at arbejdsløsheden er faldet, og det er også udmærket, for det er den. Men ligger noget i det fald ikke i statistikkerne over de mange, som er på kursus, de mange, som er tilknyttet arbejdsformidlingen og går fra det ene til det andet kursus? Er det ikke sådan, at der skjules et vist antal ledige inden for det område?

Så talte hr. Jan Petersen om konkurrenceevne. Tror hr. Jan Petersen, når han taler om vel-

færdssamfundet, at vi fortsat kan opretholde det, når man til stadighed pålægger virksomhederne så store omkostninger, at konkurrenceevnen svækkes?

Hr. Jan Petersen talte om tredje fase af arbejdsmarkedsreformen. Jamen arbejdsformidlingen har jo brugt midlerne til at gennemføre det ene kursus efter det andet, som ikke har ført til noget som helst, der har været målrettet mod arbejdsmarkedet, og nu står der i finansloven, at man vil tildele arbejdsformidlingen 183,3 mio. kr., så der kan købes kurser på daghøjskolerne.

Tror hr. Jan Petersen, det vil hjælpe at få de arbejdsløse ud på daghøjskolerne, hvor man endnu ikke har bevist, at man kan lave noget, der er målrettet mod arbejdsmarkedet?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det var jo noget af et løfte, hr. Jan Petersen gav. Han lovede faktisk, at de, der bor længst ude i provinsen, herefter skulle få tog på alle tider af døgnet, så alle kunne komme frem på arbejde, og at det retfærdiggjorde dieselaftgiften. Det retfærdiggør vel næsten også, at Socialdemokratiet og regeringen ikke går ind for, at unge, der p.t. ikke har mulighed for at benytte kollektiv trafik for at komme på uddannelsesinstitutioner, kan få befordringsfradrag. Men nu kan jeg forstå, at der kommer befordringsmuligheder i offentligt regi for alle. Kan jeg få det bekræftet?

(Kort bemærkning).

Jens Hald Madsen (V):

Det glæder mig meget, at hr. Jan Peteren bekræfter, at vi faktisk har en stigende inflation, som betyder, at vi nu er kommet i den situation, at vi ikke kan overholde konvergenskravene.

Men lad os bore lidt mere i den inflation, for hvad skyldes den? Hvis man kigger lidt på tallene, viser det sig faktisk, at hvis man lægger lønstigningerne sammen med regeringens afgifter i 1998 og 1999, er der sket en stigning på 5 pct. om året, og det modsvarer faktisk ikke omkostningstigningen og modsvarer ikke produktivitetstigningen. Og så er det, jeg må spørge hr. Jan Petersen: Er det virkelig en succes at lave en finanslov, som lægger yderligere administrative byrder og bøvl på de små og mellemstore virksomheder? Er det virkelig vejen frem?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

De eneste, der åbenbart ikke synes, vi har er en økonomisk succes, i hvert fald at dømme efter, hvad der bliver sagt her fra talerstolen, er Venstre. Men det er faktisk det, der er koncentratet af erfaringerne hos de mere uafhængige, der vurderer dansk økonomi.

Men det betyder ikke, at man bare skal stille sig op og sige, at alt, alt fungerer optimalt. Når en økonomi er sund, er der også noget, man hele tiden skal have opmærksomheden rettet mod, og jeg sagde også, at inflationen er lige i overkanten. Den ligner i øvrigt inflationen i England og USA, som også har økonomier, der er i rimelig fremdrift.

Men hr. Jens Hald Madsen skal huske, at vi også skal se på, hvad der er årsagerne til inflationen i Danmark. Der blev nævnt to af dem, lønstigninger og afgifter, men råvarepriserne spiller også en ikke ubetydelig rolle, også for inflationen i Danmark, som den ser ud lige nu. Men forventningen i »Økonomisk oversigt« er jo, at inflationen flader ud og kommer i et lidt lavere gear igen, og det er selvfølgelig noget, vi skal være ekstremt opmærksomme på i den økonomiske politik. Derfor er der også en appel om, at vi ikke går ud i en stor lønfest, men prøver at holde fast i, at vi har en jobfest, vi gerne vil fortsætte, når vi får dansk økonomi gearet op til det næste ryk fremad, og det håber og tror vi også lidt på at man vil tage medansvar for på det danske arbejdsmarked.

Hr. Jens Kirk misforstod mig, men jeg håber ikke, det var bevidst. Jeg synes stadig væk, jeg kan forsvare at gå ud og sige til en række mennesker: Ja, der er en dieselaftgift, fordi jeg har været med til at sørge for, at der er et togsæde at sidde på, når du skal køre fra Jylland til København og besøge dine børn eller børnebørn, og du ikke selv har et kørekort og kan køre i bil. Det var det, jeg sagde. Det er muligt, der er nogle af de pågældende, der først skal køre med en bus eller noget andet, men det væsentlige er, at der kommer større togkapacitet mellem landsdelene. Og at det i øvrigt skulle udløse ændringer med hensyn til, hvilke tog der kører i de forskellige landsdele, er der ikke givet et løfte om. Der bliver dobbelt så mange afgange fra Grenaa til Århus f.eks., hvis bare de afgange, der er nu, kunne blive fyldt med lidt flere passagerer.

Så sluttelig til hr. Mogens Andreasen: Nej, der files ikke med statistikkerne. Den statistik,

der bruges, er opgjort på en sådan måde, at den kan sammenlignes med de andre EU-landes, så vi ikke diskuterer både æbler og pærer, men kun æbler, når vi sammenligner.

Arbejdsløshedens fald er reelt og ikke bare statistisk, alene af den grund, at der er 200.000 flere ordinært udstøttede mennesker i Danmark i arbejde nu, end der var i 1993. Det alene udløser et fald i arbejdsløsheden. Jeg er da godt klar over, at der er masser af mellemregninger, og dem kan vi da godt tage her og gøre til en politisk, statistisk diskussion. Men jeg synes faktisk, det var meget mere interessant, at hr. Mogens Andreasen sagde heroppefra, at nu har AF fået 170 mio. kr. til at købe daghøjskolehold for. Jeg skal huske at sige til de mennesker, jeg møder, der er i den sårbare situation, og som går på daghøjskole, at Dansk Folkeparti synes, det er dårligt, de får lov til det, selv om det giver virkelig gode muligheder for, at de kan komme i arbejde.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Den næste i talerrækken af korte bemærkninger i denne omgang er fru Ester Larsen og derefter hr. Egil Møller og fru Karen Rønde.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Der er stadig underskud på arbejdsmarkedsfondene, og det var hr. Jan Petersens argument for, at regeringen gør sig megen umage for at løbe fra et meget klart løfte. Og for lige at dokumentere, at der er tale om et klart løfte, vil jeg tillade mig at citere økonomiminister Marianne Jelved fra Berlingske Tidende den 30. maj 1993:

»Bidragene følger ledigheden. Når ledigheden begynder at falde, falder bidragene også.«

Så klart er det udtrykt.

Men når man alligevel har underskud, skyldes det jo alene, at man er meget fingerfærdig, og det må man lade regeringen: Fingerfærdig, det er den. Man gør sig utrolig umage for at opretholde et underskud, så man ikke skal nedsætte bruttoskatten. Man gjorde det første gang i 1994, da man fjernede adskillelsen mellem de tre arbejdsmarkedsfonde. Anden gang i 1995 forsøgte man, dog uden held, at flytte udgifter fra dag- og folkehøjskoler ind under aktiveringsfonden, og i 1997 prøvede man at sælge en forhøjelse af bruttoskatten fra 8 til 12 pct. Jeg kan nævne syv forskellige tiltag, man har gjort for kunstigt at opretholde et underskud.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Jan Petersen forsøger at give sig selv og Socialdemokratiet topkarakter i løsning af familien Danmarks problemer, men det er nok alene socialdemokrater, der kan overbevise sig selv om egen fortræffelighed.

Skal vi sikre størst mulig velfærd i årene fremover, er det afgørende, at dansk erhvervsliv kan klare sig, og jeg vil spørge hr. Jan Petersen: Er det visdom, at der i finanslovaftalen alene er afsat nogle få kroner til de firmaer, der beskæftiger mellem én og 10 ansatte? Hvorfor ikke også fordele tilskuddene til enkeltmands-firmaer og iværksættere? Jeg og Dansk Folkeparti synes, det er en grov diskrimination, men hvorfor ønsker hr. Jan Petersen og Socialdemokratiet ikke at støtte iværksættere og de mindre virksomheder?

(Kort bemærkning).

Karen Rønne (V):

Jeg kan forstå på hr. Jan Petersens svar, at Socialdemokratiet ikke anser tvangsægteskaber som et så stort problem, at det skulle med i finansloven. Men hr. Jan Petersen fastslår dog alligevel i sin meget store visdom, at kun halvdel af Folketingets samling er gået.

Derfor lyder mit spørgsmål: Skal jeg forstå hr. Jan Petersens svar som et løfte om, at regeringen efter nytår vil komme med et lovforslag, der skal forhindre tvangsægteskaber og forhindre, at unge piger bliver ført til Danmark mod deres vilje og gift mod deres vilje med ulykkelige skæbner til følge?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Til fru Karen Rønne: Man er ikke tvunget til at indgå ægteskab i Danmark. Men hvis det skal føres ind i en finanslovdebat – den kan selvfølgelig indeholde meget – bliver jeg nødt til at have en konto nu. Jeg vil godt have et kontonummer, for jeg er lige blevet vejledt om, at der i sociallovgivningen er en paragraf, hvorefter man kan gribe ind over for et barn, der tvangs-mæssigt bliver pålagt at gifte sig med en anden. Man kan fjerne det barn, og der er nogle, der gør det, og jeg synes, det er fuldstændig rimeligt.

Men fru Karen Rønne bedes angive en konto eller bare, hvad der skal stå på kontoen. Er det penge, der kræves? Jeg troede ikke, alting kostede penge, og for mig at se er det her altså

ikke noget, der nødvendigvis koster penge. Det er mere et spørgsmål om en retstilstand, og der er altså faktisk adgang til at gribe ind, når det vedrører mindreårige.

Så til hr. Egil Møller: Dansk erhvervsliv, både små og store virksomheder har stor gavn af den udbredte service, der leveres fra det danske samfunds side i form af uddannelse, transport osv. Det er faktisk en del af dansk erhvervslivs konkurrenceevne. For de meget små virksomheder oprettes virksomhedsservice, der er finansieret i finansloven, og der foregår faktisk ganske mange fornuftige aktiviteter i Erhvervsministeriets ressort på bl.a. iværksætterområdet. Jeg ved ikke, om det går så dårligt, som man udlægger det, men det tror jeg faktisk ikke.

Så har fru Ester Larsen stadig fat i sine fonde. Nu følger udgifterne jo ledigheden, og der er stadig underskud i fondene; det må vi fastholde. Det er ikke nødvendigvis bare faldet i arbejdsløsheden, det er også udgifter, der er afledt af arbejdsløsheden, der indgår i det regnestykke, så jeg tror, man gør klogt i at droppe sin retorik i sagen, i hvert fald så længe man ikke er i stand til at redegøre for, hvordan man vil finansiere det, f.eks. via sit skattestop.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er vi kommet til den sidste runde af korte bemærkninger i denne omgang, og det er fru Pia Kjærsgaard, fru Mariann Fischer Boel og hr. Mogens Andreasen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Man kan altså ikke lade være med, selv om situationen egentlig er lidt tragisk, at trække på smilebåndet over hr. Jan Petersens bemærkninger om, at man slet ikke tænker på Dansk Folkeparti fra Socialdemokratiets side. Vi mærker det til daglig, vi mærker det til daglig, og vi er fuldstændig uberørte over, at man overhovedet ikke lægger mærke til os. Det var en ironisk bemærkning.

Jeg må da sige, at landets justitsminister sådan set lægger mærke til Dansk Folkeparti, for det er jo ikke mere end en uge siden, justitsministeren ved et møde på Nørrebro gjorde nogle bemærkninger om, at han frygtede, at hvis ikke regeringen og justitsministeren himself gjorde noget, kunne Dansk Folkeparti få 40 pct. af stemmerne ved næste folketingsvalg. Jeg vil godt spørge hr. Jan Petersen, om han er enig i den bemærkning.

Så vil jeg lige sige om det lille løft i vores hverdag, som hr. Jan Petersen var inde på, at mange vil føle, at med denne finanslov er det de ældre medborgere, pensionisterne, som nu endnu en gang bliver stillet ringere økonomisk, fordi man har droppet efterlevelsespensionen. Er der også for dem, som har en beskednen indkomst og formue, tale om et lille løft i hverdagen? Jeg mener bestemt nej.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Nu kom hr. Jan Petersen med en lang søforklaring om skattetrykket, men jeg vil godt bede hr. Jan Petersen bekræfte, at man ved at flytte skatten fra de direkte skatter over på de indirekte skatter – altså f.eks. miljøafgifterne – med et enkelt, som jeg vil tillade mig at kalde det, prokuratortrick kan sænke skattetrykket efter den internationale skala, som Socialdemokratiet åbenbart bekender sig til. Hr. Jan Petersen behøver bare at svare ja eller nej.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreassen (DF):

Jeg vil gerne sige til hr. Jan Petersen, at der stadig er 170.000 arbejdsløse, og når hr. Jan Petersen siger, at vi skal have nogle andre beregningsmetoder for at finde de rigtige tal, synes jeg, regeringen skulle finde ud af at lave de beregninger, så vi får de reelle tal.

Jeg fik ikke noget svar på fra hr. Jan Petersen på, hvordan han vil opretholde velfærdssamfundet, når der til stadighed lægges store omkostninger på virksomhederne, som svækker konkurrenceevnen. Hvordan kan man blive ved med at tro, at man, når man på den måde pålægger virksomhederne store omkostninger, også kan skaffe de penge, der skal til, så der stadig er folkepension, så der stadig er hjælp til de ældre, som har brug for det, og så der stadig er garanti for, at alle kan blive behandlet på sygehusene uden brugerbetaling?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Jan Petersen. Og mens hr. Jan Petersen går herop, kan jeg sige, at hr. Hans Christian Schmidt har bedt om ordet en ekstra gang, og hr. Egil Møller har også en gang til gode, så det tager vi bagefter.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg forstår til fulde fru Pia Kjærsgaards behov for opmærksomhed. Det er måske ikke nødvendigt at gentage det, men jeg brugte altså faktisk ikke tid fra i går til i dag på at tænke på Dansk Folkeparti.

Hvad så med de ældre, der mærker ændringerne i pensionen i forbindelse med dødsfald? Ja, det er jo lidt op og ned, hvordan det virker. Men hvad med den efterløner, der får en efterlevelsesyndelse, vil jeg spørge fru Pia Kjærsgaard, for det stemte Dansk Folkeparti vel egentlig for? Sådant er det jo. Ja, jeg ved ikke, om man gjorde det, det registrerede jeg faktisk ikke.

Men sådan er det jo: Noget koster, og noget kan man så dele ud af. Og Dansk Folkeparti havde i går tydeligvis en tendens, hvor man stemte imod indtægter, ganske mange af dem, man stemte imod besparelser, også en hel del af dem, der kunne vedtages, men man stemte også gladeligt for en lang række udgifter. Jeg tror, det er et helt umuligt regnestykke at få til at gå op.

Fru Mariann Fischer Boel mente, at der var prokuratorckneb og søforklaringer i det, jeg sagde. Næ, vi har bare brugt de beregningsmetoder, der er overtaget fra den tidligere regering, og jeg går ud fra, at man i Skatteministeriet regner på baggrund af det, man fik efterladt fra de to tidligere skatteministre, som begge var medlemmer af partiet Venstres folketingsgruppe.

Hr. Mogens Andreassen vil gerne have de reelle tal: Vi anvender en opgørelse over ledighed, arbejdsløshed og fordeling på aktivering osv., som er i fuld overensstemmelse med den måde, man opgør det på i EU; så kan vi sammenligne. Der er flere mennesker, der ikke er i ordinært arbejde, end der er arbejdsløse, bliver der sagt. Ja, de er i aktivering osv. Pointen er bare, at arbejdsløshedstallet udtrykker, hvem der er til rådighed for job i morgen, og det er man ikke nødvendigvis, når man er i aktivering; dér er man jo under forberedelse til det.

Det kan da godt være, at det kan regnes med eller ikke regnes med, men for at have en sammenlignelighed i arbejdsløshedstallet er vi nødt til at bruge den internationale statistik. Men det ændrer ikke på, at det samlede antal danskere, der er i arbejde, er steget, og at det samlede antal danskere, der på en eller anden måde er registreret inden for arbejdsmarkedssystemet som ledige, aktiverede eller på orlov, er faldet.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Og så i denne og allersidste omgang er det hr. Hans Christian Schmidt og derefter hr. Egil Møller.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det var et meget kort svar, hvis det var et svar, der kom på det problem, som kommuner og amter sidder med i dag, fordi de har fået beskåret deres skattegrundlag med, hvad der svarer til 15 mia. kr.

Det er jo ikke fulgt op fra regeringens side ved, at man har lagt låg på sig selv med hensyn til at udstede løfter til befolkningen; dem sidder kommunerne så også og trækkes med. Og så kunne jeg forstå, at man ikke tager initiativ til at ændre på det forhold, men blot siger i en håndvending, at skattegrundlaget er steget tilsvarende.

Ja, det synes jeg godt jeg kunne tænke mig at få efterprøvet lidt i nogle tal hellere end i ord, der bare siger, at det er steget tilsvarende. Det tror jeg ikke, man finder belæg for ret mange steder.

Men signalet til den danske befolkning må efter i dag stå helt klart: Hvis man i den kommende tid kommer ud for, at priserne vil blive sat op på institutionspladser og andet, som denne regering nu indfører brugerbetaling på, så skyldes det udelukkende, at finansministeren har taget de 15 mia. kr. fra kommuner og amter. Nu har de kun den chance tilbage at sætte brugerbetalingen op over for befolkningen, og så sidder de selvfølgelig tilbage med aben, men rimeligt er det ikke.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Hr. Jan Petersen har en travl dag i dag; der er meget, han skal huske på. Han glemmer jo så åbenbart også nogle af de kendsgerninger, der er. Dansk Folkeparti har ikke stemt for forringelse af pensionen ved dødsfald; det vil jeg godt have hr. Jan Petersen til at bekræfte her fra talerstolen.

Og endelig: Jeg fik ikke svar på, hvorfor Socialdemokratiet ikke har omsorg for de firmaer, der er enkeltmandsejede eller ikke beskæftiger deltidsansatte, eller for iværksættere, idet disse typer af virksomheder ikke er omfattet af det finanslovsforlig, der er indgået, hvor der ydes 50 mio. kr. til erhvervslivet, hvis man har 1-10 ansatte, men der er en diskrimination

over for de små her. Vil hr. Jan Petersen bekræfte det?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Og så er det hr. Jan Petersen og derefter hr. Thor Pedersen som ordfører.

Jan Petersen (S):

Til hr. Egil Møller: Det spørgsmål, der rejses, skyldes formentlig, at hvis ikke man har nogen ansatte, så er der nogle administrative belastninger, man er fri for.

Men jeg skal så generelt dementere, at vi ikke har omsorg for små erhvervsdrivende; jeg tror endda ligefrem, der er adskillige af dem, der stemmer på os.

Vedrørende efterlevelsedydelsen: Dansk Folkeparti stemte vel imod den besparelse, der var gemt i det. Det, jeg i og for sig bare forsøgte at sige, var, at dér træder så en efterlevelsedydelse i stedet. Den er selvfølgelig indkomstbestemt og formuebestemt. Men det er ligesom lidt inde i diskussionen om, at vi mere og mere i den sammenhæng her prøver at sikre de ældre og de mennesker, der er blevet udsat for, at en ægtefælle eller en samlever dør. Jamen dér er det så vigtigst for os at sørge for, at det er dem med lave indkomster som ældre og med lav formue som ældre, der får hjælp, ikke nødvendigvis, at alle får hjælp, men at det er dem, der får hjælpen. Dansk Folkeparti ønsker, at alle skal have alt. Det må man selv om, men prisen for det er, at de, der virkelig har brug for det, så ikke får ret meget.

Til hr. Hans Christian Schmidt: Hvis Venstres skattestop, hvor vi fastlåser i satsen og på beløb, gennemføres, f.eks. nu i år 2000, med virkning i forhold til, hvad situationen var i 1999, så ville Venstre skylde danske kommuner 4,3 mia. kr.

Jeg synes ikke, det er særlig smagfuldt, at hr. Hans Christian Schmidt forsøger sig med at give regeringen skylden for, at Venstre nu, efter at man har tænkt sig godt og grundigt og længe om, stemmer for, at f.eks. daginstitutionspriserne kan hæves.

Thor Pedersen (V):

Da regeringen fremsatte sit finanslovsforslag for det første år i det nye årtusind, måtte vi desværre konstatere, at det var aldeles uden perspektiv og helt uden ambitioner, og at det kun skulle dække over ét projekt, nemlig regeringens forbliven ved magten.

Det har så også været dækkende for forløbet af forhandlingerne fra førstebehandling og til nu. Bortset fra aftaler om politi, sundhed og førtidspension og enkelte andre forslag er der tale om højrede forslag.

Vi står over for en regering, der ikke har mod til den nødvendige omlægning af dansk økonomi. Vi ved udmærket godt, at regeringen er i lommen ikke alene på SF, men også på Enhedslisten, når det gælder beskatning af borgernes indkomster og af borgernes pensioner, eller når det gælder om at genere boligejere og bilejere. Det er følger af pinsepakken.

Vi har så nu yderligere måttet konstatere, at regeringen er faldet tilbage til helt traditionelle socialdemokratiske dyder, nemlig at løse alle problemer gennem flere offentlige udgifter og tilsvarende nye byrder på private virksomheder.

Regeringen besidder en fundamentalt manglende forståelse for, at finansieringen af et velfærdssamfund og de goder, vi bevilger hinanden, kun kan skabes ét sted, nemlig i private virksomheder. Hvorfor tror regeringen, at man kun kan forbedre et velfærdssamfund ved at opkræve flere af borgernes penge i stedet for at sikre effektivitet, produktivitet og dynamiske bevillingssystemer?

Hvad skal regeringen med fine målsætninger, når der hverken er ønsker om eller politisk kraft i regeringen til at efterleve egne målsætninger og løfter?

Nu tillader taletiden jo ikke, at jeg kommer ind på alle løftebrud. Lad os nøjes med et par enkelte:

F.eks. udsendte statsministeren en pressemeddelelse efter sidste valg i marts 1998, hvor han gav et løfte til den danske befolkning. Statsministeren lovede, at i det regeringsgrundlag, der var under udarbejdelse, ville regeringen ikke øge arbejdsgivernes lønomkostninger i det kommende par år. Derimod, sagde statsministeren, ville regeringen tilrettelægge en samlet økonomisk politik, så det danske samfund og dansk erhvervslivs konkurrenceevne samlet set forbedres.

Men hvad er det så for en økonomisk politik, regeringen har ført, og hvad er det for forslag, man har bygget ind i finansloven for 2000? Jo, indtil nu har danske virksomheder tabt 11 pct. markedsandele på vores eksportmarkeder, og vi har tabt 17 pct. på hjemmemarkedet siden 1993. Nu svigter regeringen statsministerens løfter ved yderligere at forringe virksomheder-

nes konkurrenceevne ved at pålægge dem mere end 3 mia. kr. i nye skatter og afgifter næste år, og heraf er mere end 1 mia. kr. nye arbejdsgiveromkostninger for private arbejdsgivere.

På samme måde lovede regeringen i »Danmark år 2005«, som regeringen publicerede i 1997, at der kun ville blive ansat én i offentlig beskæftigelse, for hver gang der bliver ansat to i private job. Men næste år forventer regeringen nu 8.000 flere offentligt ansatte og 0 flere i private virksomheder. Heroverfor står yderligere, at vismændene forventer, at antallet af personer i privat beskæftigelse samlet vil falde med 33.000 personer i år 2000 og år 2001, og at den offentlige beskæftigelse i samme periode vil stige med 14.000, altså at der skal fyres to i private virksomheder, for hver gang der ansættes én i offentlig beskæftigelse.

Regeringen har da også allerede måttet ændre sine egne forudsætninger, idet regeringens mål, at det offentlige forbrug kun må stige med 1 pct., ikke holder. Regeringen indrømmer nu i Økonomisk Oversigt fra 7. december i år, at væksten i det offentlige forbrug nok bliver på 1,2 pct., altså allerede en overskridelse af de centrale forudsætninger på 20 pct.

Alt dette skal finansieres med nye skatter eller afgiftsforhøjelser oven i de 73, som regeringen har gennemført siden sin tiltrædelse i 1993. Det er Socialdemokratiets yndlingsbeskæftigelse at bruge andre folks penge.

Det er derfor, vi i Venstre har sagt: Nu må det være nok. Og det har vi sagt ganske klart. Vi ønsker et skattestop. Danskerne har verdensrekord i skattebyrder. Det kan ikke passe, at skatterne skal blive ved med at stige. Venstre ønsker en fortsat udvikling af velfærdssamfundet, men vi nægter at anerkende, at skatter og afgifter skal sættes op, hver gang en ny opgave skal finansieres.

Venstres krav om skattestop har affødt voldsomme angreb fra regeringen. Disse angreb har kun bekræftet, at det er afgørende nødvendigt at indføre et skattestop, for regeringens heftige kritik af kravet om et skattestop afslører jo, at regeringspartierne har til hensigt at sætte skatterne i vejret. Det er her, vi har kernen i problemet: Regeringen har planer om fortsatte skattestigninger, og derfor giver det en vældig ophidselse, at Venstre lover at arbejde for et skattestop.

Da vi i Venstre afgav løftet om skattestop, var der mange, der havde travlt med at fortælle, at det var da alt for svagt; at tænke sig, at vi

ikke engang ville love skattelettelser. Men også ved førstebehandlingen her i salen i september kunne jeg fastslå, at dette at sige stop for stigning i skatter og afgifter, samtidig med at man fastholder rammen for de offentlige udgifter, er den sikre vej til skattelettelser. For vi vil bruge det økonomiske råderum til at nedbringe statens gæld og efterfølgende bruge de sparede renteudgifter, som i dag er på ca. 50 mia. kr., til at finansiere en løbende nedsættelse af brandskatningen af danskerne, en lempelse, der kronen for krone er finansieret af besparelser som følge af faldende statsgæld.

Nu forstår jeg godt, at en sådan klar udmelding og et sådant klokkeklart løfte rammer Socialdemokraterne på deres ligtorne. Dels står det i skærende kontrast til regeringens troværdighed, dels rammer det deres ubændige trang til at stikke hænderne i borgernes lommer.

Jeg forstår derfor til fulde, at det må ryste Socialdemokraterne at opleve en partiformand og et parti, der har tænkt sig at stå ved deres løfter.

Jeg har noteret, at der er socialdemokrater og andre, der mener, at det er ensbetydende med velfærdssamfundets endeligt at holde skatter og afgifter i ro. Det er nærmest en tilståelsessag, for herved erkender Socialdemokraterne jo ligeud, at de kun ser sig i stand til at bevare velfærdssamfundet, hvis skatterne sættes yderligere i vejret. Det er stærkt foruroligende, men sådan set også befriende ærlig snak.

Jeg forstår sådan set også godt, at det kan ryste De Radikale, når man tænker på økonomiministeren, der jo selv har givet et klokkeklart løfte til danskerne. Det har været nævnt tidligere i dag, og jeg vil gerne gentage det, at økonomiministeren i et indlæg i Berlingske Tidende den 30. maj 1993 udtalte:

»Der indføres ikke bruttoskat, men arbejdsmarkedsbidrag. Bidragene følger ledigheden. Når ledigheden begynder at falde, falder bidragene også.«

Selv samme økonomiminister forklarer nu, at vi har en kanonstærk dansk økonomi, og at ledigheden er faldet kraftigt. Det er derfor et principielt og vigtigt spørgsmål at stille: Hvor blev løftet så af om faldende bruttoskat eller arbejdsmarkedsbidrag?

Hvor Venstres formand har udsendt et klokkeklart løfte til efterlevelse, udsteder den radikale økonomiminister klokkeklare løfter, hvor meningen aldrig har været, at de skulle efterleves. Det er forskellen i en nøddeskal.

Nu har økonomiministeren sagt, at Venstres formand med politiforliget og fastholdelsen af besparelser i stedet for afgiftsstigninger ikke har et figenblad at skjule sig bag, men kun en g-streng.

Jeg vil sige til økonomiministeren, at hvis Venstres formand er iført g-streng, så står økonomiministeren totalt afklædt. For hvad har Det Radikale Venstre fået i denne finanslov? Jo, Det Radikale Venstre har fået mere hjemmeservice, som Det Radikale Venstre er imod, Det Radikale Venstre har fået flere offentlige servicejob, som økonomiministeren tidligere har talt imod, og Det Radikale Venstre har fået større udgifter for de mindre virksomheder. Nej, må jeg sige til økonomiministeren, der er ikke noget at dække sig bag, men det er et betagende syn.

Venstre ønsker en anden vej end regeringen. Vi ønsker at sikre et samfund med frie borgere, hvor den enkelte har ret til den største grad af valgfrihed, også mellem offentlige og private ydelser; et samfund, hvor mange flere er i stand til at klare sig selv uden at være underlagt politikernes vilje til at yde tilskud, og hvor ressourcerne virkelig bruges til at hjælpe dem, der har hjælp behov; et samfund, der bygger på reel solidaritet og virkelig social forståelse; et velfærdssamfund, hvor man også bedre forstår, at jo bedre det går med dansk eksport, jo flere kan vi ansætte i private virksomheder, og jo mere regeringen og Folketinget undlader at overvælte nye byrder på virksomhederne, jo rigere bliver vi alle sammen, og jo bedre har vi råd til at hjælpe alle, der har hjælp behov, både i Danmark og i internationalt perspektiv.

Men det er altså ikke regeringens dagsorden. Her bruger man ikke kreativitet på at gøre det bedre at drive virksomhed i Danmark, nej, man bruger kreativiteten til f.eks. endnu en gang at afprøve modellen med de 13 måneder, dog selvfølgelig således, at der er tale om 13 måneders indtægter og ikke 13 måneders udgifter, men kun 13 måneders indtægter over for 12 måneders udgifter.

For minsandten om ikke regeringen overgår sig selv og foreslår at ændre betalingsterminerne for moms, så man meget behændigt og næsten i stilhed kan overføre ekstra 2,3 mia. kr. af virksomhedernes kassebeholdning til statskassen i år 2000. Penge, der først skulle være betalt i år 2001, opkræver man allerede næste år. Det koster virksomhederne 700 mio. kr. i rentetab, men reelt fjerner det altså 12,3 mia. kr. i likvi-

ditet, og det vil man opleve at der er virksomheder som ikke kan overleve.

Men efter den socialdemokratiske model behøver virksomhederne måske heller ikke at overleve, for man kan spørge: Er det overhovedet et problem, at der er ledige? Kan man ikke løse problemet med ledige ved blot at ansætte dem i offentlige stillinger i kommuner og amter? Og er det ikke en god idé, at hvis man blot er ledig længe nok og er blevet 48 år, så skal man ikke søge privat beskæftigelse, for man kan tage ansættelse i kommune eller amt med et løntilskud på 100.000 kr. som foreslået af regeringen?

Filosofien i regeringen er åbenbart den, at hvis man lader folk ansætte i amter og kommuner, altså i en offentlig stilling, så sparer samfundet penge, så længe de 100.000 kr., der følger med, blot er mindre end det, der ellers skulle betales.

Nej, regeringen bryder sig ikke om markedsøkonomi. Men man siger jo også, at historien altid gentager sig. Vi har set systemer, hvor man ikke brød sig om markedsøkonomi, og hvor en arbejder skulle bruge mere end 2 årslønninger for at købe en Trabant og i øvrigt vente i 7 år på at få den, mens en arbejder i et andet, et markedsorienteret, system, kun skulle bruge 1 årsløn på at købe en BMW og endda kunne få leveret den med det samme.

Jo, regeringen har sandelig lært af historien! Godt nok har finansministeren udgivet en smuk pjece eller flere pjecer om besparelsesmuligheder gennem udbud og finansieret flotte rapporter fra PLS Consult, der viser et besparingspotentiale på mellem 15 og 20 pct., men tør regeringen samle dette guld op fra gaden? Nej – ikke engang selv om den af regeringen udpegede formand for Udliciteringsrådet, Allan Andersen, gentagne gange har fastslået, at der er en økonomisk gevinst på mellem 30-40 mia. kr., hvis det offentlige i større omfang gør brug af udbud, altså dette at spørge til pris.

Men det, som flere og flere socialdemokratiske politikere og for den sags skyld også radikale har fundet ud af at turde uden for Christiansborg, ja, det tør regeringen på Christiansborg ikke tale om, men det tør vi godt i Venstre.

Det skyldes selvfølgelig også, at vi føler et ansvar for skatteborgernes penge. Et er, hvordan vi bruger vores egne penge, men vi mener ikke, at det offentlige skal have en uindskrænket ret til ikke at bruge borgernes penge opti-

malt. Når borgerne i deres dagligdag gør brug af udbud, det vil sige spørger til pris, før de køber, ja, så bør det samme selvfølgelig gælde for enhver offentlig myndighed eller folkevalgt, der har ansvaret for de penge, som den enkelte borger har tjent, men har overdraget til andre at forvalte.

Når vi i Venstre skuer ind i det nye årtusind, er vi egentlig ikke så bekymrede, for det, vi ser, er, at regeringens betonagtige standpunkter står for fald; men det, der er endnu bedre, er, at regeringen står for fald.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det ville jo nok tage mindst en halv time at korrigerer misforståelserne i hr. Thor Pedersens indlæg, men det får jeg nok ikke lov til af formanden. Jeg skal holde det kort.

Hr. Thor Pedersen ville gerne tegne et billede af, at regeringen er i lommen på et SF, der bare vil sætte skatterne op og op og op. Næh, det vil vi ikke. Vi vil gerne holde så meget igen som overhovedet muligt på skatterne, men vi vil samtidig gerne betale det, der skal betales. Og vi vil være så økonomisk ansvarlige, at vi også vil forsøge at styre konjunkturerne, når der er brug for det.

Men hvordan vil Venstre egentlig det? Jeg har forstået det sådan, at Venstre ikke vil lade nogen skat stige nogen sinde. Gælder det også, når der kommer et EU-pres på andre skatter og afgifter, når konkurrencehensyn, når grænsehandelshensyn, gør, at man er nødt til at sætte nogle ned? Vil man så heller ikke sætter skatter op?

Det betyder jo, at man med tiden står med et helt kolossalt hul i statskassen, og hvad vil Venstre så? Vil Venstre svigte løftet og alligevel sætte skatterne op, eller vil Venstre gennemføre en stribe grove sociale nedskæringer, som gør, at de løfter, man ellers har udstedt, og som må se åh, så sociale ud, kan vi godt glemme.

På et af felterne er Venstre nødt til at svigte sine løfter. Jeg er bare spændt på hvilket af dem. Kan vi få det besvaret i dag?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Thor Pedersen taler igen om skattestop, og man vil ikke som regeringen tage andre folks penge. Vi diskuterede emnet lidt i går også, og hr. Thor Pedersen modsagde ikke, at det, Venstre er med til, når man i dag stemmer for fi-

nansloven, er at tage 230 mio. kr. fra dem af landets pensionister, der i det kommende år mister deres ægtefælle. Det er en aftale om øget brugerbetaling for visse typer medicin, uden at det følges af en skattelettelse, som Venstre ellers lover, at man har indregnet større bødeindtægter til at dække udgifter, og at Venstre er med til at tage 0,3 pct. i en særskat fra landets pensionister, kontanthjælpsmodtagere og arbejdsløse. Alene næste år er Venstre med til at tage 3,5 mia. kr. fra pensionister, arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere, dem, der har mindst i forvejen.

Det, vi ikke kunne få svar på i går, er, om det er det, vi skal forstå er Venstres politik, når man siger skattestop. Men nu har jeg set, at hr. Anders Fogh Rasmussen har deltaget i salen her i dag, og derfor kan det jo være, at vi fra Venstres formand kan få at vide, om det, Venstre gør nu, er det, man kalder skattestop.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hvis man skal føre en seriøs debat om skattestop, skattetryk osv., er det nødvendigt, at vi er enige om, hvad udgangspunktet er. Derfor skal jeg spørge Venstres ordfører: Er vi enige om, at vi diskuterer skattebelastningen af den danske befolkning med udgangspunkt i det officielle skattetryk, den måde, man opgør det officielle skattetryk på ikke blot i Danmark, men i lande, vi i øvrigt sammenligner os med?

Det grundlag for skattetrykket, som blev overtaget fra hr. Thor Pedersens regerende parti i 1993, er det det grundlag, vi diskuterer på? Det er ret interessant, for hvis det er det, kunne hr. Thor Pedersen så ikke bekræfte, at den regering, han tidligere støttede i 1980'erne, i 1988 leverede danmarksrekorden i skattetryk i form af 50,7 pct., korrigeret for alle ændringer siden? 50,7 pct. er Danmarks rekord i skattetryk leveret af hr. Thor Pedersens skatteminister dengang, som vist i dag er hr. Thor Pedersens partileder.

Og kunne hr. Thor Pedersen samtidig bekræfte, at skattetrykket fra 1999 til år 2000 falder, så vi når ned på 50 pct. lige nøjagtigt, altså 0,7 under danmarksrekorden, da hr. Anders Fogh Rasmussen var skatteminister? Kan vi få det bekræftet?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Nu er jeg ikke sikker på, at jeg kan nå at svare på det hele på én gang her, også til hr. Jan Petersen, men jeg kommer tilbage.

Men først til hr. Jes Lunde, der spørger, hvordan skattestoppet skal forstås. Jamen det er forklaret, og det er beskrevet, og det er i virkeligheden ganske enkelt.

For det første: at enhver offentlig nyudgift ikke vil blive finansieret ved nye skatter eller nye afgifter eller ved forhøjelse af skatter eller forhøjelse af afgifter, men skal finansieres ved besparelse af andet sted. Det er skattestoppet.

Så spørger hr. Jes Lunde: Jamen hvordan så med, hvad der måtte ske i forbindelse med aftaler i EU, aftaler om grænsehandel osv.?

Der har vi også klart sagt i samme melding, at når det gælder aftaler i forbindelse med internationalt samarbejde, der kan påføre os en pligt til eller nødvendighed for enten at hæve en skat eller at sænke en skat, hæve en moms eller sænke en moms, skal vi tilsvarende reducere det merprovenu eller tab, vi derved får, ved en omlægning af det, der kommer udefra.

Vi har også sagt, at f.eks. miljøhensyn kan gøre, at vi lægger mere afgift på blyholdig benzin og mindre på blyfri benzin. Den afgift, vi lægger mere på ét sted, skal vi reducere et andet sted. Men det overordnede er, at hvor vi kommer med nye offentlige udgifter, finansieres de ved besparelser andre steder.

Så spørger hr. Jan Petersen om skattetrykket. Altså det aktuelle for os er at spørge: Hvad er det, borgeren skal betale? For det, som hr. Jan Petersen ikke ville svare fru Mariann Fischer Boel på, var jo, hvordan man egentlig kunne nedbringe skattetrykket teknisk ved at flytte penge fra direkte personbeskatning til indirekte afgifter, altså gå fra det, der hedder bruttonationalprodukt, til det, der hedder bruttofaktordkomst.

Det interessante er: Hvad er det, borgeren skal betale? Og når hr. Jan Petersen siger, at skattetrykket er faldet i det, regeringen lægger frem for 1999 til 2000, så er det jo teknisk set rigtigt, hvis man bruger BNP, bruttonationalproduktet. Men hvis man ser på, hvad regeringen har flyttet af indirekte afgifter nu og tidligere i form af, at personskatter er overført til indirekte afgifter, så er skattetrykket, hvis man korrigerer for dét, 0,6 pct. højere, og så er der en lempelse, hvis man ser på de personlige ind-

komster, på ca. 0,4 pct. i skattetryksberegningen som følge af lavere selskabsskat.

Hr. Jan Petersen spørger så: Jamen er det rigtigt, at der har været et rekordhøjt skattetryk tidligere, hvis vi bruger skattetryksfaktoren. Jo, det er rigtigt. Men det hører vel også med til den menneskelige natur, at man lærer af erfaringen. Hvis ikke det indgår i den socialdemokratiske partiopfattelse, at man kan lære, så har vi mange besparelser, alene på voksen- og efteruddannelsesområdet ca. 13 mia. kr., som vi allerede nu kan hente.

Så det er jo netop erfaringen, der gør, at vi siger: Det her skal stoppe; det kan ikke blive ved.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Det, som vi andre kan blive meget imponerede over, når vi følger partiet Venstres omdannelse her i den senere tid, er den udenlandske inspiration, som partiet Venstre er udsat for.

Nu har vi kunnet følge hr. Anders Fogh Rasmussen sådan som dansk politiks foldeudmand i hel figur med plexiglastalerstol og det hele, og nu har vi så skattestoppet. »Read my lips: No more taxes. No more taxes.« Ham, der sagde det, gik det i øvrigt heller ikke så godt.

Så er det sådan, at så bliver man lidt irriteret over, at budskabet ikke er forstået. Og det, siger man så, er, fordi det er noget farligt noget, og fordi Socialdemokraterne er blevet rigtig forskrækkede, for nu har man endelig fået sat fokus på vores akilleshæl. Og hvis pressen ikke har det, så kommer man med indlæg om, at Jyllands-Posten f.eks. nærmest er blevet en socialdemokratisk partiavis. Vi skulle hilse og sige, at den mistanke har vi slet ikke.

Men det kunne jo være, at det er, fordi budskabet er uklart, må jeg sige til hr. Thor Pedersen. Når vi f.eks. læser dagens presse, Politiken i dag, så er der her refereret et forslag, som Venstre selv er kommet med i sit finansoplæg, hvor man vil hæve gebyret på klager til Naturklagenævnet.

For at det skal hænge sammen med Venstres politik, så siger hr. Anders Fogh Rasmussen, at borgerne jo selv bestemmer, om de vil klage. Det er der jo virkelig perspektiv i.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Venstre ved man, hvor man har, hedder det. Derfor vil jeg gerne vide, hvor man har Venstre i den situation, der er opstået omkring finans-

loven, hvor regeringen sammen med SF og det dér underlige socialdemokratiske reserveparti, der kalder sig Centrum-Demokraterne, har lavet en aftale om noget, der hedder helhedsskolen, men som vist i virkeligheden er heldags-skolen, og som indebærer, at der nu skal styres og tilrettelægges pædagogisk ikke bare i skoletiden – det er helt fint – men også også i fritiden med internetcafeer og lektiecafeer og alle mulige underlige ting.

Så står der heldigvis i finanslovforliget, at dette her forsøg, der skal sættes i gang, og som koster 350 mio. kr. over nogle år – det er jo mange penge, der kan spares der – forudsætter, at det udmøntes sammen med folkeskolelovpartierne, og det er jo bl.a. Venstre. Så Venstre kan sige: Det vil vi ikke.

Hvad vil Venstre?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Debatten indtil nu om finanslovsforslaget giver mig indledningsvis anledning til en bemærkning, og det er, at det faktisk er et ganske godt finanslovsforslag, vi står over for, når man ser på det i det lange perspektiv.

For det første sænkes skattetrykket, for det andet er statens underskud vendt til et overskud. Det var fuldkommen uansvarligt, at hr. Thor Pedersen som økonomiminister på den sidste finanslov, den borgerlige regering fik vedtaget, havde et underskud på statens budget på 43 mia. kr. – treogfyrrer milliarder kroner!

Det er nu lykkedes denne regering gennem en syvårig indsats at få vendt det til et overskud, der gør, at vi kan afdrage på statens gæld til næste år med 19 mia. kr. Se, det er resultater, der tæller, i stedet for det vi i øvrigt har hørt i dag.

Hr. Thor Pedersen siger: Ingen skat skal nogen sinde stige, og fru Tove Fergo siger: Der er 62 mia. kr. krævet for meget op til de offentlige kasser. Jeg vil godt spørge hr. Thor Pedersen: Hvor vil Venstre skære de 62 mia. kr.?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg må sige, at man har lidt vanskeligt ved at overholde taletiden. Jeg tror godt, man kan stramme sig lidt an.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Først til hr. Frank Aaen: Det er rigtigt, at Venstre er med til at støtte en politiaftale, der også

finansieres ved, at man stopper med at udbetale pensioner på det tidspunkt, hvor folk dør. Det er rigtigt. Det er altså penge, man ikke udbetaler.

Det er også rigtigt, at der er en budgetreguleringskonto, der forventes mere eller mindre at blive dækket ind af de bøder, der tilgår staten. Det er ikke sådan, at Rigsadvokaten har fået til opgave i forbindelse med et forlig at finde bøder til staten, men man er vidende om, at Rigsadvokaten er i færd med at justere bødetaksterne. Det er en budgetreguleringskonto. Ingen ved, om det bliver mere eller mindre.

Til hr. Jacob Buksti: Det er rigtigt, at der har været et utal af klager også over naturfredningen m.m., og der er tanken så, at man indfører et gebyr, ligesom man gør ved skatteklager. Man betaler jo også et beløb, 500 kr. så vidt jeg ved, til Landsskatteretten, men det er så penge, man får tilbage, hvis man får medhold. Skulle det være sådan, at der var så mange, der klagede og aldrig fik medhold, så der var en konto, der var i plus, så var det altså penge, man i virkeligheden kan spare andre steder.

Hr. Frank Dahlgaard spørger til helhedsskolen. Jeg vil sige: Det var nyt for os. Vi har ikke deltaget i nogen samtale om at ændre på elementer i folkeskoleloven, og derfor er vores udgangspunkt også, at vi kun kan melde, at det, der ligger omkring helhedsskolen, ikke er det, som vi ønsker omkring den danske folkeskole. Om vi bliver inviteret med til en drøftelse, ved jeg ikke, men ellers er det på kanten af det, man kalder forligsbrud.

Hr. Klaus Hækkerup spørger til underskudet i 1992 og 1993, og der må jeg sige, at det er rigtigt. Det er rigtigt, som vismændene siger, at det underskud egentlig er dækket ind af konjunkturforløbet. Det er konjunkturforløbet, der har sikret flere penge i statskassen, og som vismændene rigtigt har skrevet, dækker dette konjunkturforløb egentlig over de underliggende strukturelle problemer, som endnu ikke er løst.

Så spørger hr. Klaus Hækkerup, hvor vi vil finde de 63 mia. kr., som staten får mere ind i skatter og afgifter i år 2000 end i 1993. Jamen jeg har jo sagt, at vores model går en anden vej. Vi siger stop for skattestigninger, og de skattevættelser, vi lover, er dem, der kan finansieres ved rentebesparelsen, fordi vi bruger det økonomiske råderum til at nedbringe statens gæld.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Når jeg hører en tale, så vurderer jeg altid, både hvad der er sagt, og hvad der ikke er sagt.

Under drøftelserne om vores finanslov var det os ikke på nogen måde muligt at komme i en dialog med regeringen om en familiepolitik, der giver mulighed for, at forældre og børn kan være mere sammen.

Det talte hr. Thor Pedersen heller ikke om, og derfor vil jeg gerne udfordre hr. Thor Pedersen: Hvilke visioner har Venstre for dette for os og, tror jeg, for den enkelte familie og vort samfund meget vigtige spørgsmål? Hvilke muligheder er der for, at børn og forældre i højere grad kan være sammen, så børnene ikke bare er overladt til den socialdemokratiske institutionsløsning?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Vi hørte igen i dag Venstres ordfører tale varmt for det frie valg, bl.a. inden for socialpolitikken.

Mit spørgsmål til Venstres ordfører er: Hvordan vil man i grunden finansiere et eventuelt dyrere frit valg, for der var ikke noget med, om det var en dyrere eller en billigere løsning? Når vi tidligere har diskuteret det her i salen, har man altid henvist til Venstres finanspolitiske ordfører, og derfor spørger jeg: Når man nu skal give et større frit valg, er det så noget, der bliver billigere eller dyrere? Hvis det, hvad jeg faktisk tror, bliver dyrere, er Venstre så indstillet på at finansiere det over skatter, afgifter eller eventuel brugerbetaling? Når jeg tager ordet brugerbetaling i min mund, så er det ikke noget, jeg selv har fundet på, det er jo faktisk noget, som i øjeblikket diskuteres voldsomt intenst i Venstres bagland.

Men hvad siger hr. Thor Pedersen til det som en måde at finansiere det frie valg på, som Venstre så gerne vil have på det socialpolitiske område?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Der er jo ikke noget at sige til, at både vi i Socialdemokratiet og ikke mindst befolkningen er optaget af, hvad det er, det største oppositionsparti nu engang vil.

Når man sådan ser på, hvad Venstre har meldt på skatteområdet fra marts 1998 og til i dag, så har det jo helt ærligt været noget af en blandet oplevelse, hvor Venstre startede i marts 1998 med at love alt muligt omkring skattelet-

telser, fra at alt skulle sættes ned, til hr. Anders Fogh Rasmussen, der den 29. august meddeler borgerne, at hvis det er sådan, at man vinder valget, så skal borgerne ikke vente lavere skatter:

Det næste, der så bliver meldt ud, er, at ingen enkelt skat eller afgift vil stige. Det bliver så modsagt 4 dage efter af Venstres skatteordfører, fru Mariann Fischer Boel, idet fru Mariann Fischer Boel siger, at det ikke skal forstås sådan bogstaveligt. Det skal forstås sådan, at det er det samlede skattetryk, der ikke må stige; det er så i øvrigt præcis det, der har holdt 7 år under en socialdemokratisk ledet regering.

Hvor har vi Venstre henne? Det kunne være rart nok at høre herfra?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen spørger om valgfrihed, om, hvordan familierne kan få lov at indrette sig mere frit efter egne valg og efter egne ønsker. Der ved jeg, at vi er i fuld overensstemmelse med det liberale livssyn, som Kristeligt Folkeparti har, og at vi har den sociale forståelse, at vi hjælper.

Det gør vi også, når det gælder børnefamilien. I dag er børnepasning for moderne familier også et fælles ansvar, som vi hjælper med til at finansiere. Men vi ønsker ikke, at det skal være et diktat, hvor det er folkevalgte, der præcist bestemmer, hvordan familien får den optimale nytte af de penge, vi er villige til i fællesskab at betale til, at familien kan få det liv, som den ønsker. Det ønsker vi at overlade til familien selv.

Derfor er vores principielle synspunkt, at det, som det offentlige har valgt at yde i bidrag til en families liv, må familien som udgangspunkt selv bestemme over og anvende pengene til den løsning, som giver størst glæde for familien, og det, hvad enten man vælger den kommunale vuggestue, den kommunale børnehave, det kommunale fritidshjem, eller man vælger en privat løsning. Det, der er det solidariske, er, at man har besluttet at give et beløb i kroner og øre, og så er det op til familien at virkeliggøre familiens livskvalitet. Det er også svaret til hr. Jørn Pedersen, der spurgte, om det så er dyrere eller billigere.

Al lære om valgfrihed, altså dette, at man stimulerer udbud, har vist, at det bliver billigere, for valgfrihed betyder, at der er flere, altså udbydere, der efterspørger, om de kan få lov at levere varen. Ligesom med bagere: Dette, at der

er flere bagere til at sælge det daglige brød, betyder ikke, at brødet er blevet dyrere, det er nemlig blevet billigere.

I offentlig velfærd, hvor der er konkurrence mellem udbydere, vil man historisk se, at prisen alt andet lige vil falde.

Så har hr. Jens Peter Verner sen endnu ikke forstået, at når Venstre giver løfte om et skattestop, så er det lige præcis ikke bare et løfte om, at skattetrykket ikke må stige, for problemet er, at man kan holde uændret skattetryk, selv om man opkræver mere i skat af borgerne, hvis blot man omlægger fra personbeskatning til indirekte afgifter. Så kan man gå fra et skattetryk på 50 pct. til et skattetryk på 42 pct., selv om borgeren reelt betaler mere i skat, når man ser på skatter og afgifter.

Det, man egentlig burde se på, hvis man overhovedet skulle måle noget, var jo andelen af nettonationalindkomsten, altså den andel af den enkelte borgers indkomst, der rent faktisk betales til skat og afgifter, og det er jo i dag tæt på 70 pct. Derfor siger jeg klart, at skal det være et troværdigt løfte, så taler vi om skattebyrde, og så er vi nødt til at fastholde, at for skatter i procenter fastholdes procenterne, og at skatter i kroner og øre fastholdes i kroner og øre.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kan forstå, der har været mannequinopvisning i Venstres gruppe. Det skal jeg i øvrigt holde mig fra, men til gengæld blot sige til hr. Thor Pedersen, at Det Radikale Venstre er mere end tilfreds med denne finanslov. Vi fik en økonomi i top, vi fik plads til dem, der blev ladt tilbage på perronen, da velfærdstoget afgik, og så slap vi bl.a. for de borgerliges besparelser på ulandsbistanden.

Når hr. Thor Pedersen sådan appellerende siger, at man bliver vel klogere, så spørger jeg: Kan vi nu tro på det? For hr. Thor Pedersen ved jo bedre, når han lover skattelettelse for de renteudgifter, som måtte blive sparet. Hr. Thor Pedersen er økonom, så han ved også, at når man giver folk skattelettelse, så stiger forbruget, så øges statsgælden. Hvad skal vi gøre ved det? Er det en lempelse af finanspolitikken, Venstre går ind for?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

For lidt siden oplevede vi Venstres legestue med hr. Jan Petersen, og vi oplevede også, at

fru Tove Fergo fremførte, at der var mangler omkring børneinstitutioner, mangler omkring ældreplejen, der var mangler omkring sygehuse.

Nu har vi så hørt hr. Thor Pedersen sige, at disse mangler altså skal finansieres med besparelser andre steder. Kunne vi ikke få noget konkret i stedet for bare disse ord? Vi har brug for at vide: Hvad er det for nogle omlægninger, man påtænker?

(Kort bemærkning).

Martin Glerup (S):

Venstre siger nej til enhver stigning i skatter og afgifter. Alligevel kan jeg forstå på dagspressen, at Venstre omgås med tanker om at oprette en ny afgift, nemlig at det skulle koste 500 kr. at bede Naturklagenævnet undersøge, om der er truffet korrekte afgørelser i miljø- og naturspørgsmål.

Jeg vil godt spørge hr. Thor Pedersen, hvordan det falder ind i Venstres almindelige ideologi og i de tal, der ellers kommer heroppefra fra Venstres side.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Jørgen Estrup siger, at der har været mannequinopvisning i Venstres folketingsgruppe. Nej, vi savnede mannequinen. Vi savnede økonomiministeren, må jeg sige, hvis vi skulle have haft mannequinopvisning.

Så siger hr. Jørgen Estrup, at Det Radikale Venstre er godt tilfreds med aftalen. Men det hænger jo sammen med, at hr. Jørgen Estrup og andre af De Radikale tit og ofte gør det til en dyd nærmest at være masochist. Man elsker at være hård ved sig selv. Det er jo et stående tema, som man selv koketterer med, men problemet for Det Radikale Venstre er jo blot, at 96 pct. af befolkningen ikke er masochister. Så det kan godt være, at Det Radikale Venstre synes, det er rart med noget, der gør ondt, men 96 pct. af danskerne synes ikke, det er rart med noget, der gør ondt.

Så spørger hr. Jørgen Estrup, hvordan man i givet fald vil sikre, at det private forbrug ikke bliver for stort i en opgangsperiode. Der, hvor vi mener, regeringen har svigtet, er ved ikke at se på hele opsparingsiden. Hvordan kan man sikre, at langt flere danskere vil spare op og spare op til egen alderdom? Hvordan kan man begunstige opsparingen? Og dette at begunstige opsparingen behøver ikke betyde, at det alt an-

det lige medfører et indtægtstab for staten. Hvis man f.eks. får en lavere beskatning af renteindtægter ved opsparing, er det jo så indtægter, der ellers ikke ville være kommet, hvis ikke man sparede op.

Så vi ønsker egentlig, at man har den dæmper, at folk tænker mere over fremtiden end det, vi måske har været vant til i Danmark.

Hr. Ole Vagn Christensen spørger, hvordan vi vil finansiere det her velfærdssamfund. Det er jo rigtigt, at vi mener i Venstre, at statsministeren har ret, når han spørger: Kan vi ikke gøre det bedre? Jo, vi kan godt gøre det bedre, og det kan vi, fordi vores model er det dynamiske samfund. Det er lige præcis det, at man stimulerer til vækst og beskæftigelse i den private sektor, så man får en større tilvækst i de goder, som vi skal fordele i fællesskab.

For at forstå hvor store tallene er, selv om det jo ikke skal være en økonomisk debat i almindelighed, vil jeg blot sige, at går man 10 år tilbage – fra 1988 og så til i dag – og ser på udviklingen i bruttofaktorindkomsten, altså det, vi egentlig producerer af værdier, når vi renser for indirekte afgifter, så er stigningen på 200 mia. kr. i faste priser – to hundrede milliarder kroner – og det offentlige beslaglægger ca. 60 pct. Det vil sige, det medfører en indtægtsgevinst på 120 mia. kr. i faste priser over en 10-års-periode.

Det skal så lægges oven i de 30-40 mia. kr., som den af Socialdemokratiet udpegede formand for Udliciteringsrådet, hr. Allan Andersen, mener man kan frigøre inden for de nuværende rammer, hvis man i et større omfang kan gøre brug af udbud. Plus endelig, at det jo kunne være, at ny teknik også gør det muligt at være mere effektiv, at løse opgaver på en anden måde i den offentlige system.

Endelig må jeg sige til hr. Martin Glerup: Jeg har svaret på det med de 500 kr. Det er nemlig rigtigt, det er ligesom på skattesiden, men pengene kommer tilbage, hvis man får ret.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg kunne forstå på hr. Thor Pedersen, at Venstre ikke bryder sig om den nye aftale om servicejob, fordi det giver flere offentligt ansatte. Men kan hr. Thor Pedersen ikke bekræfte, at de personer, der er tale om, i forvejen er en offentlig udgift, i og med at de enten er på arbejdsløshedsdagpenge eller i primær offentlig jobtræning, og at det, der reelt sker ved at lave en servicejobordning, er, at man i øvrigt for en bil-

ligere penge kan få folk til at lave et ordinært arbejde ude i den offentlige service til gavn for borgerne, men på en værdig måde og på en billigere måde? Kan hr. Thor Pedersen ikke bekræfte det?

Det andet spørgsmål er: Hvad er Venstres alternativ til, at man udvider den offentlige service og lader folk, som i dag er arbejdsløse, virke aktivt? For virkeligheden er jo, at der er ingen efterspørgsel hos de private arbejdsgivere efter de unge, der er kommet lidt op i årene.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Finanslovaftalen er fyldt med gamle socialdemokratiske dyder. Ja. Man må vel egentlig som socialdemokrat være glad for, at vor finanslov får det skudsmål, og svaret på den konstatering, som hr. Thor Pedersen kom med, er da også ganske bekræftende: Det er rigtigt, finanslovaftalen for det kommende år tager fat på de problemer, der plager de svageste grupper i samfundet.

Vi har altså en regering, som tager kraftigt fat i de resultater, der skal skabes for de svageste grupper: en forstærket politiindsats, forbedringer på sundhedsområdet, kræftbehandlingen styrkes, der forbedres kraftigt på forholdene for de sindslidende, der er uddannelsestilbud til marginaliserede unge, der er i det hele taget taget fat på at styrke indsatsen over for de utilpassede unge, og der er sat penge af til byfornyelse til svage boligområder.

Om de mange forbedringer er der at sige, at det er aftaler, som Venstre for manges vedkommende har sagt ja til efterfølgende uden at rette et komma, uden at få indflydelse på noget som helst af det.

Hvad vil Venstre?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Venstre har i oplægget til finansloven peget på, at man ville skære i ulandsbistanden, 435 mio. kr., ved at tage i stigningstakten. Jeg ville gerne spørge Venstre, om man ikke kan se, der er mennesker bag det her, det får altså nogle konsekvenser i en verden, der er mere og mere skæv. Kan Venstre ikke se, at udvikling er vejen til stabilitet, til løsning af konflikter, modvirkelse af krige, flygtningestrømme osv.?

Jeg vil gerne spørge Venstre: Hvad er Venstres mål, når det gælder ulandsbistand, miljø-, freds- og stabilitetsbistand? Er det at fastlåse

1999-niveauet, så procentsatsen falder, eller er det målet at lave en yderligere nedskæring af udviklingsbistanden? Er man enig med Dansk Folkeparti i, at det skal være 0,7 pct.?

Det næste spørgsmål, jeg vil stille, er: Hvordan vil Venstre strikke det her sammen med Dansk Folkeparti, der vil 0,7 pct., og med Kristeligt Folkeparti, der er enig med os om at fastholde niveauet?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Ole Sohn spørger, hvordan vi vil løse opgaven med at få flere i arbejde, især flere af de understøtte. Det vil vi i virkeligheden gøre ved at tænke positivt på alt det, folk kan, i stedet for at låse os fast på det, folk ikke kan. Det ligger i forlængelse af den reform, vi aftalte om førtidspensionen, den ramme, vi aftalte om den fremtidige førtidspension, at mange flere kan blive selvhjulpne, hvis de blot får lov.

Vi ved fra en undersøgelse, Socialforskningsinstituttet har gennemført, at omkring en tredjedel af dem, der i dag er på førtidspension, egentlig godt ville tage imod et job selv på ordinære vilkår. Så det er et spørgsmål om, hvordan vi tilrettelægger arbejdsmarkedet, så man er i stand til at beskæftige langt flere af de personer, der måske ikke har fuld erhvervssevne.

Det er at bryde grænser ned, også af faglig art, det er også i overenskomster at give ret til, at den enkelte kan få lov at arbejde i det antal timer, man selv ønsker, at man kan indgå aftaler med arbejdsstedet, så man både kan få en social ydelse og også en egenindtægt. Det er også at sige til dem, der er 48 år, at vi ikke mener, vi har ret til at sige til dig på 48 år, at vi ikke tror, du kan få et almindeligt job, så du skal ind i et offentligt system. Vi kalder det godt nok ordinær beskæftigelse, men vi er nødt til at sige til din arbejdsgiver, at han skal altså have 100.000 kr., for det er du mindre værd end dine kolleger på arbejdsstedet.

Der er jo ikke tale om særlige job, man skriver udtrykkeligt, at der er tale om ordinære job. Jeg synes ikke, det er særlig opløftende for den, der får at vide, at for at han kan være her på arbejdsstedet, skal hans arbejdsgiver, kommune eller amt, have 100.000 kr. i tilskud. Jeg synes egentlig, det er nedværdigende, for jeg mener, at det, man gør, er, at man egentlig giver op og siger: Det problem kan vi ikke løse. Men vi vil altså ikke give op.

Hr. Claus Larsen-Jensen spørger til ulandsbi-standen: Vi har gentagne gange fremført ønsket om en større kontrol med og revision af vores ulandsmidler, hvordan vi sikrer, at vi får mere for pengene, hvordan vi kan se, at det virker på demokrati, på menneskerettigheder og på større velfærd for borgerne. Det, vi mangler, når vi bevilger pengene, er, at vi har langsigtede, veldefinerede mål, at vi har kontrolpunkter, så vi ikke blot fortsætter med at bevilge penge, hvor det viser sig, efter at år er gået, at det egentlig ikke har hjulpet på den enkelte borgers eget liv i de lande, som vi støtter.

Vi mangler også at se kritisk på Mifrestra-rammen, på, hvordan vi bruger pengene, at vi ikke stiller vindmøller op, hvor vinden ikke blæser, at vi lægger øre til det, som Verdensbanken har sagt, til det, Rigsrevisionen har sagt, og det, som andre fagøkonomer, f.eks. Martin Paldam, har udtalt sig om.

Vi siger jo ikke, det skal stoppe. Vi er stadig det land i verden, der relativt yder mest i bi-stand. Vi ønsker blot at bruge pengene bedre, og for at gennemtvinge den løsning, ønsker vi en ekstern ekspertudredning, før vi løfter niveauet yderligere.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Hr. Thor Pedersen nævnte i sit svar til hr. Ole Vagn Christensen, jeg er ikke sikker på, jeg citerer 100 pct. korrekt, men det gik i hvert fald på, at vi skulle stimulere til vækst og beskæftigelse.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Thor Pedersen, om han kan bekræfte, at det er Venstres politik, at politikere intet overhovedet, jeg gentager intet overhovedet, skal gøre for at modvirke konjunkturerne? Er det ikke Venstres politik?

Hr. Thor Pedersen fortalte, at hvis det var Venstre, der bestemte, så skulle de bedre offentlige finanser på lang sigt gå til at nedsætte skatterne.

Kan hr. Thor Pedersen komme lidt tættere på, hvad lang sigt er? Er det 5 år, eller er det 20? Bare sådan ca., hvad er lang sigt? Hvis man skal følge Venstres politik, hvornår er det så, folk kan forvente, at skatterne bliver lavere?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal takke hr. Thor Pedersen for bekræftelsen på, at Venstre er med til at tage 230 mio. kr.

fra de pensionister, som næste år er så uheldige at miste deres ægtefælle. Det er penge, der i dag bruges til den omstilling, der er helt nødvendig, når et hjem skal gå fra at have to indkomster til kun at have én indkomst.

Det er altså den måde, man tager penge på, og det skal ses i sammenhæng med, at man altså har en særskat, som Venstre står bag, på 0,3 pct., som år efter år tager penge fra landets pensionister, arbejdsløse, syge; 3,5 mia. kr. bare næste år.

Derfor kan vi altså konkludere, at Venstres løfte om skattestop ikke forhindrer Venstre i på anden måde at tage penge fra mennesker. Det er altså åbenbart, at det er pensionisterne, der i første omgang skal betale for hr. Anders Fogh Rasmussens løfte om skattestop.

Jeg kan se, at hr. Anders Fogh Rasmussen er til stede i salen. Jeg synes, vi på et tidspunkt burde få en kommentar fra hr. Anders Fogh Rasmussen. Er det landets folkepensionister, der skal betale for Venstres formands skatte-løfte?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg synes, det er helt fint, at SF og Venstre har forskelligt syn på, hvad vi skal gøre for de langtidsledige. Hr. Thor Pedersen mente, det var nedværdigende, at man nu skaffede et fast job til dem, i stedet for at de kørte rundt i aktiveringscirkuset. Det kan jeg slet ikke forstå. Det gik så på, at det skulle være specielt nedværdigende, at der er en støtte på 100.000 kr. til dem, der ansætter dem.

Jeg ved ikke, om hr. Thor Pedersen føler det nedværdigende, når man modtager hektarstøtte. Det tror jeg ikke. Jeg tror, han gør det med oprejst pande, og det synes jeg også er o.k., det er fair nok, for det er de vilkår, der nu engang er for at drive landbrug i det her land.

Men jeg tror ikke på hr. Thor Pedersens tankegang. Det vigtige er netop, at vi giver dem ordinære stillinger. Det er ikke puljejob, det er ikke til en lavere løn. Det er ikke sådan, at de bruger af deres dagpengeperiode, det er ordinære stillinger, faste stillinger, fast løn, ordinært arbejde, vi tilbyder de langtidsledige, og det synes vi der er meget perspektiv i.

Så forsøger jeg stadig at forstå Venstres skattepolitik. Lad mig bare spørge om en enkelt lille ting: Når Venstre nu på sigt vil nedsætte ejendomsværdiskatten, kan man så ifølge Venstres

logik sætte skatten op andre steder? Er løftet så overholdt?

Der er så mange detaljer i det her, som vi ikke kan forstå, og det er ærligt talt ikke så sært, at vi er forvirrede, når en tidligere formand for Skatteudvalget, som var Venstremand, blev fyret for at have citeret fra partiets skatteprogram, så undskyld mig.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Ole Hækkerup spørger hvordan med skatten. Er det på kort sigt eller på lang sigt?

Ja, der må jeg sige, at det afhænger jo af den vækst, der i øvrigt er i samfundet, hvor meget man kan reducere med i det enkelte år. Hvad er det egentlig, man får ind i provenu ved den samme procentsats, der kan bruges til at nedbringe statens gæld og dermed frigøre en besparelse i renteudgift på statens gæld?

For det, vi i modsætning til regeringen siger, er: Vi vil bruge rentelettelsen ikke til nye offentlige udgifter, men til nedsættelse af skatterne. Så det er altså en vedvarende proces år efter år. Det, vi i dag bruger til renter, 50 mia. kr., vil over årene kunne omsættes i skattelettelser i den takt, som rentelettelsen giver mulighed for. Det burde være rimelig let at forstå.

Det er rigtigt, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at vi er en del af satspuljeforliget, hvor det jo indgår, at man frigør nogle penge i omfordelingen, målrettet til brug for de svageste grupper, nemlig 0,3 pct. Det er helt rigtigt. Og jeg forstår også godt, at hr. Frank Aaen er ked af det, fordi Enhedslisten ikke er med i satspuljeforliget.

Så spørger man: Jamen kan man tage fra nogle? Ja, altså jeg synes egentlig, det er helt fair, at jeg ikke skal have tilskud for at få pudset vinduer, eller at jeg kun kan få 35 pct. refundet, hvis jeg får slået græs af andre. Jeg synes egentlig godt, man kunne forlange, at jeg selv slog min græsplæne uden statstilskud. Så man kan godt forestille sig, at der er områder, hvor man synes, at det egentlig er helt urimeligt, at nogle får tilskud fra staten.

Til hr. Jes Lunde: Jeg synes, at det er en faliterklæring at sige til en på 48 år, som er i stand til at gå ind i ordinært job – det er jo forudsætningen, vi taler jo lige præcis ikke om, at de er erhvervshæmmede, så de har krav på et erhvervsevnetab – at du kan kun få et job, hvis der følger 100.000 kr. med. Jeg synes, alt andet skulle være forsøgt inden. Det er dér, vi mang-

ler dynamik og vilje til at afprøve forskellige modeller til, hvordan man organiserer arbejdsmarkedet, engagerer de private virksomheder, render dem på dørene, i stedet for at det er de private virksomheder, der skal gå til kommunerne. Jeg ville godt have, at aktiviteten var målrettet den anden vej.

Der bliver spurgt til ejendomsværdiskatten. Ja, den kan f.eks. sænkes i den takt, som der skabes økonomisk råderum ved en lavere rentebetaling på statsgælden. Der er altså tale om skattelettelser. Vi forestiller os ikke, at man fjerner ejendomsværdiskatten og så løfter en anden skat. Men det, man drøfter, er, hvordan vi kan reducere skatterne: Hvilke skatter skal reduceres inden for den ramme, som rentelettelsen giver mulighed for? Det er selvfølgelig det, som den til enhver tid siddende regering så må drøfte med sig selv.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det er helt tydeligt, at Venstre har en dårlig sag med sit skattestop. Det bliver mere og mere indviklet at forstå overhovedet, hvordan det skal hænge sammen. Venstres budskab må jo efterhånden være, at man forsøger at fikle med sin egen argumentation hele tiden for at få den til at fungere.

Hr. Thor Pedersen svarede på mit spørgsmål, og det gav mig selvfølgelig lidt oplysninger. Kunne hr. Thor Pedersen så ikke bekræfte, at uanset om vi bruger BNP, BNI eller BNI minus faktorpriserne eller NNI, så er skattetrykket faldende fra 1999 til 2000? Hvis ikke hr. Thor Pedersen er i stand til at svare på det, så er det o.k. for mig. Så kan man jo spørge i Finansudvalget og få det bekræftet.

Altså, er det så interessant for Venstre at gøre det hele til teknik? Sagen er, at uanset hvordan man regner, falder skattetrykket fra 1999 til 2000. Og uanset hvordan man sammenligner, hvad der skete under hr. Thor Pedersens partis regeringsperiode og under den her regerings regeringsperiode, så er den største stigning – uanset hvordan man kigger på det – i den borgerlige regerings tid. Så skulle vi ikke begynde at diskutere holdninger? Skulle vi ikke begynde at få lidt andet end teknik og BNP og BNI og alt muligt andet ind i det og så fastholde, at når vi diskuterer skattetryk, så gør vi det på grundlag af det, man gør det på i andre lande også. Så ved vi da, hvad der er op og ned.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Det nytter ikke, at man lægger papiret over den røde knap. Hr. Jacob Buksti.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Når jeg i min første korte bemærkning refererede til Venstres forslag om et forhøjet gebyr på klager til Naturklagenævnet, så var det sådan set ikke for at få en diskussion om Naturklagenævnet. Nej, så var det det principielle, at Venstre åbenbart mener, at man godt kan hæve brugerbetaling og gebyrer osv., når det er sådan, som hr. Anders Fogh Rasmussen siger, at borgeren selv kan vælge. Man bestemmer jo selv, om man vil klage. Det giver jo virkelig muligheder for at hæve både brugerbetaling og gebyrer på alle mulige områder.

Der er andet, som jeg så ville høre om, for jeg mener ikke, at hr. Thor Pedersen svarede hr. Ole Hækkerup på spørgsmålet om, hvorvidt Venstre har opgivet at føre konjunkturpolitik. Der kan jeg igen citere hr. Anders Fogh Rasmussen fra dagens Politiken, hvor hr. Anders Fogh Rasmussen siger: »Faktisk mener jeg, at vi skal opgive troen på, at vi kan styre konjunkturterne.« Hvad betyder det i Venstres filosofi? Betyder det, at når vi kører for fuld drøn ud over afgrunden, så skal vi bare blive ved, indtil vi ligger dernede?

Endelig så handler det jo om, hvordan og hvorledes vi vil finansiere fremtidens samfund. Venstre siger: No more taxes, men når det er sådan, at man siger, at de besparelser på den offentlige gæld, som fører til nedbringelse af renterne, skal bruges til skattelettelser, hvordan vil Venstre så finansiere fremtidens forøgede udgifter til ældre og daginstitutioner og folkeskoler osv.?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vender tilbage med det spørgsmål, jeg stillede før, og som faktisk også hr. Ole Vagn Christensen stillede.

Venstre mener, at der er krævet 62 mia. kr. for meget op i skat. Fru Tove Fergo kan ikke se, hvor de bruges. Jeg vil godt spørge: Hvor er det Venstre mener at de penge bruges for meget? Hvor er det der skal reduceres?

Er det hjemmehjælperne? Er det sygehuspersonalet? Er det politiet? Er det undervisningspersonalet? Eller er det overførselsindkomsterne, der er blevet brugt for meget?

Jeg vil gerne bede hr. Thor Pedersen nævne tre områder, hvor Venstre mener, at de her penge, der er krævet op, og som er brugt til at udbygge vores samfund og forbedre det, er brugt for meget – tre områder, hvor Venstre vil reducere eller ville have undladt at udbygge? Kan vi få det at vide?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg er jo aldeles enig med hr. Jan Petersen, når han siger: Kunne vi ikke droppe det teknikproblem omkring, hvad det er, vi skal på skatte- og afgiftsområdet. Jo, det er jo lige præcis det, Venstre gør ved at sige, at vi vil ikke give mulighed for, at man alene bruger skattetryksberegningen, hvor det, man betaler i indirekte eller i personlige skatter, er helt afgørende for, hvordan resultatet så endelig bliver.

Derfor er løftet jo meget klarere: Sige til danskerne, at der bliver ikke tale om, at det, de betaler i skatteprocent, at der hæver vi procenten; eller de afgifter, de betaler i kroner og øre, der hæver vi kroner og øre-beløbet. Det er da til at forstå, så man er fri for den debat om teknik. For så er vi jo på det område, hvor vi alle sammen kan tale sammen, og hvor folk kan se på deres lønsedler. De kan selv sidde og regne ud, hvad det egentlig er, politikerne har lovet, og hvad det er for et løfte, de i givet fald holder.

Så spørger hr. Jacob Buksti om konjunkturpolitik og om det her gebyr. Jeg vil lige sige, at det er altså ikke fremsat. Nu kan jeg høre, at det er lige før, det også er vedtaget, forstår jeg på hr. Jacob Buksti. Altså, det er ikke fremsat, og jeg vil sige, at det er et princip, jeg taler om. Vi har aldrig været modstandere af, at man for at klage til Landsskatteretten deponerede 500 kr. Det har vi aldrig talt imod, og de penge fik man tilbage, hvis man fik medhold. Men det, vi oplever på naturområdet, er i virkeligheden, at der er utrolig mange, der klager, og det er også personer, der ikke er direkte part i sagen. De, der direkte er part i sagen i det, vi har drøftet, betaler ikke noget. Det er for andre, som for den sags skyld kan bo i en helt anden egn af landet, der indgiver en klage. Der siger man, at der er det rimeligt, når man ser på antallet af klager, at man måske havde et gebyr, som man så fik tilbage, hvis man fik medhold i klagen.

Må jeg sige om konjunkturpolitikken: Det er jo også rørende, når man her hører hr. Jan Petersen fortælle om alt det gode, man har gjort i dette århundrede. For hvem har gjort det? Er

de ikke arbejdere? Er det ikke funktionærer? Er det ikke bønder? Er det ikke virksomhedsejere? Er det ikke dem, der slider i dagligdagen?

Hvad er Folketingets bidrag? Det er vel langt hen ad vejen at lægge byrder på dem, der i forvejen går og føler, at det er svært at drive virksomhed. Så det, man har gjort, er vel at forhindre, at vi kunne have haft et bedre konjunkturføreløb end det, vi egentlig har konstateret. Hvis man bare bruger det begreb, som de fleste vel selv efterhånden har kunnet se i økonomiministerens regnestykker, at det koster omkring 25 mia. kr. i administrativt bøvlg for danske virksomheder, ja, så er det 25 mia. kr., der kunne have været brugt til andre ting, til nye arbejdspladser, til større produktion, til større skatter med samme procentsats til at finansiere fremtidigt velfærd.

Må jeg så lige gøre opmærksom på, at når hr. Klaus Hækkerup spørger: Hvor er det man skal spare? Ja, vi har foreslået direkte, at man måske kan spare 1 eller 2 mia. kr. på voksen- og efteruddannelsesområdet, hvor man bruger de her knap 14 mia. kr. Men hele vores filosofi er jo ikke, at dette at forbedre velfærdssamfundet ved uændret skat betyder, at nogle nødvendigvis skal spare i forhold til i dag. Det er jo derfor, at jeg bruger et eksempel: Hvis man ser på bruttofaktorindkomsten – den almindelige opdrift, der er i produktionen, hvor vi så går 10 år tilbage – ja, så er der 120 mia. kr. mere i de offentlige kasser til at gøre godt med i faste priser uden at have sparet en krone.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Der bliver en runde mere. Og så er det hr. Jens Peter Vernersen. Jeg skal sige, at jeg stadig væk vil prøve på at slutte denne del af debatten inden pausen, så derfor er talerlisten sluttet.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Må jeg sige i forhold til det sidste indlæg fra hr. Thor Pedersen, at så kan man altså heller ikke regne med det, som Venstre fremlægger i sit lovprogram, hvor man jo netop foreslår nye afgifter vedrørende mælkklager og vedrørende omlægning af pesticider. Det kan altså heller ikke tages for gode varer ligesom alle de mange andre ting, der har været fremlagt her det sidste halvandet års tid.

Må jeg så lige nævne spørgsmålet om, efter hvilke metoder man beregner skattetryk. Jeg ser det da i Venstres blad Liberal, at der anvender

man faktisk selv udgangspunktet bruttonationalproduktet. Da hr. Thor Pedersen jo ikke svarede på hr. Jan Petersens spørgsmål, vil jeg sige, at uanset hvilken model man anvender, er der et lavere skattetryk i 2000, og meget lavere end i 1986.

Må jeg så lige sige her til sidst: Jeg læser i Politiken i dag, at hr. Anders Fogh Rasmussen siger, at skatter kan ikke bruges til at styre økonomien. Man kan ikke bruge skatter på den måde. Man skal opgive troen på at styre. Vi kan ikke styre konjunkturerne.

Er det ikke et udtryk for, at man totalt opgiver, og at man anvender den totale markedsøkonomi til at styre det her samfund? Er det ikke det, som hr. Anders Fogh Rasmussen siger i dette indlæg i Politiken?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

For opklaringens skyld vil jeg sige til hr. Thor Pedersen: Herfra blev der sagt, at gøre valgfriheden større, ville blive billigere. Det er jo i hvert fald en påstand. Der blev så henvist til nogle markeds-mæssige mekanismer. Jeg vil godt spørge: Er det fra de norske erfaringer på det område her, man baserer sine vurderinger? Det var det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Når nu det hele skal finansieres, når vi har råd, betyder det så, at det forslag – beslutningsforslag ganske vist – fra Venstre, vi skal først behandle her i Tinget umiddelbart efter nytår, først skal gælde fra det tidspunkt, der er råd?

Det tredje spørgsmål er – jeg antydede det lidt i mit sidste indlæg: Er Venstres medlemmer i KL's bestyrelse fuldstændig galt på den, når de siger, at hvis vi skal fastholde vores velfærdssamfund, som vi kender det i dag, så er vi nødt til at indføre brugerbetaling? Har de helt misforstået det?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det svar, jeg fik fra hr. Thor Pedersen, var jo det rene striptease, når det drejer sig om det dér med afklædning og ikkeafklædning. Hvad bygger jeg det på? Jeg bygger det på, at fru Tove Fergo på Venstres vegne, går jeg ud fra, stod op og lavede et stort angreb på hr. Jan Petersen om, at man ikke havde gjort nok for børneinstitutionerne, man ikke havde gjort nok for folkeskolen, man ikke havde gjort nok for sygehuse-
ne.

Så får vi her at vide i det svar, som hr. Thor Pedersen gav mig, at der var en lang række ting, som man kunne se i den fremtidige udvikling – og som vi selvfølgelig også kan se som noget af det, der kan bygge fremtidens samfund, selvfølgelig så med nogle muligheder langt ude i fremtiden – dem skulle man regne med som indtægter, som man kunne bruge til at lave denne forøgelse med. Hr. Thor Pedersen skylder mig stadig væk et svar på: Hvor skal besparelserne komme til det, der skal ske her og nu?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jamen hr. Ole Vagn Christen vil jo ikke forstå det, for der er jo eksempler på, hvordan man i virkeligheden løfter kvaliteten for færre penge. Der er jo eksempler på, hvordan man ved at give valgfrihed for ældre i ældreomsorg, i valg af hjemmehjælp, i forbindelse med plejehjem og med bespisning reducerer de kommunale udgifter og efterfølgende i brugerundersøgelser dokumenterer, at de ældre er meget mere tilfredse, at de har fået det bedre.

Altså at pengene er blevet i borgernes lommer i større omfang end tidligere, ved at kommunen har brugt færre. Men alligevel er resultatet altså, at kvaliteten stiger. Det er jo essensen i det, at der er flere udbydere. Det er essensen i konkurrence, at man kan stemme med fødderne, at man kan vælge den løsning, som man selv synes er bedst, og dermed sikre, at konkurrencen fokuserer på det, som borgeren ønsker, mere end på det, som politikerne ønsker. Det er læren af det, der finder sted også i dette årtusind, før vi går ind i det ny.

Hr. Jens Peter Vernersen spørger til pesticider. Jamen altså, nu kan vi jo ikke komme med alle eksempler omkring miljøet. Nu brugte jeg det enkle, forståelige, mente jeg, omkring benzin: At man kunne forestille sig, at man løftede afgiften på blyholdig benzin og sænkede den på blyfri benzin. Det har vi faktisk gjort.

Det samme med pesticider. At man sagde: De pesticider, som er mest miljøvenlige, får en lavere afgift end de pesticider, som er miljøskadelige, i modsætning til det, man har i dag, hvor man faktisk får mere i afgift, hvis man bruger de miljøvenlige pesticider, og mindre i afgift, hvis man bruger de billige, miljøskadelige pesticider.

Så det ligger jo i modellen, at man kan omfordele på miljøområdet. Jeg nævnte det speci-

fikt sammen med krav fra omverdenen. Hvis vi skal regulere på skatteområdet, så kan vi også gøre det på miljøområdet. Men hvis afgiftsprøvet på ét område stiger, så reducerer vi det på et andet.

Igen var der også her spørgsmålet om priser fra hr. Jørn Pedersen og om valgfrihed, og det mener jeg egentlig at jeg har svaret på. Jamen det er da utroligt, at man ikke læser rapporterne, som Finansministeriet udgiver sammen med Indenrigsministeriet, udarbejdet af PLS Consult, om erfaringerne med udbud. At man ikke hører på den formand, man selv har sat i formandsstolen i Udliciteringsrådet, Allan Andersen.

Hvorfor vil man ikke i Folketingssalen tale om de 30-40 mia. kr., som han tør tale om? På statens områder drejer det sig vel om 6-7 mia. kr. i hans regnestykke, man kunne frigøre. Ellers må man skifte formanden ud, for han mener, at han ved, hvad han taler om. Og det er måske sagens kerne, at for få herinde ved, hvordan problemerne egentlig er, og hvad det er, man kan vinde: forskel på dynamik og beton.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Man må jo erkende, at det er en meget viril og fyrrig ordfører, Venstre har i salen i dag. Men jeg fik nu ikke helt svar på mit spørgsmål før omkring servicejobbene. Givetvis fordi Venstres ordfører ikke helt har forstået ideen med det.

Det er jo sådan, at Venstre er med i en arbejdsmarkedsreform, hvor Venstre har givet tilsagn om, at der skal bruges 180.000 kr. i gennemsnit for at aktivere folk, som er arbejdsløse. De må til gengæld ikke lave noget, som man ellers ville have lavet. Det skal være noget ekstraordinært, og det skal være til en dårligere betaling end den, der i øvrigt er gældende. Altså rent nedværdigende.

Så har SF sammen med forligspartierne i forbindelse med finansloven her lavet et besparelsesforslag, sådan at man kan styrke den offentlige service ved at give kommunerne et tilskud – man kan kalde det et øget bloktilskud med hegnspele om – til servicejob, hvor man kan få folk ud på ordinære vilkår til værdige job, til at udføre noget, som der er behov for. Man sparer 80.000 kr. pr. person, der bliver sat ud. Det er et besparelsesforslag, som jeg simpelt hen ikke forstår at Venstre ikke kan støtte. Men de vil måske helst bare lade stå til, indtil det superli-

beralistiske minimalisamfund er blevet virkelighed.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Hr. Thor Pedersen sagde før: Vi vil have en bedre tilrettelæggelse af arbejdets udførelse. Vi vil nedbryde reglerne, således at den enkelte og den enkelte virksomhed selv kan tilrettelægge arbejdstiden.

Jeg skal spørge hr. Thor Pedersen: Er det et løfte til arbejdsmarkedets parter om, at Venstre i fremtiden vil blande sig i det her, og at det skal være lovgivningsstof frem for overenskomststof?

Så siger hr. Thor Pedersen: Det må ikke være særlig opløftende at få at vide, at man kun kan få et job, hvis man får 100.000 kr. med i baglommen. I Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg får vi talrige henvendelser fra personer, der har været ledige i 5, 6, 7, 8 år, som har sendt i hundredvis af ansøgninger og hver gang fået at vide: Duer ikke, du er for gammel. Tror hr. Thor Pedersen, at det er opløftende for disse mennesker at få at vide, at man er vraget, fordi man har passeret 50-års-alderen, først og fremmest af den årsag?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er meget trist over hr. Thor Pedersens afvisning både af hjemmeservice og de nye servicejob, for jeg er meget enig med hr. Thor Pedersen i, at langt de fleste mennesker får et selv værd og får en hel anden dimension i livet, når de kan få udnyttet de ressourcer, de har; når de kan være med i fællesskabet, når de kan yde noget til samfundet.

Men en kendsgerning er det jo, at der altså er mange førtidspensionister, som ikke kan komme på arbejdsmarkedet, selv om de vil, ikke fordi love og regler er forkerte, men fordi holdningen på arbejdsmarkedet er forkert, nemlig: Hvad skal vi have sådan nogle for?

Det samme er der jo netop omkring en række ældre. Altså, når man kan blive fyret som 50-årig som ældre, så er jo det jo ikke lovgivningens skyld, så er det jo arbejdsmarkedets holdningers skyld. Dvs. det man gør både med hjemmeservice og med servicejobbene er ikke at give 100.000 kr. til en person. Nej, det er at sørge for, at en række af de servicejob, der i dag ikke bliver oprettet, fordi der ikke er penge nok

i dem, bliver oprettet. Dermed bliver der pludselig plads til de mennesker, vi taler om.

Jeg vil spørge hr. Thor Pedersen: Hvordan kan man samtidig gå imod hjemmeservice og imod servicejobbene og så have den holdning, at de mennesker, der har været lang tid væk fra arbejdsmarkedet, skal komme ud på det?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Thor Pedersen, og vi er ved at nærme os afslutningen nu.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hvis jeg må starte med hr. Peter Duetoft. Jamen jeg er jo helt enig. Det er holdningerne. Det er holdningerne, det drejer sig om. Det er dem, vi skal have ændret, også på arbejdsmarkedet: At ingen har ret til at sige, at vi tror ikke, vi har brug for dig. Ingen offentlig myndighed skal have lov til at sige en ung mand på 27 år: Vi tror ikke, vi har brug for dig. Og ingen skal have lov til at sige til en på 48 år, som i mine øjne er en ung mand, desværre havde jeg nær sagt: Vi tror ikke, at vi har brug for dig. Jeg synes, at det er den opgivende attitude. Vi tror ikke på den. Hvorfor tror hr. Peter Duetoft, at der sidder virksomhedsledere i det sociale netværk, hvor socialministeren har udpeget formanden, Lars Kolind, og har været initiativtager? Hvorfor tror hr. Peter Duetoft, at vi sidder der og diskuterer, hvad man kan gøre, og hvor det lidt nedslående er, at det er virksomhederne, der i større omfang må rende det offentlige på dørene for at få de personer ud, som man gerne vil hjælpe? Det er stadig sådan, at det er en sjældenhed, at man bliver opsøgt fra det offentlige om, hvorvidt man kunne hjælpe en person.

Så vil jeg sige til hr. Dyrlund, at der er en verden til forskel på, om en virksomhed siger ja til at tage en person, som skal i arbejdsstræning – altså skal lære at klare det job, som han gerne vil have; som man gerne vil give og derfor giver et tilskud i indlæringsprocessen – og så det at sige til en, der får et ordinært job, at vi tror aldrig, at du bliver bedre. Vi tror ikke, at du kan matche det, som arbejdsgiveren kræver, medmindre der følger 100.000 kr. med. Det synes jeg er et stempel, man giver den pågældende. Der er forskel på det og indlæring til et job, som man efterfølgende har forpligtet arbejdsgiveren til at tilbyde den enkelte på faste vilkår.

Må jeg så sige om arbejdsmarkedets parter: Nej, vi skal ikke blande os. Jeg appellerer blot til, at også de faglige organisationer har den samme indstilling til frihed for den enkelte; at man i langt større grad selv som ansat kan vælge, hvor og hvornår man vil arbejde; at der ikke er en grænse, der siger, at man ikke må arbejde under 15 timer, man må ikke arbejde på halv tid, men at man i langt større grad siger: Som et fagligt organiseret system ønsker vi selvfølgelig, at det er vores medlemmer, der er tilfredse, og jo større fleksibilitet, jo bedre for alle parter, for det er vejen frem for især at beskæftige dem, som måske har haft det lidt svært, fordi man alt for tidligt har opgivet dem.

Hr. Ole Sohn spørger igen til tilskud. Jeg har sagt lidt om det nu her, om forskellen på tilskud i midlertidig ansættelse og så vedvarende tilskud, og det skylder jeg så også hr. Jes Lunde et svar på.

Hr. Jes Lunde spørger, om jeg er glad for hektarstøtte. Nej, det var langt bedre for dansk landbrug, om man fjernede de byrder, som ligger på dansk landbrug. Det var langt bedre, at man gjorde det lettere at drive erhverv, at man var mere lydhør, at man ikke behøvede at ansætte antropologer eller skrive i Anders And-sprog for at kommunikere med de folk, der lever på landet – at man lægger øret til jorden og accepterer, at der nok er nogle, der ved, hvordan man også kan drive landbrug miljøvenligt?

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg må desværre konstatere, at hr. Thor Pedersen ikke svarede på et eneste af de spørgsmål, jeg stillede ham. Så derfor går jeg nu ind til kernen af det, jeg spørger om. Jeg vil gerne vide: Hvad vil Venstre, når det gælder hele den internationale bistand? Skal den låses fast på 1999-niveau? Skal den sænkes yderligere? Skal den ned på 0,7 pct. for ulandsbistandens vedkommende, som Dansk Folkeparti har foreslået?

Så til al snakken om kvalitet. Vi er 100 pct. enige i, at pengene skal bruges fornuftigt, og der skal nås resultater, og fejltagelser skal undgås. Men vi havde faktisk en debat i denne Folketingssal den 23. november, hvor Venstre var medforslagsstiller til et forslag til vedtagelse, som vi vedtog på det her felt. Jeg vil gerne vide, om Venstre ikke står bag de synspunkter, som vi vedtog på daværende tidspunkt?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg ville jo gerne se, om jeg så kunne opnå at få et svar denne her gang. Venstre har tilsluttet sig striber af aftaler i forbindelse med finanslov år 2000 uden at rette et komma. Denne her ærbødighed for socialdemokratiske resultater eller gamle dyder, som hr. Thor Pedersen sagde i sin indledning, er der jo egentlig grund til at takke for. Men hvorfor egentlig så så negativ? Det er jo det, jeg oplever at Venstrefolkene i debatten har været. Da Socialdemokratiets ordfører, hr. Jan Petersen, var på talerstolen, var der jo ikke grænser for, hvilke skævheder der var forårsaget med denne her finanslovaftale. Hvor man så ville gøre det bedre, fortalte man også. Vi har lidt vanskeligt ved at se – det er der jo mange socialdemokrater, der har været oppe og sige – hvordan det her skal finansieres.

Derfor vil jeg så godt spørge: Er fjernelsen af transportgodtgørelsen for unge på aktiveringsydelse f.eks. et sted, man kunne forestille sig at spare? Jeg mener, at jeg hørte tal på omkring 100 mio. kr. Er det den slags besparelser, Venstre forestiller sig man skal foretage?

Jeg vil godt sige, at det jo ikke er rigtigt at tale om græsslåning og vinduespudsning i hr. Thor Pedersens eget hjem i den her sammenhæng, bortset fra at det måske i virkeligheden kunne få det her klare lys fra dagligdagen til at trænge ind hos Venstre.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Jeg er lidt ked af at måtte gentage mit spørgsmål. Det kan selvfølgelig være, at hr. Thor Pedersen har haft mange andre spørgsmål at svare på i samme runde og derfor ikke har kunnet nå det. Men jeg er mere ked af det, så meget mere som hr. Jacob Buksti gentog spørgsmålet. Derfor så håber jeg, at det vil være muligt for hr. Thor Pedersen nu at bekræfte, at det er Venstres politik, at politikere intet, jeg gentager intet, skal gøre for at modvirke konjunkturerne. Altså, man skal ikke gøre nogen særlig indsats i nedgangstider for at forsøge at skubbe på fra offentlig side, og omvendt selvfølgelig i opgangstider. Man skal ikke gøre noget for at modvirke konjunkturerne.

Er det Venstres politik eller er det ikke Venstres politik?

Thor Pedersen (V):

Hr. Claus Larsen-Jensen mener ikke at have fået svar på spørgsmålet. Jeg sagde meget tydeligt, at det var et midlertidigt stop, fordi vi ønsker den udredning, der kan fortælle os, hvordan vi i fremtiden kan undgå det, der har været genstand for kritik af Verdensbanken, af Rigsrevisionen og andre om manglende mål, om manglende kvalitet; at man ikke får det ud af pengene, som vi går og tror.

Vi står ved den aftale, vi har, om, at i 2005 har vi fået rammen op på 0,5 pct. Vi har ikke et mål om, at vi nødvendigvis på sigt skal under den ene procent. Vi skal under alle omstændigheder give det, vi har vedtaget internationalt, de 0,7 pct., i FN. Men vores udgangspunkt er jo ikke, at vi generelt reducerer. Men vi har sagt stop. Nu vil vi have den undersøgelse, som vi endnu ikke har fået.

Så må jeg lige sige noget om det forslag til vedtagelse, der blev vedtaget her i salen; det talte nemlig om kvalitet mere end kvantitet. Og vi måler vores ulandsbistand i kvantitet, i kroner og øre.

Det, vi ønsker, er også at have kvaliteten med, og det er den, der mangler på delområder, hvis man læser de kritiske rapporter, der foreligger.

Hr. Lars Kramer Mikkelsen spørger, om det er rigtigt, at aktiverede ikke skal have det særlige tillæg, som man får i dag. Og vores synspunkt er egentlig det enkle, at vi mener, at folk, der er i aktivering, ligesom den lavtlønnede på arbejdsmarkedet har krav på samme transportgodtgørelse, samme fradrag i skatten som alle andre. Vi ønsker ikke at gøre forskel. Vi ønsker ikke, at der kan være et eksempel på, at en aktiveret, fordi han får dobbelt persontransportfradrag, egentlig kan have mere end det, den lavtlønnede har ved at bestride samme arbejde med samme afstand.

Så spørger hr. Ole Hækkerup om konjunkturpolitik. Jamen, det er jo konjunkturpolitik, hvis man i opgangsperioder fokuserer på, hvordan borgerne kan sikre sig selv gennem større opsparing, så borgerne også selv har det værn, at konjunktoren jo kunne vende. Det er også konjunkturpolitik at sige til danske virksomheder: Vi har et problem med konkurrenceevnen. Hvad kan vi gøre for at gavne det konjunkturforløb for dansk produktion? Og det, vi kan gøre, det er så at fjerne byrder fra virksomhederne, så vi forbedrer vores konkurrenceevne, så vi kan skabe de værdier, der måske kan sikre, at

vi har et jævner konjunkturforløb, eller at staten har en sådan formue, at man i lavkonjunktur er i stand til at sænke skatterne yderligere for at stimulere til vækst i Danmark. Men vi kan altså ikke styre konjunkturerne ude i den store verden. Det er ikke Danmark, der som nation lægger renteniveaet over den hele verden, hverken i Tokyo eller i Washington eller i Frankfurt.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Det er Venstres skattepolitik, jeg gerne vil spørge om. For sådan som jeg forstod hr. Thor Pedersen, vil Venstre nedsætte skatterne i takt med, at man sparer renteudgifter på statsbudgettet.

Lad os så sige, at det lykkedes, og man har en besparelse på 5 mia. kr. for at tage et konkret tal. Hvad prioriterer Venstre så højest? Er det vigtigst at nedsætte skatten på arbejde? Det er den ene mulighed. Eller skatten på bolig? Eller den indirekte skat som moms og afgifter? Eller er det eventuelt skat på – ja vi kunne tage et fjerde eller femte konkret eksempel.

Det er for at få Venstres prioritering, når man skal i gang med skattenedsættelser. Hvad er Venstres første prioritet? Venstres anden prioritet? Jeg gav nogle konkrete eksempler. Jeg kunne have remset flere eksempler op. Men det var spændende at høre, hvilken prioriteringsliste Venstre måtte have. For når man ønsker at nedsætte skatten, må man også have gjort sig nogle overvejelser om prioritering.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er ked at sige det til hr. Thor Pedersen, men det er jo sniksnak, der ikke har noget med virkeligheden at gøre. Det er jo ikke sådan, at virksomhederne står i kø for at få ansat den 55-årige eller 56-årige eller 57-årige. Sandheden er, at det ene gyldne håndtryk kommer efter det andet, hvor de ryger ud af arbejdsmarkedet i stedet for.

Og så har vi altså den situation, at man enten kan fastholde de mennesker i en eller anden aktivering, der ikke bringer dem noget som helst sted hen, eller man kan oprette et helt nyt marked, nemlig et serviceområde, hvor der er en række job, der i dag ikke bliver opfyldt, som for fremtiden vil blive opfyldt.

Det gør man i udlandet, det gør man i Holland ved at sætte moms ned, og vi er selv

kommet med et forslag om beskæftigelsesfradrag. Det er det, de 100.000 kr. til servicejob og hjemmeservicen gør, nemlig skaber nogle job, der ellers ikke ville være blevet skabt i dette samfund, job, vi har brug for, men job, som virksomhederne ikke selv vil skabe, fordi de i virkeligheden er for dyre. Derfor får de 100.000 kr. til de job i det offentlige, og hjemmeservicen hjælper så med på den anden.

Det er jo sådan, verden hænger sammen. Og den virkelighed, som hr. Thor Pedersen ser, at man står i kø efter alle de her mennesker, det har virkeligheden jo desværre bekræftet, at det gør man ikke. Og det har ikke noget at gøre med de menneskers kvalifikationer; det er, fordi, man har en lidt skør idé på arbejdsmarkedet om, at man skal være 22 år og professor for at blive ansat.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen spørger til, hvordan man prioriterer skattelettelserne. Hvilke områder skal man se på først? Det skal man vel diskutere i den regering, som er en følge af et valgresultat efter næste valg. Hvad er det, de partier, der indgår i regeringen, sætter mest pris på? Hvor er det på boligområdet? Hvordan sikrer man, at det kan betale sig at gå i arbejde, så man ikke kan få en rapport fra Rockwool-Fonden, der siger, at der er 10 pct. af de danskere, der er i arbejde, der betaler for at gå på arbejde. Som ville have mere ved ikke at gå på arbejde. Så det er på mange områder, man må se, hvordan vi stille og roligt kan ændre.

Det, vi lægger op til, er jo lige præcis ikke en revolution. Det er ikke, at vi kommer og siger, at nu giver vi skattelettelser på 30, 40, 50 mia. kr. Nej, vi siger, vi vinder med sikkerhed et økonomisk råderum, og størrelsen af det økonomiske råderum bestemmer så de opgaver, som vi kan påtage os, når det gælder om at reducere skatterne. Og det vil selvfølgelig være med respekt for de partier, der indgår i en regering, og selvfølgelig også for det Folketing, der sidder, hvor nogle måske er genvalgt efter næste valg.

Virkeligheden er jo ikke nødvendigvis, som hr. Peter Duetoft siger. Se hjemmeserviceordningen. Den er altså ikke opfyldt af personer, som har haft det svært på arbejdsmarkedet. Det er faktisk unge mennesker og andre, der har sagt: Det er en kanongod idé. Det er en kanongod idé at få staten til at betale det halve af det,

det koster. Selv for det arbejde, som har den laveste timeløn, har danskerne ikke selv råd til at betale. Hvis nu man fik staten til at betale det halve, vil folk så efterspørge? Ja, det vil de.

Og derfor kan man se i Gentoftområdet, at der trives hjemmeservice fantastisk flot. Folk får pudset vinduer, eller de fik det tidligere, de fik luftet hunde, slået græs og gjort rent. Staten betalte halvdelen. Men det var ikke sådan, at de personer, der løste opgaven og løser opgaven, er handicappede eller ikke har fuld erhvervsevne. Det er dynamiske personer, der siger: Den er knaldgod, den forretning, og bare vi kan få lov at få staten til at betale.

Så vil jeg sige om virksomhederne, at det altså også er en forhistorisk opfattelse, hr. Peter Duetoft har, når hr. Peter Duetoft siger: gyldne håndtryk. Det er altså ikke den almindelige arbejder på 65 år, der får et gyldent håndtryk. Det er måske en direktør på 40 år, som ikke træder fra på grund af alder, men på grund af uenighed. For sandheden i dag er den, at de fleste virksomheder er kede af, at ældre betroede medarbejdere stopper og går på efterløn. Jeg ved, at virksomhederne beder deres medarbejdere om ...

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Nu skal vi snart til at pause!

Ja, jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.22

Mødet genoptaget kl. 13.15

Forhandlingen genoptages

Anden næstformand (Henning Grove):

Mødet er genoptaget, og vi går videre i ordførerrækken. Fru Gitte Seeberg.

Gitte Seeberg (KF):

Dette års finanslov er et klokkeklart bevis på, at der er to fløje i dansk politik, og på, at der er afgrundsdyb forskel på, hvad de to fløje vil. På den ene side har vi regeringen. Den sidder på venstrefløjens nåde og fromme, og venstrefløjen tager sig godt betalt, det så vi med pinsepakken, og det har vi set med dette års finanslov.

Endnu en gang har befolkningen oplevet, hvad det er for en tankegang, der præger magtens korridorer.

Finansloven for næste år er ingen undtagelse. Venstrefløjens idé er enkel, nemlig at den offentlige sektor skal være større og større. Det koster penge, og de penge har man kun ét sted at hente: hos den almindelige dansker og hos virksomhederne.

Mens pinsepakken især langede ud efter de almindelige danske skatteydere, pensionisterne, husejerne, bilejerne og alle andre danskere, der bare forsøger at få deres hverdag til at hænge sammen, så havde regeringen i dette efterårs finanslovsforhandlinger en ny hovedfjende: Det var her erhvervslivet. Nye skatter og afgifter for mere end 2,5 mia. kr. var, hvad regeringen havde med i posen til dem, der skaber arbejdspladser, og som møjsommeligt forsøger at slæbe valuta hjem til Danmark.

Derudover stod også alle landmænd, taxaer og øvrige vognmænd for tur. Med pinsepakken var det benzinen, fyringsolien, naturgassen, kul, elvarme og skatten, der fik en tur opad. Med finansloven kom turen så til dieselmotorerne, og samtidig fik man lige plads til at slå borgerne for lidt flere penge, når de skal have fornyet pas og kørekort.

Billedet er det samme hver gang: Regeringen har ingen problemer med at finde sit flertal til venstre i Folketingssalen. Samarbejdet med SF og Enhedslisten sikrer, at der ingen smalle steder er, når det gælder ideer til at få flere penge op af baglommen på danskerne. Sådan er billedet hos den ene fløj i salen.

Men der er også en anden fløj i dansk politik. Det Konservative Folkeparti og det øvrige borgerlige Danmark ønsker en anden vej. Vi siger nej til, at den offentlige sektor bare skal vokse og vokse. Vi siger nej til, at det hver gang er de arbejdsomme, de flittige og de stræbsomme, der skal betale den ekstra pris for, at finansministeren kan få enderne til at mødes.

Det er klart, at det borgerlige Danmark netop i år har oplevet en beklagelig udvikling. Jeg tænker her på CD, der pludselig sammen med SF har grebet om den røde fane og indgået meget omfattende aftaler med regeringen, aftaler om flere offentligt ansatte og højere skatter. Hen over året har der ikke været grænser for CD's velvilje over for dansk erhvervsliv. På CD's landsmøde i november slog hr. Peter Duetoft da også utvetydigt fast, at der ikke kunne blive tale om parløb mellem de to par-

tier, altså SF og CD, men sådan blev det, ligesom vi beklager mange af de delaftaler, regeringen har fået stemt igennem.

Hvad er det så for en finanslov, danskerne har fået til næste år? Det overordnede billede er klart: Finansloven som helhed er i år blevet rød. Der er enkelte lyspunkter. Jeg tænker her først og fremmest på politiforliget og på sundhedsaftalen.

Med hensyn til politiet er Det Konservative Folkeparti meget tilfredse med, at det lykkedes at få et godt og solidt fireårigt politiforlig i hus.

Med det her forlig har vi ikke løst alle politiets problemer og ej heller sikret, at det nu bare vil gå nedad med kriminaliteten, men resultatet er godt, også udgangspunktet taget i betragtning.

Det kan undre, hvad det er, der driver regeringens ageren i sådan en sag. Først forsikrer statsministeren befolkningen om, at politiet vil blive styrket. Så fremlægger finansministeren et finanslovsforslag i august, hvor der er indlagt massive besparelser i politiet de kommende 4 år. Det næste, vi hører, er, at regeringen selv lægger afstand til sit finanslovsforslag. Det er alene teknik, lyder det. Men så viser det sig alligevel, at regeringen forventer, at K og V skal finde pengene til at genoprette det kæmpehul, som de tekniske tal har slået i politiets fremtid.

Det er simpelt hen en uacceptabel fremgangsmåde, og det har også besværliggjort forhandlingerne unødigt. Det er simpelt hen efter vores mening ikke en rimelig måde at gøre tingene på.

Men når alt det så er sagt, er udgangspunktet for politiet de næste 4 år fornuftigt. Vi får flere politifolk. Vi får udbygget nærpolitiet, og vi får en forstærket indsats mod vold og bandekriminalitet. Alt sammen nødvendige tiltag.

Det andet lyspunkt i finanslovaftalen er aftalen om sundhed. For Det Konservative Folkeparti har det haft højeste prioritet, at der skulle gøres noget ved kræftdødeligheden i Danmark. For mange kræftpatienter er det et voldsomt problem, at der går alt for lang tid med at få stillet diagnosen.

Vi har derfor tidligt i efteråret foreslået en massiv økonomisk indsprøjtning til scannere på landets hospitaler. Vi har fået 500 mio. kr. over de næste 3 år til en målrettet indsats mod kræft. Der skal investeres i nyt udstyr og apparatur, og personalet skal opkvalificeres. Et tiltrængt løft over hele linjen.

Ud over kræftindsatsen er der på sundhedsområdet indgået en række andre gode aftaler. Gamle mammografiforslag bliver nu udmøntet. Der er åbnet op for at forbedre plejen og øge valgfriheden for uhelbredelig syge til hospice. Der sker en forbedring af akutberedskabet og en forbedring af genoptræningsindsatsen, og så bevilges der en stor pose penge til psykiatrien. Samtidig bliver første skridt til en liberalisering af apotekervæsenet nu også taget. Alle aftalerne på sundhedsområdet er gode og solide aftaler.

Af andre aftaler vil jeg nævne udmøntningen af satspuljen og rammeaftalen om førtidspension. Vi synes, at der foreløbig er sat fornuftige rammer for den videre udmøntning for fremtidens førtidspensionister.

Når det er sagt, er der ikke meget mere positivt at sige hverken om finansloven i sig selv eller om dens indflydelse på den danske økonomi. Også i år har regeringen valgt at styrke statens økonomi gennem engangsindtægter. Rockwoolfonden har i en ny undersøgelse beregnet, at den siddende regering siden 1993 har hentet 121,5 mia. kr. på den konto. Knap halvdel er kommet ind via kreativ brug af fremrykning af skatte- og afgiftbetalinger. Alene til næste år henter regeringen 13 mia. fra kortere kredittider samt 3 mia. kr. fra omlægning af statens aktiver.

Men alting har en ende. Kilden er ved at tørre ud, for regeringen har i jagten efter skjulte værdier været nødsaget til at forsøge sig med også at tømme Københavns Havns formue. Det Konservative Folkeparti lægger stor vægt på, at engangsforbedringer øremærkes til gældsafvikling. Andet vil være at sælge ud af arvesølvet. Jeg håber, at finansministeren kan erklære sig enig.

Med hensyn til den samlede økonomi så køler den i øjeblikket langsomt af. Men faren for overophedning er fortsat til stede. Problemerne lige nu er til at få øje på. Finanspolitikken er for slap. Den offentlige gæld vokser. Presset på arbejdsmarkedet er fortsat højt. Inflationen er for høj, og lønstigningerne har været for høje.

For blot få uger siden gik regeringen efter en neutral finanspolitik. Resultatet er blevet noget andet. Nu forsøger man i stedet at hænge hatten på pinsepakkens afdæmpende virkninger. Sandheden er, at de finanspolitiske målsætninger år for år er skredet. Regeringen har helt åbenbart vanskeligheder med at tøjle de offentlige udgifter. Samtlige år siden 1993 har regeringen ført en for slap finanspolitik.

Med den slappe finanspolitik bliver væksten i for høj grad skubbet fra den private til den offentlige sektor. Det går ud over eksporten, og det er et problem. Det siger Det Konservative Folkeparti, og det er økonomiministeren enig i jf. Økonomisk Oversigt.

For 2 år siden havde regeringen en målsætning om, at den private sektor skulle vokse dobbelt så hurtigt som den offentlige sektor. Den strategi ligger i dag i ruiner. De næste 2 år ventes beskæftigelsen at stige med 15.000 i den offentlige sektor og kun 5.000 i den private. Det vil sige, at kun hver fjerde nye ansættelse sker i den private sektor.

I en tid med mangel på kvalificeret arbejdskraft og højt lønpres er det horribelt, at private virksomheder skal ligge i konkurrence med det offentlige om arbejdskraften.

Flere sektorer mangler fortsat arbejdskraft. Så sent som i august skønnede regeringen, at arbejdsstyrken i år ville stige med 16.000 personer i forhold til sidste år. Rent faktisk er arbejdsstyrken faldet med 3.000, og nu skønner regeringen, at arbejdsstyrken om 2 år bliver 55.000 personer mindre, end man skønnede sidste år. Jeg spørger bare: Hvad er der dog sket?

Får regeringen koldsved ved tanken om yderligere reformer på arbejdsmarkedet, hvor vi ellers tog et positivt og godt skridt sidste år i forbindelse med arbejdsmarkedsreform og efterlønsreform? Der er fortsat meget at tage fat på.

Arbejdsmarkedet skal gøres endnu mere rummeligt, fordi arbejdsudbudet skal øges af hensyn til de demografiske udfordringer. For at sikre arbejdskraftens rette kvalifikationer er uddannelsespolitikken også derfor et element, som vi i Det Konservative Folkeparti lægger megen vægt på. Vi frygter, at regeringens nye voksen- og efteruddannelsesskat er et skridt i den gale retning.

Nye afgiftsforhøjelser skaber også et andet problem, som nu for alvor er blevet synligt. Den høje inflation truer konkurrenceevnen og beskæftigelsen. Afgiftsforhøjelserne for januar i år har øget inflationen med omkring 0,4 procentpoint. Det betyder, at Danmark i en periode måske allerede fra i år ikke længere kan opfylde ØMU's konvergenskriterium for inflation.

De danske lønstigninger ligger atter længder foran vore konkurrenters. Det skader konkurrenceevnen, eksporten og dermed vores velfærd. Dansk erhvervsliv har siden 1993 mistet markedsandele på mere end 10 pct. Det samme

er ikke sket for de lande, som vi normalt sammenligner os med.

Vi er enige med de økonomiske eksperter samstemmende råd om, at arbejdsmarkedets parter udviser løntilbageholdenhed ved de kommende overenskomstforhandlinger. Det gælder ikke mindst kravet om den sjette ferieuge. Men også den offentlige sektor presser lønningerne i vejret via skatte- og afgiftspolitikken og ved permanent at opsyge kvalificeret arbejdskraft på arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne stille et par spørgsmål til regeringen: Med denne finanslov pålægges erhvervslivet nye afgifter på ca. 2,5 mia. kr. Og med den fremrykkede momsbetaling suges yderligere 13 mia. likvide kroner ud af erhvervslivet. Vil regeringen erkende, at erhvervslivet må hente de penge andetsteds, hvis konkurrenceevnen skal holdes? Vil regeringen erkende, at det i sidste ende er de danske lønmodtagere, der kommer til at holde for via lavere lønstigninger, hvis erhvervslivet skal kompenseres for de nye skatter og afgifter?

Nyrupregeringen overtog i 1993 en økonomi, som havde været igennem en hård lavkonjunktur. Men økonomien var gearet til opsvinget, der skulle vare i hele 6 år. Forarbejdet var gjort. Jeg vil overlade det til historikerne at vurdere, hvis fortjeneste det var, at det kunne gå så godt.

Men når man går de mange økonomiske rapporter om dansk økonomi efter i sømmene, må man alligevel sætte spørgsmålstegn ved regeringens måde at forvalte opsvinget på.

Nationalbanken konkluderede for nylig, at forbedringerne af de offentlige finanser først og fremmest skyldes den stærke økonomiske udvikling siden 1993. Og stigningen i overskuddet i år på de offentlige finanser skal ifølge vismændene tilskrives en stigning i skattetrykket.

Det betyder, at overskuddet kun kan fastholdes, hvis regeringen holder igen med udgifter. Og det overskud, vi har i dag, er oven i købet under det historiske niveau, som de langsigtede udfordringer kræver ifølge finansministeren selv i budgetoversigten. Igen er medicinen strammere finanspolitik kombineret med en varig udvidelse af den private sektor.

Vi har også her i løbet af formiddagen oplevet, at spørgsmålet om skat og skattetryk er et af de store temaer. Det har det været i efteråret, og det har det også været her i dag i salen.

Den konservative politik er helt klar på det område. Vi ønsker moderate lempelser i personbeskatningen. Vi har foreslået lettelse af

mellemskatten. Forklaringen er enkel. Når vi peger på mellemskatten, er det, fordi vi ønsker en ekstra tilskyndelse for dem, der går på arbejde. Vores forslag om en gradvis sænkning af mellemskatten er fuldt finansieret.

Vi ønsker ikke at forhøje nogen skatter, afgifter, gebyrer eller andet, men det er også klart, at vi er parate til at gennemføre de justeringer og ændringer i skattesystemet, der er nødvendige for den overordnede prioritering. Det er ikke for at lege julemand, at vi foreslår, at skatten gradvis sænkes. Det er fordi, det er nødvendigt. De høje personskatter reducerer arbejdsudbuddet, gør det mindre attraktivt at uddanne sig, skaber øget pres på lønninger og ønsker om mere fritid. Borgerne vil hellere have mere fritid end højere løn, fordi skattens andel af vores løn er så høj. Det ville være gavnligt for landet, om denne udvikling kunne vendes.

Vores mål ligner faktisk det mål, regeringen selv havde før valget i 1998. Dengang lød regeringens mål for år 2005 et skattetryk på godt 45. Det mål har regeringen nu opgivet, men vi mener faktisk, at det er realistisk. Men det kræver, man er villig til at gøre noget ved det.

Afslutningsvis vil jeg sige, at igen i år har vi set regeringens problem med at overholde udgiftsrammerne for finansloven. Økonomiministeren talte for nylig positivt om at begynde forhandlingerne med at lægge et loft for, hvor stort statens budget for det kommende år skal være.

Det er en idé, Det Konservative Folkeparti er med på. Min opfordring til regeringen er klar: Undersøg ideen om et sådant loft, fremlæg det for Folketinget, og lad os se, om det kan give bedre mulighed for at styre udgifterne end i dag.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg har nu følgende korte bemærkninger: Hr. Jan Petersen, hr. Jes Lunde, hr. Jacob Buksti, hr. Peter Duetoft, hr. Jørgen Estrup, og hr. Jens Peter Vernersen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Der er to fløje i dansk politik, sagde fru Gitte Seeberg. Det skal nu ikke forhindre mig i at give Det Konservative Folkeparti en kompliment for, at i hvert fald dele af fløjene kan mødes, og en tak for et godt samarbejde omkring sundhedsaftalen og om politiaftalen, for Det Konservative Folkeparti har reelt lagt indholds-

mæssigt engagement i det, og var også parate til at lave fornuftige aftaler og forholdt sig til den økonomi, der var i det.

Det får mig til at sige, at det borgerlige Danmark jo ikke er nogen sammenhængende faktor. Der er meget i de finanslovsaftaler her, der er lavet med CD, og der er også noget, der er lavet med Det Konservative Folkeparti, og sådan skal det vel også være i et samarbejdende folkestyre. Men selvfølgelig er der et grundlæggende spørgsmål, når nu vi skulle tage udgangspunkt ifølge fru Gitte Seeberg i, at der er to fløje i dansk politik, og det er: Er Det Konservative Folkeparti så enig i Venstres skatteløfte?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

SF og CD greb den røde fane og udvidede den offentlige sektor, fik vi at vide her for lidt siden. Det lød meget malerisk. Jeg blev helt rørt derne på bænken, men det er jo altså ikke sådan, at det nødvendigvis er specielt rødt at udvide den offentlige sektor, og det er heller ikke sådan, at det at udvide den offentlige sektor er et kæmpe mål for os i sig selv.

Det, der er et mål for os, er at få løst nogle opgaver i samfundet, og jeg synes måske, det var lidt interessant, at da den konservative ordfører så skulle sige, at der nu alligevel også var noget godt i aftalerne her, så var det, at der var politiforliget, der var sundhedsforliget, det var gode ting, forstod jeg. Det er jeg helt enig i.

Det er jeg helt enig i. Det er en udvidelse af den offentlige sektor. Begge dele, skal jeg hilse og sige, er en udvidelse af den offentlige sektor. Og det er o.k., hvis det er gode opgaver, man løser, og hvis man får en fair finansiering af det. Så om det er en speciel rød fane ved jeg ikke.

Jeg vil hellere sige en anstændighedens fane, for det, vi gør, er, at vi målretter altså at tage fat på at løse de problemer i samfundet, hvor vi kan se, der er mennesker, der er ved at komme ud i kanten af samfundet, mennesker, der er langtidsledige, som ikke kan få en ordentlig plads på arbejdsmarkedet, folk med boligsociale problemer, kortuddannede, der ikke har mulighed for at få en ordentlig efteruddannelse. Vi har taget fat på problemerne, stykke for stykke for stykke, så den fane: Ja, den flokkes vi gerne under og også gerne sammen med CD, også andre, hvis der er andre, der har lyst.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne underbygge det spørgsmål, hr. Jan Petersen netop stillede. Jeg hæftede mig også ved den konservative ordførers bemærkninger om de to fløje og den afgrundsdybe forskel på, hvad de to fløje vil. Og det, jeg selvfølgelig gerne vil spørge om, er, om der ikke også er en afgrundsdyb forskel i, hvad den ene fløj vil, altså hvad den borgerlige fløj vil, og især hvad Venstre og De Konservative vil?

Den konservative ordfører understregede jo heroppefra, at Det Konservative Folkeparti gerne vil arbejde for skattelettelser og også de nødvendige ændringer og prioriteringer. Samtidig så har vi altså haft diskussionen med Venstres ordfører, som siger skattestop.

Hvad skal vi tro på? Hvad vil en kommende borgerlig regering gennemføre? Vil en kommende borgerlig regering gennemføre Venstres politik eller De Konservatives politik? Betyder det, at De Konservative skal vi slet ikke tage på ordet, eller betyder det, at hr. Anders Fogh Rasmussens »read my lips« overhovedet ikke betyder noget som helst, men er en gratis omgang?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er da glad og tilfreds med, at fru Gitte Seeberg lytter efter, hvad der foregår på CD's landsmøder. Så ville det også være rart, hvis fru Gitte Seeberg citerede rigtigt.

For det, jeg sagde på CD's landsmøde, var, at der ingen mulighed er for et stort bredt, forkromet finanslovsforlig med SF og CD. Og det står jeg fast ved. Det er der heller ikke. Og det viser aftalerne jo også, for der er aftaler, vi ikke er med i, hvor vi simpelt hen ikke kunne blive enige, og hvor SF også var med.

Det er faktisk det, der er resultatet, som vi sagde på landsmødet. Så det behøver fru Gitte Seeberg ikke gøre det store ud af. Det, der så er kendsgerningen, er, at der, hvor SF og CD er enige, er det da tåbeligt så ikke at gå sammen om det og forsøge at få et resultat, og det var vi altså om servicejobbene.

Men der er jo et andet skel. Det vil jeg så gå ind i i min ordførertale, og så kan vi jo tage diskussionen der, men jeg opfatter ikke så meget skellet mellem de to fløje, som fru Gitte Seeberg forsøger at mane frem. Jeg ser mere et skel i den borgerlige lejr mellem borgerlige stemmer, der arbejder, og borgerlige stemmer, der burde

aktiveres. Og jeg synes, det var trist at se Det Konservative Folkeparti hoppe op i Venstres pacificeringslomme og sidde der og kigge ud og sige: Undskyld, vi eksisterer.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til hr. Peter Duetoft: Jeg beklager meget, hvis jeg har overfortolket, hvad hr. Peter Duetoft måtte have sagt på CD's landsmøde, men jeg har da trods alt gjort mig den ulejlighed at kigge i et par artikler, og deraf kan jeg da se, at hr. Peter Duetoft har sagt, at »det er fuldstændig urealistisk«, og at »det er lidt snyd, at SF bliver ved . . . « osv., osv., osv., og »vi er i den borgerlige lejr, og vi er uenige med SF om stort set alting«. »CD sender kurv til SF«, hedder overskriften i Politiken.

Jeg vil først vende mig til hr. Jan Petersen. Jeg er også meget enig med hr. Jan Petersen i, at det er en god aftale – det er sådan set også et svar til hr. Jes Lunde – vi har indgået på de to områder, nemlig på politiområdet og på sundhedsområdet.

Hr. Jes Lunde spørger, om det er en udvidelse af den offentlige sektor, at der nu bliver ansat nogle hundrede folk mere i politiet og måske også en smule i sundhedsvæsenet. Jeg vil gerne understrege, at der er tre steder, Det Konservative Folkeparti ikke mener, at der skal ske nedskæringer af offentligt personale. Det er i politiet, det er inden for sundhedsvæsenet, og det er inden for forsvaret.

Så spørger hr. Jan Petersen, om vi er enige i den politik, Venstre fører. Jeg vil blot sige, at jeg har her sagt, hvad Det Konservative Folkeparti har fremlagt i vores finanslovsoplæg. Jeg mener, det er væsentligt, at skattetrykket på sigt sænkes. Det er det, vi går efter. Vi mener, det er vigtigst i den prioritering at lette skatten på arbejdsindkomst. Det er sådan set svar på det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kan måske godt forstå, hvis fru Gitte Seeberg bliver en lille smule træt af, at vi en efter en går op og hiver fat i udtalelser om de to fløje i dansk politik. Men på den anden side synes jeg også, at det giver stof til eftertanke, når vi her sidder med en finanslov, som så mange kræfter i og for sig har været forenet om at lave på kryds og tværs, inklusive de to største borgerlige partier, selv om nogle af dem kom lidt

sent ind i familien, så er de dog med i flere af aftalerne på sådan efterbevilling.

Og derfor er mit spørgsmål selvfølgelig så: Hvad skal egentlig den dér opdeling i fløje til for? Hvorfor har De Konservative glæde af den opdeling? Er det, fordi det sådan giver en eller anden tryghedsfølelse at være med i familien? Er det lidt bedre, hvis man nu kunne forestille sig, at firkløveret stadig væk eksisterede og ikke var sådan en lille visse plante, men faktisk noget, som var et stort, stærkt regeringsalternativ, for så så fremtiden jo lys og lykkelig ud?

Eller er det egentlig mere sådan lidt, fordi man falder tilbage i gamle traditionelle baner: de andre er jo røde, og man er jo de rigtige?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Da jeg hørte fru Gitte Seebergs tale, især i starten, sad jeg sådan og tænkte på, om Det Konservative Folkeparti nu var glad for, at man er med i så store dele af finanslovaftalen.

Men da jeg så kom længere hen og hørte videre, så kunne jeg forstå, at man virkelig var glad for, at man var med i disse store områder, som også har været nævnt her tidligere: sundhed, politi, satspulje, kultur. Det har ikke været nævnt, men man har jo også tiltrådt, at der sættes yderligere midler af til veje, pasningsgaranti, der er flere områder.

Jeg synes selvfølgelig, det er trist, at man, fordi man nu er så afhængig af Venstre, ikke har valgt at være med på yderligere områder, men det kan man jo råde bod på senere.

Det har sin pris, og jeg synes også, det er rigtigt, at man i hvert fald langt hen ad vejen så også må være indstillet på at betale den pris, det koster. Men på trods af, at det koster den pris, så er vi vel også alle tilfredse med, at det trods alt er lykkedes at nedsætte skattetrykket fra 1999 til 2000? Det synes jeg godt jeg vil pointere ved denne her lejlighed, og det synes jeg også fru Gitte Seeberg skulle udtrykke glæde over.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg var ked af, at fru Gitte Seeberg ikke engang citerede rigtigt. For den kurv, jeg gav SF, og som var meget klar i de udtalelser, der var i adskillige aviser, var ønsket om, at SF's formand, hr. Holger K. Nielsen, skulle holde op med hver eneste gang, SF og CD gik sammen om en ting,

vi var enige om, så at begynde at regne med, at vi skulle i regering med dem.

Hr. Holger K. Nielsen blev ved og blev ved og blev ved at tale om et regeringssamarbejde, hvor SF og CD kunne være sammen, og den kurv blev sendt meget, meget firkantet. Og den blev sendt så firkantet, så der blev sagt, at fordi vi er enige om servicejob, betyder det altså ikke, at vi er enige om udenrigspolitik, om EU, om forsvar, om Kosovo, om alle de ting. Og der er så stor forskel på mange områder på SF og CD, at hr. Holger K. Nielsens drømme om regeringssamarbejde ikke er realistiske.

Det var den kurv, der blev sendt. Der var intet om, at man ikke kunne gå sammen om servicejob. Og det ville fru Gitte Seeberg, hvis hun gad kigge lidt efter i en række aviser og i tv-indslag og radioindslag i forbindelse med CD's landsmøde, have fundet ud af. Så lad være med at lave nogle myter her under debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jamen jeg beklager igen, hvis jeg er kommet til at citere forkert. Men jeg har da flere artikler liggende hernede. Jeg mener sådan set, at jeg er på rette bane i denne sag.

Men det er klart, at det har været en skuffelse for os i Det Konservative Folkeparti, at vi har måttet se CD lægge stemmer til alle de aftaler, som man har indgået sammen med regeringen, SF og i nogle tilfælde også Enhedslisten. Det er vi ikke så overraskede over. Det er ikke noget personligt, men det er jo et spørgsmål om politik. Vi har fru Sonja Albrink, som står her på tallerstolen dag efter dag hele året igennem og taler erhvervslivets sag, og hvad er det så, vi ender op med at få? En række nye skatter og afgifter.

Og til hr. Jørgen Estrup: Jeg var ikke klar over, om det var et spørgsmål, eller om det bare var en konstatering. Jeg må sige, at jeg betragter det nok snarere som et indlæg i debatten. Jeg har svært ved at få øje på spørgsmålet; så må det jo blive stillet en gang til.

Og det samme gælder sådan set også hr. Jens Peter Verner sen. Jeg vil da også sige, at vi må jo glæde os over, hvis skattetrykket går den rigtige vej, og den rigtige vej er nedad. Men vi må jo også sige, at 1999 har sat rekord, og det positive skulle så være den øgede opsparing osv., der så skulle smitte af her i år 2000. Vi håber, at det holder stik.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg vil godt bore lidt mere i De Konservatives forhold til den offentlige sektor. Nu forstod jeg så, at De Konservative ikke ønskede at skære ned inden for sundhed og politi. Det er jeg sådan set helt med på, for vi har lige præcis indgået en aftale sammen om at udvide den offentlige sektor inden for politi og sundhed. Så meget så for den konservative retorik på det her punkt.

Men jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvor er det så egentlig, De Konservative vil skære ned i den offentlige sektor? Hvor er det egentlig, man vil skære ned? For jeg har indtryk af, at hver gang, De Konservative bevæger sig bare i nærheden af noget med en egentlig nedskæring, og de så begynder at undersøge tingene, så kommer de på bedre tanker.

I forrige sæson var det sådan, at De Konservative gerne ville lukke daghøjskolerne. Så tog daghøjskolerne det yderst fornuftige initiativ at invitere den konservative folketingsgruppe på besøg. Så så man, hvad det var, der foregik, og nu vil man ikke nedlægge daghøjskoler længe. Det synes jeg er helt fint. Alle har ret til at blive klogere. Hatten af for det, men hvor er det så, man vil skære ned? Hvor er det så, man vil skære ned?

Og så kan det måske blive kædet sammen med et svar til hr. Buksti, som spurgte: Står Det Konservative Folkeparti bag Venstres skattepolitik? Hr. Anders Fogh Rasmussens løfte, hans ed til den danske befolkning. Støtter De Konservative også det?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg glemte i min kompliment til Det Konservative Folkeparti at nævne, at det faktisk også var ganske godt gået, at der blev lavet en aftale, der sikrer, at vi kunne finansiere de af Folketinget besluttede tre vejstrækninger. Jeg synes faktisk, at det er vigtigt at fremhæve, fordi nogle har jo lagt indholdsmæssig og forhandlingsmæssig kraft i tingene, mens andre blot har tilsluttet sig. På det her punkt har også Det Konservative Folkeparti leveret direkte engagement i sagen.

Og så var der svaret om skattetrykket. Hr. Jes Lunde var inde på det. Det er vigtigt både for de andre, der skal følge den politiske udvikling, og givet også for befolkningen, om Det Konservative Folkeparti – som jeg helt klart forstår – har sin helt egen skattepolitik. Mon Det Konser-

vative Folkeparti vil indordne sig under det skattepolitiske udgangspunkt, som Venstres leder har givet oppositionen og dermed alternativet i dansk politik? Er Det Konservative Folkeparti enige om og enig i, at ingen skatter må hæves, når de hentes i kroner, og ingen skatter må hæves, når de opkræves i procenter? Er Det Konservative Folkeparti enig eller uenig i den målsætning? Det er et helt enkelt spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Vi er mange, der anerkender Det Konservative Folkepartis aktivitet og energi for at vise, at man også er et parti, der har lyst til at arbejde herinde, og derfor så var det, jeg stillede det spørgsmål om, hvordan man har det hos Det Konservative Folkeparti med at deponere sin handlefrihed hos partiet Venstre, for partiet Venstre har udstedt et skattestopløfte, som åbenbart blokerer handlefriheden for Det Konservative Folkeparti til endda aktivt at indgå i nogle af de mærkesager, man selv har arbejdet for.

Så derfor bliver jeg nødt til at spørge én gang til. Jeg ved selvfølgelig godt, at den konservative ordfører primært skal give udtryk for Det Konservative Folkepartis synspunkter, men man må da også have synspunkter om, hvad de kommende eventuelle alliancepartnere, man skal have, går ind for. Og når man melder så bastant ud for befolkningen, så det virkelig står mejslet i granit: »No more taxes«, så passer det altså ikke med det, Det Konservative Folkeparti siger, heller ikke med det, som Det Konservative Folkepartis leder har udtalt til pressen. Og repræsenterer det ikke et problem for Det Konservative Folkeparti? Hvad er det for en linje, vi skal tro på hos det borgerlige Danmark. Den afgrundsdybe forskel, er det Venstre eller De Konservative, vi skal tro på?

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Hr. Jacob Buksti kan først og fremmest tro på én ting, og det er, at Venstre og De Konservative er enige om, at skattetrykket på sigt skal sænkes i Danmark.

Nu skal jeg udfrittes om Venstres skattepolitik, om hvad vi mener om Venstres skattepolitik. Jeg mener, at jeg tydeligt her fra talerstolen har gjort rede for, hvad Det Konservative Folkepartis skattepolitik er. Vi mener først og

fremmest, at det er nødvendigt at lempe skatten på arbejdsindkomst. Vi har ingen ambitioner om at hæve skatter, afgifter, gebyrer eller andet. Men vi stiller os heller ikke fuldstændig stejle over for at lave omlægninger af skattesystemet, i det omfang det er påkrævet. Det afgørende for os er, at skattetrykket på sigt sænkes en smule.

Så spørger hr. Jes Lunde om, hvor det så er vi vil skære ned eller spare, og hvor der skal være færre ansatte i den offentlige sektor. Vi har det mål i Det Konservative Folkeparti, at der skal foretages så meget udlicitering og så meget udbud som muligt for derved at flytte arbejdspladser fra den offentlige sektor over i den private. Og det er der masser af muligheder for på en række områder. Vi så bare gerne, at processen blev speedet en anelse i vejret.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg prøver en gang til. Mit udgangspunkt var fru Gitte Seebergs lidt krakelerede verdensbillede, hvor det ikke rigtig gik op med de røde og de rigtige. Der var pludselig nogle ind imellem. Og det var meget ubehageligt, forstod jeg, og i hvert fald gav det anledning til at give nogle en over snuden.

Det får mig så til at spørge fru Gitte Seeberg: Hvad er det egentlig, Det Konservative Folkeparti prioriterer? Er det blokpolitikken, hvor man holder sammen med bl.a. Venstre, så snart det måtte blive noget ubehageligt at kunne ses udadtil? Eller er det det, vi andre kalder det samarbejdende folkestyre, som jo faktisk en gang imellem producerer særdeles gode resultater, også når man går lidt utraditionelt til værks? Det ville egentlig være godt at få at vide, hvor Det Konservative Folkeparti ligger i den diskussion.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernerens (S):

Den dér tale om, hvor høje skatterne skal være, kan jo være meget interessant. Jeg synes godt, jeg vil minde fru Gitte Seeberg om, at man taler meget om det hos De Konservative. Rent faktisk har den socialdemokratisk-radikale regering jo gjort noget ved det. Vi har fastholdt, at skatten ikke stiger, at skattetrykket ikke er steget. Det var ikke det, man så tidligere.

Må jeg så nævne, også for den gode julestemnings skyld, at det jo ikke er den store kunst at foreslå nedsættelse af mellemskatten, når man vil finansiere det med at spare 1,5 mia. kr. på

voksen- og efteruddannelse; når man vil lave store besparelser på arbejdsmarkedspolitikken i størrelsesordenen 2 mia. kr. osv. i den boldgade; når man vil foreslå fradragsret for faglige kontingenter afskaffet til ca. 3 mia. kr. Det er jo ikke så vanskeligt at foreslå skattnedsættelser, når man finansierer det på den måde. Det var måske mere reelt, hvis man tilsluttede sig nogle af de synspunkter, vi har på det her område.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Gitte Seeberg. Og derefter går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til hr. Jørgen Estrup: Jeg vil sige, at vi jo ikke har noget ønske om, at der skal føres blokpolitik i Folketinget. Vi må bare konstatere, når man ser på den meget, meget omfattende finanslov – og det er en meget, meget omfattende finanslov, der er i år – at den største del af de aftaler, der er indgået, er med i hvert fald minimum SF som parlamentarisk grundlag og også Enhedslisten og så CD i et vist omfang. Men jeg synes da nok, at Det Konservative Folkeparti har gjort sit til selv at være med i en række aftaler, som vi lægger vægt på, og det gælder nogle af de ting, der er nævnt her: politik, sundheden, vejene, kulturen osv.

Til hr. Jens Peter Verner sen må jeg altså sige, at det jo simpelt hen ikke er rigtigt det med skattetryk. Man kan jo diskutere mange gange, hvornår og hvordan skattetryk har udviklet sig. Men én ting ligger i hvert fald helt fast, at skattetryk i den socialdemokratiske regerings tid også er steget.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jes Lunde som ordfører.

Jes Lunde (SF):

Årets finanslovforlig er for SF først og fremmest båret af de værdier, at vi vil have et samfund med plads til alle. Et samfund, der skaber faste job til ledige, et samfund, der bekæmper marginalisering og social udstødning, et samfund, der giver bedre uddannelsesmuligheder for dem, der har en kort uddannelse bag sig, et samfund, der løser sine boligsociale problemer, et samfund, der forebygger kriminalitet, et samfund, der prioriterer bedre integration og sammenhængskraft i samfundet.

Der er partier nok her i Folketinget, der vil splitte samfundet ad. Partier, der vil øge afstanden mellem høj og lav, mellem rig og fattig, partier, der vil øge de sociale spændinger, partier, der øger fremmedangsten, partier, der i praksis bidrager til øget vold og kriminalitet, for det er effekten af et mere splittet samfund. Og SF vil den modsatte vej.

Finansloven for år 2000 bliver en ganske god finanslov set med SF's øjne, fordi finansloven giver topprioritet til nye faste job til dem, der i dag hænger fast i aktiveringssystemet, et mere rummeligt arbejdsmarked for dem, der har en nedsat arbejdsevne, en milliardstærkelse af den kollektive trafik, en uddannelsesreform med bedre vilkår for de kortest uddannede, en oprioritering af sygdomsbehandling og forebyggelse, en styrkelse af nærpolicen og forebyggelse af kriminalitet, skærpet miljøpolitik og spændende kulturpolitiske nyskabelser; alt sammen inden for aftaler, som SF er med i. I det sammentvævede billede der er af næste års finanslov, er SF et bærende parti i stort set alle aftaler, og det er en situation, vi har det helt fint med, når det politiske resultat er godt og fremadskuende.

SF lægger helt afgørende vægt på, at vi i Danmark gør mere for at få vores samfund til at hænge sammen. Vi har været dybt bekymrede over at se, hvor mange tusinde mennesker der bliver holdt udenfor, isoleret fra både arbejdsmarkedet og dermed let fra hele det fællesskab et samfund skal være.

De mennesker, der på grund af fysisk eller psykisk sygdom må trække sig helt ud af arbejdsmarkedet, er en sag for sig. Her er det samfundets opgave at sørge for trygge livsvilkår og en hjælp til at komme ud af problemerne dér, hvor der er en vej frem. Men for dem, der har en arbejdsevne, uanset om det er førtidspensionisten, der gerne vil arbejde et vist antal timer, eller det er den ledige, der fuldt ud har 100 pct. arbejdsevne, men som bare i årevis aldrig er blevet efterspurgt, ja, så er det helt centralt, at samfundet skal have plads til alle, der vil, og på helt ordinære vilkår.

SF har gjort det til vores vigtigste sag overhovedet i dette efterår at få rykket fremad i denne sag, fordi det betyder så uhyre meget for et samfunds samlede anstændighed, værdighed og fair sociale vilkår, at vi får nedbragt det antal mennesker, der føler sig uden for samfundet, til et minimum.

Jeg tog derfor i foråret kontakt til CD for at høre, om vi sammen kunne sætte os i spidsen for at løfte sagen allerøverst op på den politiske dagsorden. Det viste sig på et møde i maj, at vi hurtigt kunne komme på bølgelængde, og siden da har vi haft en fast SF-CD-alliance om at gøre sagen til et topprioriteret forhandlingskrav.

Vi har rejst en fælles kritik af den meningsløse aktivering og forlangt at få skabt flest mulige offentlige job i stedet, job på ordinære vilkår. Vi har tilsvarende haft et meget fornuftigt samarbejde med Enhedslisten på feltet, som jo tænker på helt samme måde om de temaer her.

Selvfølger foregår der meget godt og klogt inden for aktivering og motivering af ledige. Den private jobtræning rykker mange over i fast arbejde, og SF har med finansloven bidraget til nye og mere fleksible værktøjer i den henseende. Tilsvarende gør f.eks. mange daghøjskoler et flot stykke arbejde for at give ledige styrke til at tage hul på en uddannelse eller et arbejde. Men vi har også været vidne til alt for megen meningsløs aktivering, mennesker, der har været 30 år på arbejdsmarkedet eller på kurser, hvor man stort set kun lærer at stå op om morgenen, kurser uden mål og mening og kurser med et alt for underlødigt fagligt indhold. Mange ledige har med god grund følt sig rasende over at skulle spille livet med dårlig kvalitet for skatteborgernes penge.

Regeringen tager nu en række initiativer til at skærpe kvalitetskravene. Jeg håber, det virker, ellers er SF's postkasse åben for klager, og så er vi villige til at rejse en ny storm om sagen.

Samtidig er mange ledige blevet kørt igennem aktiveringsfabrikken igen og igen, selv om de reelt ikke har haft andet problem, end at arbejdsmarkedet ikke lige nu efterspørger deres arbejdskraft. Men det er simpelt hen tosset at bruge milliarder af offentlige kroner på evig aktivering, når vi for de samme penge kan ansætte folk i varige, faste stillinger til nytte og glæde både for dem selv og for de samfundsborgere, der kan få en bedre offentlig service ud af det.

Derfor har regeringen, SF og CD med tilslutning fra Enhedslisten aftalt, at der fra den 1. januar bliver et tilskud på 100.000 kr. årlig til kommuner, amter og statslige styrelser, når der oprettes et fast job til en ledig, der i dag er over 48 år og har været ½ år i aktivperioden svarende til en ledighed på 1½-2 år.

Jobbene bliver på helt ordinære vilkår og indgår i den helt almindelige normering. Dagpengemæssigt bliver jobbene en såkaldt

død periode. Man skal altså ikke længere spise af sin dagpenget og nøjes med løn på dagpengeniveau som i puljejob, og der er en verden til forskel for den ledige.

Hvis en kommune har to job ledige inden for den nuværende normering, så kan de altså i stedet for vælge at ansætte tre med tilskud, så kommunen kan forbedre sin service og nedbringe ledigheden uden at skulle hente penge op af kommunekassen overhovedet.

Det er også muligt at sammensætte udvidelsen sådan, at der bliver råd til uddannelse, hvis der er behov for det, og vi håber i SF, at mange vil benytte sig af de nye regler til gavn for både de langtidsledige og den offentlige service.

Kunsten ved det er jo, at vi samtidig sparer en masse penge i dagpengeudgifter, penge, der skal bruges på meningsløs aktivering, så det er en fidus også for de offentlige kasser. Der er gevinst på alle lodder, kan man sige. Det er en besparelse for det offentlige, det er bedre for de mennesker, der får et bedre arbejde, det er bedre for den offentlige service, at den bedre kan levere den kvalitet, borgerne efterspørger.

I en bredere kreds af partier, regeringen, SF, CD, Kristeligt Folkeparti, De Konservative og Venstre, er der indgået en aftale om rammerne for en førtidspensionsreform, der dels lægger op til et helt nyt tilkendelsesbegreb og en mere enkel ydelsesstruktur og dels lægger op til i fremtiden at sikre førtidspensionister, der har en arbejdsevne, ret til et vist antal timers arbejde. Det er ikke så lidt af en revolution inden for feltet det rummelige arbejdsmarked, og der tages samtidig allerede nu initiativ til at fjerne en række af de barrierer, der har været, for at få etableret tilstrækkeligt med fleksjob til de mennesker, der har en nedsat arbejdsevne.

Alt i alt synes vi, det er en spændende reform, der ligger godt i tråd med de ting, vi gennem tiderne har finansieret over satspuljen. Og også i år er der her i fællesskab truffet en række fornuftige beslutninger om øget indsats over for hjemløse, narkomani, enhedsstuer til psykisk syge, osv.

I trafikpolitikken har der hidtil hersket et nærmest grundlovssikkert monopol for Venstre og De Konservative på at være med til at lave de langtrækkende aftaler. Det er brudt med dette års aftale. Til glæde for den kollektive trafik og miljøet er det nu milliardinvesteringer i nye tog, sporrenovering og kapacitetsforøgelser, der er på dagsordenen. SF har lagt afgørende vægt på at forbedre kvaliteten for de mange

pendlere, der daglig er afhængige af en velfungerende kollektiv trafik, og samtidig er der afsat penge til eksperimenter med nærbane, så vi målbevidst forsøger at udbygge den kollektive trafik i konkurrence med privatbilismen.

Mange tror sikkert stadig væk på den myte, at SF'ere gerne helt vil forbyde biler. Det har vi nu ingen planer om. I de tyndt befolkede egne er bilen jo simpelt hen en nødvendighed. Til gengæld har vi meget, meget svært ved at forstå, hvis der er nogen, der ønsker sig flere privatbiler på vejene i storbyerne, så trafikken går endnu mere i stå og alle lider under trafikpropper og forurening. Her er det altså voldsomt meget mere oplagt at satse på en god kollektiv trafik, både af hensyn til fremkommeligheden og miljøet, og det giver den nye 5-årige aftale et godt bidrag til.

Politiets vilkår har fra starten været et meget varmt emne i finanslovforhandlingerne. Venstre og De Konservative gjorde det ved førstebehandling af finansloven nærmest til et hovedkrav at få øget politiets bevillinger, og derfor må det vel også føles lidt underligt for de samme partier, at det så endte med at være regeringen, SF og CD, der indgik et politiforlig.

Forklaringen skal jo søges i en af efterårets større mærkværdigheder, nemlig Venstres skat-tepolitik, hvor Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, utvetydigt har sagt, at han lover aldrig at forhøje en eneste skat. Det må jo siges at være et særdeles radikalt standpunkt i en verden, hvor vi en gang imellem kan blive nødt til at sætte nogle skatter ned for at tilpasse os grænsehandel, EU-harmonisering eller ændrede konkurrencevilkår.

Når hr. Anders Fogh Rasmussen ikke vil kompensere ved at lade andre skatter stige, ja, så får han selvfølgelig med tiden et meget, meget stort hul i statskassen.

Jeg er ikke spor i tvivl om, at hr. Anders Fogh Rasmussen kan vælge at holde sit løfte helt frem til næste valg, det er jeg slet ikke i tvivl om. Det vil sætte hans parti uden for indflydelse på finanslovforhandling og hvad der ellers er i fremtiden her, men det kan da godt være, at Venstre er villig til at betale den pris.

Derimod er det stensikkert, at det går galt efter valget. Venstre kan ikke både føre en ekstrem skattepolitik, der underminerer velfærds-samfundet, og samtidig påstå, at man ikke kunne drømme om at skære ned på den sociale velfærd. Et af løfterne bliver brudt efter valget, det

spændende tema er kun hvilket. Alle er frit stillede til at gætte.

I år blev Venstre så udfriet af et simpelt tryk-leri, hvor regeringen, SF og CD var villige til at flytte rundt på brikkerne i det store puslespil på en måde, der ikke ændrede en tøddel, men som var nok til at udstyre Venstre med den mentale G-streng, der skulle bruges til at balancere en vanskelig sag hjem. Venstre fik lov til at stemme for besparelser, der alligevel skulle gennemføres, i stedet for gebyrer, der også blev gennemført. Brikkerne blev bare flyttet rundt. Sådan kan politik være, så snurrligt kan det foregå en gang imellem, når en ideologi skal pudses af, uden at der helt er sagligt grundlag for det.

På sundhedsområdet er der indgået en stribe aftaler om øget indsats især på kræftområdet, inden for forebyggelse, miljømedicin, arbejdsmiljø og genoptræning betalt ved indgreb i de tårnhøje avancer på medicin. Aftalerne blev indgået mellem regeringen, SF, CD og De Konservative, og også her fik Venstre lov til at tilslutte sig, da de 100 pct. kunne godkende det, der var aftalt i forvejen mellem de andre partier.

Inden for voksen- og efteruddannelse er der aftalt rammer for en reform, der skal give et tiltrængt løft i indsatsen over for de mange, der i dag kun har kort skolegang bag sig, samtidig med at der tages skridt til at få et mere sammenhængende system, hvor f.eks. AMU-kurser bedre kan bygges sammen til en faglært uddannelse.

SF lægger afgørende vægt på, at der bliver forbedrede uddannelsesmuligheder for de korttidsuddannede, fordi det er endnu et vigtigt led i bestræbelserne på at skabe og fastholde et samfund med plads til alle. Vi har samtidig sikret uddannelsesmuligheder for nogle af de grupper, der blev glemt i det første udspil fra regeringen, ligesom planerne om nedtrapning af satserne på uddannelsesorlov er taget af bordet.

På miljøområdet var udgangspunktet for forhandlingerne i år meget dårligt. Regeringen havde i sit udspil lagt op til dramatiske besparelser på økologisk forskning og produktudvikling, ligesom der ikke var sikret finansiering på vigtige nye felter.

SF har i aftalerne reddet miljøpolitikken fra de katastrofer, regeringens udspil ville have indebåret, og vi har forsøgt derudover at sikre ny fremdrift i miljøpolitikken. Dioxinhandlingsplan, skærpet fødevarer sikkerhed og en udred-

ning om perspektiverne i øgede afgifter på stærkt giftige og uønskede kemikalier er nogle af overskrifterne.

Vi er i den noget akavede situation, at Miljøstyrelsen har en alenlang liste over såkaldt uønskede stoffer, stoffer, de egentlig gerne ville forbyde, men som de åbenbart ikke kan forbyde, og da det nu er sådan, må vi jo så se, hvad vi kan bruge af andre midler, og så må vi i det mindste overveje, om nogle af dem kunne gøres dyrere gennem afgifter, så vi får presset anvendelsen af de giftige stoffer i bund, og så vi får givet et ekstra nøk til industrien, så de kan udvikle nogle mere miljørigtige alternativer.

Kulturpolitisk ser vi frem til, at der nu er afsat penge til den længe ventede indsats for spillesteder. Det er en sag, SF har brændt for i lang tid, og vi glæder os over, at det nu er sikret.

Tilsvarende er en lang række andre nye tiltag med i aftalerne om alt fra fødevarepolitik i den ene ende til vigtige socialpolitiske initiativer i den anden.

SF har lagt stor vægt på en forstærket bolig-social indsats, og derfor afsættes der ½ mia. kr. i tilsagnsramme til kvarterløft, der skal give plads til øget kvalitet i boligområder, der trues af stigende sociale problemer og ghettoisering. Målet er at gøre kvartererne attraktive, både i bygningsrammerne og bredt socialt set, så negative spiraler brydes, og sociale problemer tages i opløbet.

Integrationspolitikken må efter SF's opfattelse i langt højere grad kædes sammen med at skaffe adgang til arbejdsmarkedet. Integration via et job er ofte både sprogligt og socialt den bedste form for integration. Den er samtidig med til at nedbryde fordomme, hvor mange danskere jo har det helt udmærket med Hassan henne på deres eget arbejde på trods af den almindelige fremmedfrygt. Vi er derfor meget tilfredse med, at der tages nye skridt inden for isbryderordningen og anerkendelse af merit, så vi bliver bedre til at finde ud af, hvad de nye danskere kan, og lade deres evner komme til udfoldelse i vores samfund.

Blandt de positive nyheder i erhvervspolitikken vil jeg gerne pege på en bedre iværksætterhjælp. Det er vigtigt at sikre fornyelsen i dansk erhvervsliv, og i dag er der desværre alt for mange nyetablerede virksomheder, der går hurtigt nedenu og hjem. Derfor har vi fået indført udvidet rådgivning også efter virksomhedens start, som vi håber kan blive en god

hjælp på et kritisk tidspunkt for mange nye virksomheder.

Tilsvarende glæder vi os over de øgede offentlige investeringer i en koordineret IT-indsats. Hvis Danmark skal klare sig godt i den internationale konkurrence, tyder meget på, at det bliver alfa og omega at være på forkant inden for informationsteknologiens område.

Alt i alt kan vi se tilbage på en lang, lang række af aftaler på arbejdsmarkedet, inden for politi- og sundhedsområdet, på miljø- og trafikområdet, en lang, lang række af aftaler. Og vi kan se tilbage på et meget tilfredsstillende forløb om finansloven med gode og langsigtede aftaler, der skal udmøntes i de kommende år. Og vi har haft et fint samarbejde både med CD, Enhedslisten og regeringen om de ting, der er lavet.

Årets finanslovaftaler står samtidig i en karp modsætning til sidste års aftaler, hvor det var regeringen, Venstre og De Konservative, der indgik forlig. Der blev der skåret dybt i efterlønnen og flænset i det sociale sikkerhedsnet i en sådan grad, at Socialdemokratiet indkasserede årtiets øretæve i meningsmålingerne.

Det er godt at se, at regeringen denne gang har været villig til at lave forliget med helt andre partier. Det kan tydeligt ses på resultatet, og det er med til at understrege, at SF gør en forskel i dansk politik.

Finansloven for år 2000 er et godt resultat, og SF vil stemme for den samlede finanslov.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Hr. Jes Lunde talte om det gode og fremadskuende, der var i det her forlig. Men der var et element omkring det fremadskuende, som hr. Jes Lunde ikke berørte, nemlig det forhold, at dette årtis privatiseringsbølge nu skal afsluttes med, at SF aktivt vil arbejde for mere privatisering.

Og ét element til: Af gårsdagens debat fremgik det, at denne privatisering, som SF nu aktivt vil gå ind for, skal hemmeligholdes. Jeg citerer fra hr. Jes Lundes tale i går: »Der er nogle børsretiske regler, der skal overholdes«.

Mit spørgsmål til hr. Jes Lunde lyder: Jamen hvad er navnene på disse børsnoterede selskaber? For hr. Jes Lunde har nu været så venlig at oplyse om, at det er børsnoterede selskaber, og lad os da så blot få klarlagt dette forhold.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg synes bestemt også, der er grund til at rose hr. Jes Lunde og SF. Der er ingen tvivl om, at hvis der er ét parti her i Folketinget, der virkelig har fået maksimalt udbytte af dette års finanslovforhandlinger, så er det SF.

SF har virkelig formået både at få Enhedslisten og CD til i meget høj grad at lægge stemmer til meget, meget store aftaler. Og det er SF, der først og fremmest har sat sit fingeraftryk derpå. Så stor ros til hr. Jes Lunde for den indsats, der er gjort ikke mindst på voksen- og efteruddannelsesområdet og på andre områder, hvor der er kommet nyt beskatninger af erhvervslivet, og hvor man virkelig har gjort en indsats for at trække tingene i SF's retning.

Hr. Jes Lunde nævnte selv erhvervspolitikken, som er et område, hvor man var meget tilfreds. Hr. Jes Lunde nævnte bl.a. bedre iværksætterhjælp, og jeg har noteret mig, at SF's erhvervsordfører i dag i erhvervslivets eget dagblad – Børsen – nu også gør sig til talsmand for, at partiet virkelig kan blive erhvervslivets parti. Man vil samarbejde med de forkerte legekammerater, som det blev sagt fra hr. Ole Sohns side.

Jeg vil godt spørge hr. Jes Lunde: Hvor er det mere præcist i finansloven, at SF har gjort noget for erhvervslivet? Hvis man ser på forhøjelse af dieselafgift, forringede afskrivningsvilkår, forhøjet pvc-afgift osv., er det milliarder af kroner, man lægger i byrder på erhvervslivet. Er det udtryk for den nye SF-erhvervspolitik, eller er det noget helt nyt, som hr. Ole Sohn er ude at love i Børsen i dag?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jamen jeg vil da også sige tillykke til hr. Jes Lunde, der med stor dygtighed har fået socialistisk politik igennem. Tillykke med det.

Nu er det sådan, at hr. Jes Lunde jo følger godt med, så når hr. Jes Lunde siger, at Venstres formand har sagt, at en skatteprocent altid ligger fast, og at en afgift altid ligger fast, så er det rigtigt med to undtagelser, som også er nævnt. For det første at vi som følge af internationale aftaler f.eks. i EU kan blive tvunget til at ændre på satser, det kan være moms, det kan være andre satser. Og der har vi sagt, at hvis satsen sættes ned, er vi nødt til at kompensere med pengene andre steder fra. Hæves satsen, så

man får flere penge, skal pengene tilsvarende reduceres på andre afgiftsområder i Danmark.

Det andet har været miljøområdet, hvor vi har sagt, at vi godt kan flytte rundt med miljøafgifter, større afgifter på miljøskadelige områder og lempeligere afgifter på miljøgavnige områder. Det skulle være til at forstå.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg takker selvfølgelig for rosen.

Så bliver der spurgt: Hvad med erhvervspolitikken, hvor har vi SF henne dér? Jamen der er nogle af de ting, vi har medvirket til i år i erhvervspolitikken, som vi ikke synes er specielt gode. Det er sådan noget som, at man afskaffer administrationsgodtgørelsen, som er en kompensation for bøvnl til mindre virksomheder. Vi synes ikke, det er rart at fjerne den. Det har vi bare været nødt til for at skabe finansiering for nogle af de ting, vi har lavet andre steder.

Men når man så snakker om nogle af de andre ting med, at der er generelle stramminger i kreditten for erhvervslivet, og man har måske taget et pænt stort beløb her og der, så synes jeg også, man er nødt til at se det bare en lille smule i sammenhæng med, hvad der ellers sker i vores samfund.

Prøv at slå op i Børsen. Dér er der en kurve over udviklingen i aktiekurserne i det her samfund. Aktiekurserne er steget med flere hundrede milliarder kroner inden for de sidste par år. Hvis der er nogle, der lytter til det og så siger, at det da ikke kan passe, flere hundrede milliarder, så må jeg sige: Jo, køb Børsen, se kurven, flere hundrede milliarder kroner i aktiekursstigninger.

Og undskyld mig, i en situation, hvor samfundet har brug for at udbygge sin sundhedspolitik, hvor vi er enige om, at vi skal have lidt mere politi, bedre kollektiv trafik, bedre uddannelser, job til de langtidsledige, kan vi så ikke i den situation sige: Jamen det må vi da alle sammen bære ved til? Og når nu erhvervslivet har scoret flere hundrede milliarder kroner i aktiekursgevinster, så kan de vel også overleve det i den sammenhæng lille beløb, som vi kradser ind i år.

Men der er såmænd også nogle positive erhvervspolitiske ting. Jeg vil da fremhæve erhvervsservice, hvor vi skal til at gå ind og hjælpe dem med nogle af de administrative byrder. Jeg har nævnt iværksætterpolitikken. Jeg vil nævne IT-politikken igen, investeringerne in-

den for det område. Jo, der er også fremadrettede ting i erhvervspolitikken, for vi synes, det er vigtigt at have et godt og velfungerende erhvervsliv. Det er det, der skal finansiere vores samfund.

Jeg når også lige at svare hr. Søren Kolstrup omkring privatiseringer. Der er jo ikke tale om den store privatiseringsbølge. Der er tale om et beløb på 3 mia. kr., hvor hverken regeringen eller SF endnu har taget stilling til, hvad det er, der skal lægges i beløbet. Så det finder vi ud af i løbet af året. Vi skal nok finde på noget fornuftigt. Jeg tror såmænd endda, vi kan finde på noget, som hr. Kolstrup kan stemme for. Men det må tiden jo vise.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Det er SF og erhvervspolitikken, som fik mig til at melde mig i talerrækken her.

Nu siger hr. Jes Lunde så, at det ikke var så rart at afskaffe administrationsgodtgørelsen. Nu sker det så over 2 år, så man har været knap så blodig som regeringen. Men jeg må alligevel spørge: Hvorfor prioriterer SF sådan, når man lægger vægt på de mindre erhvervsdrivende?

Altså i en finanslov med mange, mange milliarder kroner, hvorfor gik man så med til at afskaffe den ordening, som netop friholder nogle mindre erhvervsdrivende for de ekstra administrative omkostninger? Jeg synes, det er for flot at sige, at det bare var en nødvendighed i en større sammenhæng at lave den prioritering. Hvis det virkelig havde været hjerteblood for SF at gøre noget for de små erhvervsdrivende, havde man så ikke prioriteret anderledes?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Så forunderlig kan politik være, tror jeg hr. Jes Lunde sagde efter at have fortalt om den pine, Venstre havde bragt sig i omkring politiforliget, og også fortalt om, hvordan SF så forbarmede sig over Venstre og lukkede dem ind i varmen.

Det, som hr. Jes Lunde ikke nåede til, var at forklare, hvorfor SF lukkede Venstre ind i varmen, når nu Venstre var i den store kattepine. Er det et udtryk for det samarbejdende folkestyre? Eller er det et udtryk for, at det ikke bare er CD, der er SF's alliancemål, men måske også Venstre?

Og så er der jo to muligheder, hvormed man kan komme med i et forlig. Den ene mulighed er, at man får indflydelse. Den anden mulighed

er, at man lægger sig ned og accepterer alt det, der bliver lagt foran én. Og der kunne jeg da godt tænke mig at spørge hr. Jes Lunde: Hvad er SF's røde fingeraftryk på det politiforlig, som blev indgået, de 2,4 mia. kr. mere til politiet over en periode, som er blevet givet?

Hvor er det røde fingeraftryk her? Hvad er det, SF føler, de har fået i det politiforlig?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Man må sige, at SF er blevet et såkaldt stuerent parti, når hr. Jes Lunde ligefrem står og opfordrer folk til at abonnere på Børsen. Det er nye toner fra SF.

Men hr. Jes Lunde har ikke gjort sig den ulejlighed selv at forstå mekanismen på børsen, når SF går ud og siger: Jamen kurserne er steget, og der er nogle, der er tjent flere hundrede milliarder kroner på børsen. Hr. Jes Lunde glemmer, at fordi kurserne er steget, er det ikke, fordi folk har tjent nogle penge. De kurser kan styrtdykke med minutters varsel eller med timers varsel.

Og når nu staten har været der og har opkrævet en del af overskuddet, da kurserne gik op, er mit spørgsmål til hr. Jes Lunde: Hvem er det så, der skal kompensere dem, der taber, når kurserne går ned? Det forestiller SF sig vel ikke at staten skal gøre, den stat, som går ind og skummer fløden, når det går godt? Burde det ikke være sådan på børsen, at de, der investerer og tjener, når det går godt, selv kan beholde pengene, men selvfølgelig også må løbe den risiko, at de må aflevere dem, hvis det nogle dage, nogle måneder, nogle år går skidt på børsen?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Først til hr. Kofod-Svendsen: Jeg beder om lidt forståelse for, at når man indgår et forlig med så mange aftaler om sundhed, trafik, uddannelse osv. osv., hvor SF har fået mange mærkesager igennem, skal regeringen ærlig talt også have noget igennem.

Regeringen ville gerne have administrationsgodtgørelsen afskaffet, men det var ikke vores ønske, og det, der er sket i aftalerne, er så, at det er blevet mildnet. Det sker over 2 år, og en del af pengene bruges på at hjælpe virksomhederne med at klare noget af det administrative bøv. l.

Der er også andre felter, hvor det er gået på samme måde: Konsulenttjenesten er bevaret, vi-

karordningen er bevaret, og nedskrivningsreglerne for husdyr går ikke så langt ned og bliver ikke så skræppe, som regeringen havde lagt op til. Vi har været inde med lugejernet og har fjernet nogle af de værste tidsler, der var for erhvervslivet, fordi vi i SF faktisk går op i, at der er et velfungerende erhvervsliv.

Jeg må så sige til hr. Kim Behnke, når hr. Kim Behnke mener, at når aktiekurserne er steget flere hundrede milliarder, er det ikke, fordi der er nogle, der tjener penge: Det er jo en ny teori. Der er selvfølgelig en sammenhæng mellem aktiekurserne og virksomhedernes indre værdi og indtjeningen i virksomhederne; selvfølgelig er der da det. Der er mange forskellige skoler blandt aktieanalytikere, og nogle kalder det price earning, mens andre bruger andre udtryk. Men selvfølgelig er der en sammenhæng mellem indtjening og aktiekurser. Det kan ikke være anderledes. Der er nogle bobler på det, nogle spekulationsudsving, men der er langtidssammenhæng her.

Hr. Søren Søndergaard spørger: Hvad med politiforliget? Hvad er der af røde fingeraftryk i det? Jeg synes, det er et godt politiforlig. Det er et politiforlig, hvor vi siger, at nu vil vi have noget mere nærpoliti med politibetjente, der er ude at gå på deres flade fødder derude, hvor problemerne er, ude ved rødderne, og tager tingene i opløbet, inden de udvikler sig. Det synes jeg er godt.

Der var andre, der ville noget andet. Der var andre, der havde planer om pansrede vogne, helikoptere, og hvad søren ved jeg. Jo, jo, det havde de borgerlige planer om, det havde de ønske om, men sådan blev det ikke, og derfor blev det et meget fornuftigt og afbalanceret politiforlig, hvor man tager fat på at forebygge, øge samarbejdet med de sociale myndigheder og løse problemerne derude, hvor de opstår. Det synes jeg er ganske fornuftigt, og det kan vi sagtens stå ved i SF.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg synes, det er meget rørende at høre hr. Jes Lundes besvarelse af hr. Flemming Kofod-Svendsens spørgsmål om alle de moralske skrupler, SF har været igennem ved fjernelsen af administrationsbidraget. Jeg er helt sikker på, at hvis samvittigheden skulle blive for tung for SF, kan vi nok samle et flertal i Folketinget, så administrationsgodtgørelsen kan blive genindført, for det er virkelig noget, der kommer de

små og mellemstore virksomheder, som hr. Ole Sohn i dag lovpriser i en 6-spaltet artikel i Børsen, til gode.

En ting er, at erhvervslivet ikke fik så meget igennem i denne omgang, men jeg kan forstå, at det er regeringens skyld og ikke så meget SF's skyld. Jeg vil gerne spørge, om hr. Jes Lunde er enig med SF's erhvervspolitiske ordfører i, at erhvervslivet fremover skal have langsigtede forudsætninger, og at der heri skal indgå et fast omkostningsgrundlag i den måde, man planlægger på. Er SF villig til at udstede et løfte, der går ud på, at erhvervslivet ikke bliver udsat for nye byrder i forbindelse med finanslovforhandlingerne til næste år? Det ville være et ganske interessant spørgsmål at få besvaret, når nu erhvervsordføreren er ude at love så mange ting i dag i erhvervslivets dagblad Børsen.

Jeg vil også godt spørge hr. Jes Lunde, om han er enig med erhvervsordføreren i de tanker, der er om iværksætteraktier, for jeg har jo hørt, at det virkelig er hjerteblod for SF. Det har jeg også hørt hr. Jes Lunde sige heroppe fra talerstolen i dag. Vil man gøre noget her, vil man være med til at forbedre vilkårene for bl.a. udstedelse af aktieoptioner? Det er noget af det, vi i hvert fald kommer til at behandle i Folketinget i løbet af foråret.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg prøvede at lytte meget til, hvad hr. Jes Lunde sagde om salg af statens aktiver, men jeg kunne ikke høre, at hr. Jes Lunde kom med et svar, selv om det turde være meget enkelt. Hvad hedder de selskaber, der er børsnoterede, og som staten har aktier i? Det er mit ene spørgsmål.

Mit andet spørgsmål er: Når hr. Jes Lunde udtaler til Politiken, at han har et ganske afslappet forhold til salg af f.eks. Københavns Lufthavn, vil jeg gerne høre, om det er udtryk for en ny SF-linje, hvor vi i det kommende århundrede kan opleve, at hr. Jes Lunde sammen hr. Thor Pedersen vil arbejde aktivt for mere privatisering. Er det den nye SF-linje, vi skal til at opleve?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Når hr. Jes Lunde stadig fastholder, at staten kan gå ud og skumme en del af fløden, fordi aktiekurserne er høje, mener jeg ikke, SF er moment til for alvor at tage økonomisk ansvar, for

aktiekurserne er jo ikke noget i sig selv. De kursgevinster, der har været på børsen, er jo først noget værd, den dag man sælger sine aktier.

Og inden den dag optræder, kan kurserne altså styrtdykke, og da hovedinvestorerne på Fondsbørsen i Danmark bl.a. er lønmodtagere, der har pensionsopsparing, så er det jo en ulykke, hvis de kurser styrtdykker. Og noget af det, der kan få kurserne til at dykke, er, hvis man ovre på børsen hører, at man her i Folketinget har planer om, at staten skal skumme en del af fløden, for så skynder man sig at sælge, inden man skal være med til at betale. Dermed kan SF med sine budskaber i dag være med til at genere almindelige pensionsopsparende, så deres opsparing bliver mindre værd, og de sammenhænge bør man lære i SF, inden man begiver sig ud i at diskutere de ting.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg takker selvfølgelig for tilbudet fra De Konservative om at være med til at genindføre administrationsgodtgørelsen, men jeg håber, De Konservative har forståelse for, at når man har indgået et forlig, har man et forlig, og det overholder man i den periode, hvor det nu engang gælder, for sådan er det. Hvad vi så kan finde ud af senere hen, må vi se på til den tid.

Så spurgte fru Lene Espersen, om SF vil give en langsigtet garanti til erhvervslivet om, at der ikke kommer nye byrder. Jeg synes, at de, der har været ude at udstede garantier om »no more taxes« osv., er kommet skidt af sted med det, for lige så snart man begynder at sige, at der ikke skal være mere af den slags, er man anstændigvis også nødt til at begynde at lave nogle undtagelsesregler.

Hr. Thor Pedersen øvede sig i det heroppe for bare nogle få minutter siden, altså at der alligevel er nogle undtagelsessituationer. Selvfølgelig er der det, og selvfølgelig er det klogt at tage de forbehold. Det ville vi også være nødt til. Hvis jeg gik på banen sammen med fru Espersen, så ville jeg faktisk være nødt til at sige: Jamen hvis det er sådan og sådan, kan det godt være, der er en anden situation. Men jeg er enig med SF's erhvervsordfører i, at det er vigtigt for erhvervslivet at kende de langsigtede vilkår, og derfor: Jo mere langsigtet politik vi kan lave her i Folketinget – jo mere vi kan være i stand til at sige, f.eks. inden for voksen- og efteruddannelsesområdet, at nu laver vi en lang-

sigtet reform – desto bedre. Jo mere vi kan lave af den slags, jo bedre er det for erhvervslivets vedkommende, og SF deltager meget gerne i det.

Iværksætterområdet? Jo, vi er meget optaget af iværksætterområdet, og vi er også åbne over for at diskutere reglerne om iværksætteraktier. Hvad vi så kan finde ud af, må tiden vise, men vi er åbne over for at diskutere temaet. Vi er såmænd også åbne over for at diskutere generationsskifte, for det er også noget, som vi ved optager mange i erhvervslivet, og det må vi også have fundet bedre løsninger på.

Hr. Søren Kolstrup vil gerne have navne på de selskaber, hvori staten har aktier. Jamen de står i statsregnskabet, så hr. Kolstrup kan bare læse den lange liste. Den er ikke spor hemmelig.

Til sidst til hr. Kim Behnke om aktiekurserne: Jamen jeg er da enig i, at kurserne kan svinge, det er jeg fuldstændig enig i. Men hvis man kigger på den kurve, der er i Børsen, kan man altså se, at stigningen er meget, meget robust, og at det er flere hundrede milliarder, det drejer sig om. Derfor er der selvfølgelig også mange, der har hjemtaget kursgevinster, og hvis hr. Kim Behnke siger noget andet, taler han imod bedre vidende, er jeg sikker på.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Først brugte SF og Enhedslisten flere uger på at få Venstre til at forlade politiforhandlingerne, og lige så snart det var lykkedes og Venstre havde forladt politiforhandlingerne, inviterede SF dem straks indenfor igen. Det kan godt være, der var et eller andet højere taktisk formål med det, men det lykkedes imidlertid ikke hr. Jes Lunde helt at forklare mig, hvad dette overordnede taktiske formål gik ud på.

Så er det da rigtigt, at der i det politiforlig, som SF har været med til at lave, står nogle pæne ord om nærpolti, men der står ikke noget konkret. Der står nogle generelle vendinger, som jeg ikke kan forestille mig at Venstre og De Konservative havde noget som helst imod, og det var de formuleringer, der var fremme i forhandlingerne hele tiden. Det var ikke noget, SF fik gennemført.

Jeg spurgte, hvad der var SF's røde fingeraftryk, og derfor vil jeg godt spørge: Er det millionerne til Schengen, der er SF's røde fingeraftryk? Er det, at der skal gives millioner og atter millioner til at styrke kontrollen ved de indre og

ydre grænser og til at opbygge SIS-systemet, altså databasesystemet, SF's fingeraftryk i dette politiforlig? Hr. Jes Lunde sagde, at SF sagtens kan stå ved politiforliget, og det tror jeg også SF kommer til i den kommende periode.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Jes Lunde har jo ret i, at der er tjent masser af penge på børsen. 700 mio. kr. om dagen i de sidste 2 år har der været i formuestigning på børsen. Så der er nogle, der har penge nok, og der er også nogle, der har høstet de penge.

Det er jo også helt åbenlyst for alle, at SF har haft meget stor indflydelse på denne finanslov, og det er også rigtigt, at f.eks. servicejobbene er en meget god ting, et gennembrud, som vi støtter. Alligevel synes jeg, det er sigende, og derfor spørgsmålet til hr. Jes Lunde: Når nu SF har haft så stor indflydelse, hvordan kan det så være – som vi også diskuterede med den socialdemokratiske ordfører – at derude, hvor man ikke har haft andel i formuegevinsten, og hvor man ikke har oplevet nogen indtægtsfremgang, må man notere sig en finanslov, hvor der ikke er noget til én?

Som jeg sagde tidligere på dagen: Ude på ældrecenteret sidder de ikke og snakker om denne gode finanslov, og ude i bistandskontorets venteværelse sidder de ikke og taler om denne meget gode finanslov, der virkelig gav dem noget, der rykker. Og jeg synes, SF skylder os et svar: Hvordan kan en finanslov, hvor SF har haft så stor indflydelse, undgå at have et markant og stærkt socialt løft? Det er uforståeligt.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Hr. Søren Søndergaard har jeg jo svaret én gang: Nærpoliti og forebyggende indsats i stedet for vandkanoner og tåregas synes jeg er en klar forskel i indstillingen til forholdene inden for politiet, og vi har fået mange gode ting ind i det politiforlig, som vi er tilfredse med.

Der er en fordom ude i befolkningen om, at venstrefløjen bare er imod politiet, og den kan hr. Søren Søndergaard så få lov til at bygge videre på. Men SF vil gerne koble sig af den, for det er ikke sådan. Vi synes, det er ganske udmærket at have et politi i samfundet. Vi synes, det er godt at have et politi, som kan forebygge kriminalitet, opsoge problemerne og forhindre, at de går af lave rundtomkring, så det er helt op

til hr. Søren Søndergaard, om han vil fortsætte med det traume.

Så til hr. Frank Aaen: Hvor er de sociale forbedringer, hvorfor sidder man ikke ude på plejehjemmene i øjeblikket og roser finansloven? Det kan nu også godt være, man gør det, det skal ikke helt udelukkes. Vi lægger f.eks. op til, at kommunerne nu får langt bedre muligheder for at ansætte nogle folk til at lave god social service. Det kan være hjemmehjælpere, det kan være folk på plejehjemmene, og det kan være hvor som helst i den offentlige sektor, hvor man har behov for at yde en bedre service. Det får man nu mulighed for, samtidig med at vi løser et langtidsløst problem, og det synes jeg er vældig godt.

Så er der vores kvartersløft, hvor der er afsat ½ mia. kr. til at løse boligsociale opgaver, og så er der den lange, lange, lange liste over ting fra satspuljen: hjemløse, narkomaner, alle de ting, der her tages fat på.

Så er der bistandsklienterne i forkontoret, og hvad de sidder og snakker om. Jo, de kunne jo godt snakke om de øgede jobmuligheder, og de kunne jo også snakke om, at der nu bliver afsat en pulje, som sikrer, at de kan begynde at abonnere på mulighederne for at blive voksenlærlinge og få en faglært uddannelse.

Jeg tror nok, hr. Frank Aaen ikke har opdaget tingene endnu, men så kan han jo studere aftalerne senere hen og finde de gode ting, for de er der, og der er mange af dem. Men i det hele taget kan jeg ikke forstå, hvorfor hr. Frank Aaen er så bekymret og så ked af det, for Enhedslisten er jo også med i mange gode aftaler om årets finanslov, og det synes jeg er ganske fornuftigt af Enhedslisten at have sørget for at være.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Frank Aaen for anden og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Vi er helt enige i det med servicejobbene, men det drejer sig om mellem 20 og 30 stillinger i hver kommune, og det er altså ikke det, der rykker noget, og det er ikke det, der skaber begejstring.

Vi synes, det er godt, og vi synes, det er stærkt, men det er altså ikke det, der giver det sociale løft, så folk kan få øje på, at når venstrefløjen er med, får jeg, pensionisten, jeg, førtidspensionisten, jeg, den arbejdsløse, og jeg,

bistandsklienten – en af dem, der er lavest i hierarkiet – virkelig noget, som jeg kan føle og se at jeg har gavn af, og derfor stemmer jeg på venstrefløjen næste gang.

Med denne finanslov vil det stadig være sådan, at de højrepopulister, som serverer et miskmask af fremmedhad, overdreven nationalisme og gyldne løfter, som de alligevel ikke kan opfylde, bliver ved med at fiske stemmer nogle steder, hvor de ikke skulle have lov til at fiske stemmer. Det synes jeg SF har et medansvar for, og det synes jeg er ærgerligt.

Må jeg så bare sige til afslutning, at vi må altså notere os, at SF prioriterer mere politi, herunder mere EU-politi, selv om man kunne have fået masser af bedre politi for de penge, vi bruger i forvejen, og at SF altså er blevet et af de partier, der støtter privatisering af statslige aktiver. Det synes jeg også er beklageligt.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Tja, hvad skal jeg sige? Hvis Enhedslisten vælger at blive stående på det synspunkt, at ethvert salg af statslige aktiver er forræderi mod arbejderklassen og alle hellige værdier og den røde fane, er Enhedslisten velkommen til at blive stående dér. SF bliver ikke stående.

Vi vil ikke udelukke, at der kan være nogle ting, som akkurat lige så godt kan drives i privat regi. Tag sådan noget som Statens Konfektionsfabrik, hvor staten på et tidspunkt producerede uniformer til betjente, postbude, og hvad ved jeg. Er det fuldstændig afgørende for den socialistiske ideologi, at sådan noget produceres i statsregi? Kan det ikke akkurat lige så godt laves på en privat virksomhed? For mig at se kan det akkurat lige så godt laves på den private virksomhed. Jeg har et helt afslappet forhold til den slags ting, og det synes jeg også Enhedslisten skulle tage og få.

Jeg synes, man skal koncentrere sin energi helt andre steder. Det drejer sig om at få et godt samfund – et samfund, hvor vi sørger for, at der er plads til alle, arbejdsmuligheder for alle og uddannelsesmuligheder for alle, og hvor vi løser de sociale problemer. Det er da sådan noget, vi skal være optaget af, og ikke fjollet gammel ideologi. Ærligt talt, prøv at komme en lille smule ud over det!

Og lad mig så sige til allersidst, at jeg synes, der er masser af sociale løft i denne finanslov. Prøv at gå den igennem og se alle de steder, hvor der er indsatser for hjemløse og bistands-

klienter, bedre uddannelsesmuligheder og bedre job! Der er masser af muligheder, og hr. Frank Aaen skal bare lede lidt, så finder han dem.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne starte med at korrigere en ellers truende misforståelse. Hvis jeg snøfter heroppe fra talerstolen, er det under ingen omstændigheder, fordi jeg er ked af det, men fordi jeg er blevet lidt forkølet. Der kunne ellers godt være et og andet, man kunne blive lidt ked af, og det skal jeg så komme ind på her i mit ordførerindlæg.

Jeg har flere gange både i dag og i går, da vi havde debatten om ændringsforslagene, forsøgt at komme i en form for dialog med enten hr. Jan Petersen som Socialdemokratiets ordfører eller finansministeren som regeringens repræsentant om forløbet af finanslovforhandlingerne. Det er ikke rigtig lykkedes, men jeg håber da, det kan lykkes nu i forbindelse med den debat, vi har her. Jeg må jo prøve, og så må jeg se, om det kan lade sig gøre, og ellers komme igen senere i dag.

Jeg må indtil videre konstatere, at det længste, vi kom i går, var, at hr. Jan Petersen mandede sig op til at sige: Jah, tja, bum. Men det er altså ikke godt nok som svar på et meget klart spørgsmål, der er stillet mange gange.

Det, at Dansk Folkeparti ikke har været inviteret til finanslovforhandlingerne, blev i går i første omgang gjort til et spørgsmål om, at man jo kunne se ud fra vore ændringsforslag til finansloven, at dem kunne man ikke bruge til noget. Så redegjorde jeg for, at dem kunne hr. Jan Petersen ikke rigtig have kendt på et tidspunkt, hvor vi ikke blev inviteret til finanslovforhandlinger. Jeg kunne så forstå på hr. Jan Petersen, at det argument alligevel gjorde indtryk, for det næste argument var, at der ikke var noget oplæg til forhandlinger fra Dansk Folkepartis side, og derfor havde man ikke noget at tage afsæt i. Det er selvfølgelig også et synspunkt at have, og det kan såmænd også være meget legitimt.

Men så bladrede vi tilbage i Folketingets forhandlinger, og det er jo sådan, at vi allerede den 7. september 1999 – altså i sidste folketingsamling – havde førstebehandlingen af finansloven efter den nye ordning, der nu har kørt et par år. Og hvis man slår op på tirsdag den 7. september 1999 i Folketingets forhandlinger fra sidste folketingsår, kan man se, at jeg

bl.a. har redegjort for, hvad Dansk Folkeparti ville i forbindelse med finanslovforhandlingerne, og hvordan vi så på regeringens finanslovsforslag, og jeg var meget tilfreds med, at finansministeren gav udtryk for nogle positive tanker om det, jeg havde sagt. Hvis jeg må citere finansministeren fra debatten, sagde finansministeren på side 8075:

»Men det var egentlig et meget behersket ambitionsniveau, hr. Thulesen Dahl gav udtryk for, og jeg mener, det er en langt kraftigere tilnærmelse til det, der er realistisk, end det, Venstre og De Konservative har demonstreret i deres udspil.«

Se, her var der jo ikke noget med, at det ikke var et tilbundsgående oplæg eller noget, man kunne tage afsæt i. Næh, det var en bemærkning, der blev afgivet efter en debat om lige præcis regeringens finanslovsoplæg.

Når vi så ikke blev inviteret alligevel, havde det selvfølgelig sammenhæng med noget helt andet. Det havde sammenhæng med, at statsministeren på et tidspunkt valgte at gå til et barsk angreb imod Dansk Folkeparti og proklamere, at Dansk Folkeparti ikke er et stuerent parti og derfor naturligvis heller ikke kunne deltage i finanslovforhandlingerne.

Jeg har gjort det før, men jeg vil også gerne her endnu en gang citere, denne gang fra Berlingske Tidende den 15. oktober i år, hvor Berlingske Tidende skriver:

»Selv har Poul Nyrup Rasmussen ellers taget kraftigt afstand fra Dansk Folkeparti og på forhånd udelukket partiet fra forhandlingerne om næste års finanslov. Det er sket med den begrundelse, at Dansk Folkeparti ikke er stuerent.«

Og senere i artiklen hedder det:

»Finanslovforhandlingerne handler om meget andet end udlændingepolitik, men ifølge Poul Nyrup Rasmussen kan det under ingen omstændigheder komme på tale, at Dansk Folkeparti får lov til at sidde med ved bordet. I finansloven er der bestemt mange felter, hvor det er afgørende at have hjertet med. F.eks. kommer der til at indgå spørgsmål, som både direkte og indirekte får betydning for, hvor mange penge vi afsætter til hele integrationsområdet i år 2000 og 2001.«

Sådan sagde statsministeren, og dette er selvfølgelig den egentlige årsag til, at Dansk Folkeparti ikke har været inviteret til finanslovforhandlingerne.

Den form for isolationspolitik her i Folketinget tager vi i Dansk Folkeparti naturligvis kraftigt afstand fra.

Men selve det forløb og selve det, at det altså er på baggrund af en sådan vurdering af, hvem der er stuerene, og hvem der ikke er stuerene, man inviterer til finanslovforhandlingerne, betyder jo, at det mest naturlige spørgsmål at stille under en debat som denne for os at se er et spørgsmål, som vi selvfølgelig også forventer at få et klart svar på, inden vi er færdige med forhandlingen: Hvad betyder det for fremtiden? Betyder det, at så længe denne regering sidder ved magten og udsender invitationer til dem, der skal sidde med ved bordet i finanslovforhandlingerne, skal Dansk Folkeparti ikke forvente at blive inviteret? Så kan vi jo lige så godt få det klart på bordet nu.

Eller er det i virkeligheden sådan, som jeg tror, at når Dansk Folkeparti sidste efterår blev inviteret til forhandlinger om dette års finanslov og ikke blev inviteret i år, er det i virkeligheden, fordi regeringen slet ikke har brug for Dansk Folkepartis mandater i år? Det stod jo klart lige fra forhandlingernes start, at Enhedslisten ville bide sig fast ved forhandlingsbordet. Det var i hvert fald det udsagn, der kom, og med det udsagn vidste regeringen jo udmærket godt, at så var der ikke behov for i samme grad som sidste år at have Dansk Folkeparti til at sidde med ved forhandlingsbordet.

Den kritik, som i dette efterår er kommet til udtryk over for Dansk Folkepartis udlændingepolitik, bl.a. fra statsministerens side, er jo ikke ny. Ok, den hørte vi også i efteråret 1997, og den hørte vi også i foråret 1998 frem til folkefølgingsvalget, altså før det tidspunkt, hvor vi blev inviteret til finanslovforhandlinger sidste år. Så jeg tror i virkeligheden, det hele handler om kold og kynisk beregning af, hvornår man har brug for hvilke mandater, og så tog man lidt af en gratis omgang her i efteråret ved at definere, hvem der er stuerene, og hvem der ikke er stuerene.

Tager jeg fejl i denne vurdering, hører jeg det naturligvis gerne, men under alle omstændigheder forventer jeg som sagt, at vi, inden vi er færdige med behandlingen her i dag, har fået et klart svar på, hvordan det stiller sig for fremtiden med hensyn til statsministerens inddeling af Folketingets partier, alt efter hvem der er stuerene og hvem der ikke er stuerene.

I øvrigt skal jeg sige, at når regeringen besinder sig og indkalder Dansk Folkeparti, kommer

vi selvfølgelig meget gerne til forhandlinger. Vi bærer ikke nag, vi skal nok sidde med, og vi skal nok forhandle seriøst og sagligt, som vi også mener vi gjorde sidste år.

Og hvad kan man så i øvrigt lære af finanslovsforløbet og den finanslov, der ligger på bordet nu? Ja, man kan efter vores opfattelse lære én klar ting, og det er, at basis for regeringen hedder SF og CD, som det også er kommet til udtryk i finanslovaftalen. Allerede fra foråret stod det klart, at SF og CD havde et ganske særligt forhold til flere dele af finansloven, som man mere eller mindre i fællesskab ville forhandle med regeringen om.

Man kan også se på de aftaler, der så er kommet ud af det, at det arbejde har båret frugt for de to partier. Al den stund CD gik ind i en regering for at holde SF uden for indflydelse og gik ud af regeringen igen, fordi SF havde for stor indflydelse, er det selvfølgelig bemærkelsesværdigt, som det er kommet til udtryk, men det er jo en politisk vurdering, som partierne gør sig løbende.

Under alle omstændigheder må det være et signal til Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen. Efter vores opfattelse er det mere og mere omsonst at blive ved med at tale om den firkløverregering, den firkløvergendannelse, som hr. Anders Fogh Rasmussen så gerne vil have. Selvfølgelig, det kan da være, at CD skifter igen – det er jo svært at gennemskue – men under alle omstændigheder har CD i hvert fald i forbindelse med finanslovsforhandlingerne valgt at forhandle med SF i stedet for at bygge den bro, man ellers altid gør sig så meget til talsmand for.

Jeg vil gerne knytte et par kommentarer til politiforliget, som er en del af finansloven, og som jo også er meget, meget vigtigt for Dansk Folkeparti:

Forliget er indgået, og selv om man kan sige, det er en lidt særegen konstruktion, har vi forstået af debatten i går, at Venstre og De Konservative er at betragte som forligspartnere. Det vil sige, at i den 4-årige periode, politiforliget løber i, er politiets rammer lagt fast, og det er lidt ærgerligt, synes vi. Hvis vi kan se frem til et folketingsvalg om senest et par år, kunne der jo blive et nyt flertal, og det kunne give mulighed for at lave nogle andre rammer for politiet, som var bedre end dem, der er kommet til udtryk i den aftale, der er lavet. Men nu ser der altså ikke ud til at være mulighed for det inden

for den næste 4-årige periode, og det må vi selvfølgelig tage til efterretning.

Men det er vores indtryk i Dansk Folkeparti, at forliget kun er udtryk for lapperi i forhold til det, der er nødvendigt for politiet. Må jeg minde om, at mange steder har man tømt landdistrikterne for politi for at hjælpe bysamfundene med deres problemer. Må jeg minde om, at i mange situationer har folk måttet opleve, at når de har haft indbrudstyveri i deres hjem og har ringet til politiet, har politiet ikke ressourcer til at komme ud og se, hvad der er sket, og optage rapport. Og må jeg minde om, at alt for mange politibetjente stadig bruger alt for mange ressourcer inde bag skrivebordene frem for at være ude blandt befolkningen.

Nu reparerer man så lidt på de forhold, og vi støtter – som vi også gjorde i går ved afstemningen om ændringsforslagene – naturligvis de forbedringer, der også er indeholdt i aftalen. Man reparerer lidt, men samtidig har man jo skabt en berettiget forventning hos befolkningen om et langt, langt mere synligt politi, som kan fungere meget mere præventivt end det, der er tale om i dag, og er det muligt med forliget?

Må jeg minde om, at de seneste tal for voldss anmeldelser er kraftigt stigende, antallet af røverier er stigende, indbrud i folks hjem er stigende og voldtægt og blufærdighedskrænkelser er stigende. Ja, der er stort set stigninger over hele linjen, og er det politiforlig, der er indgået, tilstrækkeligt til at dæmme op for de stigninger, få antallet af lovovertrædelser bragt ned og virkelig få has på de kriminalitetsproblemer, vi har i det danske samfund med bandekriminalitetsproblemer osv.? Vi tror det ikke i Dansk Folkeparti. Vi tror, der skal mere til end det, regeringen og forligspartierne er blevet enige om.

Flere og flere bydele fungerer i dag på helt egne vilkår. Nørrebro er et eksempel, som tit er fremhævet, og det skal da også fremhæves her i dag, at så sent som i morges, da vi slog op på Ritzau, kunne vi læse et citat fra bladet Brandmanden, som fortalte, at ambulancefolk nu ikke tør køre på Nørrebro, alene på grund af trusler. Normalt har det været politiet, der har været bange for at rykke ind, eller måske var der politikere, der ikke kunne få lov til at gå i fred på Nørrebro, men nu har vi minsandten også at gøre med, at ambulancefolk ikke skal kunne føle sig tryggede derude.

Næstformanden i Brandfolkenes Klub København, Evan Petersen, siger til fagbladet

Brandmanden, at man ikke tidligere under uro er blevet truet og angrebet, men så siger han, og jeg citerer:

»Vi har tidligere været ude til uroligheder, både med bz'ere og i rockerkrigen. Og det har aldrig givet os problemer, vi er aldrig blevet opfattet som part i en konflikt, alle har kunne skelne mellem vores rolle og f.eks. politiets. På Nørrebro har vi imidlertid at gøre med en meget følelsesladet gruppe, der reagerer meget spontant, mens de andre grupper har været mere bevidste om, hvad og hvem de gik efter. Det virker, som om de unge indvandrere opfatter os som en del af det »system«, som de kæmper imod, siger Evan Petersen.«

Og det er nok lige præcis her, vi rører ved noget af kernen i de problemer, som jo ikke bare ambulancefolk, men i virkeligheden politiet som dem, der skal gøre noget ved tingene, står over for og har så store problemer med. Og man kan selvfølgelig gisne om, hvorvidt det politiforlig, der så er lavet, er tilstrækkeligt til at løse de her problemer. Vi tror det ikke i Dansk Folkeparti. Vi tror, der skal mere til.

Dansk Folkeparti har i længere tid søgt at sætte fokus på ældres vilkår i det danske samfund. Det vil vi fortsætte med, og ud over politiets vilkår var ældreområdet jo et af de områder, vi klart sagde at vi ville prioritere, hvis vi var inde i finanslovforhandlingerne.

I stedet kan vi nu se en finanslov, hvor et af resultaterne er, at man nu strammer skruen for de folk, som mister deres ægtefælle næste år. De omkostninger, der er ved at gå fra at have to til at have én indkomst, bliver nu sværere at bære. Den efterlevelsespension, som har været fastsat, og som har været givet indtil i år, falder nu bort.

Vi synes fortsat, man burde have givet folk mulighed for i en tid, hvor der ingen tvivl er om, at der er stor sorg, at få en rolig overgang fra at have to indkomster til kun at have én indkomst. Vi synes i virkeligheden, at når man nu skulle finde penge et eller andet sted, så er det et noget sølle sted for regeringen at finde en nedskæring.

Vi synes også, der generelt på ældreområdet er nogle store problemer, som man ikke forholder sig godt nok til. Man kan diskutere, på hvilket niveau inden for det offentlige ansvaret ligger placeret, men under alle omstændigheder er det jo også en sag, som Folketinget må tage sig af.

Der er igennem de seneste 10 år sket store nedskæringer i antallet af plejehjemspladser. Vi mener i Dansk Folkeparti, at det burde gå den anden vej. Vi mener faktisk, at de ældre bør have mulighed for at bo i egnet bolig og ikke i egen bolig længst mulig, hvis ikke de selv ønsker det. Det er der ikke mulighed for, så længe plejehjemspladserne ikke er flere, end de er.

Vi mener også, at det er et pauvert samfund, hvor man skal i retten for at få den hjemmehjælp, som man ellers burde sikres gennem det system, der er.

Der er også områder, hvor det jo ikke nødvendigvis koster meget mere end i dag at lave en forbedring for de ældre. I den kollektive trafik kan man gøre meget for at gøre den mere ældrevenlig, uden at det nødvendigvis koster de store penge.

Samtidig skal vi også huske på, at når man indretter plejehjem, kan det at indrette to værelsesstuer i stedet for kun et enkeltværelse give besparelser, som faktisk kan finansiere en stor del af ekstraudgiften ved at lave bedre plejehjem. Vi har et konkret eksempel, et sted, som vi har været ude at besøge, hvor eksempelvis tilkaldene om natten til de ældre blev ca. halveret, fordi man indrettede plejehjemmet på andre måder.

Jeg vil lige afslutningsvis komme ind på to områder, hvoraf det ene nok ligger lidt uden for den debat, der har været indtil nu. Det er nemlig omkring euroen. Regeringen gør jo klar til en ny folkeafstemning, som skal fjerne kronen, hvis det står til regeringen, og i realiteten indeholder finansloven også rammerne for regeringens forarbejde for det.

Vi har set gennem en lang periode, hvordan specielt Økonomiministeriet har udsendt den ene pjece efter den anden, som skal underbygge og forklare, hvorfor det er vigtigt, at danskerne i virkeligheden kvitter kronen. Vi synes, det er en usmagelig måde, regeringen bruger embedsapparatet og regeringsapparatet på til at fremme sine egne politiske ønsker i forhold til, om Danmark skal bevare sin egen valuta.

Vi har allerede nu også fået kundgjort, hvordan regeringen og Økonomiministeriet regner med i det kommende år at udsende et hav af pjecer, som skal gøde jorden for den folkeafstemning, regeringen vil have.

Til sammenligning, ja, så har regeringen haft umådelig svært ved, ja, indtil nu har det været umuligt for regeringen at finde de få hundrede tusinde kroner, der skulle til, for at Rådet for

Europæisk Politik har kunnet lave en uafhængig analyse af fordele og ulemper ved kronen eller ved euroen. Der er en skærende kontrast, men det er, må vi jo sige, også en del af finanslovssammenhængen at tage det her med ind og dermed jo selvfølgelig også udtrykke afstandtagen til den måde, regeringen håndterer det på.

Til slut vil jeg lige sige noget om det, der jo har været størstedelen af debatterne her i dag, nemlig skatten. De hjemmefabrikerede indlæg er blevet holdt, og så bliver man jo heller ikke unødigt distraheret af de svar, der eventuelt bliver givet undervejs. For jeg synes faktisk, at hr. Thor Pedersens indlæg om et skattestop var rimelig klart, og vi synes da, det er en god målsætning, at der ikke indføres nye skatter og afgifter uden tilsvarende kompensation.

Der er ikke nogen i det her samfund, der tror på store, hurtige skattelettelser, samtidig med at vi vil have et godt velfærdssamfund, der giver os den service inden for eksempelvis politi og ældreområdet, som jeg lige har nævnt. Men der er mange, der håber på en realistisk målsætning, der gør, at skattetrykket under ingen omstændigheder stiger og helst over en årrække kan få en faldende tendens. Derfor støtter Dansk Folkeparti den målsætning, der ligger i det, der er udtrykt, og vi synes, det har været så klar tale, at vi føler, der er noget at holde bl.a. Venstre fast på.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det var interessant, at Dansk Folkeparti støtter hr. Anders Fogh Rasmussens skattestop i kroner, hvor pengene opkræves i kroner, og i procenter, hvor pengene opkræves i procenter.

Man må huske at få revideret sit eget program så, og Venstre har fået i hvert fald én allieret.

Men det var ikke det, der bragte mig herop, det var hr. Thulesen Dahls bemærkninger om de ældre. Jeg forstår, at man vil vedstå, at man i annonceform har forklaret befolkningen, at det er for dårligt for de ældre, og man derfor vil have en landsdækkende og øget hjemmehjælp.

Jeg har også forstået, at det koster omkring 3,6 mia. kr., det håber jeg hr. Thulesen Dahl kan bekræfte, og så er der bare spørgsmålet: Hvorfor er man så ikke i stand til at stemme for forslaget om servicejob, som jo vitterlig direkte kan hjælpe på f.eks. bemandingsproblemer visse steder i hjemmehjælpen? Hvorfor kan man ikke stemme for bare de 650 mio. kr.? Hvorfor skal landets ældre ikke have den ekstra hånd,

det er? Hvorfor er der så stor afstand mellem, hvad Dansk Folkeparti annoncerer, og hvad Dansk Folkeparti rent faktisk gør herinde?

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl snakkede en del om, hvilke partier der havde indgået forlig om hvad, og jeg tror, at over halvdelen af tiden gik med det, men der kom da også lidt politik, og der kom specielt nogle ønsker om, hvor man gerne ville bruge nogle flere penge. Nu er det jo finansloven, vi diskuterer, så derfor er det jo helt oplagt at spørge, hvor de yderligere penge skal komme fra.

For ikke at bruge unødigt tid på det har jeg selv fremskaffet et lille eksempel på, hvor Dansk Folkeparti gerne vil spare nogle penge, nemlig på det punkt, at dagpengesystemet skal finansieres fuldt og helt af arbejdsmarkedets parter selv.

Det betyder jo så selvfølgelig, at en almindelig lønmodtager skal betale meget mere, end han gør i dag, men det, der egentlig er mit spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl, er: Hvordan forestiller man sig det nye dagpengesystem organiseret? Bliver det solidarisk, sådan at folk indbetaler lige meget, eller skal systemet være sådan, at man skal indbetale efter, hvor stor ledighedsrisiko der er for ens egen gruppe? Er det sådan et solidarisk system, eller er det et system, hvor man skal gå ind og se på hver enkelt persons eller hver enkelt faggruppes ledighedsrisiko?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Dansk Folkeparti bruger mange kræfter på at føre sig frem i annoncekampagner i øjeblikket, hvor man udstikker løfter for milliarder af kroner og forsøger at give partiet et socialt ansigt.

Når Dansk Folkeparti så siger nej til f.eks. klare forbedringer på byfornyelsesområdet, kvarterløftområdet, for de svageste grupper i samfundet, ja, man kan sige, at Dansk Folkeparti stemmer stemmer imod 250 mio. kr. til byfornyelsesområdet og de øvrige bevillinger, formoder jeg også, så spørger jeg: Hvor er så det sociale ansigt?

Når Dansk Folkeparti siger nej til forbedringer i de forebyggende tilbud til børn og unge målrettet de vanskeligst stillede unge, klubvirksomheder og lignende, hvor er så det sociale ansigt?

Mine sidste to spørgsmål er måske mere kommentarer: Når det går galt i de dårligst stillede boligområder, hvordan vil Dansk Folkeparti så løse problemerne i de områder?

Jeg synes, det ville klæde Dansk Folkeparti at oplyse os andre og den undrende befolkning om, hvordan man vil løfte de her boligområder, som der er problemer i, og som Dansk Folkeparti bliver ved med at tordne imod. Men det er typisk altid politi, man taler om.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige til hr. Jan Petersen, at jeg vil meget gerne forsøge at svare på hr. Jan Petersens spørgsmål, også selv om hr. Jan Petersen både i går og i dag konsekvent har nægtet at svare på mine. Jeg håber, at det, at jeg svarer, kan blødgøre hr. Jan Petersen lidt, også i relation til den modsatte vej.

Men jeg vil gerne sige: Ja, vi vil have mere hjemmehjælp. Jeg udtrykte også i går, da jeg kommenterede lige præcis ændringsforslaget om servicejob, sympati for tanken. Men det, jeg redegjorde for allerede under ordførertalen i går om ændringsforslaget om servicejob, var, at de afgrænsningsproblemer, der ligger i det, altså det, at man i virkeligheden ikke bare nu får erstattet nogle job, der ellers ville være i kommunen alligevel, med nogle statsstøttede job, har vi meget svært ved at gennemskue skulle kunne lade sig gøre.

Og så ved jeg godt, at der står i aftalen, at det ikke er hensigten, at der kan fyres nogen, som så bliver erstattet med folk med tilskud. Men det er den bekymring, der har ligget bag vores modstand imod det med servicejob, at det ikke bare bliver sådan en ny omgang statsstøtteri. Og det har ikke noget at gøre med, at vi ikke ønsker en bedre hjemmehjælp. Jeg synes ikke, der er den dér naturlige sammenhæng, som hr. Jan Petersen ser i det.

Så må jeg sige til hr. Ole Hækkerup, som spørger, hvor pengene skal komme fra, at jeg går ud fra, at ud over at have kigget i vores principprogram så har hr. Ole Hækkerup naturligvis også kigget i vores ændringsforslag til finansloven, og der har vi meget møjsommeligt tilrettelagt det sådan, at der ligger en overfinansiering på 8,8 mia. kr. Og det er lige præcis for at kunne bruge nogle af de penge, hvis vi fik mulighed for at få indflydelse på det, på nogle af de områder, hvor vi ønsker at bruge flere penge. Så derfor ligger der finansiering for det.

Og det interessante i finanslovsammenhæng er jo, at vi anviser nogle steder at spare. Så kan det da godt være, der ikke er flertal på nuværende tidspunkt for at spare de pågældende steder, men vi har anvist en lang række steder at spare, så der er en overfinansiering i de konkrete forslag, vi har stillet til finansloven for næste år, på 8,8 mia. kr.

Så skal jeg sige til hr. Kramer Mikkelsen: Ja, vi taler meget om politi i Dansk Folkeparti. Det gør vi, fordi vi er overbevist om, at skal vi have sat ind på de områder, hvor der er problemer, så kræver det en helt anderledes håndfast, konsekvent linje. Det kræver en mandsoptækning, det kræver, at man ved førstegangskriminalitet slår langt hårdere ned. Vi tror på, at gør man det, så får unge mennesker også mere respekt for retssystemet, og så vil man i langt højere grad få det til at rygtes, at det ikke kan betale sig at gå ind i en kriminel løbebane.

Alle de andre ting, som hr. Kramer Mikkelsen nævner med mere byfornyelse og lignende, er ikke i første omgang det, der er behov for. Det, der er behov for, er en langt mere håndfast retspolitik, og det håber jeg hr. Kramer Mikkelsen vil være med til.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Hr. Thulesen Dahl brugte udtrykket »regeringens usmagelige måde« at lave pjecer på om euroen. Sådan blev der sagt her fra Folketingets talerstol.

Jeg vil godt sige, at der forleden var et samråd med økonomiministeren, hvor blandt andet jeg spurgte til disse pjecer, og det, der blev oplyst – og det synes jeg er vigtigt at få sagt, også af hensyn til at få det skrevet i protokollen – var, at der jo er et bredt flertal her i Folketinget, der har bedt om, at der bliver taget initiativer for at belyse forholdene omkring euroen.

Det er altså ikke noget med, at økonomiministeren sådan selv har iværksat produktion af pjecer, men tværtimod et spørgsmål om, at det er Folketinget, der har bedt økonomiministeren om det. Og gjorde økonomiministeren det ikke, så var hun jo faktisk i strid med Folketinget; det synes jeg nok var et problem.

Så vil jeg godt lige sige omkring skattetryk: I de oplæg, vi har lavet, er der faktisk tale om, at man ser et faldende skattetryk frem imod 2005, præcis på samme måde som man har set fra 1999 til 2000. Sådan er det rent faktisk.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg har to spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl: Det første vedrører de penge, Det Økonomiske Råd mener det mangler til at kunne lave en pjece om oplysning om ØMU'en. Hvorfor kan Det Europæiske Råd ikke på linje med alle andre, der ønsker at oplyse, søge de 100.000 kr., hvis det er det, de mangler, til de oplysningsmidler, som dette Folketing har besluttet at fordoble på den finanslov, der skal gælde for næste år? Hvorfor skal de have en fortrinsstilling for alle andre, der ønsker at gå ind i debatten? Hvorfor kan de ikke søge på lige fod med alle andre? Hvad er det i det hele taget for en slap holdning at stille sig op her og sige, at netop de skal have penge, specielt når vi i Europaudvalget har bedt DUPI om at lave en undersøgelse, der redegør for forholdene på området?

Og det andet spørgsmål er om Dansk Folkepartis tilslutning til målsætningen hos Venstre om ikke at forøge skatterne. Hvad er det egentlig, Dansk Folkeparti vil? Vil de lige præcis sådan som Venstre sige: aldrig nogen forhøjelse af nogen procentsatser, aldrig nogen forhøjelse af nogen kroneafgifter? Eller ligger der i det her, at det vil vi helst ikke, men vi er da parat til alligevel bare at løfte og løfte og løfte, når det kommer dertil. Hvad er det, Dansk Folkeparti vil?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hvad skal de ældre bruge hr. Thulesen Dahls sympati til, når han ikke stemmer ja, når bevilling kan gives?

Hvad er det, de gamle, de ældre i landet skal bruge hr. Thulesen Dahls afgrænsningsproblemer til? Det, de vil have, er vel bare den ekstra hånd, det giver mulighed for i de kommuner, som vælger at bruge den her ordning.

Jeg skal huske svaret; men hr. Thulesen Dahl har én mulighed mere for at rette det.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Jens Peter Vernersen: Jamen jeg ved godt, at der har været samråd med økonomiministeren i Politisk-Økonomisk Udvalg i mandags, jeg ved stort set også, hvad der er blevet sagt i det samråd, og jeg er udmærket godt klar over, at man henviser til, at Folketingets flertal, lige præcis de partier, som i øvrigt gerne vil have kvittet kronen, i et forslag til vedtagelse

har formuleret det sådan, at regeringen skal belyse fordele og ulemper ved euroen.

Problemet er bare, at vi har ikke endnu set regeringen belyse nogen som helst fordele ved at bevare kronen. Det troede jeg var en del af den dér dagsorden, men det har vi overhovedet ikke set. Og derfor, den måde, regeringen betragter vedtagelsen på, med opbakning desværre fra det store flertal, er jo, at det drejer sig om, hvordan man kan gøde jorden for at få afskaffet kronen. Det synes jeg altså er brandærgeligt. Og i virkeligheden er den økonomiske ramme til at kunne gøre det indeholdt også i næste års finanslov. Det er det, jeg anker over, og det bliver jeg ved med at anke over.

Så vil jeg sige til hr. Klaus Hækkerup, som er inde på lidt omkring det samme, manglende penge osv. til Rådet for Europæisk Politik: Jamen hvad angår Rådet for Europæisk Politik, skal vi huske punkt 1, at Rådet for Europæisk Politik er et råd, der blev nedsat, som består af både tilhængere og modstandere efter nej i 1992. De har i øvrigt søgt penge hos nævnet. De har fået bevilget en del, men de mangler stadig væk en del til at kunne lave deres rapport.

Det, at de har kunnet blive enige om at lave en rapport om euroen i forhold til kronen, illustrerer jo, at det, at der er en bunke tilhængere og en bunke modstandere, der har sat sig sammen og kan blive enige om det, jamen det borger da for noget godt. Og derfor er det da med at få lavet den rapport, som de gerne vil have igangsat.

Jeg bruger bare det her som et eksempel til at sætte det over for regeringens pjece. Altså at lave mange pjecer omkring emnet kan man godt finde penge til, men at finde penge til, at det råd, man i øvrigt selv har været med til at nedsætte efter nej i 1992, som består af både tilhængere og modstandere, at de kan iværksætte en rapport, det har man meget, meget svært ved.

Så spørger hr. Klaus Hækkerup også med hensyn til det med skattepolitikken: Hvad er støtten egentlig til? Altså jeg har forstået det sådan, at det, det går ud på, er, at hvis én skat sættes op, så skal en anden sættes ned. Hvis én sættes ned, så har man et råderum. Altså det drejer sig om, at man ikke må hæve de samlede skatter og afgifter.

Jeg kan selvfølgelig blive korrigeret, hvis jeg har forstået det forkert, men det synes jeg altså faktisk er en god målsætning, og det er den målsætning, som vi selvfølgelig gerne vil give

tilsagn om støtte til og i øvrigt også så holde nogen fast i.

Og så hr. Jan Petersen: Jamen han giver mig bare en chance for at gentage, hvad jeg tidligere har sagt. Det er der jo sådan set ingen grund til.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Vil hr. Kristian Thulesen Dahl bekræfte, at den efterlevelseshjælp, som vi kender i dag, kun har omhandlet pensionister, som var gift med hinanden? Vil Dansk Folkepartis ordfører også bekræfte, at nu er det ikke længere fødselsattesten, der er afgørende, nu kan en hjemme-gående enke få en efterlevelseshjælp, altså en kontanthjælpsmodtager, eller for den sags skyld også en efterlønsmodtager?

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille, er: Vil hr. Kristian Thulesen Dahl bekræfte, at vi har behandlet ældre mennesker uværdigt, når de skulle flytte på plejehjem? Vi har revet dem op med rode. Vi har sat dem ind på stuer på 8-10 kvadratmeter, hvor de ikke har haft plads til en eneste ejendel, ud over et bord og en seng og en stol. Er det ikke en rigtig politik, regeringen fører ved at bygge de mange nye ældreboliger i stedet for de gamle utidssvarende plejehjem?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Kvarterløft drejer sig om at bryde onde cirkler i belastede byområder. Vi får et svar om mere politi. Jeg vil godt erkende, at mere politi kan godt være et bidrag, men jeg spørger igen efter det sociale ansigt, den profil, som Dansk Folkeparti prøver at få. Når der laves kvarterløft i Holmbladsgade i København, i Sydhavnen osv., så mener jeg i hvert fald ikke – det vil jeg godt høre Dansk Folkepartis svar på – at det kunne være klaret blot ved at lave højere strafferammer og sætte mere politi på gaden.

Vi taler om nedslidte boligområder, vi taler om en social standard og sociale forhold, sundhedstilstand, boliggrammer osv., mangel på klubliv, mangel på aktiviteter for børn og unge og får en sang om strafferammer og mere politi på gaden.

(Kort bemærkning).

Ole Hækkerup (S):

Desværre fik jeg ikke helt svar på mit spørgsmål i forrige omgang. Det står fast, at dagpengesystemet efter Dansk Folkepartis mening fuldt og helt skal finansieres af arbejdsmarke-

dets parter selv. Det er så selvfølgelig klart, at det betyder en ekstra regning for hver eneste SiD'er, for hver eneste KAD'er, for hver eneste Metal'er.

Men spørgsmålet er: Det dagpengesystem, Dansk Folkeparti godt kunne tænke sig, er det solidarisk indrettet, sådan at alle folk betaler ind og får ud, eller er det sådan indrettet, at man skal betale ind efter den ledighedsrisiko, der er for ens egen faggruppe?

Og det, der er interessant ved det her, er jo grundlæggende: Hvor meget mere er det, Dansk Folkeparti har tænkt sig at den almindelige SiD'er skal betale om året? Det står fast, at han skal betale noget mere, alene af den grund, at det skal finansieres alene af arbejdsmarkedets parter, men hvor meget mere er det, han skal betale, og hvor meget social slagside bliver der, når man organiserer det, og særlig hvis man organiserer det sådan, at det ikke er solidarisk?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Til fru Grete Schødt: Altså jeg har tit diskuteret med fru Grete Schødt, også på Fyn, og vi plejer at vide, når vi har nogenlunde styr på de dér faktuelle ting, og jeg kender udmærket godt baggrunden, om det er pensionister eller alle, der kan få, osv.

Men jeg synes, det kunne være interessant, hvis fru Grete Schødt med hensyn til efterlevelsespensionen vil bekræfte herfra, at det, regeringen har præsenteret Folketinget for, er et besparelsesforslag. Altså, det er et besparelsesforslag. Det kan man ikke komme uden om. Det er et spørgsmål om, at man skal tage penge i forhold til, hvad der ellers ville være blevet givet til husstande, hvor den ene ægtefælle dør, og hvor den anden ægtefælle så har været vant til at få efterlevelsespensionen udbetalt i en 3-månedersperiode.

Det er det, der er tale om, og så kan man stille alle mulige forklaringer op om, at man kan gå på kommunen og man kan søge transbestemte ydelser osv., osv., men sandheden er, at man går altså fra et system, hvor folk har kunnet opleve, at deres ægtefælle er død, men så har man kunnet få en trods alt mere rolig overgang til kun at have én økonomi, hvor man nu får en meget mere pludselig overgang.

Så kan man diskutere: Er det et fremskridt? Det synes vi ikke i Dansk Folkeparti. Men jeg kunne forstå det, hvis det så var noget, man

sagde, at man havde måttet spise, eller sådan noget, i Socialdemokratiet. Næ, man argumenterer søreme bastant for det, som om man synes, at det er så godt. Det overrasker mig.

Så må jeg sige med hensyn til det med ældreboliger, at det, der sådan set var min pointe, var jo ikke, at det er et enten-eller, men hvis vi skal tale om, at ældre skal mulighed for at bo i egnet bolig – altså jeg havde nær sagt: det udtryk, man bruger, når flygtninge skal have bolig ude i kommunerne – hvis bare vi anvendte det over for de ældre, blev man nødt til at bygge nogle flere plejehjemspladser, for der er altså nogle ældre, som efterspørger egentlige plejehjemspladser.

Så forklarede jeg også i mit ordførerindlæg, at man kunne indrette de plejehjemspladser, så der var nogle supplerende fordele ved det, så man bl.a. kunne nedsætte antallet af tilkald om natten, som selvfølgelig er dyrere i bemanding, ved at have indrettet det på en anden måde. Det er der konkrete eksempler på, bl.a. fra Fyn. Jeg vil sige til fru Grete Schødt, at vi kan tage sammen ud og besøge det plejehjem, jeg har besøgt derude, som jeg synes fungerede virkelig godt.

Så skal jeg sige til hr. Kramer Mikkelsen, at selvfølgelig er det ikke byfornyelse kontra strafammer, men den kontekst, man diskuterer det her inden for, er, at man har en lang række utilpassede unge, som man ikke ved hvad man skal gøre ved.

Og der må man så selvfølgelig prioritere en indsats. Hvor sætter man for alvor ind for at få den største effekt? Og der tror jeg på, og Dansk Folkeparti tror på, at dér, hvor man får en stor effekt, er ved at sørge for, at der er konsekvens over for førstegangskriminalitet, og at straffesystemet er, så man får respekt for vores system.

Så skal jeg bare sige til hr. Ole Hækkerup, at man kan altså indrette et dagpengesystem, det er fuldstændig rigtigt, der er brugerfinansieret på mange forskellige måder. Vi har ikke lavet et forkromet system, og vi har heller ikke stillet det som ændringsforslag til finansloven for næste år, at vi arbejder i den retning, som hr. Ole Hækkerup beskriver, men jeg vil meget gerne gå videre ind i det og diskutere det videre.

Jeg forestiller mig et solidarisk system bygget op, så er det i hvert tilfælde sagt til hr. Ole Hækkerups orientering.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Der er jo hen over efteråret givet mange løfter i forbindelse med velfærdssamfundet. Dansk Folkeparti har bestemt ikke holdt sig tilbage i store annoncer. Derfor var det faktisk også uhyre interessant, da jeg for en tre ugers tid siden deltog i et møde for nogle skattefolk i Fredericia, hvor Dansk Folkepartis skatteordfører, hr. Klaus Kjær, var til stede, og hvor man også diskuterede skattepolitik.

Og det, som frem under den diskussion, var, at Dansk Folkeparti forestillede sig et skattesystem, hvor skatteindtægten stort set var halveret. Det synes jeg nok er interessant i forhold til disse mange løfter, man giver. Det virker i hvert tilfælde, som om der ikke er sammenhæng, og så er det jo helt uafhængigt af, at man kan sige, at man har fremsat et finanslovsforslag, hvor det ser ud på en bestemt måde.

Det var i øvrigt præcis det, som det kneb gevaldigt for fru Pia Kjærsgaard at forklare Jyllands-Posten, da de spurgte om det samme. Da kunne fru Pia Kjærsgaard jo heller ikke forklare, hvor pengene skulle komme fra.

Og lad mig så sige: Det dér fagforeningskontingent, hvis man selv skal betale, det skal man ikke regne meget på, det koster 36.000 kr. om året i gennemsnit.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

I sit forrige indlæg var hr. Thulesen Dahl inde på spørgsmålet om Dansk Folkepartis anvisninger af besparelser. Jeg tror i øvrigt, at tallet 8,5 mia. kr. blev nævnt. Et af de ændringsforslag, der er stillet til finansloven fra Dansk Folkepartis side, er en besparelse på 1,5 mia. kr. fra aktiveringsindsatsen.

Driftsudgifterne ved aktiveringsindsatsen udgør ca. 3,5 mia. kr., og det vil altså sige næsten en halvering af den samlede aktiveringsindsats i dag. Hvilke tanker om konsekvenserne har man gjort sig i Dansk Folkeparti ved en sådan besparelse?

Betyder det, at vi skal vende tilbage til gamle dage, og at de ledige bare skal være overladt til sig selv, ikke deltage i uddannelsesaktiviteter osv., som resulterer i nemmere adgang til jobbene? Er det det, det betyder, eller hvordan havde man forestillet sig den fremtidige aktiveringsindsats, i og med at man skærer næsten halvdelen af bevillingen væk?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg har stor respekt for hr. Kristian Thulesen Dahls engagement i eurosagen, men det, som gør det en lille smule besværligt en gang imellem at diskutere og forholde sig til, er, at paranoiaen åbenbart er så fremtrædende, at den dækker og blokerer for enhver form for fornuftig forholden sig til virkeligheden.

Det er sådan, at når det drejer sig om de forskellige rapporter og om oplysning, som er undervejs, er det ikke korrekt, at der er nogen, der vil undertrykke nogen som helst form for rapport, heller ikke fra Rådet for Europæisk Politik. Jeg har i en debat her i salen den 3. november klart udtrykt Socialdemokratiets positive opbakning bag den rapport.

Det er rigtigt, at man har søgt Udenrigsministeriet om dækning af 800.000 kr. og fået nej med henvisning til, at der var andre rapporter i gang. Vi har henvist til, at det burde være en opgave for Nævnet for EU-oplysning.

Nu har jeg via pressen forstået, at der har man kun fået 300.000 kr.

Når det er sådan, at man har en bevilling på 15 mio. kr., er det selvfølgelig interessant, at Nævnet vedrørende EU-oplysning åbenbart kun mener at kunne give 300.000 kr.

Jeg mener klart, det er en opgave for Nævnet vedrørende EU-oplysning, og der er altså 15 mio. kr. årlig. Men det kunne jo være en god idé, hvis man kommunikerede ved at skrive til hinanden og ikke via pressen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil først sige til hr. Jens Peter Verner sen, at nu har jeg godt nok fået at vide tidligere i debatten af hr. Jan Petersen, at man i Socialdemokratiet ikke tænker så meget på Dansk Folkeparti.

Det er jo dejligt for os at opleve, at man i hvert fald alligevel læser vores annoncer og lægger mærke til, hvad vi siger på møder osv. Det synes jeg bestemt er positivt, bliv endelig ved med det, og det, der er blevet sagt på møder rundt omkring, står vi også hundrede procent ved.

Vi har nogle langsigtede mål, som vi arbejder efter. Men som man kan se af vores ændringsforslag til finanslovsforslaget, er vi et politisk parti, som satser på at få parlamentarisk indflydelse, fordi vi mener, at vi tjener vores vælgere bedst ved at prøve at få noget indflydelse på de

politiske områder, der forhandles. Det er jo også derfor, vi i forhold til finanslovsforhandlingen startede med at prøve at anlægge en positiv vinkel for at komme ind og få medindflydelse. Det har vi så ikke fået lov til.

Nu bliver man så sur over, at vi anlægger sådan en pragmatisk vinkel for at få indflydelse. Jeg kan forstå, det nu er et problem for Socialdemokratiet, og det synes jeg da er meget interessant.

Så vil jeg sige til hr. Poul Erik Dyrlund, som henviser til besparelserne på ændringsforslagene om aktivering, at jeg tror altså, hr. Poul Erik Dyrlund lige skulle læse en gang mere på omkostningerne ved aktivering. Det er altså et lidt andet tal end det, hr. Poul Erik Dyrlund oplyser heroppe fra talerstolen, et noget højere end det, hr. Poul Erik Dyrlund oplyser.

Sandheden er jo, at aktiveringsomkostningerne er øget markant igennem de senere år, og det, vi i virkeligheden vil med vores forslag, er at lægge en dæmper på den vækst, der er sket, altså gøre aktiveringen billigere. Det mener vi godt kan lade sig gøre. Vi mener godt, der kan rationaliseres inden for det system, så man generelt aktiverer til en billigere penge, og det er der i øvrigt en lang række af de politiske partier her i Folketinget, der har været enige med os i, og de har angivet besparelser i den samme størrelsesorden, så det er nu altså ikke så urealistisk endda.

Så må jeg sige til hr. Jacob Buksti om rapporten fra Rådet for Europæisk Politik, at jeg synes grundlæggende, det er et problem, hvis nævnet, som skal give støtte til mange græsrodsaktiviteter rundt omkring, i spørgsmålet om bl.a. kronens bevarelse og også andre EU-forhold skal bruge en meget, meget stor del af sit budget på én rapport, som alle i Folketinget i virkeligheden påstår de er tilhængere af bliver lavet.

Det er jo det, man beder om, det er det, man siger. Man siger: Vi er principielt tilhængere af, at der bliver lavet en rapport. Det er både tilhængere og modstandere enige om, og der er udpeget en lang række gode mennesker til at udarbejde den. Vi vil bare ikke være ansvarlige for at skulle medvirke til at finde nogen penge til det.

Samtidig med – og det er det, jeg hele tiden sætter det i sammenhæng med – beder de samme partier så i øvrigt regeringen om at lave en hel masse materiale, som løbende kan sendes ud, som skal gøde jorden for en folkeafstemning, hvorefter man så kan kvitte kronen.

Det hænger altså overhovedet ikke sammen. Så kan man sige, at vi har paranoia, eller hvad man vil, men den sammenhæng er det jo meget logisk at se det i, vil jeg sige til hr. Buksti.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

I sin ordførertale sagde hr. Kristian Thulesen Dahl, at Dansk Folkeparti er enig med Venstre på skatteområdet. Det støtter målsætningen om, at ingen procentsatser og ingen faste kroneafgifter skal sættes op.

Så spørger jeg hr. Kristian Thulesen Dahl: Betyder den målsætning, at det er det, Dansk Folkeparti vil, eller vil det noget andet? Så svarer hr. Thulesen Dahl: Jeg har forstået det sådan, at Venstres skattepolitik er sådan og sådan.

Jeg vil spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Kan vi få at vide, hvad Dansk Folkeparti mener, eller er det en fuldkommen helgardering, der er lavet i bemærkningerne til de ændringsforslag? Her vil jeg godt sige, at jeg ikke kan læse de ændringsforslag, Dansk Folkeparti har skrevet, på den måde, som hr. Kristian Thulesen Dahl svarede hr. Ole Hækkerup.

Er det sådan, som det står her: Ændringsforslagene, som Dansk Folkeparti har valgt at stille, er ikke på nogen måde en udtømmende liste over de ændringer, som vi kan ønske i det offentlige prioritering.

Jeg vil spørge: Er det overhovedet muligt at få at vide, hvad Dansk Folkeparti vil? Vil det andet end at angribe andre partier i dette Folketing? Har Dansk Folkeparti en egen politik?

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Først bliver jeg nødt til at sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg nu aldrig nogen sinde har været i et forum, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl også har været. Så vi har ikke været i debat sammen, ej heller på Fyn.

Dernæst vil jeg bare tilkendegive, at det er et besparelsesforslag med efterlevelsesydelser. Nu sparer vi den efterlevelsesydelse til de pensionister, der godt selv kan klare sig, og så giver vi dem, der har dårligst råd, lidt mere.

Når Dansk Folkeparti så efterlyser plejehjemspladser – det eneste, man bare gerne vil i Dansk Folkeparti, er at have nogle flere plejehjemspladser – så kan jeg anbefale Dansk

Folkeparti at tage en tur til Århus eller en tur til Odense. Der har man ledige plejehjemspladser, fordi der ikke er nogen, der vil bo der. Der er pårørende, der synes, at det er uværdigt at putte deres gamle forældre ind på de små, utidsvarende plejehjem.

Jeg tager gerne med på turen.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Nu kom vi jo lidt ind til sagens kerne, og for mig står det lysende klart, at når man i Dansk Folkeparti laver besparelsesforslag, så er det bare noget man gør med den store pen uden overhovedet at spekulere i dybden over, hvad det er for konsekvenser, det, man foreslår, får.

Når vi nu her senere på dagen vedtager finansloven ved tredjebehandlingen, så vil det fremgå af finansloven inklusive det ændringsforslag, der blev vedtaget i går, at der samlet set er 12 mia. kr. til aktivering. De 8,5 mia. kr. er dagpenge og godtgørelser, de 3,5 mia. kr. er driftsudgifter. Jeg går ud fra, at det er sådan, at det er på driften, at Dansk Folkeparti vil spare og ikke på dagpengene.

Hvis jeg har ret i min antagelse, betyder det, at halvdelen af de aktiviteter, der foregår i dag, skal skæres væk. Men jeg kan forstå på det sidste svar, at man i Dansk Folkeparti overhovedet ikke gjort sig nogen forestilling om, hvilke konsekvenser det får.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg synes ikke, det er rimeligt, at hr. Kristian Thulesen Dahl gør spørgsmålet om de forskellige bevillinger til oplysning om EU, euro osv. til et spørgsmål om, hvorvidt man vil undertrykke græsrodsaktiviteter eller ej.

Hr. Kristian Thulesen Dahl bliver altså nødt til at gøre sig klart, at de penge, der er afsat til Økonomiministeriets oplysning, er 5 mio. kr. over 2 år. Det, der er afsat til Nævnet vedrørende EU-oplysning, er 45 mio. kr. over 3 år. Af de 45 mio. kr. mener Nævnet vedrørende EU-oplysning efter det, jeg kan se i Ritzau – det er det eneste sted, jeg har det fra – at man kun er i stand til at bevilge 300.000 kr. ud af 45 mio. kr.

Er det virkelig et spørgsmål om græsrodsaktiviteter eller ej? Jeg mener, det er udtryk for en forkert prioritering af de opgaver, som Nævnet vedrørende EU-oplysning bør udføre.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lad mig starte med det sidste først.

Til hr. Jacob Buksti: Altså alene det, at hr. Jacob Buksti udfolder sådan et engagement i den her debat for at forklare, at Nævnet har truffet en forkert prioritering af sine midler, understreger jo, hvor fuldstændig absurd det her er. Vi taler altså om, at regeringen ønsker den danske valuta afskaffet. Vi taler om en stor national beslutning om, hvorvidt vi skal beholde vores egen valuta, eller vi skal kvitte vores egen valuta og overtage euroen her i Danmark. Og så er det et stort problem for Socialdemokratiets politiske ordfører, at man ovre i Nævnet har prioriteret forkert, så man ikke bevilger de 800.000 kr., der mangler, for at man kan få lavet en uvildig rapport om konsekvenserne ved at overtage euroen.

Det burde da være sådan, at Folketingets partier sagde: Her har vi et råd, Rådet for Europæisk Politik, det blev etableret efter nej i 1992, det består af både tilhængere og modstandere. De er enige om at sammensætte en gruppe af folk med forstand på tingene, der skal lave en rapport om konsekvenserne, hvis Danmark kvitter kronen. Jubii, den skal vi da bare have lavet. Det gør man ikke. Man siger: Det er andres problem, det vil vi ikke forholde os til, det er af en anden kasse, pengene skal tages.

Det synes jeg altså er noget, der sætter tingen i relief. Så kan man diskutere, hvor mange penge det er, Økonomiministeriet har. Regeringsapparatet har altså rimelig mange penge at gøre godt med til mange forskellige formål, og det er jo ikke kun fra de 5 mio. kr.'s bevillinger, at der kommer euroinformation fra regeringen og kampagne for at få kvittet kronen.

Så vil jeg sige til hr. Klaus Hækkerup, som spørger om det her med, hvad målsætningen er for skattepolitikken. Målsætningen er, at skatter og afgifter ikke må stige, og målsætningen er, at hvis der er en skat eller afgift, der stiger, så er der en anden, der skal sættes ned. Den målsætning synes vi i Dansk Folkeparti er prisværdig, og vi tror på, at hvis vi kan holde bl.a. Venstre fast i den, så er vi kommet et stykke hen ad den vej vi ønsker.

Så er det rigtigt, som det står, at det ikke er nogen udtømmende liste, vi har præsenteret i vores ændringsforslag. Jeg glæder mig altså til den kritik, der vil komme af Enhedslisten. Så vidt jeg er orienteret, er der stillet ét ændringsforslag af Enhedslisten, som i øvrigt ligesom

Dansk Folkeparti stemmer imod finansloven. Der må vel også komme en stor kritik af, at man ikke i ændringsforslaget kan se sådan en udtømmende liste. Det er vel egentlig ikke så unormalt, at det er sådan, det foregår herinde.

Så vil jeg sige til fru Grete Schødt, at hun behøver såmænd ikke at være så ked af det. Jeg ved ikke, om statsministeren lytter med, og om det kunne være farligt for fru Grete Schødts at erkende, at vi har været i stue sammen, for jeg erindrer det flere gange; men jeg skal prøve at granske min kalender og så give fru Grete Schødts besked.

Jeg vil så i øvrigt meget gerne med ud og se, hvor der skulle være ledige plejehjemspladser. Jeg kan selvfølgelig ikke klart sige, at der ikke er en enkelt plejehjemsplads, der ikke er besat et sted, hvor det er meget, meget dårlige forhold. Billedet, som jeg kender det, når jeg kommer rundt, er altså, at plejehjemspladserne fuldt ud er besat, og at der er ventelister til at komme på plejehjem. Det er billedet, og det betyder, at der ikke er mulighed for at komme i egnet bolig, hvis den ældre altså ønsker en plejehjemsplads. Det er derfor, vi i Dansk Folkeparti ønsker, at der skal bygges flere plejehjemspladser.

Så vil jeg bare sige til hr. Poul Erik Dyrlund, at erfaringen viser mig, at når der er noget, der ifølge hr. Poul Erik Dyrlund er lysende klart, så skal man ikke gå ind i en nærmere diskussion med hr. Poul Erik Dyrlund om det. Det ville blive en meget lang filosofisk diskussion, kan jeg forudse.

Peter Duetoft (CD):

Så kom finansloven i hus og tillykke til finansministeren for det.

Det blev jo det forventede kludetæppe. Det var jo meget forudsigeligt, man kunne jo se på de emner, som partierne tog op allerede i den allertidligste fase, at det ville være svært at skrue et stort forkromet forlig sammen, og derfor blev det jo så altså kludetæppet.

Forhandlingsmåden synes jeg, man kan diskutere. Jeg er ikke sikker på, at finansministeren også næste år bør bruge den meget decentrale facon, der blev brugt i år. Jeg synes, det var svært at have det store overblik hele tiden. Det kan godt være, at finansministeren havde det, men jeg synes også, at det ville være rart med en mere central gennemførelse og en mere central følgen de forhandlinger op, der er rundt omkring. Men det er jo bare teknik, som man kan vende tilbage til.

Der har været et par ordførere her i debatten i dag, der har undret sig lidt over, hvad CD render rundt og laver, og jeg vil godt her i starten slå fast, at vores holdning til folkestyret, vores holdning til Folketinget, såmænd er, at man, når man går til valg, siger hvilken regering man vil have. Sidste gang lagde vi ikke skjul på, at vi ønskede en borgerlig regering. Vi fik den så ikke. Færøerne afgjorde noget andet. Derfor skal man da ikke melde sig ud af dansk politik, derfor skal man da ikke sige, at nu er det umuligt at have med at gøre, og hvad ved jeg. Naturligvis er det ethvert partis ansvar over for dets vælgere at forsøge at få så mange resultater i den retning, som man under valgkampen og også i sin generelle politik ønsker. Derfor er der ikke noget at sige til, at ethvert parti prøver at prioritere nogle områder, og de områder kæmper det så for under en finanslovforhandling.

I år viste det sig altså, at den dagsorden, som CD var med til at sætte, faktisk havde ganske stor gennemslagskraft, bl.a. fordi der var nogle fælles interesser mellem SF og CD, nogle fælles interesser, der jo så tvang regeringen til, fordi den nærmest var omklamret, at følge en retning, som den måske ikke helt ville, men heller ikke havde voldsomt meget imod. Og sådan er det vel. Vi skal jo også stå ansigt til ansigt med vores vælgere og sige, hvad vi så fik ud af det.

Der må jeg sige, at i de mange forlig, der nu er indgået omkring finansloven – der er jo ikke ét stort forlig, der er mange forlig – er der mange resultater, som CD bestemt hilser med glæde. Ja, vi benyttede os faktisk for nogle aftener siden af en lille huskeliste og sad og hakkede af, hvordan det nu var, vi havde sagt dér og dér, og jeg vil nok sige, at hvis jeg kunne få lige så mange rigtige i tips, så ville jeg blive rig, for rent faktisk var der om ikke 13 rigtige så ganske tæt på.

Vi er glade for et politiforlig. Vi er glade for servicejobbene. Vi er glade for forsøgspuljen på folkeskolen. Vi er glade for de diskussioner, der er om de store investeringer. Vi er glade for adskillige af de kulturforslag, der ligger, for bevarelse af landbrugets vikar- og konsulentordning, for den styrkede indsats over for de udsatte grupper. Vi er glade for kampen mod erhvervslivets administrative bøvl. Vi er glade for, at vi nu endelig får kød på forslaget om, at virksomheder, som lever op til miljølovgivning osv., ikke skal undersøges i én uendelighed, men ved stikprøver skal det kontrolleres, at de stadig er i eliten. Vi er glade for, at beskæringen

af hjemmeservice blev bremsset, og vi er glade for, at der også kom nogle trafikinvesteringer i motorvejene, som ellers var blevet glemt.

Resultatmæssigt har CD intet at skamme sig over.

Jeg har jo set i pressen, at finanslovaftalerne samlet er blevet kaldt et rødspætteforlig eller et ræverødt forlig, ja, den konservative leder, hr. Bendt Bendtsen, påstod i dagene efter, at finanslovaftalerne var indgået, at CD i dag ligger til venstre for Socialdemokratiet. Jeg ved ikke, om hr. Bendt Bendtsens farvesans er blevet for dårlig, eller om rødt ikke har den valør, som rødt havde i gamle dage, men jeg må nu nok sige, at hvis CD er blevet en del af det røde Danmark, så er det unægtelig gået tilbage for det røde Danmark. Der er ikke så meget tilbage af den røde farves klarhed i de aftaler, der ligger her. Hold nu lige lidt igen.

Når man nu kalder det den ræverøde finanslov, så er sandheden jo den, at finansloven omfatter omkring 400 mia. kr. De cirka 395 mia. kr. er partierne enige om: Her har Venstre og De Konservative ikke nogen problemer. De synes jo også, det er udmærkede forslag, der ligger, og udmærkede bevillinger, der ligger. Jeg har ikke hørt, at Venstre eller De Konservative sådan lige vil lave om på 100 eller 200 mia. kr., nej, de 395 mia. kr. er man enig om. Og det skulle kaldes rødt!

Af de tilbageværende er der jo så et politiforlig, der er et arbejdsmarkedsforlig, der er et aktiveringsforlig, der er sundhed, der er satspulje, der er kultur, hvor Venstre eller De Konservative eller begge jo også er med. Det vil sige, vi kommer meget, meget tæt på, at det beløb, der er for den samlede finanslov, i virkeligheden er omfattet af regeringspartierne, V, K og også SF.

At kalde det en ræverød finanslov er da i hvert fald at bruge en falsk varebetegnelse om den lov. Det ganske lille beløb, der så er tilbage, hænger V og K så deres hat på. Der er knagen, man hænger hatten på, men i virkeligheden kan man ikke engang have en solhat på den knage, den kan simpelt hen ikke bære. Der er ingen rød finanslov.

Hvad er det så, vi finder i den der ræverøde finanslov? Ja, vi finder jo altså et politiforlig, der er bedre end det forlig, som V og K stod og råbte hurra for hos justitsministeren. Den sidste forhandling førte rent faktisk til flere politibetjente end det, V og K med tak havde sagt ja til. Det var jo ikke politiforligets indhold, V og K sagde nej til, det var finansieringsdiskussionen.

Nu får V og K altså noget, der er endnu bedre end det, de selv sagde ja tak til.

Sandheden er jo også, at det forlig ikke havde været der, hvis V og K havde fået deres vilje, for den meget markante holdning, som V og K gik ind til politiforhandlingerne med, kunne meget, meget let have ført til, at det var blevet en ganske almindelig 1-årig finanslovbevilling til politiet, men det var der heldigvis andre, der forhindrede, og så var det da dejligt, at V og K tilsluttede sig forliget. Det vil vi gerne sige tak for, og vi var bestemt også varme tilhængere af, at Venstre og De Konservative skulle blive fuldgældige medlemmer af forligskredsen, så de er med til udmøntningen. Tak for det. Men det var en stor, stor, stor risiko, de løb med deres taktik i mellemfasen.

Jeg må sige specielt til Venstre, uden at jeg skal belære Venstre eller Venstres leder om noget specielt, det tilkommer ikke mig, at det kunne godt være, at risikoen for at tabe et forlig, et godt forlig, et strålende forlig, på et af ens egne mærkeområder måske skulle give stof til eftertanke. Er det sådan, at man skal hæve en masse faner på sine landsmøder og så med djævelens vold og magt stå fast ved dem i enhver forhandling? Husker Venstres leder ikke, at VKR-regeringen under Hilmar Baunsgaard faldt, fordi der var en dyb frustration i det borgerlige Danmark over, at alle de skattelettelser, den havde lovet før valget, blev til skatteforhøjelser? Den mistede i 1971 regeringsmagten og dannede basis for Mogens Glistrup. Det var den betaling, det borgerlige Danmark fik for at have lovet en hel masse, inden det gik i regering, noget, det så ikke kunne holde.

Det ærgrede mig lidt tidligere i debatten i dag, at hr. Jacob Buksti faktisk brugte et af de citater, jeg ville have brugt, men read my lips og præcident Bush er jo et andet godt eksempel på, at man skal lade være med at gå ud og love den slags, når man ikke kan holde det, og det kan Venstre og De Konservative ikke. Jeg nægter at tro på, at mennesker, der tror, at de skal være i regering i en længere årrække, og det går jeg ud fra Venstre og De Konservative regner med de skal, kan udstede en garanti for, at der ikke vil ske skattestigninger i den periode. Jeg synes, det er lidt trist, hvis en regering derefter får afkortet sin periode, fordi frustrationen i befolkningen over, den ikke holdt det løfte, blev for stor.

Det her er ingen kritik af, at man har kørt den der taktiske linje, det blander jeg mig ikke i, vi

er midt i en valgperiode, men jeg vil bare advare om, at man kan risikere, at for firkantede meldinger på de områder ødelægger muligheden for at få en borgerlig regering i dette land.

Hvad så med servicejobbene? Jeg har meget lyst til at spørge det borgerlige Danmark, som åbenbart i øjeblikket opfatter CD lidt som et stedbarn, i al fald var der et enkelt medlem af det borgerlige Danmark, nemlig hr. Frank Dahlgaard, der nærmest sagde, vi var socialdemokratiske vikarer, eller hvad det var for et udtryk, han brugte.

Altså hvad borgerligt skulle der egentlig være i, at man holder mennesker på en aktivering, som er udsigtsløs? Hvad specielt borgerligt skulle der være i at foregøgle folk i en alder af 52, 53, 54, 55 år, som har været langtidsledige, at de med et edb-kursus skulle kunne komme i arbejde? Er det specielt borgerligt at sige det til folk? Hvad borgerligt er der i at betale penge til dagpenge og aktivering uden at få noget for det? Hvad borgerligt er der i, at man har et voldsomt pres, som jo også Venstre og De Konservative erkender, på plejehjem og en lang række andre områder og så samtidig siger, vi bruger større beløb på noget, som ikke nødvendigvis har en virkning? Var det ikke et godt borgerligt synspunkt at få noget for pengene? Var det ikke et godt borgerligt synspunkt at få mennesker i gang?

Så siger hr. Thor Pedersen og andre, at de skal i gang i det private. Jeg må igen spørge hr. Thor Pedersen: Hvor er de job? Hvis de job var der, var de mennesker jo ikke langtidsledige! Det er da ikke for deres fornøjelses skyld, de er langtidsledige! Det er da ikke, fordi de her langtidsledige har stabelvis af job, de kan få. De er da langtidsledige, fordi man enten ikke vil ansætte mennesker i den aldersgruppe eller siger mennesker i den aldersgruppe op. Det er da derfor, og derfor er det da at foregøgle nogle noget at sige, at det bare lige ændres 1,2,3, nu stiller hr. Thor Pedersen sig op under finanslovdebatten og siger, nu skal de arbejde, og så kommer de i arbejde, halleluja, halleluja.

Nej, de gør ikke. Der er nogle af dem, der kommer i arbejde, men hvis man ikke bruger de her nye ordninger, hvor vi får noget for pengene, og hvor vi samtidig er med til at give mennesker selvværd, så går det galt. Jeg kan ikke forstå, hvorfor det skulle være specielt borgerligt at bygge på en illusion i stedet for at gøre noget godt for de mennesker, der gerne vil være med. Som et lille kuriosum kan jeg da

nævne, at de der planter i SF's og CD's baghave, nemlig servicejobbene, vi diskuterede i går, for CD's vedkommende faktisk startede, mens CD sad i firkløverregeringen og havde socialministerposten. Det var faktisk de første gange, CD begyndte at diskutere den tanke, og da var vi jo i hvert fald ikke præget af en rød finanslov.

CD står jo selvfølgelig også uden for noget på finansloven, for ellers var det et stort finanslovsforlig, og det er det jo ikke. Vi står uden for trafikområdet, og det gør vi, på trods af at der er mange gode forslag. Men vi er altså imod forslaget om Københavns Havn, vi er imod dieselaftgiften, og vi kan ikke forstå, at man skal gå ind i de her ting, men det område gør da ikke loven ræverød. Det er ting, vi er imod, men igen er det jo en lille flig af det store.

En af de gode borgerlige ting, der er i denne finanslov, er jo kampen mod kassetænkningen, det er kampen mod, at man kan spekulere mellem amter og kommuner. Vi har stabelvis af eksempler på, ikke mindst på de sindslidendes område, at mennesker ikke får de tilbud af kommunerne, de skal have, fordi kommunerne spekulerer i, at de så nok bliver tvangsindlagt. Så ender de på hospitalet, og på hospitalet udskriver man dem for tidligt, fordi der ikke er nogen sengepladser, hvorefter de af rene besparelsesgrunde ryger tilbage til kommunen.

Den type kassetænkning findes der mange, mange steder i det danske samfund, og det må være et godt borgerligt synspunkt af få has på det. Det går man faktisk i gang med i den lov, der ligger her, og det har vi jo ikke det store problem med.

CD er et borgerligt midterparti, har vi gentaget mange gange, men jeg må have lov til at sige til Venstre og De Konservative, at om man er borgerlig eller ikkeborgerlig ikke kan afhænge af, om man går ind for 200 kr. mere for et pas eller ej. Det er ikke sådan, at fordi man støtter det gebyr på 200 kr., er man blevet rød, ræverød og uborgerlig.

Jeg synes faktisk, det er synd for borgerligheden, at man vurderer det på den måde, for jeg mener faktisk, at det borgerlige livssyn er langt, langt mere værd end det, der kan være i et gebyr, for borgerlighed handler jo altså om respekten for det enkelte menneske.

Det er derfor, at CD støtter forslaget om, at introduktionsydelsen for flygtninge sættes op. Hvad er det, vi har været ude for? Da vi så lovens virkninger, var vi ude for, at der var så mange af de mennesker, der var nødt til at have

tilbud ved siden af, at vi i virkeligheden kom op på samme ydelse, men samtidig havde vi opdraget dem til at blive sociale klienter, der kunne gå op på et offentligt kontor og bede om tingene. Hvorfor i alverden skulle det være en specielt god borgerlig dyd at vænne mennesker til at gå op på et offentligt kontor, hive hånden frem og bede om noget? Er det ikke i stedet for god borgerlig politik at sørge for, at mennesker kan leve af det, de får?

Hvorfor skal det ikke være en god borgerlig politik, at der tages udgangspunkt i, at også de udsatte grupper i det danske samfund kan noget? Hvorfor skal der ikke tages udgangspunkt i, at de sindslidende, at de handicappede, at de mennesker, der på mange måder kan have det svært, også har en plads i det danske samfund? Den respekt for det enkelte menneske må da være udtryk for en god borgerlig tankegang. Det at få mennesker med i stedet for at de skulle være noget på sidelinjen uden at have nogen muligheder for at være med, kan det være specielt uborgerligt? Det må da være borgerligt at sørge for, at de mennesker vil nogle ting.

Det må også være en god borgerlig holdning at sørge for, at skolen er opbygget sådan, både fysisk og indholdsmæssigt, at børnene faktisk ikke bliver kede af at lære noget, men at børnene faktisk bliver tilfredse med at være i den skole, de er i, og at der kommer sammenhæng i deres tilværelse og sammenhæng i deres dag. Jeg forstår ikke, at det skulle være specielt uborgerligt.

Jeg synes også, det er underligt at vurdere, at det skulle være specielt uborgerligt at støtte Det Kongelige Teater, støtte en række af de kulturtilbud, der ligger her. Skulle det være ræverødt? Er det et udtryk for den ræverøde finanslov, at vi nu gerne vil have lov til at se flere teaterstykker på Det Kongelige Teater, hvor de fire kunstarter spiller sammen, i stedet for at det kun er »Elverhøj«, som jeg ellers holder meget af med min borgerlige tankegang, men jeg kunne godt tænke mig lidt produktudvikling derovre. Er det specielt ræverødt?

Jeg undrer mig over, hvad der er ræverødt nu om dage. Det er min opfattelse, at der er meget lidt ræverødt i denne finanslov, og derfor er jeg ked af her til sidst at skulle provokere og gøre finansministeren ked af det. Det har jeg sådan set ikke nogen grund til, for jeg har stor respekt for vores lands finansminister, selv om vi ikke altid er enige.

Men da denne finanslov var til første behandling, kom jeg med det, som finansministeren senere erklærede var et af de største bagholdsangreb, han havde været ude for, nemlig som jeg sagde: Hvis nogen for 20 år siden havde sagt til mig, at jeg skulle stå og rose en socialdemokratisk finansminister for at komme med en af de mest borgerlige finanslove, der var, så ville jeg have rystet på hovedet. Men i dag er jeg i stand til at sige, at det gjorde han.

Det kunne finansministeren ikke lide, men jeg er nødt til at følge mit bagholdsangreb op med at sige til finansministeren: Jo, denne lov er ikke ræverød, denne lov er nøjagtig lige så borgerlig, som den var ved førstebehandlingen. Den er nøjagtig lige så borgerlig, for det, der er blevet flyttet, er så små marginaler, at det er helt tåbeligt i dag at fremstille det, som om det er den ene halvdel af Folketinget, der står over for den anden halvdel, og nu gennemføres de røde faners revolution i Danmark med det her.

Der er sket nogle gode ændringer. Der er sket det med servicejob og en række andre ting, men det er ikke noget, der pludselig har ændret farve på den finanslov. Nej, den finanslov er sådan, at hvis der dér havde siddet en borgerlig regering i stedet for en socialdemokratisk-radikal regering, så ville 95 pct. af denne her finanslov såmænd have været fuldstændig magen til det forslag, der bliver vedtaget i dag. Og det kan man så lide eller lade være med at lide.

Jeg vil sige, at jeg kan godt lide det, for det er nemlig udtryk for politisk stabilitet. Det er udtryk for et samfund i balance, og det er udtryk for et samfund, hvor den største gave til erhvervslivet og til os alle sammen i virkeligheden er, at man tør tage en risiko, at man tør foretage nogle investeringer, og man tør at regne med, at verden i morgen ikke er så anderledes fra verden i dag, så man tør godt gøre noget. Jo, tak for den finanslov. Den er ikke så ringe endda.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg har lyttet meget til det, hr. Peter Duetoft sagde, og jeg kan altså ikke komme uden om, at der er noget, der ikke rigtig passer sammen.

Jeg har den glæde i Folketingets Skatteudvalg og i Folketingets Erhvervsudvalg at arbejde tæt sammen med fru Sonja Albrink f.eks. Jeg oplever saglighed, dygtighed, indsigt. I salen hører jeg fru Sonja Albrink gang på gang tale om er-

hvervslivets vilkår; hvor vigtigt det er, st de bliver forbedret, hvor vigtigt det er, at skatten ikke stiger, men bliver sat ned.

Rundtomkring i landet møder vi det også. Vi hørte fra Håndværkets Kvinder herinde i Landstingssalen, hvor vigtig det var, at vi littede vilkårene for de mindre og mellemstore virksomheder. Og jeg ser i pressen, hvor dygtigt man har ført sig frem omkring generationsskiftet. Jo, CD har indflydelse. Men jeg spørger alligevel mig selv: Hvad kom der nu ud af alt det omkring generationsskiftet? Jeg ser ikke spor af det i finansloven. Der er talt meget om det.

Derimod ser jeg stramninger af betydelig størrelse, mange hundrede millioner kroner på momskreditten, fratrædelsesgodtgørelse osv. I alt 2½-3 mia. kr. Det er mere end stramningerne i pinsepakken, som CD hermed har medvirket til over for erhvervslivet. Det passer simpelt hen ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg har altid været en stor beundrer af hr. Peter Duetofts oratoriske talent. Men det lykkedes altså ikke denne her gang at mane den forvirring i jorden, som jeg i hvert fald sidder tilbage med.

Hr. Peter Duetoft gør meget ud af borgerligheden i CD, men i går kunne vi jo i Aktuelt læse, at det skulle være slut med borgerligheden. Partikollegaen, fru Susanne Clemensen, siger til Aktuelt, at vi er på vej væk fra at definere os selv som et borgerligt midterparti. Jeg vil godt spørge hr. Peter Duetoft: Dækker den opfattelse den samlede folketingsgruppe i CD?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg tror, det var Det Konservative Folkeparti, der engang var borgerlige stemmer, der arbejder, og det er jo ved at komme i gang igen. Skal man så karakterisere CD, så må man jo sige, at det er borgerlige stemmer, der virkelig arbejder og specielt har arbejdet hårdt og engageret frem til den her finanslov. Det synes jeg der skal kvitteres for.

Så har jeg et spørgsmål: Jeg hørte, at hr. Peter Duetoft ikke var sådan helt tilfreds med Venstres skattepolitik. Kunne jeg få det helt krystalklart forklaret heroppe, hvorvidt CD vil arbejde på det grundlag, at ingen skatter må stige, hvor de opkræves i kroner, og ingen skatter må stige

dér, hvor de opkræves i procenter? Vil CD kunne indgå i et sådant arbejdsgrundlag indenfor eller udenfor de inderste lokaler?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Til hr. Jan Petersen vil jeg sige: Nej, det kan vi da ikke, for vi tror ikke på det. Altså, det gør vi ikke. Vi tror ikke på, at man kan komme med den garanti. Men hvis det skulle komme dertil, at vi skal deltage i en regering, eller at vi skal være parlamentarisk baggrund for en regering, så vil man tage nogle forhandlinger om det, og ingen får jo alt. Men den dér meget firkantede markering af, om man kan slippe for skatteforhøjelser eller afgiftsforhøjelser, den mener jeg jeg allerede i min ordførertale ganske klart fortalte hvad jeg mente om.

Til hr. Jens Rohde vil jeg gerne sige, at CD er et borgerligt midterparti. Det, der blev sagt i går af fru Susanne Clemensen, bliver sagt med nogle ord, som kan være anderledes, end nogle af vi andre ville sige det, men indholdet er jeg helt enig i, nemlig at det bare at sige, at man er borgerlig, uden at definere, hvad det er, hvad er det? Hvad gavn er der dog i at tro, at Dansk Folkeparti er borgerligt. Det er de vel i øvrigt ikke. I gamle dage gjorde nogle af dets medlemmer jo også en dyd ud af, at man ikke var borgerlig. Men hvad er så Venstre og De Konservative, der tror på nogle andre ideologier, end vi gør. Hvad giver det, den dér med bare at slynge ud, at man er borgerlig?

Jeg synes, at det er fornuftigt at tage udgangspunkt i borgerlige dyder. Det er fornuftigt at tage udgangspunkt i borgerlige grundholdninger. Men bare det at klistre et eller andet skilt på sin ryg, det giver ingenting. Og det var sådan, jeg opfattede fru Susanne Clemensens budskab, og det synes jeg reelt var ganske udmærket.

Så til hr. Flemming Hansen: Jamen jeg skal da ikke stå her og skjule, at der er en masse af de ting på det erhvervsområde her, som vi ikke kan lide. Men hr. Flemming Hansen kan huske som den konstruktive politiker, han er, at også Det Konservative Folkeparti, når de har indgået aftaler om forskellige områder, af og til er kommet til at betale noget for det hist og her, og det ændrer altså ikke noget ved, at det er vi også kommet til her. Men vi havde en dagsorden, der stort set gik igennem.

Så vil jeg gerne sige omkring generationsskiftet, st dér har fru Sonja Albrink gjort et stort ar-

bejde, der bl.a. fører til, at der forhåbentlig kommer et par forslag igennem Folketinget i det kommende år. Det vil jo være mere, end Det Konservative Folkeparti har opnået i ganske mange år. Så på det område er den sidste sag såmænd ikke kørt.

Men lad os nu lade være med alt det dér med æv, bæv, bussemand, du fik ikke sådan, og du gjorde sådan, og hvad ved jeg. En kendsgerning er, at vi gik ind i nogle forlig vel vidende, at det kostede os noget, men også, at vi fik noget. Og det, vi fik, prioriterede vi faktisk ganske højt, så til hr. Flemming Hansen vil jeg sige: Lad være med det dér. De Konservative kommer også til at give noget en dag.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Hr. Peter Duetoft brugte sin ordførertale til at forsøge at forsvare CD's deltagelse i den ræverøde finanslov. Men helt ærligt, er det ikke mere et udtryk for, at CD har skiftet ham, men ikke rigtig tør sige det officielt, fordi man er bange for, at vælgerne ikke har skiftet ham? Det tyder alt jo mere og mere på.

Så sent som i går – det er jo allerede blevet nævnt – siger den unge CD'er Susanne Clemensen udtrykkeligt: »Vi er på vej væk fra at definere os selv som et borgerligt midterparti.« Længere nede i samme artikel siger hun, at CD blev dannet som: »en protest mod den venstredrejning, der skete i Socialdemokratiet, men i mellemtiden er Socialdemokratiet jo blevet borgerliggjort, og nu er det os, der skal trække Socialdemokratiet i den anden retning.«

Altså mod venstre. Så når selv CD'ere indrømmer, at det er CD's opgave nu at trække Socialdemokratiet mod venstre, så er der jo ikke noget at sige til, at vi andre også opdager det.

Den røde lampe lyser, så jeg må komme tilbage.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Det er helt korrekt. Hr. Flemming Kofod-Svendsen.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg synes, hr. Peter Duetoft kom lidt hurtigt om ved CD's forhold til erhvervsbelastningerne. Det var, at man havde ikke sådan fået alt, hvad man ønskede. Men jeg vil gerne tage nogle konkrete ting frem: Reduceret ATP-refusion, afskaffelse af administrationsgodtgørelsen, min-

dre afskrivning for husdyrbesætninger, stramninger af momskredit, ændrede sygedagpengeforsikring for mindre arbejdsgivere, øget AER-bidrag, øget betaling ved 1. og 2. ledighedsdag. Det synes jeg ikke bare er småting, som man sådan lige måtte købe i den store sammenhæng. Det er jo virkelig noget, der rammer det danske erhvervsliv. Der vil jeg gerne høre, hvordan CD har det med et sådant frontalangreb mod dansk erhvervsliv.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Så diskuteres det jo meget, om finanslovaftalerne har haft en sådan karakter, at finansloven nu er rød, ræverød, finansloven for næste år. Jeg synes sådan set ikke, der er så meget at diskutere. Man kan jo bare kigge på omslaget, så ved man, hvordan det ser ud. Men ærlig talt, spøg til side, den er ikke ræverød. Det er ikke en ræverød finanslov, der er her.

Det er heller ikke en superborgerlig finanslov. Det er en finanslov, der er udtryk for, at der er indgået en stribe kompromiser mellem de partier, som ville bære finansloven. Det er så først og fremmest SF, CD og regeringen, og vi har lavet en stribe kompromiser, som ikke har gået ud på, om vi nu kunne gøre det her mere borgerligt, om vi nu kunne gøre det her mere rødt. Det er faktisk ikke sådan, vi har siddet og snakket i forhandlingslokalet.

Vi har siddet og snakket om, hvordan vi kunne løse problemerne. Hvordan kunne vi løse problemerne for de arbejdsløse, for de kortidsuddannede, for den kollektive trafik osv., osv.? Så det er lidt gammeldags med den diskussion om, hvad farve den nu har. Det er løsningen af opgaven, der er det interessante. Det er jeg sikker på, hr. Duetoft er helt enig med mig i.

Så vil jeg gerne bekræfte omkring generationsskiftet, at ja, vi er meget optaget af at løse det problem sammen med CD. Så kan der blive et flertal for det, i modsætning til 10 borgerlige regeringsår, hvor der intet skete på det felt.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er meget tilfreds med hr. Jes Lundes bekræftelse på generationsskiftesammenhængene her til sidst i hans korte spørgsmål.

Jeg vil godt sige til fru Pernille Sams: Altså, skal vi spille en finanslovdebat med at diskutere, hvad der står i en avis i går? Jeg har sta-

belvis af aviser med underlige konservative meldinger. Det kan vi da godt begynde at diskutere. Det, jeg meget hellere vil diskutere – jeg linede i min ordførertale en lang række spørgsmål op – er spørgsmålet om, hvorvidt det virkelig er uborgerligt at gå ind for servicejob? Er det virkelig uborgerligt at være imod hjemmeside? Er det virkelig uborgerligt at gøre en lang række af de ting, som Det Konservative Folkeparti ikke vil? Det er det ikke.

Men det her handler jo om en helt anden ting, og det mærkede vi jo allerede i den konservative ordførertale i formiddag. Man tror, man kan gå på strandhugst, for man tror nu, at man kan få nogle konservative vælgere tilbage, som måske havde foretrukket CD. Og det kan man ikke, fordi De Konservative er drejet så langt til højre, at de folk i Det Konservative Folkeparti, der troede på borgerlige stemmer, der arbejder, overhovedet ikke gider være med i den obstruktionspolitik, som den Det Konservative Folkeparti har ført frem. Den diskussion kan vi godt tage, og den kan jeg også godt køre hårdt på, hvis det skal være, men lad være med det dér taktiske spil.

Så til hr. Flemming Kofod-Svendsen, som jeg bare må sige til, at det jo altid er let at have rene hænder, når man stiller et ultimatum, som ingen ringer efter, og så derefter stå uden for det hele. Så kan man jo sagtens fortælle, hvad man ikke ville have stemt for. Men jeg vil godt sige, at ATP'en står vi ved. Fint nok. Vi bryder os ikke om det, men det har vi gjort.

Omkring administrationsgodtgørelsen må jeg sige, at der fik vi faktisk en lang række praktiske tiltag, som vi tror betyder mere for de mindre erhvervsdrivende end de penge, de får i administrationsgodtgørelsen. Der er erhvervsservicen som en del af det, og der er en del af de rent administrative lettelser, der ligger. Vi tror, at det giver mere end den administrationsgodtgørelse, og så rammer det i øvrigt dem, der har brug for det.

Omkring husdyrbesætningerne må jeg jo bare sige: Jamen fordi vi var med, så blev de rent faktisk langt mildere, faktisk halveret for landbruget i forhold til, hvis vi havde stået udenfor, og så kan man vælge at stå udenfor, men vi gjorde altså faktisk noget for landbruget på det punkt.

Omkring dagpengeperioden, ja, der blev jo nærmest en ligestilling imellem lønmodtagere. Det var jo CD's skyld, at folk i konkurs, folk ved betalingsstandsninger, folk på den måde ikke

skulle omfattes af karensbestemmelserne i øget grad. Hvis vi havde stået uden for det, var det jo heller ikke blevet et resultat, og det kunne man jo håbe.

Så er der noget, der undrer mig lidt. Mig bekendt – men det kan godt være, at jeg hører det anderledes, når hr. Kofod-Svendsen til sin tid skal have sin ordførertale – var der ikke en dieselaftgift, som Kristeligt Folkeparti stemmer for? Det gør de ikke, det er glimrende. Men Kristeligt Folkeparti har jo rene hænder på de andre områder i alt fald, og det kan man godt have, når man ikke er med i et forlig, men vi har været nødt til at betale nogle steder. Det er helt klart, og det lægger vi ikke skjul på.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Hr. Peter Duetoft nævnte, at han og CD tidligere på dagen var blevet beskyldt for at være socialdemokratiske vikarer, og så må man jo som socialdemokrat bare være glad for, at vikarordningen ikke blev afskaffet.

Men jeg skal love hr. Duetoft, at vi nok skal lade være med at omtale CD som kammerater. Derimod så kan det være, at vi alligevel vil deltage i sådan et bagholdsangreb, hvor vi vil til-lade os at udtrykke stor respekt for CD's klare synspunkter på en række områder. Jeg mener faktisk, at ethvert parti må have lov til at arbejde for sine synspunkter. At de så afviger fra V og K's bliver man jo hverken ræverød eller socialist eller noget som helst andet af.

Vi synes, det er al respekt værd, at man har klare holdninger på udlændingeområdet, at man har meget klare holdninger til, hvordan og hvorledes den offentlige sektor skal indrettes, og også at man, så vidt jeg kan høre, har klare holdninger til, hvordan og hvorledes skattesystemet skal udvikle sig i fremtiden.

Der skal jeg bare i forlængelse af det, hr. Jan Petersen spurgte hr. Duetoft om før, bede hr. Duetoft bekræfte, at hr. Duetoft til Politiken den 1. december udtaler, at partiet – og det er altså CD – ikke deltager i en regering, som på forhånd afviser nye skatter og afgifter.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Det er selvfølgelig dejligt at få en indrømmelse. Bare jeg rigtig vidste, hvad jeg skulle bruge den til. Hr. Duetoft sagde, at det er rigtigt, vi har be-

talt en høj pris på erhvervs- og skatteområdet. Det er da en indrømmelse, der vil noget. Ja, når nu vi taler politiforlig, så kunne man jo næsten sige, det faktisk er det, man inden for politiet ville betragte som en tilståelsessag.

Så omkring generationsskiftet: Der siger hr. Duetoft, at der er CD på vej med noget. Jeg vil gerne sige, at Det Konservative Folkeparti har arbejdet meget snævert sammen med fru Sonja Albrink på dette område. Det bliver vi meget gerne ved med. Vi tager også initiativer på området. Så der kommer vi i hvert fald ikke til at blive skilt ad.

Jeg har et enkelt spørgsmål til hr. Duetoft: I Skatteudvalget er det så herligt, at fru Sonja Albrink sidder ret tæt på mig i den venstre side, set fra formanden, og så er jeg så spændt på, hvor fru Sonja Albrink nu skal placere sig, når vi starter udvalgmøderne i januar. Skal hun sidde for bordenden? Eller skal hun over på den højre side? Jeg er meget, meget spændt på svaret, for det er meget vigtigt for det kommende samarbejde.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

I år har CD jo som bekendt med den snart vedtagne finanslov lagt ryg til, at erhvervslivet bliver pålagt nye skatter og afgifter i det kommende år for mellem 2 og 3 mia. kr.

Jeg har slået op – for vi kan alle sammen huske, at CD tidligere jo har haft meget modsat opfattelse – hvad CD sagde. Og CD's ordfører, fru Sonja Albrink, sagde under første behandling af pinsepakken sidste år: »Problemet med den pakke, som regeringen lægger frem her, er blot det, at den samlede effekt skal give staten en ekstraintægt på 2 mia. kr. fra erhvervslivet om året i de næste 4 år.«

Og så lidt længere nede: »Det må være oplagt, at erhvervslivet ikke skal pålægges nye byrder, hvis konkurrenceevnen skal forbedres, og det skal være attraktivt for udenlandske virksomheder at etablere sig i Danmark.«

Det var udtalelser fra fru Sonja Albrink fra pinsepakkens første behandling sidste år. Så man må altså konstatere, at med finansloven for 2000 er CD's hamskifte fuldført, og så må man spørge: Hvad er det, der nu har fået CD til at tro, at erhvervslivet godt i år kan tåle 2-3 mia. kr. i nye skatter og afgifter, som man tidligere har vidst, erhvervslivet ikke kan bære?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Flemming Hansen, at jeg sagde ikke »en høj pris«, men vi har betalt en pris, ja. Selvfølgelig har vi det. Det gør man, når man indgår i nogle aftaler. Men jeg vil gerne fastholde det, jeg sagde i min ordførertale: Enhver, der forsøger at gejle en stemning op i denne sal om, at det er en ræverød finanslov, eller at CD skulle have skiftet ham eller en anden farve, eller hvad ved jeg, end vi altid har haft, er totalt ude af proportioner med virkeligheden.

Det er altså set før, at politiske partier har gået ind og lavet aftaler med regeringen for at få fremmet nogle synspunkter, uden at det har skabt revolution. Jeg husker endnu, da Det Konservative Folkeparti stadig var borgerlige stemmer, der arbejdede, og de lavede en aftale med den daværende regering uden om Venstre. Så hørte jeg også, hvor mange revolutioner, det ville have skabt, og hvordan Det Konservative Folkeparti blev skældt ud for at være blevet røde lejesvende, og hvad ved jeg.

Mig bekendt er Det Konservative Folkeparti lige så borgerligt i dag, som det har været før. Altså, alt det der pjat og pjank med det ene og det andet. Vi gik efter en dagsorden. Vi havde en dagsorden, der sagde servicejob, et ordentligt politi og en lang række andre områder, det gik vi efter, og det fik vi, og det måtte vi betale noget for, og sådan er politik. Og så kan vi ellers godt skændes om resten af året.

Det er kendsgerninger. Vi står ved den finanslov, og inderst inde vil mangan en god konservativ stort set også undre sig over, at Det Konservative Folkeparti forfaldt til passivitet.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg kan forstå, at hr. Peter Duetoft og CD er tilfreds med finanslovaftalen, herunder at man mener, man har fået indrømmelser og gjort noget for landbruget. Og jeg vil egentlig godt bede hr. Peter Duetoft om at komme med lidt mere præcise meldinger på, præcis hvor det er, CD har fået indrømmelser i finanslovaftalen.

Grunden til, at jeg stiller det spørgsmål så specifikt, er jo, at landbruget bliver meget hårdt ramt, dels af forringede afskrivningsregler, dels af bortfaldet af administrationsgodtgørelsen. Der er to steder, hvor der er faldet noget ud, der egentlig var en del af det oprindelige finanslovsforslag. Det er vikarordningen og kon-

sulentordningen. Men de to ting var jo væk, lang tid før CD overhovedet blev inviteret til forhandlingsbordet.

Der var både SF's hr. Kristen Touborg, der på landboforeningernes delegeretmøde lovede, at de to ting ville blive pillet ud, og Socialdemokratiets egen ordfører, hr. Erling Christensen, der bl.a. i Landsbladet, lang tid før vi overhovedet startede finanslovforhandlingerne, var ude og love, at de to ting blev fjernet.

Så er det, jeg godt vil spørge: Hvor er det præcis, at CD fik en indrømmelse i forhold til landbruget?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

For at give fru Lene Espersen et eksempel så var altså husdyrskrivningerne stadig væk et eksempel på, at aftrapningsordningen blev anderledes og udgifterne blev halveret, og det var landbruget meget tilfreds med.

Men i øvrigt vil jeg henvise til landbrugets eget blad, der fortalte, at CD og SF havde gjort det ganske godt for landbruget i denne sammenhæng, fordi de havde fået dæmpet de ting, de havde, og de citerer vil jeg meget gerne give fru Lene Espersen. Vi har et meget godt forhold til landbruget, og det er ikke blevet værre af det, vi har gjort her.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Jørgen Estrup som ordfører.

Jørgen Estrup (RV):

Finansloven for år 2000 kan være svær at overskue. Der er mange enkeltheder, der er mange forlig. Forligene har skiftende indhold, der er også skiftende partnere i forliget. Men man skal ikke lade sig snyde. Det har ikke været noget tagselvbord at lave finanslov. Der er i høj grad en styring.

Det er jo faktisk sådan, at forligene er bagt af den samme dej. Indholdet har måske ændret sig i en række tilfælde, men det er immervæk stadig væk den samme kok, der har stået for det hele. Det er næsten ligesom nede hos pizzabageren på hjørnet. Der er en menu at vælge imellem, men det er stadig væk den, der står og laver pizzaerne, der har den afgørende indflydelse.

Og man må jo nok sige, at der har været trængsel om finansministerens pizzabagning. Der er ikke mange, der er gået sultne bort. Der har været både noget for dem, der var kødspis-

sende, og noget for dem, der var vegetarer. Og man kan oven i købet se, at klimaet har været så godt, at man indimellem har fået såvel kød-spisere som vegetarer til at dele af retterne, og det må man sige er noget af en bedrift.

Det er klart, at der er nogle, der har været skuffede over udformningen af forhandlingerne. Der har ikke været pizzaer af familiestørrelse, og der har også for nogle jo været tale om, at man først nåede frem, efter at regningen var betalt, og derfor måtte nøjes med at tage det, der var tilbage, efter at der var spist. Sådan er det jo indimellem. Og endelig så er der dem, der ikke spiser den slags etniske egnsretter, og de har selvfølgelig været lidt sure.

Resultatet derimod må man sige – og det er det, der tæller – er vi i hvert fald fra radikal side overordentlig tilfredse med. Der har været en lang debat her i dag om, hvorvidt det nu var en højkrød, ræverød finanslov, eller den var udpræget borgerlig. Jeg skal ikke gøre mig til smagsdommer i den afgørelse. Det er jo i høj grad et spørgsmål om, hvordan man ser. Og jeg må nok sige, at nogle af dem, der har set en ræverød finanslov, har nok fået nissehuerne lidt for langt ned over øjnene. Men jeg vil også godt sige, at spørgsmålet om det borgerlige drejer sig jo i høj grad om, hvad man mener med borgerlighed.

Der er flere definitioner af det, og jeg tror i stort omfang, at jeg kan tilslutte mig den definition af borgerlighed, som hr. Peter Duetoft kom med, hvor borgerligheden drejede sig om, at man tog individuelle, menneskelige hensyn. Hvis det er definitionen på borgerlighed, så vil vi i hvert fald i Det Radikale Venstre meget gerne knytte os til den definition, men under alle omstændigheder må man sige, at anstændig borgerlighed er en afgørende skillelinje også i denne Folketingssal. Og det er vel nok så meget det, vi indimellem diskuterer. Det er også henvendt til både Venstre og De Konservative.

Resultaterne i denne finanslov synes jeg der er grund at pege på i den forstand, at de er langsigtede og perspektivrige. Det er ikke en finanslov med et etårigt sigte. Det er en finanslov, som sikrer en robust økonomi, som sikrer, at noget nær den afgørende sten i en velfærdsreform er lagt her ved indgangen til det nyt årtusind, og som i det hele taget bygger på langsigtede forlig på en række områder og derfor trækker linjer langt ind i det næste årti.

Jeg synes, at der er grund til på det økonomiske område at pege på, at vi har en kombi-

nation og har haft det i denne regerings levetid imellem strukturreformer og det, jeg vil kalde rettidig omhu. Måske et lidt forslidt udtryk, men ikke desto mindre meget præcist.

Arbejdsmarkedsreformen har været en fast ingrediens. Vi er ved at nærme os et arbejdsmarked, som er ganske unikt i europæisk sammenhæng, som har en fleksibilitet og en sammenhæng, som gør det muligt at føre økonomisk politik på et fornuftigt grundlag i Danmark. Det er der mange sydligere europæiske lande, som misunder os. Men vi har også haft – og det synes jeg godt, at regeringen kan tillade sig at rose sig af, for der er ikke andre, der har villet, indtil man så resultaterne – rettidig omhu, og det har vi ikke mindst haft i sammenhæng med pinsepakken.

Jeg mindes endnu de dommedagsprofetier, der blev udøst over regeringspartiernes syndige hoveder om, hvilken ulykke vi nu var ved at nedkalde over det danske samfund økonomisk, og hvordan parcelhuspriserne ville bryde totalt sammen. Og hvad ser vi i dag? Fortsat stigning i ejendomspriserne. Vi har haft den modsatte reaktion. Hvis der ikke var blevet grebet ind i forsommeren 1998, så havde resultatet for dansk økonomi været katastrofalt. I dag ser vi derimod på alle de væsentlige indikatorer, at vi er på rette vej, og betalingsbalancen, som nogle med god grund har været forurologet over, har nu også rettet sig.

Men først og fremmest må man jo sige, at det danske samfund i de sidste 6-7 år har skiftet fra det, man kunne kalde en økonomi præget af ledighed og en livsstil, som svarer til dette, at mange er arbejdsløse, til en økonomi, som nu er præget af beskæftigelse, af muligheder, af perspektiver. Det er et totalt skift af det danske samfund ud fra en økonomisk synsvinkel. I den sammenhæng synes jeg så, at det er utrolig vigtigt at påpege, hvad det er for et afgørende element, der nu falder på plads omkring arbejdsmarkedsreformen og den velfærdsreform, som er tilknyttet arbejdsmarkedsreformen.

Vi får gjort en helt væsentlig og afgørende indsats for at forhindre det fænomen, der hedder udstødelse. Jeg tror, de fleste af os har set eksempler på mennesker, som ikke kom med, da velfærdstoget forlod perronen, men blev stående tilbage – nogle, fordi de ikke fik mulighederne, andre, fordi de havde handicap af forskellige slags, men resultatet var det samme: De var udenfor, de var henvist til passiv forsørgelse, de var dem, der stod bagest i køen.

Det er det, vi har arbejdet på i mange år efterhånden, og man må sige, at med den kombination, der er i denne finanslov, hvor det rummelige arbejdsmarked endnu en gang bliver understreget og forbedret, hvor man sørger for, at der bliver lagt vægt på formel uddannelseskompetence til så vidt muligt alle gennem en voksen- og efteruddannelsesreform, og hvor man lægger vægt på muligheder og ikke på mangler, har man også gennem den førtidspensionsreform, som nu kommer, og hvor arbejdslevnen og ikke den mistede erhvervssevne bliver det centrale, lagt grunden til at vinde kampen mod udstødelse.

Det arbejdsmarked, der kommer ud af det, kræver socialt ansvar. Det kræver socialt ansvar hos den enkelte, det kræver socialt ansvar hos virksomhederne, og det kræver et fællesskab. Det tror jeg vi er i stand til at bygge op, og hvis vi er det, er det nok det bedste signal, vi kan sende her ved årtusindskiftet, for det er i virkeligheden det, der viser, at det danske samfund kan hænge sammen, at det faktisk kan bygge en politik op, som er solidarisk.

Vi er ikke færdige med den konstruktion, og vi er det specielt ikke i relation til den gruppe af medborgere, som er udlændinge. Det er en konstruktion, en velfærdsreform, som kræver plads til alle og har brug for alle, og derfor drejer velfærden sig altså om alle i landet, uanset statsborgerskab, uanset efternavn og etnisk oprindelse. Der er samtidig grund til at sige, at med de små årgange, som er på vej, er der god brug for alle de hænder, som vi kan sætte i arbejde.

Det er en erkendelse, som jeg synes, vi bør udbrede til flest muligt, herunder jo ikke mindst til den ældre del af den danske befolkning, hvis velfærd ganske afgørende afhænger af, at vi kan holde økonomien i gang.

Derfor er det budskab noget, som burde være det fremherskende i stedet for den frygt for udlændinge og etniske minoriteter, som andre prøver at sprede. Man kan undre sig over, hvor tit problemerne og vanskelighederne med dem, der er af anden etnisk oprindelse, bliver fremhævet, og hvor sjældent det er ressourcerne og mulighederne.

I finansloven er der i hvert fald på tre væsentlige punkter lagt op til en bedre indslusning på arbejdsmarkedet for disse grupper, både med hensyn til bedre meritgivning og med hensyn til, at man får sikret sig, at de enkelte får bedre rådgivning, og at man i det hele taget får

lukket arbejdsmarkedet op. Det tror jeg vil være en stor og væsentlig hjælp. Men først i det øjeblik, hvor vi kan konstatere, at hvad enten man hedder Kahn, Cohen eller Knudsen, har man altså den samme adgang til stillingerne på det danske arbejdsmarked, har vi reelt sikret den velfærdsreform, som vi er så godt i gang med.

Forudsætningen er, at integrationsloven, som vi vedtog for efterhånden mange måneder siden, men som først har fungeret fra den 1. januar, faktisk kommer til at fungere. Vi har oplevet, at integrationsydelsen havde problemer. Regeringen har taget konsekvensen af det. I stedet for at risikere, at dette at have kontakten til de sociale myndigheder blev væsentligere end kontakten til arbejdsmarkedet, har man nu stillet forslag om, at integrationsydelsen skal hæves. Det hilser vi velkommen fra radikal side. Der er ingen tvivl om, at en sådan ændring kan stoppe nogle af problemerne dér, hvor der ikke er netværk.

Jeg vil også godt understrege, at det er en tilpasning. Det drejer sig jo fortsat om at se integrationsydelsen i sammenhæng med integrationsloven. Det er et hele. Det er et forsøg på indslusning i det danske samfund og ud på arbejdsmarkedet, sådan som loven er skruet sammen.

Og der er ting, som er lykkedes allerede. Jeg synes, det er overordentlig positivt, at det i boligplaceringen for så mange tilfældes vedkommende – så vidt jeg forstår, er det 95 pct. – faktisk er lykkedes at placere dem, der havde boligbehov. Det er klart, at der kan være nogle problemer, vi skal have løst, hvor man for restriktivt bruger kvoterne i stedet for at tage menneskelige hensyn, men det har jeg også forstået at ministeren vil se på.

Endelig synes jeg, der er grund til at sige, at det naturligvis er en lovgivning, som skal tilpasses. Der er både problemer med undervisning og med arbejdsmarkedet, som vi løbende må se på, men ideen i loven er jeg ikke i tvivl om er helt afgørende for det, vi ønsker i relation til velfærdsreformen.

Det kræver tillid også i den del af den danske befolkning, som hører til i de etniske grupper, i udlændingedelen. Det kræver ro, og det kræver derfor også, at der er ro om administrationen af den del af lovgivningen.

Derfor vil jeg gerne over for indenrigsministeren og regeringen kvittere for det resultat, der er opnået. Der er sket væsentlige ændringer, og der er løst problemer såvel for fiskeren

fra Thyborøn som for den palæstinenser, der havde brug for lægehjælp på Rigshospitalet, og servicen bliver generelt forbedret. Jeg tror, at tilfredshed med myndighedernes behandling på det her område også er et afgørende signal om kvaliteten af vores velfærdssamfund. Derfor har den diskussion, vi har haft, været nødvendig.

Der er grupper, som i lang tid har opholdt sig i det danske samfund uden at få det tilbud, som nu via integrationsloven er blevet givet til udlændinge. Det har vi nu også gennem et tværministerielt udvalg fået taget fat på. Det synes jeg er et overordentlig positivt initiativ. Det er ikke hver dag, man oplever, at otte ministerier sætter sig sammen omkring et bord. Det kræver en vis ændring af ressorttænkningen, og det synes jeg gør regeringen ære, at man på den måde prioriterer en sådan sag højt. Det drejer sig om forebyggelse af problemer, det drejer sig om løsning af problemer, og det drejer sig om en bedre udnyttelse af ressourcerne. Det er et godt eksempel på den helhedstænkning på tværs, som er nødvendig.

Finansloven rummer på en lang række punkter forlig, som er flerårige. Det er et eksempel på de udfordringer, der er taget op, og jeg skal blot i flæng nævne en række af de emner, som vi også fra radikal side prioriterer højt:

Vi har set på politiområdet, at man nu har taget fat på den større synlighed, på effektiviseringen og på rationaliseringen, og at man gør et alvorligt forsøg på at få styr på pengene, samtidig med at man prioriterer en rolle for politiet i international sammenhæng, som er utrolig vigtig, hvis man også vil se de danske erfaringer og den danske ekspertise på dette punkt i en global sammenhæng. Det tegner til at blive en virkelig nyskabelse.

På kulturområdet har man taget fat på de store byggerier: Det Kongelige Teater og et nyt operahus – ting, som rækker langt ud i fremtiden og er afgørende for dansk kulturliv.

På sundhedsområdet bliver der en kraftig forbedring af kræftbehandlingen. Man går ind i forebyggelsesindsatsen, og man fortsætter indsatsen for den psykiatriske udbygning.

På trafikområdet er det vedligeholdelsesarbejderne, som længe har været udsat på jernbaneområdet og på vejområdet. Det er jernbaneanlæg omkring hovedstaden, og det er det rullende materiel – ting, som længe har ventet på at blive taget op.

Endelig er der en væsentlig indsats på miljøområdet: en styrket økologisk indsats, en fødevarerhandlingsplan, en dioxinhandlingsplan, øget forskning på centrale miljøområder – alt sammen noget, der rækker langt ud over denne finanslov.

Dermed synes jeg sådan set at der er lagt en linje, som er utrolig vigtig, og jeg vil blot pege på en enkelt ting til slut, hvor jeg synes man kunne tage den arbejdsmetode op, som regeringen nu med så stor succes har taget op i andre sammenhænge, f.eks. på integrationsområdet, og som bygger på helhedstænkning og går ud over ressortområderne, altså hvor man også kunne tage den op i en ny sammenhæng. Jeg tænker her på smertensbarnet CO₂-målsætningen, som nogle siger er vigtig for klimaet. Men det er jo også vanskeligt, og jeg tror, indgangsvinklen er, at det her drejer sig om dagligdagen for os alle sammen.

Det er faktisk et spørgsmål om livsstil, og derfor er det ikke nok, at det er Trafikministeriet og Miljøministeriet, der arbejder med den sag. Det drejer sig om langt større problemstillinger. Det drejer sig om, hvordan vi tilpasser vores arbejdsliv, hvordan vi tilpasser vores fritidsliv, hvordan vi får bopælen til at hænge sammen med dér, hvor vi bruger vores fritid, hvor vi handler, de stationsnære butikker, en række af de ting, som også drejer sig om, hvad det er for en incitamentsstruktur, for nu at bruge et fremmedord, altså hvad de økonomiske betragtninger tilsiger, og hvordan skattesystemet er indrettet.

Dette er perfekt egnet til at bygge en handlingsplan op på et tværministerielt arbejde. Denne idé er gratis til brug for regeringen. Jeg håber, at man på den måde vil kunne bygge videre på noget, der har voldt os alle sammen problemer. Det ville jo være trist, hvis vi var den generation, der ikke lyttede nok til signallerne, men blot ufortrødent fortsatte vores livsstil, mens verden blev forurenede og slidt ned omkring os.

Regeringen bliver ikke arbejdsløs med det første. Der er taget hul på en tung dagsorden, som vil række langt ind i det næste årti – og det næste århundrede for den sags skyld. Det vil der være nogle i denne sal der vil ærgre sig over, men det vil være godt for Danmark.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Jeg har nu tre korte bemærkninger, hr. Flemming Kofod-Svendsen, hr. Frank Aaen og

hr. Kristian Jensen, og det er først hr. Flemming Kofod-Svendsen.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Under den ordveksling, jeg havde med hr. Jes Lunde, understregede hr. Jes Lunde, at SF meget gerne ville have bevaret administrationsgodtgørelsen, og at de havde kæmpet mod regeringen, men at der havde været et stærkt pres fra regeringen for, at administrationsgodtgørelsen skulle væk. Så havde SF fået hindret, at det skete på én gang; det skete over to gange.

Så vil jeg gerne høre Det Radikale Venstre, som jeg har opfattet som et parti, der er venligt stemt over for de mindre, selvstændige erhvervsdrivende, om de har været med i denne hårde kamp for at få administrationsgodtgørelsen væk, eller om de har kæmpet lidt for det, SF kæmpede for, så det er Socialdemokratiet, der her er den store, stygge ulv over for de mindre erhvervsdrivende.

Det ville være rart at få frem i offentlighedens lys, hvor vi har de virkelige skurke, når det gælder om at få administrationsgodtgørelsen væk.

Formanden:

Så er det hr. Frank Aaen og derefter hr. Kristian Jensen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

I diskussionen i går med hr. Jørgen Estrup prøvede vi om den ellers udmærkede lov om servicejob at få afklaret en enkelt ting deri, der ikke er særlig pæn, nemlig at når folk i 5 år har arbejdet sammen med deres kolleger, fået samme løn, haft samme rettigheder, gjort et nyttigt stykke arbejde, så kan de alligevel opleve, at hvis de bliver arbejdsløse, har de ikke ret til dagpenge.

Ja, efter 12 års arbejde på samme arbejdsplads med de samme kolleger og samme indsats og samme løn kan man risikere efterfølgende ikke at have ret til dagpenge.

Jeg spurgte hr. Jørgen Estrup i går om, hvordan det kan være. Og vi er jo kommet til, at det kun er Det Radikale Venstre, der mener, at det skal være sådan, men vi fik ikke nogen forklaring, og derfor vil jeg også sige, at hvis hr. Jørgen Estrup ikke er i stand til at svare, f.eks. fordi hr. Jørgen Estrup ikke selv deltog i forhandlingerne, så kunne jeg måske opfordre

økonomiministeren til at give svaret her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Jørgen Estrup talte så varmt om det fleksible arbejdsmarked med rummelighed m.v. uden at nævne, hvilket arbejdsmarked der var tale om, men det kan næppe være det danske, der stadig væk er præget af alt for stive regler og alt for lidt frihed på arbejdsmarkedet.

Når man bevæger sig ud i landet, ser man da stadig væk, at der eksisterer eksklusivaftaler. Vi har set, og måske er det endda også gået op for hr. Jørgen Estrup, at der har været en faglig konflikt i det jyske, hvor en fagforening forsøger at tage monopol på at tegne overenskomst inden for visse typer arbejdskraft. Og hvis hr. Jørgen Estrup ville snakke lidt mere med sit bagland og f.eks. kredsformanden i Herning-kredsen, Gunnar Feyhn, så vil han vide, at der på det danske arbejdsmarked er alt for lidt fleksibilitet, alt for lidt rummelighed, og der er ikke plads til de personer, der ønsker at stå uden for de etablerede fagforeninger. Hvornår ser vi De Radikale leve op til deres gamle ord om frisind og frihed og til at stemme for det, som de går og fortæller om i grundlovstaler og ved andre festlige lejligheder?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg skal såmænd ikke prøve på at slippe for en skurkerolle, som hr. Flemming Kofod-Svendsen sådan næsten gammeltestamentligt gerne vil pådutte mig, men jeg vil dog minde hr. Kofod-Svendsen, som også har været med i forhandlingerne, om, at det jo ikke er de enkelte regeringspartier, der forhandler. Jeg tror, hr. Kofod-Svendsen ved, at regeringen møder til forhandlingerne med en fælles holdning, og at det er ministrene, der forhandler, og derfor er det jo umuligt at svare på hr. Kofod-Svendsens spørgsmål. Vi hæfter solidarisk i regeringspartierne for den politik, der er lagt frem, og jeg kan derfor ikke hjælpe hr. Kofod-Svendsen med at påtage mig rollen.

Lidt det samme svar er jeg jo nødt til at give til hr. Frank Aaen. Det fremgik åbenbart ikke klart nok af, hvad der skete i går, men så vil jeg godt føje til over for hr. Frank Aaen, at jeg ikke forstår, hvad det problem, hr. Frank Aaen så vedholdende arbejder med, egentlig består i.

Der er tale om, at folk fastholder deres dagpenget, uanset om de altså har været i et job med tilskud. Der er tale om, at man, har jeg forstået, oven i købet fastholder det beregningsgrundlag, man har fået i det nye job, hvis man går på dagpenge. Og med hensyn til efterlønnen må jeg jo nok sige, at hvis man havde været ledig, som man var, da man gik ind i servicejobbet, så havde resultatet været det samme.

Endelig til hr. Kristian Jensen: Jeg synes måske, at hr. Kristian Jensen skulle prøve på at tage lidt uden for landets grænser. Jeg ved godt, at der er hyggeligt i Jylland og andre steder i landet, og at det sikkert ser meget anderledes udeovre i det jyske, end det ser ud syd for grænsen, men jeg kan love hr. Kristian Jensen, at hvis man tager til Mellemeuropa eller andre steder, så er arbejdsmarkedet unægtelig af en noget anden karakter, og jeg vil godt bede hr. Kristian Jensen om at fortælle, hvor mange af den slags konflikter, som nu blev nævnt, vi har haft her i det seneste år i Danmark.

Jeg tror nok, at hr. Kristian Jensen, specielt da hvis han er interesseret i historien 10 år tilbage i tiden, ved, at da var det danske arbejdsmarked af en helt anden karakter, nemlig da Venstre og visse andre partier var ved regeringsmagten.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg går ud fra, at hr. Jørgen Estrup er en ærlig mand. I formiddags spurgte jeg hr. Jørn Pedersen fra Socialdemokratiet om jernbaneforliget, og han lovede os jo alle sammen tog over hele Jylland med bedre sæder, og det var ikke nødvendigt at have befordringsfradrag til unge mennesker på vej til studiet, for der kom tog på alle tider af døgnet, næsten. Nu kan jeg forstå på hr. Jørgen Estrup, at det kun er omkring København, der sker forbedringer. Hvilket svar er rigtigt?

(Kort bemærkning).

Christian Mejdahl (V):

Hvordan kan Det Radikale Venstre gå med til et finanslovsforslag med så drastiske forringelser for landbruget, som tilfældet var i det oprindelige oplæg, specielt med den tilknytning, som Det Radikale Venstre har eller har haft til dansk familiebrug?

Stramningen er blevet modereret en smule efter afstemningerne i går. Men hvem der skal have æren for det, vides ikke med bestemthed, for det fremgår ikke af finanslovaftalen, i hvert

fald ikke, hvad angår konsulentstøtten og vikarordningen. Hvor er Det Radikale Venstre henne i den her specielle sag?

Hvis Det Radikale Venstre har spillet en aktiv, positiv rolle, så ville det være rart at vide det, for ellers: Æres den, der æres bør, eller kritiseres den, der kritiseres bør.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu siger hr. Jørgen Estrup, at det med den manglende dagpenget ikke er noget problem. Det ville jeg nu passe på med at sige, men hvis det ikke er noget problem, så kunne man lige så godt lade være med at sige, at de ikke må få dagpenget. Så må det jo gælde den anden vej også.

Men det er selvfølgelig et problem både principielt og faktisk. Det er jo et spørgsmål om, om man vil behandle de folk som alle andre. Det er jo diskrimination.

Altså, den, man bliver ansat sammen med, har efter 1 år fulde dagpenget, hvis vedkommende betaler sit a-kasse-kontingent, men kollegaen, der bliver ansat samtidig, og som igennem 12 år også har betalt sit a-kasse-kontingent, har ikke ret til dagpenge, men bliver sendt på efterløn. I øvrigt helt i strid med, hvad økonomiministeren plejer at bekymre sig om, nemlig at vi får så mange så hurtigt på efterløn, ja, så producerer denne her aftale efterlønsmodtagere. Og derfor forstår jeg det ikke. Jeg synes, vi må have et bedre svar.

Det er både et spørgsmål om ret og rimelighed. Det er også et spørgsmål om, at man ikke skal fastlåse folk i de her job. De skal have mulighed for at komme ud i samfundet i andre job, og derfor skal de selvfølgelig have samme rettigheder som alle andre. Kunne vi ikke få et bedre svar?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Nu tror jeg jo ikke, jeg skal nære nogen illusioner om, at jeg kan tilfredsstille hr. Frank Aaen, for hr. Frank Aaen har jo forfulgt denne her sag sammen med andre fra Enhedslisten siden i går. Og jeg er klar over, at et hår i suppen nu er blevet en overordentlig væsentlig del af Enhedslistens politiske platform.

Men jeg synes stadig væk, at hr. Frank Aaen burde fortælle, om de pågældende ville være bedre stillet, hvis de var blevet i deres ledighed, om det var det, der var at foretrække. Og jeg

synes egentlig også, at hr. Frank Aaen burde forklare, hvorfor i alverden Enhedslisten har tilsluttet sig dette elendige forslag, som vi nu skal høre.

Til hr. Mejdahl blot dette: Jeg var jo fristet til at svare, som jeg svarede hr. Kofod-Svendsen, at regeringspartierne hæfter solidarisk. Og jeg skal hverken tage æren for det ene eller det andet, men eftersom det jo alligevel fremgik klart af Det Radikale Venstres landsmøde, at det var en sag, der var fremme, og at økonomiministeren dér udstedte visse løfter, vil jeg da i hvert fald ikke forholde forsamlingen, at sådanne løfter blev givet dengang. Længere vil jeg så ikke gå i mit svar om, hvad der var resultatet og årsagen til det, vi nu er nået frem til omkring landbruget.

Og endelig til spørgsmålet om, hvorvidt det udelukkende var i København, man fik visse forbedringer af transportsystemet. Dér tror jeg godt, jeg må sige, at det vist er klart for alle, at uanset at der er visse ting, der bliver forbedret i hovedstaden – og jeg skal jo i den sammenhæng minde om, at visse Venstrepolitikere har hjulpet hovedstaden i årevis, oven i købet imod Det Radikale Venstres ønske, f.eks. med etablering af Øresundsforbindelsen, som vi var nogle der kæmpede imod, men hvor hr. Heiselberg jo var overordentlig medvirkende til, at det lykkedes at få etableret den forbindelse – ja, så er der jo altså i den generelle forbedring på jernbanelområdet masser af muligheder og i den generelle forbedring af vejanlægget masser af muligheder også for resten af Danmark.

Så jeg tror, vi skal lade være med at bære ved til dette om det skæve Danmark. Det er ikke her, det ligger, men det ligger måske i nogle af de beslutninger, som Venstre har været med til at træffe.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg tror aldrig, jeg har fået så dårligt et svar som det, hr. Jørgen Estrup forsøgte at prakke mig på lige før. Hr. Jørgen Estrup forholdt sig overhovedet ikke til den manglende sammenhæng, der er mellem de kønne ord, De Radikale siger om frihed på arbejdsmarkedet, når de er uden for det her hus, og at de så konsekvent stemmer imod, hver gang Venstre har et forslag i salen i det her hus.

Hvornår lever Det Radikale Venstre op til sit ansvar om frihed på arbejdsmarkedet, op til sine gamle traditioner om frisind, og stemmer

for, at vi kan få noget af den frihed på arbejdsmarkedet, som vi savner, både hvad angår Ikadan, Brørup Maskinstation, Kommandørgården i Ribe og i snesevis af andre sager, der er? Både små og mellemstore virksomheder bliver blokeret, blot fordi de ikke ønsker at tegne den overenskomst, som visse fagforeninger kræver.

Og når hr. Jørgen Estrup så siger, at det kun er en lille del, ja, så kan jeg jo stille hr. Jørgen Estrup det samme spørgsmål, som jeg stillede Socialdemokratiet under debatten: Hvor lille skal en minoritet være, før Det Radikale Venstre er ligeglad med den? Hvor lille skal den være, før Det Radikale Venstre ikke ønsker at tage hensyn til mindretallene? Det kunne være et interessant svar at få her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

I relation til hr. Estrups indledende bemærkninger i sit ordførerindlæg vil jeg da gerne bede hr. Estrup bekræfte, at dansk bøf med bløde løg også er en god etnisk spise, og at vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti meget håber, at finansministeren på et tidspunkt vil servere den frem for hr. Estrups pizza.

Men det, der i øvrigt foranledigede mig til at tage ordet, var ellers hr. Estrups indlæg for et øjeblik siden som svar på det første spørgsmål fra hr. Kristian Jensen, for jeg synes ærlig talt, det må vække nogen undren, at det er en radikal, der siger det.

Altså jeg har altid troet, at hr. Estrup og Det Radikale Venstre mente, der var behov for at tage nogle initiativer i forhold til arbejdsmarkedet for at sikre organisationsfrihed, og jeg kan egentlig bare spørge på en lidt anden måde for at følge op på hr. Kristian Jensens spørgsmål: Mener hr. Estrup ikke det længere? Altså er der ikke en situation på arbejdsmarkedet, der gør, at der er behov for nogle initiativer for at sikre reel organisationsfrihed?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Det, der bringer mig herop, er hr. Mejdahls spørgsmål til hr. Jørgen Estrup, og dér vil jeg gerne spørge hr. Jørgen Estrup:

Med hensyn til landbrugets vikarordning, landbrugets konsulentordning, spurgte CD's gruppeformand finansministeren i går, om det ikke snart var på tide at lade være med at bringe den ind i en finanslov gang efter gang for så

at få sat den rimeligt på plads igen, og jeg går ud fra, at hr. Jørgen Estrup og De Radikale er med til at lave det finanslovsoplæg og har været med til gang på gang at sætte den ind.

Det, vi nu meget gerne skulle være enige om, er, at vi ikke skal se den igen og igen i den næste finanslov. Er det ikke en idé, at vi nu holder op med det?

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu kan jeg forstå på hr. Jørgen Estrup efter konsulenthjælp fra hr. Buksti, at det er over hele landet, vi får forbedringer nu, men det er vel ikke det, der står i forliget som sådan. Det er vel sådan set transportkorridoren fra København til Trekantområdet og Århus, måske til Aalborg, og den øvrige provins må så nøjes med en dieselaftgift og får ekstra omkostninger for at komme frem både til job og til uddannelse osv., og det er en skævvridning, må jeg sige til hr. Estrup.

Vil hr. Estrup give mig ret i det eller ikke?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Ja, hvis jeg skal starte med hr. Jens Kirk, så kan jeg ikke rigtig se den skævvridning, det må jeg sige. Altså den almindelige forbedring, hvad enten den måtte være på jernbanelområdet eller på vejområdet, kommer altså meget store dele af landet til gavn, men det kræver selvfølgelig, at man har jernbanen, hvis det er det, vi snakker om.

Men jeg kan ikke se andet, end at det her er den grundlæggende infrastruktur, som forbedres, samtidig med at der i øvrigt på vejområdet – og jeg ved, at der er nogle vejstrækninger, der forbedres – er overordentlig stor tilfredshed. Jeg synes ikke, at det her er egnet til at bære ved til den diskussion; jeg vil i hvert fald ikke bidrage til det.

Til hr. Kalnæs: Jamen det kan der da være meget fornuft i at sige.

Jeg vil nu nok sige, at selv om det er regeringen, der fremlægger finansloven, så er det klart, at finansministeren jo har en vis indflydelse, også på detaljerne, på, hvordan det kommer til at se ud. Derfor skal jeg ikke garantere noget, men der er noget, der siger, at når man gang på gang prøver med en ting, så kan der jo være grænser for, hvor længe man skal blive ved.

Til hr. Thulesen Dahl: Jamen jeg har ikke noget imod dansk mad. Det vil jeg gerne med det

samme sige, men jeg rækker måske lidt videre end hr. Thulesen Dahl i min smag, og det er måske den forskel. Det skulle ikke betyde, at vi ikke en gang imellem kan forenes, også om den danske bøf, men jeg synes måske i første omgang, at det er vigtigt at slå fast, at de ting, som vi snakker om her, altså er et spørgsmål at vise vilje til samarbejde og prøve på ikke at uddybe konflikter. Jeg ved udmærket godt, at der er en række ting, hvor også Dansk Folkeparti udmærket kan være med i et samarbejde, men det kræver altså, at der er tillid, og at der er fællesskab, også i en lidt større sammenhæng. Det er nok dér, det engang imellem kniber lidt med tolerancen, og det var det, der lå i mine bemærkninger.

Endelig til hr. Kristian Jensen, som åbenbart ikke har prøvet at få så mange svar herinde i Folketingssalen. Det skal jeg ikke sige noget til. Jeg vil blot sige til hr. Kristian Jensen: Prøv engang at læse lidt mere på historien og se på, hvilke forslag den daværende regering i 1980'erne, firkløverregeringen, havde om indgreb på arbejdsmarkedet, diskussionen om eksklusivaftaler, så vil hr. Kristian Jensen forstå, at dette også for borgerlige partier kan være en overordentlig vanskelig sag. I hvert fald kan jeg som gammel arbejdsmarkedsordfører bekræfte, at der har stået borgerlige arbejdsministre på denne talerstol og sagt: Det kan vi ikke gennemføre.

Jeg skal meget gerne være den, der taler for individets frihed på arbejdsmarkedet, men der er altså også ting, der kan være vanskelige i den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er bare sådan en lille faktuel oplysning til hr. Estrup. Er det ikke korrekt, at både vikarordningen og konsulentordningen er endt som 4-årige nu? Sådan har jeg da læst forliget.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Man kan altid overveje, hvornår man skal blande sig i en debat, når man begynder at diskutere trafikforhold. Det plejer jo nok at kunne optage Folketinget, men jeg må sige om hr. Jørgen Estrup, at man kunne jo godt på et tidspunkt få den opfattelse, at hr. Jørgen Estrup har været for lidt ude at køre i landet vestpå.

Jeg synes ikke, vi skal lave grøfter mellem Østdanmark og Vestdanmark. Jeg ønsker bare,

at hr. Jørgen Estrup kvitterer for, at det dog i hans overvejelser på et tidspunkt forekommer, at man kun kan komme til Sønderjylland med 2-timers-drift. Men når jeg nu forstår, at halvtimesdrift for regeringen næsten er et must, vil det så ikke være sådan, at hr. Jørgen Estrup bare ville kunne give udtryk her fra talerstolen for, at man i hvert fald til et område, hvor der kun er 2-timers-drift – selvfølgelig uden noget, der hedder intercitytog af nogen art, det er vi såmænd vant til – måske snart kunne komme lidt længere ned end 2-timers-drift.

Og så må jeg spørge hr. Jørgen Estrup: Er der nogen undersøgelser, hr. Jørgen Estrup har set, der viser, hvordan den her dieselfagift rammer, og hvor den rammer?

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Ja, jeg skal bare til hr. Hans Christian Schmidt sige, at jeg har overordentlig sympati for den del af landet, som måske er mindre tæt befolket eller som føler, at de står for langt nede på prioriteringslisten. Desværre er jeg bange for, at der er mange, der føler, at de står langt nede på listen.

Det er et stadig tilbagevendende problem, og jeg tror, at Venstre hører til blandt de partier, der har en vis forståelse for nødvendigheden af at prioritere. Men jeg vil så godt sige, at trafikpolitikken i øvrigt plejer at være et af de steder, hvor Venstre gør sig mest gældende, og jeg kan godt være overrasket over, at Venstre er kommet så galt af sted i dette finanslovforlig, at man er totalt uden for indflydelse.

Det plejer at være et synspunkt, som Det Radikale Venstre og Venstre deler, at der er behov for en balance, og at man skal tilgodese både Øst- og Vestdanmark. Men jeg tror, at det, der er gået galt i denne omgang, er, at Venstre for hurtigt har fået skibet sig ud af vigtige forhandlinger.

Frank Aaen (EL):

Jeg vil starte med at gentage et spørgsmål til Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, for vi har tidligere i dag fået afdækket, at løftet om skattestop ikke forhindrer, at Venstre er med til at tage 230 mio. kr. fra de pensionister, der i det kommende år kommer i den beklagelige situation, at de mister deres ægtefælle. Pengene, de skulle bruge for at komme fra den situation, hvor de har to indtægter, til at der kun er én.

Jeg vil gerne have at vide, om det er sådan, man skal forstå Venstres løfte om skattestop, at man bare henter pengene f.eks. hos landets pensionister. Kan man få at vide, hvilken gruppe der næste gang skal holde for for at betale for hr. Anders Fogh Rasmussens skatteløfte?

Så vil jeg sige til hr. Jørgen Estrup: Jamen det var da en god aftale om servicejobbene. Derfor tilsluttede vi os den. Men vi kan ikke forstå, og vi har ikke hørt et argument trods intense spørgsmål over 2 dage, hvorfor et menneske, der i 12 år passer sit arbejde på samme betingelser og på samme vilkår som alle de andre på arbejdspladsen, ikke efter 12 år – det er 12 gange så lang tid som for alle andre, som altså får dagpengerefter 1 år – kan få dagpengerefter. Det kan jeg ikke forstå, og jeg synes, Det Radikale Venstre skylder os et svar på det spørgsmål.

Så til selve ordførertalen. Nogle kalder det en rød finanslov. Vores korte kommentar til det er, at så er man farveblind.

Javel. Der er enkelte positive ting i aftalerne. Trafikaftalen vil jeg fremhæve som en ting, som i øvrigt kommer langt længere ud i landet end det, der lod ane i den debat, vi lige har haft. Og det er også gennembruddet, vi lige har diskuteret, om at bruge dagpengene til at skabe flere stillinger i den kommunale service. Fint. Flere ting er fine, dem skal jeg vende tilbage til, men en rød finanslov vil se ganske anderledes ud.

For det første mangler finansloven et synligt socialt løft. Der er en meget stor del af befolkningen, der ikke oplever den jubelfremgang, som regeringen taler om. Folkepensionister uden andet end folkepension, bistandsmodtagere, langtidsarbejdsløse og førtidspensionister mærker ikke den dér økonomiske fremgang, andre kan se. Tværtimod. Og der er til de her store grupper stort set intet at hente i finansloven.

Der er det med de nye servicejob. Det giver nogle muligheder for enkelte, men for langt, langt de fleste af dem, der er nederst i samfundets hierarki, er der ikke noget som helst, og det er en alvorlig mangel, både socialt og fordi de højreorienterede populistere systematisk prøver at fiske stemmer blandt dem, der meget tit og med god grund er utilfredse.

Altså højrepopulister anvender jo en uskøn sammenblanding af fremmedhad, ekstrem nationalisme, og så en masse gyldne løfter til de, der har mindst, altså selvfølgelig kun, hvis de, der har mindst, også samtidig er hvide.

Jeg har været inde på det flere gange i debatten. Jeg vil godt understrege det igen: Hvis man vil stoppe højrepopulisterne, som vi ser brede sig her og ude i Europa, så kan man ikke bare gøre det med ord. At sige fra er meget vigtigt, men ord alene gør det ikke. Der er brug for handling, der er brug for, at man i praksis kan se, hvem det er, der vil et samfund med solidaritet, lighed og social retfærdighed. Og hvis ikke der både er ord og handling med, så kan man ikke stoppe højrepopulismen.

Og desværre prioriterede regeringen, SF og CD ikke et sådan væsentligt synligt løft på det sociale område, selv om man havde store milliardbeløb til rådighed. Enhedslisten forsøgte f.eks. at få regeringen til at afsætte nogle hundrede millioner kroner til gratis tandpleje til folkepensionister uden stor indtægt eller formue. Et beskedent forslag, men det lykkedes ikke.

Vi foreslog også – endnu mere beskedent – gratis influenzavaccination til alle pensionister, og vi foreslog en ophævelse af satspuljen, så alle pensionister, arbejdsløse og syge kan sikres den samme indkomstudvikling som resten af samfundet. Men det var der heller ikke vilje til.

Hvis finansloven havde været rød, så var der heller ikke gennemført en besparelse på ulandsbistanden på op imod 850 mio. kr. Man tager penge og giver til genopbygning af Kosovo; det er vi enige i at man skal give penge til; når der har været en krig, vil vi hjælpe med at rydde op. Men hjælpen skal ikke tages fra FN's flygtningehjælp eller fra de fattigste lande i Afrika. Men det er desværre det, der sker, når den her finanslov vedtages.

Det er heller ikke rødt kritiskløst, som SF er med til, bare at stoppe flere milliarder ned i politiet og for en stor del jo i øvrigt, 240 mio. kr., til det Schengen EU-politi, som SF og Enhedslisten faktisk er imod.

Det er heller ikke rødt at privatisere Københavns Lufthavn. Med det, der sker i verden i øjeblikket, og som truer beskæftigelsen på ganske mange arbejdspladser, er der et meget stort behov for samfundsejede virksomheder og den tryghed for beskæftigelsen, som de kan give, hvis de bliver ledet ordentligt, og hvis man tager ansvaret for dem. Og her er det altså landets største arbejdsplads, vi taler om. Vi mener ikke, det er klogt at privatisere den.

Og når hr. Jes Lunde nævnte Statens Konfektion som et eksempel på noget, der kunne privatiseres, ja, så er det jo et godt eksempel. Altså

det, der skete, var, at der var en velfungerende fabrik, som producerede ting, vi havde brug for i den offentlige sektor. Så skulle den absolut kastes ud på det private marked, hvorefter den lukkede, og arbejdspladsen er i dag helt væk.

Der er nævnt noget om en førtidspensionsreform. Ja, kan man kalde det en reform, når ikke en eneste af de ca. 300.000, der i dag er på førtidspension, herunder de mange, som ikke får mere end 70.000 kr. om året i pension, overhovedet mærker noget som helst til denne her såkaldte reform? Den kører også bare forbi.

Og så vil vi i øvrigt sige om det, der så ligger på skrift, at i det fremadrettede er der en helt overdreven fokusering på, at alle førtidspensionister skal have et arbejde. Mange har faktisk brug for en pension og så mulighed for på andre måder at give livet et godt indhold.

Der er heller ikke noget rødt i aftalen om helhedsskolen eller heldagsskolen, som den normalt bliver kaldt. Jeg skal bare komme med ét argument imod. Det er, at vi anser det for en fundamental rettighed, også for børn, at de en gang imellem har fri.

Det er ikke rødt med afgift på pas eller at gøre det dyrere at få sin sag behandlet ved en domstol, eller at forældrebetalingen i daginstitutionerne bliver sat i vejret i halvdelen af landets kommuner. Der spares på børnetilskud til enlige forsørgere. Der indføres brugerbetaling på voksenuddannelser. Der startes på tre nye motorveje. Det er ikke alle tingene her, SF er med i, men de indgår i den samlede finanslov, og det gør, at den bestemt ikke er rød.

Aftalen om servicejob, som giver arbejdsløse over 47 år mulighed for at komme i arbejde til en normal løn, er et stort fremskridt. Det er et fremskridt for de arbejdsløse, fordi de kommer fra udsigtsløs aktivering og dagpenge til rigtigt, nyttigt arbejde og en normal løn, og det er jo også et stort fremskridt, for det giver en betydelig indkomstfremgang. Det giver en mulighed for et løft i den offentlige service, det er meget fint.

Derfor har vi i Enhedslisten, der jo har arbejdet for det her, lige siden vi kom i Folketinget, selvfølgelig tilsluttet os aftalen. Men vi synes, at det, jeg startede med, at man ikke giver folk almindelige rettigheder som alle andre lønmodtagere, nemlig retten til dagpenge, når de har arbejdet f.eks. i helt op til 12 år, er urimeligt.

Vi er i den forbindelse af den opfattelse, at aftalen bliver for dårlig, bl.a. fordi den blev lavet færdig midt om natten uden alle de partier,

der var enige i projektet. Og jeg har noteret mig, at næsten alle partier, der indgår i aftalen, i virkeligheden støtter, at selvfølgelig skulle der være ret til dagpenge efter de her job. Det eneste parti, som ikke har tilsluttet sig det synspunkt, har ikke præsteret et eneste argument imod.

Derfor tror vi på, at hvis man havde taget sig bedre tid og havde haft alle partier med, altså herunder også Enhedslisten, til at gøre aftalen færdig, så var vi kommet længere på det område.

Trafikken er et andet meget positivt element. Det er en god aftale, regeringen, SF og Enhedslisten har indgået med modernisering af skinner. Det var nødvendigt, efter at V og K i så mange år har haft magten over det område. Der er en kapacitetsudvidelse på Københavns Hovedbanegård, mængder af nye tog, halvtimesdrift til Århus, Aalborg, mulighed for øget trafik også ude på de tyndere banestrækninger, stationsåbninger og et område, som vi lagde særlig meget vægt på i forhandlingerne, nemlig 250 mio. kr. til udbygning af nærbaner, specielt omkring Århus og Aalborg. Og når vi har valgt de to byer, så er det selvfølgelig, fordi der allerede er taget gode initiativer vedrørende både Odense og København.

Vi siger til indbyggerne i Nordjyllands Amt, i Århus Amt, i Midtjylland: Her er nogle penge; kom med nogle gode projekter, så får I et løft for jeres kollektive trafik og dermed mulighed for mindre bilos inde i bykernen.

Der har været kritik af den måde, vi finansierer trafikdelen på. Noget kommer fra Københavns Havn. Det siges, at det er Københavns Havns penge. Hertil er at sige, at de rigdomme, der ligger i havnen i dag, stammer fra samfundsskabte værdistigninger på jord og fast ejendom, samfundsskabte værdier, som kun er kommet, fordi havnens arealer ligger, hvor de ligger, nemlig midt i en by, og fordi det er en naturlov i det her samfund, at jord og fast ejendom stiger mere end alt andet i værdi, så er der nogle værdier dér, der kan udnyttes, og selvfølgelig skal samfundsskabte værdier udnyttes samfundsmæssigt, og det sker jo her, hvor det skal bruges til flere tog f.eks.

Vi har selvfølgelig sikret os i aftalen og i det lovforslag, der er på vej, at der fortsat er grundlag for dynamisk drift af trafikhavnen – man bør huske, at Enhedslisten vel er nogle af de største støtter af søtransport her i Folketinget – og selvfølgelig skal vi sørge for, at der er

grundlag for at få styrket søtransporten, så vi får færre lastbiler med gods på vejene.

Der skal ikke være tvivl om, at trafikhavnen skal kunne videreudvikles, og skulle der komme mangel på penge, sådan at man ikke fornemmer, at der er penge nok til trafikhavnen, så bliver der ganske enkelt ikke taget så mange penge ud, som der ellers ligger mulighed for i aftalen.

Vi har også sikret os, at når der skal bygges på de frigjorte havnearealer, så skal det være en blanding af bolig og erhverv, så vi undgår en fortsættelse af den katastrofale udvikling, der hidtil har været, hvor havnefronten i København er blevet spoleret af nye kontormastodonder, som bl.a. Københavns overborgmester har et meget stort ansvar for er blevet sådan, i stedet for et levende miljø med både boliger, herunder almenyttige boliger, og erhverv, så det er et rarere sted at komme og ikke noget, der ligger dødt hen om aftenen.

Det juridiske slagsmål overlader vi gerne til domstolene. Skal der betales erstatning, er der jo ingen tvivl om, at så bliver den betalt. Sådan set er den historie ikke længere.

Vi har tilsluttet os aftalen om voksen- og efteruddannelse. Vi støtter målsætningen om et løft for ufaglærtes muligheder for at få en ordentlig uddannelse, for lavtuddannedes muligheder for at komme videre. Vi er lidt nervøse ved, om rettighederne i loven er stærke nok; de er stort set fraværende. Vi er bange for, at arbejdsgiverne vil blive ved med at undlade at uddanne dem, der har mindst uddannelse, men vi prøver alligevel og har tilsluttet os aftalen med den forudsætning, at hvis målsætningen, som er fin og i orden, ikke opfyldes, er der en garanti om, at hele aftalen genforhandles.

Inden for miljø og økologi: En lang række projekter, som ikke mindst vi har været initiativtagere til – ikke så mange penge, men nogle vigtige projekter. Det er penge til økologisk forskning, der var ved at løbe tør for penge. Det er et spørgsmål om at afsætte penge til økologisk udvikling og økologisk produktion.

Det lille upåagtede element, der er i aftalen, er, at der er afsat penge til, at vi kan få sat gang i produktionen af økologiske varer uden for fødevaresektoren, altså at alt det andet, vi går og bruger, som også kan og skal og bør produceres økologisk, er der nu sat penge af til at komme i gang med, også med støtte til nonprofitvirksomheder, altså dem, der bare skal hvile i sig selv og ikke absolut skal tjene penge til en ejer;

de kan få penge til at komme i gang med en sådan produktion.

Der er også et lille gennembrud i aftalerne, nemlig muligheden for, at de, der ikke ønsker at bruge genmanipulerede råstoffer i deres fødevarerproduktion, kan bruge en certificeringsordning, som allerede eksisterer inden for økologien. Den kan man også bruge i andre virksomheder til at sige, at de råvarer, der er her, har vi garanti for ikke har været i nærheden af genmanipulation. Det mener vi også kan vise sig at blive et meget vigtigt element.

Det er også aftalt, at det danske Ø-mærke i højere grad skal gøres genkendeligt i udlandet, fordi vi på den måde også i højere grad kan komme til at eksportere økologiske produkter. Der er ingen tvivl om, at lige præcis omkring økologiske produkter, både fødevarer og ikke-fødevarer, er der meget store muligheder ude i verden. Det er her, der vil være en vigtig fremgang i efterspørgslen.

Der er flere udmærkede ting på økologiens område. Der er taget en del små skridt i den rigtige retning. Det er der også på energiområdet. Jeg tror, vi kan sige, at Enhedslisten ikke har været med i én eneste aftale, uden at der har været et eller andet, der har styrket udviklingen af vedvarende energi. Det har været anvendelse af brint til transportmidler, det har været havmøller, det har været bølgekraft, og denne her gang er det et spørgsmål om at skubbe på en udvikling om at udnytte geotermisk energi, altså jordvarme, og vi tror på, at der i et samarbejde med DONG meget hurtigt kommer et projekt i gang her, og det er vigtigt for at undgå den CO₂-forurening, som er en trussel mod verdens miljø.

Vi er selvfølgelig glade for, at integrationsydelsen er afskaffet. Det var en diskrimination af flygtninge, og Enhedslisten har nu aftalt med regeringen, SF og CD, at selvfølgelig skal flygtninge på det område behandles ligesom danskere, der bor her.

På sundhedsområdet er der indgået en aftale om en lang række udmærkede ting, som også Enhedslisten har arbejdet for: indsats mod kræft, støtte til hospicer, bedre akutberedskab, fine ting. Der, hvor vi ikke kunne være med, var det, vi ellers støttede, nemlig at man skulle nedbringe medicinpriserne, presse profitterne i medicinalindustrien ned, sørge for, at de ikke kan tjene så meget på medicinen, som de gør – i den aftale ville regeringen partout også have et element ind, der medfører øget brugerbeta-

ling, så syge i nogle tilfælde ved visse typer medicin kommer til at opleve, at de skal betale mere, end de skal i dag. Det afviste vi, og der er åbenbart ikke plads til partier, der er mod mere brugerbetaling, og derfor blev vi ikke inviteret til flere forhandlinger om den sag. Vi afviste også, fordi det jo kommer oven i det, der er på vej fra aftalen med V og K fra sidste år, hvor man allerede i forvejen havde indført øget brugerbetaling.

Vi er glade for de mindre aftaler på kulturområdet vedrørende de rytmiske spillesteder, mere teaterstøtte, udbygning af forskellige museer, herunder Frøsløvejren og Horslerød, hvor der jo fortælles meget vigtige historier om, hvad der skete under besættelsen her i Danmark. Og i den forbindelse er vi selvfølgelig også glade for, at vi efterfølgende fik en aftale med regeringen, CD og SF om, at hædersgaven til modstandsfolk skulle hæves til det niveau, den oprindeligt var på, og det svarer i dagens kroner til 12.000 om året, ikke engang noget stort beløb. Det var disse aktive modstandsfolk, der reddede Danmarks ære, fordi Danmark og specielt Overdanmark var alt for interesseret i at samarbejde med tyskerne under besættelsen. Det var modstandsfolkene, der sikrede, at vi kom ud som allieret nation og ikke som en tysk vasalstat. Det er helt rimeligt, at vi her giver en lille anerkendelse af det.

Der er udmærkede aftaler om bysocial udvikling, forsøg på at modvirke ghettoer og forslumring.

Jeg startede med at sige, at der er gode elementer i det, men det samlede er hverken rødt eller rødt-grønt, sådan er det ikke. Og derfor var det sådan, at vi i går, da der var mulighed for at stemme om det, stemte for alle de positive elementer, som jeg har nævnt, og flere andre, i afstemningerne. Men i dag, hvor vi gør det samlede regnestykke op, alt det gode og alt det, der er skidt, ja, så må jeg sige, at så er det ikke godt nok, og derfor vil Enhedslisten om ikke så lang tid stemme nej til den samlede finanslov.

I de her år har vi en helt afgørende diskussion om udvikling af velfærden. Skal vi have mere brugerbetaling? Skal vi have mere udlicitering? Altså udlicitering har jo været accepteret fra et stykke ind i SF og hele vejen ud til højre. Skal vi have mere privatisering? Ja, nu kan vi se, at det synes SF også. Og udviklingen er jo helt ensrettet. Der er brug for andre erfaringer. Der er brug for erfaringer, der ikke bygger på mere brugerbetaling, ikke bygger på mere ud-

licitering og privatisering, men alligevel peger på forbedringer. For det er jo ikke sådan, at det er godt nok, som det er i dag.

Derfor er vi også glade for, at vi fik en lille aftale om, at der er afsat 10 mio. kr. til at få en bredere debat om, hvad velfærdssamfundet skal, og hvordan det skal se ud i morgen. Skal vi fastholde de solidariske principper, vi hidtil har bygget på? Det synes vi.

Vi ønsker en debat om udviklingen, så vi ikke bare lader udviklingen køre af sted med os, således som det sker i øjeblikket, og herunder at man i højere grad fokuserer på mulighederne for at inddrage ansatte og brugere. Det er jo faktisk sådan, at ved at demokratisere, både ved at give brugerne større indflydelse og ved at give de ansatte større indflydelse, kan man faktisk forbedre og styrke den offentlige service ganske væsentligt og lade være med at bruge de her fortærskede ord og dem, der er blevet de eneste, der åbenbart kan bruges, at nu skal vi have noget udlicitering. Det er ikke nødvendigt; demokratisering, det er vores svar.

Så vil jeg sige, at det ikke altid er det, der har de største tal i en aftale, der er det vigtigste. Her er faktisk tale om et tilsagn om at igangsætte en debat, som beløbsmæssigt er et af de mindste ændringsforslag, der er i finansloven, men som vi opfatter som ideologisk utrolig vigtigt, fordi det faktisk er første gang, vi på den måde i fællesskab aftaler, at nu vil vi have en debat om velfærdens udvikling, der går i en anden retning end den, vi ser oppe i Farum.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

I sit indlæg sagde hr. Frank Aaen bl.a., at det er en naturlov, at jord og fast ejendom stiger. Der vil jeg gerne høre hr. Frank Aaens forklaring på prisudviklingen fra 1988 til 1993. Og jeg kan oplyse, at den grund, jeg selv har i Birkerød, i 1988 var vurderet højere end 10 år senere. Var naturloven da sat ud af kraft, eller hvordan skal jeg forstå hr. Frank Aaens kategoriske udtalelser i forhold til de realiteter, som jeg her bringer for dagen?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu er naturlove altså ikke sådan indrettet pr. definition, at udviklingen altid går i lige linjer. Jeg tror, hr. Flemming Kofod-Svendsen skulle have hørt bedre efter i skoletiden. Ganske mange naturlove udvikler sig i bølger, det går frem

og tilbage, men hvor retningen er én bestemt. Og det er det, der gælder på boligområdet, det er det, der gælder på jordområdet; der er det sådan, at der er svingninger op og ned, men det er altid på en opadgående kurs.

Og enhver statistik, enhver oversigt over formueudvikling viser, at det vil være dem, der ejer jord og fast ejendom – uanset om de ellers tjener det samme, om de ellers har samme vilkår som dem, der bor i lejelejlighed – der ender med at have en større formue. Sådan er det. Der er nogle, der er uheldige at købe, når det er lidt dyrt, og er tvunget til at sælge, når det er lidt billigt, de kan komme anderledes ud af det, men samlet set er der ingen tvivl om, at de, der har jord og fast ejendom, tjener flere penge end alle andre i samfundet.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde denne generelle debat om finansloven med et par ord om den forhandlingsmetode, som regeringen valgte i år. En meget decentral forhandlingsmetode, som gjorde, at det var meget vanskeligt at se de enkelte dele i deres større sammenhæng.

Og vi kan jo konstatere, når vi ser den samlede finanslov, at så skred det jo, ifølge regeringens egne udtalelser, som jeg skal komme ind på senere, for regeringen.

Regeringen må nu lægge navn til en finanslov, som blev væsentlig slappere, end regeringen selv havde ønsket det. Det tror jeg hænger sammen med den decentrale metode. Havde man derimod fulgt mønstret fra tidligere år, hvor man havde en mere central forhandlingsmetode, så tror jeg, man på en anden måde også kunne have fået ansvar for at gennemføre nogle af de besparelser, som vi mangler i årets finanslov. Der håber jeg, at regeringen vil skifte metode, når finansloven skal forhandles om et år, så vi får en samlet set væsentlig bedre finanslov end den, der foreligger.

Så vil jeg kommentere den samlede finanslov ud fra nogle overordnede synspunkter, og der vil jeg begynde med at se på: Hvordan er denne finanslov over for det danske erhvervsliv? Her er det jo en kendsgerning, at den finanslov, som nu foreligger, indfører en række afgifter, 17 nye afgifter, som rammer erhvervslivet med godt 2 mia. kr. Landbruget bliver ramt med 450 mio. kr., og det øvrige erhvervsliv får tilsvarende en række stramminger.

Så må man spørge: Er det det, vi har brug for? Er det det, vi har brug for, når vi samtidig

er klar over, at vi har behov for at få styrket konkurrenceevnen, behov for, at vi kommer til at eksportere mere, så det bliver eksporten, der bliver det bærende, og ikke det hjemlige forbrug?

Nej, dette er et fejlgreb. Jeg mener, at vi lidt står over for en principiel holdning: Skal det være sådan, at vi giver erhvervslivet mulighed for at udvikle sig og også ansætte flere mennesker, eller skal vi dreje det hen i retning af, at det handler om at etablere stadig flere servicejob? Er det den offentlige sektor eller den private sektor, der skal vokse? Der mener jeg ikke, man har fundet den rigtige balance i det, vi er landet på, det, der er lagt frem, efter de mange delaftaler er indgået.

Vi så i begyndelsen, at der kunne være rigtige momenter i servicejob i det oprindelige udspil, men sådan som det har udviklet sig, endda med nedsættelse af aldersgrænsen, frygter vi, at det bliver en vækst i den offentlige sektor, som kan svække konkurrenceevnen, hvor vi havde brug for bedre mulighed for, at også mindre erhvervsdrivende kan udvikle sig og skabe mulighed for, at der i det private erhvervsliv skabes flere job, så det er den vej, beskæftigelsen vokser. Ikke sådan at vi er modstandere af, at vi har en velfungerende offentlig sektor, men det er om at finde balancen. Der mener vi, at der er sket en vis forskydning, som er uheldig.

Det andet område, jeg vil tage frem, er familie- og skolepolitikken. Der har vi ikke i denne finanslov fået nogen vedtagelser, som for alvor giver mulighed for, at forældre og børn kan være mere sammen. Også når vi har udfrittet ikke mindst Socialdemokratiet, er svaret at etablere flere institutionspladser, flere institutionspladser. Det mener vi igen er en ensidig løsning, hvor en bred vifte, hvor familien, de enkelte familier, får større valgmuligheder, ikke er blevet tilgodeset. Det er institutionssamfundet, som er blevet udbygget, og det er også det, vi har frygtet med det forlig for helhed i skolen, som er lagt frem. Det er besynderligt, at man i en sen natteftime vedtager noget på et område, som er klart forligsstof.

Regeringen indrømmer jo også, at det skal forhandles i forligskredsen. Der måtte det naturligvis være sådan, at når der er indgået et skoleforlig, er det samtlige forligspartier, som er med fra begyndelsen.

Men det er den anden manglende balance i det, regeringen har lagt frem, på familie- og skoleområdet, hvor det er institutionstæknin-

gen, der går forud for den enkelte familie og private organisationer, foreningslivet bliver tilgodeset.

Men der er også mange gode elementer, ikke mindst når det gælder udmøntningen af satspuljen. Her mener vi, at der er en rigtig profil. Her har vi målrettede initiativer for svage grupper. Det gælder på psykiatriområdet, det gælder over for hjemløse. En række initiativer er her taget, hvor vi målretter indsatsen over for dem, der virkelig har brug for en indsats, og hvor der samtidig er sket en tilgodeseeelse af forskellige private initiativer, hvor ildsjælene virkelig får mulighed for at udfolde sig.

Men også på det rummelige arbejdsmarked og med hensyn til den ramme, der er lagt for en førtidspensionsreform, er der en god aftale, som vi tror kan få megen betydning. Det handler om den udmøntning, der skal finde sted, og her tror vi, der er gode muligheder; at vi her kan give mulighed for, at de, der i øjeblikket ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet, får nye chancer, får nye muligheder.

Politiforliget har et godt indhold. Vi har også, da vi stemte om ændringsforslagene i går, stemt for udmøntningen af politiforliget. Vi ser også gode dele i DSB-forliget, men der var to minusser. Det ene var det, som den socialdemokratiske ordfører tidligere i dag betegnede som indgrebet. Der var sket netop overgreb over for Københavns Havn, som vi ikke vil være med til. Det andet, vi siger nej til, er dieselafgiften.

Så vil jeg sige lidt om den internationale solidaritet, som er fastholdt; det finder vi væsentligt. Med hensyn til, at vi har en høj ulandsbistand: Der har været forskellige ændringsforslag, som heldigvis er blevet afvist, ændringsforslag, som ville mindske vores indsats over for dem, der virkelig globalt set er svage, og der har vi været med til at afvise de ændringsforslag. Det, der er afgørende nu, er, at vi satser på stadig at forbedre den ulandsbistand, vi yder, det er der brug for.

Så vil jeg se lidt på finansloven i lyset af det, regeringen selv siger i »Økonomisk oversigt«, som udkom for få dage siden – som udkom samtidig med, at regeringen forhandlede finansloven på plads. Der hedder det på side 16 i den oversigt, der er udsendt af Økonomiministeriet:

»For at undgå et sådant forløb må finanspolitikken holdes i en stram snor. Den offentlige sektors efterspørgsel må ikke øge lønpresset ved i for stort omfang at lægge beslag på ar-

bejdskraft. Men væksten i det offentlige forbrug skal også holdes nede for at give plads til øget eksport.« Det er helt rigtigt sagt. Så kommer det: »Den aftalte finanslov for 2000 blev lidt mere lempelig, end regeringen selv havde lagt op til.« Regeringen indrømmer selv svagheden i det, man er landet på. Det synes jeg er prisværdigt at regeringen siger. Det havde jo været bedre, at man, samtidig med at man forhandlede finansloven, havde taget højde for de ord, man selv ville stille sig bag ved.

Og på side 24 hedder det: »Aftalerne omkring finansloven betyder, at finanspolitikken bliver omkring et par mia. kroner mere lempelig i 2000, end regeringen havde lagt op til.« Det mener jeg er en svaghed, og det tror jeg hænger lidt sammen med den decentrale forhandlings-teknik, hvor der så er smuttet nogle besparelser her og der, så man er kommet til det resultat, at regeringen faktisk må kritisere det, man selv er landet på. »Der må således imødeses en lidt større stigning i det offentlige forbrug og i investeringerne end forudsat i august.«

Regeringen kommer så på side 27 ind på, hvad der er brug for at fastholde, og det mener jeg er meget rigtigt sagt. For det første at løn- og prisstigningerne ligger for højt i forhold til udlandet. Der må vi satse på, at dette ikke sker.

Regeringen kommer med en anden målsætning, som vi også er helt enige i, og der siger man, at arbejdsmarkedet skal gøres mere rummeligt og arbejdsstyrken øges betydeligt. Det er en rigtig målsætning, som vi stærkt vil understrege, og som vi håber virkelig kan tilgodeses, når vi bl.a. skal udmønte aftalen om det rummelige arbejdsmarked.

På side 29 i den økonomiske oversigt nævner regeringen et vigtigt indsatsområde, som vi også kan bakke op om. Der siger man det sådan: »Der skal desuden gøres en større indsats for at integrere flygtninge og indvandrere på arbejdsmarkedet, f.eks. i social- og sundhedssektoren, hvor der kan forudses mangel på personale.«

Her er igen formuleret en målsætning, hvor regeringen erkender, at man ikke har gjort det godt nok, og jeg synes, det er en rigtig erkendelse. Så håber jeg også, at man må være aktiv for at leve op til den målsætning, som man her formulerer.

Så et af de kritikpunkter, som regeringen indirekte retter mod det færdige resultat, er, at finanspolitikken er for slap. Og det kunne man jo have rådet bod på. Kristeligt Folkeparti stillede

jo et konkret besparelsesforslag: Man kunne have lagt loft over fradraget for de faglige kontingenter, forstået sådan, at dér hvor man er sparsommelig, hvor man har et lavt kontingent, fordi der er sparsomhed i de pågældende faglige organisationer, var man ikke blevet berørt. Men dér, hvor man er for ødsel, så man må opkræve et væsentlig højere kontingent, som så er fradragsberettiget, kunne man have lagt et loft. Det havde haft mange gavnlige virkninger, og det kunne have medvirket til, at man havde fået en strammere finanspolitik, som regeringen i hvert fald ifølge den økonomiske oversigt inderst inde havde ønsket.

Vi kan også konstatere, at regeringen havde manglende vilje til at gennemføre besparelser f.eks. på voksen- og efteruddannelsesområdet, sådan som regeringen oprindeligt selv lagde op til.

Havde man på de to områder, jeg påpeger her, satset på det, som Kristeligt Folkeparti argumenterede for og har lagt forslag frem om, så tror jeg, at man havde fået en finanslov, som i højere grad havde levet op til de målsætninger, som regeringen selv har formuleret.

Så på nogle punkter må vi sige, at der ikke er den rigtige balance. Skævheden kommer især frem, når det gælder erhvervslivet, og når det gælder familie- og skolepolitikken.

Hvordan vil Kristeligt Folkeparti så stemme til den samlede finanslov? Der har Kristeligt Folkeparti altid haft den grundholdning, at under ændringsforslagene markerer vi partiets standpunkt. Derfor stillede vi en række ændringsforslag i går. Vi havde den glæde, at et enkelt af dem blev vedtaget på et mindre område, men et vigtigt holdningsmæssigt område. Der var en del af regeringens forslag, som vi stemte for, fordi vi synes, de var rigtige. Men der var andre, vi stemte imod, blandt andre nogle af dem, som svækkede den stramme finanspolitik. Dér har vi tilkendegivet vores principielle holdning.

Når det så gælder den samlede finanslov, hører Kristeligt Folkeparti til de partier her i salen, som altid har stemt for den samlede finanslov. Det er statens husholdningsbudget, det er nødvendigt, at vi har et sådant, og derfor stemmer vi også i overensstemmelse med vores tradition på området for den samlede finanslov. Det betyder ikke, at vi er enige i alle detaljer, det har jeg redegjort for både i går og i dag, men når vi skal stemme om ikke så længe, bliver det et ja til finansloven i den nuværende form.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg bemærkede under afstemningerne i går om ændringsforslagene, at der også var ændringsforslag fra Kristeligt Folkeparti, der indebar, at vi skulle øge afgifter. Der var bl.a. en lufthavnsafgift. Og det fører mig selvfølgelig frem til det spørgsmål, som er helt centralt i den her debat, når man også tænker på, hvordan der udvikles alternativer til regeringens politik.

Spørgsmålet til Kristeligt Folkeparti er: Vil Kristeligt Folkeparti kunne indgå direkte eller indirekte i et politisk samarbejde, hvor udgangspunktet er som anført af Venstres leder, hr. Anders Fogh Rasmussen, at ingen skat må stige i kroner, hvor den opkræves i kroner, eller i procenter, hvor den opkræves i procenter?

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti synes, det er en rigtig politik, at det samlede skattetryk ikke skal stige. Men vores holdning er, at man godt kan sætte skatten op på et bestemt område, men så skal den sænkes på andre områder.

Hvis hr. Jan Petersen så på Kristeligt Folkepartis forslag, så var det rigtigt, at der var forslag, hvor vi satte udgiften op, men der var også forslag, som betød, at skatten var blevet sænket. Så hvis hr. Jan Petersen samlede de forskellige forslag fra Kristeligt Folkeparti side, ville der være tale om en lavere beskatning, hvis vores forslag var blevet gennemført. De er nemlig stillet i en helhed. Så svaret er, at vi ikke ønsker, at skatte trykket skal stige, men vi kan godt gå ind for, at skatten sættes op på et delområde, men så er vilkåret, at den sænkes på andre områder.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen nævnte i sin ordførertale, at Kristeligt Folkeparti ville arbejde for, at der blev indført loft over fradrag for faglige kontingenter. Det forstår jeg sådan, at det må betyde en nedsættelse af fradraget for i hvert fald nogle personer, for en nedsættelse af et fradrag har vel samme virkning som en forhøjelse af en skat eller en afgift? Og hvordan og hvorledes skal det i givet fald kompenseres, eller det skal det måske ikke?

Det andet, som jeg godt kunne tænke mig at spørge hr. Kofod-Svendsen om, er: Tidligere på dagen havde vi meget svært ved at finde ud af,

hvad partiet Venstre egentlig mener om ulandshjælpen. Vi kunne ikke få et klart tilsagn om, hvorvidt ulandshjælpen skulle fortsætte med den stigningstakt, den har nu, eller ej, vi fik en lang forklaring om, at man satse på kvalitet i stedet for kvantitet. Kan Kristeligt Folkeparti indgå i en regering, som vil foretage ændringer i ulandsbistandens sammensætning?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg vil gerne takke for svaret. Jeg er faktisk enig i, at det er en fornuftig målsætning, at skatte trykket – og det var det ord, jeg hørte indgå i besvarelsen – ikke skal stige. Det er også regeringens målsætning, og ambitionen er også, at vi for så vidt gerne så, at det kunne falde. Men det er jo noget andet, Venstres leder foreslår, for Venstres leder foreslår jo, at ingen skatter må stige, når de opkræves i kroner, og ingen skatter må stige, når de opkræves i procenter.

Men jeg hørte, at hr. Flemming Kofod-Svendsen mener, at afgifter gerne må stige, og at andre skatter kan falde, så det samlede skatte tryk ikke påvirkes. Må jeg tage hr. Kofod-Svendsens indlæg til indtægt for, at Kristeligt Folkeparti ikke er enig med Venstres leder i tilrettelæggelsen af grundlaget for oppositionens lederskab af et eventuelt regeringsalternativ?

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Med hensyn til ulandsbistanden ønsker Kristeligt Folkeparti at fastholde den ene procent af BNP. Her har vi ingen som helst ønsker om at medvirke til, at den procentsats bliver nedsat, og vi vil fortsat arbejde for og kæmpe for, at der ikke sker en nedskæring.

Med hensyn til skattepolitikken så kom jeg med nogle konkrete eksempler. Man kunne forestille sig, at man fik afgiftforøgelser på 300 mio. kr., og at der samtidig kom lempelser på måske 700 mio. kr. eller et andet tal. Så vil der jo totalt set være tale om en lempelse.

Så mente hr. Buksti, at der vel må være tale om en offentlig besparelse. Jeg talte netop om, at vi ikke skal lade de offentlige udgifter stige, men at de offentlige udgifter skal falde, så hvis vi ønsker en udvidelse på et område, ønsker vi også, at den udvidelse bliver kompenseret, og her kan man både tænke sig besparelser og at man sætter skatten op.

Men jeg sagde udtrykkeligt, at sætter man skatten op på et område med f.eks. de 300 mio.

kr., jeg nævnte, bør den samlede skat falde med mere end den forhøjelse. Det er på den måde, vi mener, man kan hindre, at skatten stiger, og det er på den måde, vi er tilhængere af at indføre et skattestop. Vi ønsker ikke, at skatten samlet skal stige i Danmark, og jeg har redegjort for denne balancerede holdning, hvor den kan stige på nogle områder, men på vilkår af, at den falder – og falder mere – på andre områder.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

I betragtning af, at dagens debat startede med, at den socialdemokratiske ordfører måtte gå 100 år tilbage i historien for at finde et argumentationsgrundlag, er der på dette sene tidspunkt jo ikke mange ledige politiske synspunkter tilbage. Men ikke desto mindre vil jeg tage udfordringen og gå ud fra den påstand, som desværre er fremført – også i flere dagblade – at skattedebatten er død i Danmark, fordi den danske befolkning ikke længere tror på, at skatterne bliver sat ned.

Jeg vil tage mit udgangspunkt i en bog, som er skrevet af Northcote Parkinson – den rigtige, ægte Parkinson. Han skrev i 1960 en bog, der hedder »Parkinsons Anden Lov«, og i indledningen til den bog har Parkinson en lille anekdote, der lyder som følger:

»En umådelig rig mand fik foretaget en umådelig vanskelig operation hos en umådelig berømt kirurg. 10 dage senere spørger kirurgen, hvordan det går med patienten, og svaret er: »Det går godt.«

Jeg går ind og fortæller ham, hvad operationen koster. Det skal nok få ham på bedre tanker. Patienten falder dog noget til ro under denne behandling og skynder sig at regne efter bag på temperaturkurven. »Deres honorar på 4000 dollar« sagde han til slut, »er præcis det, jeg selv får lov til at beholde af de sidste 44.500 dollar af min indtægt. Så for at betale Dem uden at savne penge, bliver jeg nødt til at tjene 44.500 dollar mere end i fjor. Det er ikke så let.«

»De ved jo, hvordan det ligger« sagde kirurgen. »Jeg er nødt til at tage så meget af Dem, for jeg skal jo også betale skat.« »Det forstår jeg,« sagde patienten, »men ikke desto mindre sluger deres honorar 44.500 dollar af min teoretiske indtægt. Det er dog noget. Turde jeg spørge, hvor meget af de 4000 dollar, De får lov til at beholde?« Nu var det kirurgens tur til at kradse ned og regne. Facit blev, at han reelt kun havde 800 dollar tilbage, når skatten var betalt.

»Tillad mig at påpege,« sagde patienten, »at jeg skal altså tjene 44.500 dollar for at skaffe Dem en disponibel indtægt på bare 800 dollar. Resten tager det offentlige. Finder De ærlig talt, at denne transaktion er fordelagtig for nogen af os?« »Oprigtig talt nej« medgav kirurgen. »Når man stiller det sådan op, er det jo helt vildt, men hvad kan vi ellers gøre?«

»For det første sikrer vi os, at der ikke er nogen, der lytter. Ingen ved nøglehullet, ingen skatteinspektører under sengen, ingen båndoptagere, ingenting. Er vi nu helt sikre på, at det her bliver mellem os?« »Absolut« sagde kirurgen, da han hastigt havde åbnet døren og kastet et blik op og ned ad gangen. »Hvad er det, De vil foreslå?«

»Kom lidt nærmere« sagde patienten. »Hvad nu, hvis De får en kasse whisky af mig, og jeg så ikke får nogen regning?« »Ah, det er for lidt« sagde kirurgen, »men hvad nu, hvis vi siger to kasser whisky?« »Okay« sagde patienten, »men så skal jeg låne deres lystyacht i de sidste 3 uger af september måned.« »Okay« sagde kirurgen, »så er det en aftale.«

»Bravo. Og ved De, hvor jeg fik ideen fra? Jeg har læst Parkinsons Lov og indset, at overdreven beskatning har gjort det hele meningsløst.« »De vrøvler, min kære ven. Parkinsons Lov har intet med beskatning at gøre. Den handler om, at der ansættes alt for meget personale, hvilket dette hospital i øvrigt frembyder flere interessante eksempler på. Se nu bare ovre hos patologerne. De er, som alle andre læger, bag efter deres tid.«

»De taler om Parkinsons Første Lov. Jeg henlyder til hans Anden Lov.« »Jeg må indrømme, jeg har aldrig hørt om den. Den Anden Lov, siger De?« »Ja, Den Anden Lov angår beskatning. Den angår også Dem. Hør så her, og hør godt efter. Udgifterne stiger, indtil de dækker indtægterne. Altså, udgifterne stiger, indtil de dækker indtægterne. Denne Parkinsons Anden Lov fremgår, ligesom den første, af hverdagens erfaringer. Den erkendes som selvindlysende, så snart den er fremsat, og den er lige så klar, som den enkel.«

Det er en knap så almindelig fastslået kendsgerning, at loven gælder for såvel staten som for individer. Uanset statens indtægt og størrelse vil der altid være et pres for at få dem brugt. Men der er den væsentlige forskel på staten og individet, at staten sjældent så meget som giver sig tid til at tænke over, hvor store dens indtægter er.

Dersom vi andre skulle overføre den offentlige finanspolitik metoder på vores privatøkonomi, måtte vi se bort fra, hvad vore indtægter beløber sig til og kun overveje, hvad vi havde lyst til at bruge. Vi kunne så vælge bil nr. 2, at bygge et hus, at få en motorbåd forud for den lystyacht, vi selvfølgelig allerede havde, at få et landsted og en god lang ferie på Bermuda. Alt dette, ville vi sige til os selv, var påkrævet, absolut nødvendigt. Der vil så kun stå tilbage at indrette vore indtægter, så de dækker disse absolut nødvendige ting, og det eneste, vi kunne forsvare at spare på, var skatten.

Hvis på den anden side det offentlige skulle til at anlægge den privatøkonomiske metode for sine udgifter, måtte det begynde med at gøre et overslag over, hvor meget der reelt kunne forventes at få ind, og når det så var opgjort, vidste man, hvor meget man havde at disponere over. En regering, der gik til sagen ud fra dette helt nye synspunkt, ville afstedkomme revolution i den offentlige finanspolitik og denne bogs fornemste formål er at antyde, at det er ved at være på tide.«

Det skrev Parkinson i 1960. I 1960 udkom bogen også på dansk, og man fik daværende finansminister Viggo Kampmann til at skrive forordet i bogen den 31. januar 1960. Han skriver i sin lange anbefaling af bogen, og jeg citerer:

»I øvrigt optræder den danske regering og særlig den danske finansminister så revolutionerende som nævnt i begyndelsen af bogens første kapitel. Men da det ikke er meget kendt herhjemme, kan man vel ikke bebrejde Parkinson, at rygten herom ikke er nået over til ham, bl.a. af den grund at skattetrykket herhjemme jo aldrig kunne komme over 30 pct. Men efter bogens teori er vi alligevel på fortabelsens vej.

Nu har vi jo ikke noget imperium at miste, og måske synes nogen derfor, at bogen ikke har meget at sige danske læsere. Det vil være en stor misforståelse. Egentlig burde den være udkommet før jul, således at mange ville kunne have nået at studere den inden selvangivelsens måned og derved erfaret, hvor lav beskattningen er i Danmark sammenlignet med andre lande.«

Sådan skrev finansministeren i 1960.

Men tilbage til nutiden. Her hævdes det hårdnakket, at danskerne ikke længere interesserer sig for skatten, for folk er jo ligegladede med, om skatten er så høj. Min påstand er, at det ikke er tilfældet. Det, der til gengæld er til-

fældet, er, at danskerne har opgivet at få skatterne sat ned ved hjælp af stemmesedlen.

I stedet har danskerne fundet ud af, at det er meget nemmere at få skatterne sat ned lørdag formiddag med en trailer. Det er den måde, danskerne regulerer deres skattebetaling på i vore dage. Danskerne tager ud og deltager i sort arbejde, vennetjenester og tuskhandler i stor stil, og det er i sig selv udtryk for, at danskerne i allerhøjeste grad interesserer sig for skatternes størrelse, men har erkendt, at via stemmesedlen når man ikke ret langt.

Har man lyttet til en debat som den, vi har haft i går og har i dag, ved man, at så vil end ikke et regeringskifte betyde, at skatterne vil komme til at falde, fordi en ny VK-regering blot vil have som sin fornemste og mest ambitiøse plan at lade være med at få skatterne til at stige, og det er jo noget helt andet end at komme med forslag om at få skatterne til at falde. Og kigger man på de afstemninger, der fandt sted i går, og den afstemning, der skal være senere i dag, vil det være sådan, at de partier, der i dag erklærer, at de skulle være et alternativ til den siddende regering, stemmer altså for, at danskerne næste år skal betale 17 mia. kr. mere i skat, fordelt på 17 skatter og afgifter, der enten er nye eller forhøjede. Vælgerne tror derfor ikke længere på den mulighed, at skattelettelser kommer gennem beslutninger i denne sal, vælgerne har taget sagen i deres egen hånd.

Der er jo også grund til at have mistro til politikerne, for i en periode af dansk økonomisk politik, hvor det ved enhver given lejlighed bliver hævdet, at der er højkonjunktur, og at det går rigtig godt for dansk økonomi, må vælgerne med undren se, at man ikke benytter den anledning, at der er højkonjunktur, til at få nedhøvet den kæmpestore statsgæld, som blev etableret i de tider, hvor man hævdede, at der ikke var råd til det, fordi der skulle udbetales dagpenge osv. osv.

Det overskud, regeringen præsenterer danskerne for på finansloven for år 2000, er alt for lille. Bevares, numerisk er det opgjort til 19 mia. kr., men renser man det for engangsindtægter, er der en sølle forbedring på bare 1,5 mia. kr., og det vidner om, at de besparelser, som man hævder bliver gennemført på driften, er alt for små og alt for ubetydelige. Det, der jo samtidig sker, er, at skatterne numerisk stiger næsten år. Bevares, vi kan godt bruge resten af aftenen på at lave procentregning, men det er unødvendigt, for kendsgerningen er, at regeringen op-

suger det økonomiske råderum, der er opstået hos befolkningen, og det er jo ikke nogen nyhed, selv om der er nogle, der har forsøgt at fremstille det sådan.

Allerede da regeringen fremlagde sin plan »År 2005«, fremgik det jo klart og tydeligt, at de stigninger i det økonomiske råderum, der er forventninger om i dansk økonomi, planlægges opsuget – dels af stigende velfærd, dels af flere offentlige ansatte, men sidst, men ikke mindst, fordi man også forventer, at en lille smule skal gå til at hævle af på gælden. Og man må sige, at det kun er en lille smule, der går til at hævle af på gælden, for de udgiftsstigninger, man præsenterer, er langt større end gældsnedbringelsen.

Værst går det ud over dansk erhvervsliv. Dansk erhvervsliv vil næste år blive malket for yderligere 4-5 mia. kr., og efter vores vurdering er det en helt forfejlet politik. Tværtimod burde man gøre alt, hvad man kan for at sikre, at dansk erhvervsliv har sul på kroppen og har en god økonomi at stå imod med, hvis uheldet skulle være ude, og der kommer økonomisk afmatning og lavkonjunkturer. Ellers vil der nemlig ske det, at med bare den mindste tilbagegang i økonomien vil dansk erhvervsliv være nødsaget til at afskedige folk i et ganske betydeligt omfang.

Vi ved fra de beklageligvis onde år, vi har været igennem med meget høj ledighed, at noget af det, der sker hurtigst, er, at man afskediger folk, og de folk, der bliver afskediget, skal altså forsørges af det offentlige. Og da vi har spændt udgifterne helt op til at dække alle indtægterne, vil vi blive bragt i den ganske kedelige situation, at vi vil være nødsaget – ja, vi vil være tvunget – til at lade skattetrykket stige yderligere i det omfang, der bliver stigende ledighed.

Hvad vil vi så i Frihed 2000? Vil vi bare øge udgifterne? Nej, det vil vi bestemt ikke. Bevarer, vi har forslag om, at der på visse udvalgte områder sker udgiftsstigninger, men modsat måske mange andre står vi gerne ved, at de øgede udgifter skal finansieres gennem besparelser. Ikke besparelser, hvor man kører en tur med det, der på dansk hedder grønthøsteren, og sparer 1 pct. eller 1½ pct. eller 1,2 pct. hele vejen rundt. Det synes vi nemlig er en forkert måde at gøre det på. Tværtimod burde det være sådan, at man fra politisk side påtager sig det ansvar at udpege områder og sige, at på disse områder tør vi godt spare noget mere, for vi har

opdaget, at det er unødvendigt at afholde så store udgifter.

Vi mener nemlig i Frihed 2000, at den offentlige sektor skal være mindre, ja, den skal være meget mindre. Vi mener ikke, at den offentlige sektor har den størrelse, den nu engang skal have, for at citere et konservativt landsråd for år tilbage. Den offentlige sektor bør være mindre, for ved at have en mindre offentlig sektor kan vi tilbyde den danske befolkning, at den skal betale en lavere skat. Vi kan måske oven i købet opleve, at befolkningen betaler den skat med glæde, fordi den er lavere og mere retfærdig, frem for at de bruger hver weekend på at slippe billigere i skat med traileren på landevejene.

Som titlen på en anden god bog, der kom i midten af 1980'erne, antyder, kan man faktisk få »Mere velfærd gennem lavere skatter«. Der er en tendens til at tro på, at blot man opkræver skatter og sætter den offentlige maskine i gang, udløser det automatisk velfærd for befolkningen, men det er desværre ikke tilfældet. Ganske ofte oplever befolkningen, at den økonomiske frihed, den er blevet lovet, og de goder, den er blevet lovet, langtfra bliver til virkelighed, altså at løfterne langtfra bliver indfriet.

Alle de mange problemer med at give befolkningen den service, man har lovet den fra den offentlige sektor, søger man nu bl.a. at få løst ved at indføre det nye vidunder: servicejob. Man lover, at disse servicejob skal afhjælpe problemerne med hjemmehjælp og skal afhjælpe problemerne med psykisk syge, der ikke bliver behandlet ordentligt; man lover, at man vil aflaste de medarbejdere, der er slidt ned osv., og i det hele taget kan man undre sig over, at disse servicejob ikke for længst er blevet indført i betragtning af alle disse lovord, der bliver brugt.

Men kendsgerningen vil blive den, at disse servicejob udelukkende bliver omfattet af Parkinsons Første Lov, nemlig den, der siger, at antallet af medarbejdere i den offentlige sektor automatisk stiger og stiger, mens finansieringen bliver omfattet af Parkinsons Anden Lov, nemlig den, der siger, at udgifterne stiger, indtil de dækker alle indtægterne. I samme takt som udgifterne stiger, vil befolkningen, fagforbundene, de enkelte medarbejdergrupper nemlig betragte de ordninger, der er indført, som nærmest grundlovssikrede rettigheder.

De, der skulle være i tvivl om ledigheden af dette argument, kan vel nok huske, at de or-

lovsordninger, der er blevet indført i Danmark, var aldeles midlertidige og noget, man bare lige ville indføre for at tage toppen af ledigheden. Den daværende arbejdsminister brugte ordene, at man bare ville røre i ledighedsgryden ved hjælp af orlovsordningerne – altså underforstået at der var nogle ledige, som skulle prøve den fornøjelse at være på arbejde, mens der var nogle i arbejde, der skulle have lidt orlov. I dag er orlovsordningerne noget, man betragter som velerhvervede rettigheder, og ethvert politisk forsøg på at neddrose dem bliver mødt med protester.

Hvis regeringen skulle være i tvivl om, at folk hurtigt værner sig til mere velfærd og betragter det som en grundlovssikret rettighed, kan jeg minde regeringen om den debat, der var for præcis 1 år siden. På det tidspunkt forsøgte man at røre ved efterlønnen, der jo også i sin tid blot blev indført med ét eneste formål: de unge skulle have en chance på arbejdsmarkedet, mens de gamle og nedslidte skulle have muligheden for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

I en tid, hvor man gør sig alverdens overvejelser om, hvordan man kan få de ældre til at blive på arbejdsmarkedet – man opretter seniorjob og særlige ordninger – burde man jo sætte spejlet op og kigge bagud og spørge: Hvorfor var det egentlig, vi indførte efterlønsordningen? Men efter det ramaskrig, der rejste sig for et års tid siden, er der jo ingen, der nogen sinde tror på, at der bliver justeret mere ved den ordning, uanset at den for længst har udtjent sit formål.

Kigger vi så i stedet lidt ud i fremtiden, hvad er det så, vi opnår ved at oprette disse servicejob og i det hele taget udvide den offentlige sektor? Jo, vi gør det, at vi suger arbejdskraft ind i den offentlige sektor og væk fra arbejdsmarkedet, så arbejdskraften ikke er tilgængelig for den private sektor, og de problemer, man har oplevet på arbejdsmarkedet med at rekruttere elever rundt omkring i virksomhederne, kan man komme til at opleve på ganske mange områder.

I dag er det sådan, at en lang række større koncerner som f.eks. FDB og Dansk Supermarked simpelt hen har måttet aftale, at selv om de er store konkurrenter, søger de ikke om butikselever på de samme tidspunkter, fordi de må erkende, at hvis de udøver konkurrence med hinanden, får de ikke andet ud af det end tabte annoncekroner. Dansk Industri advarer i dag og

gør opmærksom på, at der meget vel kan blive problemer med væksten i dansk økonomi. Dansk Industri forventer, at vi næste år kun får en vækst på 1,7 pct., og Dansk Industri angiver som den væsentligste årsag hertil, at der bliver mangel på kvalificeret arbejdskraft.

I den situation burde Folketinget påtage sig ansvaret for at sikre arbejdskraft til det private erhvervsliv, frem for at der gennem servicejob og andre ordninger ansættes endnu flere i den offentlige sektor. Den offentlige sektor har nemlig den tendens, at når den først er vokset, er det næsten umuligt at gøre den mindre igen. Det skyldes, at der i dansk politik har indsneget sig en særlig sætning, nemlig at forslag om at reducere udgifterne som udgangspunkt betragtes som urealistiske, ja, endda komplet urealistiske. De bliver først realistiske i det øjeblik, et flertal er tømret sammen.

Kigger vi på det forslag til finanslov, vi nu skal stemme om, er der altså indbudgetteret for 4,4 mia. kr. nye udgifter på nye områder, som aldrig har været på finansloven før. Om 1 år eller om 2 år, når en repræsentant for Frihed 2000 eller andre i Folketinget foreslår, om man dog ikke kunne spare på de områder, vil de pågældende blive mødt med det argument, at det er fuldstændig urealistisk, og man glemmer, at bare 1 eller 2 år tidligere fandtes de udgifter slet ikke på finansloven. Dengang var der ikke noget, der hed klubtilbud på finansloven, dengang var der ikke særlig integrationsydelse på finansloven, og dengang var der heller ikke afsat så store beløb til aktivering, som tilfældet er i dag.

Der er det paradoksale ved netop udgifterne til aktivering, at jo mere det er lykkedes at bringe ledigheden ned, jo større er udgifterne på aktiveringsområdet. En fuldstændig absurditet, der vidner om, at de mange, man har fået ansat på aktiveringsfabrikken, er mere optaget af at bevare deres egen stilling end at sørge for at få nedlagt det kontor, de er ansat på, fordi det ikke længere tjener noget formål.

Og hvad så med ulandene? Ja, det punkt har også været til debat både i dag og i går. Bevarer, Folketinget har vedtaget, at Danmark skal yde 1 pct. af vores bruttonationalindkomst, men når en flok tilfældige embedsmænd i EU sætter sig ned og får den idé, at man skal ændre beregningsgrundlaget for BNI, udløser det altså en merudgift på 1,4 mia. kr., uden at der er nogen, der protesterer.

Tilbage er der så at tage stilling til den samlede finanslov, og her er jeg blevet inspireret af Berlingske Tidende i dag. Der er nemlig regionalvalg i et lille område i Rusland, der hedder Uljanovsk, og spidskandidaten fra det leninistiske parti, Aleksandr Kruglikov, siger klart, at målet er at lave et socialistisk velfærdsstatssystem efter den danske model. Det ønsker vi ikke i Frihed 2000. Vi ønsker derimod et dansk velfærdssamfund, og derfor indstiller vi finansloven til forkastelse.

Frank Dahlgaard (UP):

Alt er efterhånden sagt om denne finanslov, som jeg ikke selv har nogen del i med det enkelte mandat, jeg har, og jeg vil derfor sige noget mere principielt.

Det er jo tydeligt, at det bliver sværere og sværere år for år at finde dækning med indtægter, skatter og afgifter for de udgifter, man gerne vil have til alle mulige ting, som det offentlige skal tage sig af, synes man. Og hvorfor er det sådan? Det er det, fordi der er fem uskrevne love, kan man sige, som ligger til grund for det forhold, at de offentlige udgifter nærmest vokser af sig selv, og derfor synes jeg – hvis jeg ellers forstod det rigtigt – at det forslag, som kom fra Enhedslisten her for en halv eller hel time siden om at tage en principiel debat om de offentlige udgifter og finansieringen af dem, er en god idé. Men derefter tror jeg nok, enigheden hører op, for min indgangsvinkel og analyse er følgende:

Når de offentlige udgifter så at sige vokser af sig selv, skyldes det for det første det synspunkt, man kan kalde materialismen, og som bygger på, at penge løser alle problemer. For det andet bygger det på det, man kan kalde formynderi, nemlig at det offentlige skal løse alle problemer, og det er der jo bred enighed om i Folketinget – ikke bare mellem Socialdemokratiet og SF, men i virkeligheden også hos De Konservative og Venstre og alle dem, der kalder sig for borgerlige. I Schweiz griner de højt og kalder os alle sammen socialister.

Det tredje element, der ligesom får de offentlige udgifter til at vokse efter min analyse, er det, jeg kalder lighedsfilosofien, som går ud på – og det er jo fuldstændig falsk – at lighed er, at alle får det samme; det får de så, og det bliver jo meget dyrt. Det fjerde er det, jeg vil kalde gratsmanien, et synspunkt, der bygger på, at gratis serviceydelser er socialt og godt, og det femte er flottenheimeriet, dvs. at det er o.k. at ødsle med

offentlige midler. Det ligger ligesom i luften, at det kan man godt, i hvert fald behøver man ikke at være lige så fedtet og påholdende med offentlige skattemidler som med de midler, man har i sin egen tegnebog. Jeg tror, det er de fem forhold, der skal tages fat på.

For det første materialismen: Jeg tror, man kunne komme et stykke vej ved at følge med i den debat, der er startet nu om værdisamfundet. Ugebrevet Mandag Morgen havde en konference, Dansk-Norsk Fond havde for nylig en konference, og Kristeligt Folkeparti har sat noget i gang på Internettet. Det er udmærket og glimrende, og det viser, at det, der spiller en rolle i folks liv, ikke altid har noget med penge at gøre. De helt store ting og værdier er ikke noget, der har med penge at gøre.

For det andet er der formynderiet, som desværre har bredt sig langt ind i de borgerlige rækker. Det går ud på, at forudsætningen for en god tilværelse – siger man, tænker man – er, at det offentlige går ind og ligesom er et sikkerhedsnet, der løser alle mulige problemer. Det er en syg tanke efter min mening, at staten og det offentlige absolut skal blande sig i alt muligt og løse alle mulige opgaver, og det er klart, at jo flere opgaver man påtager sig, jo mere må skatterne stige hos borgerne, og jo mindre bliver borgernes økonomiske muligheder for at løse deres opgaver og problemer selv. Tingene hænger sammen.

Når det offentlige i dag opkræver høje skatter fra stort set hele befolkningen og tilbyder de samme skatteydere en masse serviceydelser, er det ene og alene udtryk for formynderi, altså at staten bør løse opgaverne, fordi staten eller kommunerne bedst ved, hvad der er godt for borgerne. På den måde kan man klientgøre en befolkning, som efterhånden mister initiativ og tro på, at den kan selv, og resultatet er hjælpe-løse mennesker, der bliver afhængige af offentlig støtte og hjælp. Der må sættes grænser for, hvad det offentlige skal tage sig af, men man kunne jo spørge, om der overhovedet er politikere her i salen, som mener, der er nogen opgaver, det offentlige ikke bør tage sig af. Det mener jeg i hvert fald.

Så er der lighedsmanageriet. I de gode gamle dage, havde jeg nær sagt, bestod kampen for lighed i, at man tog fra de rige og gav til de fattige, altså Robin Hood-princippet: ingen skal lide nød.

Men i dag er lighedsbegrebet blevet fordrejet. Nu går lighedspolitikken ud på, at alle skal

have det samme; de samme ydelser og de samme tilskud fra det offentlige, hvad enten man er rig eller fattig, ung eller gammel. Det er sådan et underligt begreb, for det er jo klart, at folk, der er forskellige, som så bliver behandlet på samme måde, det giver jo ikke lighed.

Tænk hvor mange skattepenge der kunne spares, hvis staten eller kommunerne nøjedes med at hjælpe de mennesker, som virkelig havde behov for hjælp, og ikke alle mulige andre også.

Så om den fjerde uskrevne lov, der gælder alt for meget herinde, nemlig gratismanien. Jeg mener, det er en misforståelse at tro, at gratis serviceydelser er gratis. De er ufattelig dyre, og de giver anledning til nogle meget høje skatter og afgifter.

Når noget er gratis for forbrugerne eller kunstigt billigt, bliver efterspørgslen efter det naturligvis kunstigt høj. Og så sker der også det, at når der ikke er pris på en vare, sætter folk heller ikke rigtig pris på den. Så sjusker man med tingene og bruger mere end ellers. Gratisprincippet er rigtig usundt. Det fører til ventelister, ressourcespild, skrankepaver, høje skatter og utilfredse kunder, og vejen frem er selvfølgelig brugerbetaling. Her er man da kommet lidt i gang.

Og så for det femte: flottenhejmeriet. Dette med, at det er i orden at fyre offentlige penge af på en helt anden måde, end man kunne drømme om, hvis det var ens egen økonomi. Der har desværre udviklet sig en mentalitet i omgangen med de offentlige midler, som kun kan betegnes som ødsel. Der er ingen grænser for, hvad det offentlige skal bruge penge på, blot nytten er minimal, blot nytten er lille bitte. Og det kunne jo være, at den negative nytte, altså omkostningerne ved, at pengene blev tvunget fra folk i skatter, var større i negativitet end nytten ved at lade det offentlige give de penge ud. Og så er det jo en dårlig forretning.

Ansvarlig omgang med penge indebærer, at man sætter glæden og nytten af den offentlige aktivitet i forhold til omkostningerne. Tænk, hvor mange skattekrone der kunne spares, hvis man brugte pengene med samme nidkærlighed som de penge, man har til sin egen rådighed. Så jeg vil opfordre til, at vi prøver, om vi kunne finde ud af et eller andet – i hvert fald i formaliteten – med Enhedslisten, at vi fik sådan en debat, en principiel debat.

Tænker man 25-27 år tilbage, havde vi debatteret her i Folketinget på baggrund af de såkaldte

perspektivplaner, Perspektivplan 1 og 2, som så 15 år ud i fremtiden fra begyndelsen af 1970'erne og frem til midt i 1980'erne. Og konklusionerne, en af hovedkonklusionerne af disse planer var, at hvis ikke man greb afgørende ind i nogle af disse mekanismer, der så at sige får de offentlige udgifter til at stige af sig selv – og der var nogle af disse ting beskrevet, som jeg her har nævnt – ja, så ville de offentlige udgifter faktisk stige af sig selv og trække et ødelæggende skatte- og afgiftstryk med sig.

Dengang tog alle politikere og ordførere i Folketingssalen afstand fra det, og alligevel er det i hovedtræk det, der er sket. Og nu står den ene efter den anden og forsvarer det samfund, der har udviklet sig, det, som ingen pegede på som attraktivt for 25-27 år siden. Det synes jeg var værd at tænke lidt over.

Derfor er tiden ved at være moden til, at vi tager den principielle debat i stedet for at køre videre år efter år, hvor man prøver på at få det hele til at hænge sammen, hvor man skærer ned, hvor man, jeg havde nær sagt, begår lig-røveri. Man skal altså tage pensionerne hurtigere fra folk, der pludselig er blevet alene, fordi ægtefællen er faldet fra, og den slags, synes jeg, usmagelige finansieringer, som har karakter af desperation, intet mindre.

Det gælder også metoden med at få 13-måneders-indtægter ind på 12 måneder og den slags. Det går kun én gang. Vi nærmer os muren, hvor det er svært at komme videre, og hvor der må laves afgørende om på mekanismerne i den offentlige økonomi – og heldigvis for det.

Det nuværende velfærdssamfund er uholdbart, også fordi mentaliteten er blevet den, at nu vil alle have. Der er en ansvarsløshed, en hæmningsløshed i samfundet, som er fremkaldt af disse mekanismer med formynderiet og gratismanien.

Den aktuelle finanslov, som jeg ikke har andel i, kan jeg ikke stemme for. Jeg vil heller ikke stemme imod. Jeg vil – det kan måske virke slapt – men jeg vil undlade at stemme i den her situation.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg vil gerne sige tak for en god debat. Tak til hr. Jan Petersen for et flot, holdningspræget indlæg, som jeg selvfølgelig – det kan man nok regne ud – følte mig 100 pct. dækket ind af i hans beskrivelse af: Hvad er det for et mønster, hvad er det for en linje, hvad er det for en holdning, som bærer også denne finanslovaftale.

Det var lidt trist, at hr. Jan Petersens flotte, holdningsprægede oplæg blev mødt af så mange eksempler på den lille politik i de korte bemærkninger.

Hr. Thor Pedersen holdt også et holdningspræget indlæg. Det var præget af en lang række holdninger, som jeg er dybt uenig i. Det var også præget af en række vrangforestillinger om holdningerne hos den regering, jeg er medlem af. Hr. Thor Pedersen havde en række bemærkninger om, hvad han mente var regeringens tilgang til markedsøkonomien, holdningen til virksomhederne, som i et og alt bygger på en misforståelse eller – hvad der selvfølgelig ville være endnu mere beklageligt – et ønske om at vildlede offentligheden.

Jeg kan ikke med min bedste vilje forstå, hvordan det kan være muligt at fremstille denne regering og dens politik som erhvervsfjendtlig. Jeg tror, at hvis man trækker hver enkelt erhvervsdrivende i dette land ind i sit lønkammer og spørger hende eller ham: »Kan du helt ærligt huske en periode, hvor det har været mere givende at drive erhvervsvirksomhed end i årene 1993-1999?«, så skal man hen til meget gamle folk på egnen for at finde nogen, der rigtig kan huske det.

Men det kunne jo selvfølgelig have været endnu bedre, det er klart. Det kan altid blive endnu bedre.

Jeg må sige, at der også i dag fra Venstres og andre borgerlige debatdeltageres side er begået proportionsforvrængning i meget, meget svær grad, når man taler om de store byrder, regeringen lægger på erhvervslivets ryg. Nu kan man jo ikke vise plancher heroppefra, men det er interessant, hvis man ser årene fra 1993 og frem til 2000: Hvad regner vi med, at de aftaler i lønstigning, eller hvad har de aftalt år for år? Hvordan påvirker valutakurssvingningerne ude i verden omkostningerne, og hvad har regeringen påført erhvervene af byrder? Ja, så ser man nogle rimelig pæne høje søjler over, hvad de har aftalt, man skulle have i forbedringer.

Vi synes måske også nogle gange, det har været sådan lige på grænsen af det forsvarlige, men det er jo parternes ansvar.

Man ser nogle udsving op og ned, som skyldes valutakurserne, som også kan være betragtelige, og som vi jo ikke har herredømme over, og så ser man nogle meget, meget, meget, meget små plusser og minusser, som skyldes de politiske beslutninger. Det er jo alligevel utroligt, at man kan bruge så meget af sin tid her i

Folketinget på at diskutere det, der næsten ikke kan ses med det blotte øje i forhold til det, der virkelig betyder noget for erhvervenes omkostningsniveau.

Så kan jeg ikke lade være med at gentage, hvad jeg tror jeg har sagt hvert eneste år, at jeg tror, at når det kommer til stykket, er det, der betyder noget for virksomhederne: Er der orden i økonomien, er der afsætningsmuligheder, er der et marked, er der ro om omkostningerne, er der ro om renten? Og det er jo præcis det, der har været i helt usædvanlig grad i det meste af den periode, hvor vi har haft ansvaret for den økonomiske politik.

Hr. Thor Pedersen var også inde på de betragtelige besparelser, Venstre mener der er ved større udbud i licitation. Jeg kan ikke frigøre mig fra, at det er blevet sådan en trylleformular for Venstre, der skal forklare alle de huller, man laver i luften, når man skal forklare, hvor pengene skal komme fra. Når man ikke vil udskrive skatter, når man ikke vil anvise konkrete besparelser, som nogle ude i landskabet kunne opleve som ubehagelige nedskæringer, så bliver man jo nødt til at postulere, at der findes en trylleformular, at regeringen igennem 7 år har siddet og ikke prøvet at skubbe på for en rationalisering og en fornuftig drift i vores offentlige sektor. Det har vi gjort, derfor er der ikke meget at komme efter.

Og til hele diskussionen, altså denne groteske påstand om, at man kan spare en 30-40 mia. kr. årligt ved større udbud, er jo at sige: Prøv lige at tænke den påstand igennem et øjeblik. Der kan vel nøgternt set, hvis man udbyder alt bortset fra militæret og politiet og centraladministrationen, udbydes – og det er alt, alt, alt offentlig service – udbydes en 220 mia. kr. teoretisk set. Og det skulle man så gøre, og så skulle man forvente, at de meget, meget små områder, hvor man har nogle erfaringer, og som jo er dem, man har udbudt, fordi man vidste, det var dér, man kunne få de største besparelser, at man skulle score endnu større procentvise gevinster på hele området, end man har scoret på nogle meget, meget begrænsede områder.

Sandheden er jo, at det er der overhovedet ikke nogen form for sagligt belæg for; der eksisterer ikke et privat marked, der hverken i løbet af 1 år, 5 år eller 10 år ville være i stand til at overtage alle de opgaver, selv om man politisk ønskede det. Derfor er alt det dér grå teori og en undvigemanøvre i forhold til at ville diskutere reelle prioriteringer i dansk politik.

Det er ikke det samme som, at jeg er imod, at man benytter reelle muligheder for at få leveret service både bedre og billigere, det er det bestemte ikke, men det er en pegefinger i forhold til dem, der slår ud med armene og siger, at det er så nemt alt sammen. Hvis det var så nemt alt sammen, havde man jo haft 10 år til at øve sig på det fra 1982 til starten af 1993.

Københavns Havn har også spillet en rolle i debatten. Jeg kommenterede det allerede i går, og jeg skal kun sige igen: Jeg betragter den mobilisering, som især Venstres folketingsgruppe foretog i sagen, som udtryk for en meget snedig taktisk analyse. Der var nok en uenighed med overborgmesteren i hans egenskab af formand for havnen, og det skulle vi se om ikke vi kunne få lidt sjov ud af i debatten i går og i dag. Og så kunne man jo også prøve at så lidt mistænksomhed omkring det dér med denne her regering, der nu vil stjæle nogle penge igen.

Men det er jo, som jeg sagde allerede i går, interessant, at hr. Kaj Ikkast som trafikminister i en V-K-regering fremsatte et lovforslag, som byggede på den samme retsopfattelse om Københavns Havn, som vi nu har fået cementret i en stil og en grad, som debatdeltagerne endnu en gang skal opfordres til at sætte sig ind i i et responsum fra Justitsministeriet og i en voldgiftskendelse, der blev afgivet mellem Ørestadsselskabet og Københavns Havn så sent som i sidste uge.

Jeg har personlig ikke nogen som helst tvivl om, hvad retsstillingen er. Det er statens penge, og staten kan selvfølgelig disponere over dem. Staten vil ikke disponere over dem i en takt og i et omfang, der forhindrer havnen i at varetage sine formål som havn og som udviklingsområde.

Derfor er det også en tilsnigelse at sige, at der under alle omstændigheder vil blive udtrukket 1.750 mio. kr. Det vil der kun blive i det omfang, vi er sikre på, at havnen stadig væk kan varetage sine formål.

Men jeg kan ikke forstå, at man kan stå heroppe fra Folketingets talerstol og betragte det som et demokratisk problem, at regeringen og Folketinget tager stilling til, hvordan store mulige værdistigninger skal anvendes i et statsligt selskab, en statslig institution, i stedet for at den bestyrelse, der p.t. er indsat dér, fuldt ud kan disponere det.

Hr. Thor Pedersen var også inde på skattetaemaet, hvor man vel må sige sammenfattende, at

Venstre i debattens løb har været stærkt trængt af realiteterne. Det skal jeg ikke bruge meget tid på. Men det er jo særpræget for de mange forskellige heste, Venstre spiller på, at på den ene side kører man det her tema om, at man vistnok vil fastlåse skatterne, på den anden side står fru Tove Fergo op her og taler om, hvor elendigt det er med alle de store offentlige udgiftsområder, underforstået, at man vist brugte en hel masse flere penge.

Nu tror jeg, at fru Tove Fergo måske i sin opremsning af, hvilke mangler der var i den offentlige service, glemte udviklingen af nye behandlingsmetoder for nedtrykte politikere, for det var måske nok en så dystert tale, at de fleste, der færdes ude i hverdagen, ikke rigtig kunne identificere sig med det. Nok om det.

Fru Gitte Seeberg præsenterede et meget mere nuanceret oplæg end hr. Thor Pedersen, synes jeg, og jeg skal også gerne kvittere for, at vi jo da med Det Konservative Folkeparti endes om adskilligt mere, end det lykkedes med Venstre. Og jeg synes også, at i den række af temaer, hvor vi er enige med De Konservative, har vi nået gode resultater.

Men så siger fru Gitte Seeberg, at problemet er, at den offentlige sektor vokser og vokser og vokser. Det skal jeg vende tilbage til; det mener jeg ikke er en helt korrekt beskrivelse af virkeligheden.

Jeg synes måske også, at det med den røde og den ræverøde politik i en vis forstand er meget smigrende, men når man så tænker lidt over det, kommer man vel til at sige til sig selv: Jamen er det egentlig ikke en lidt gammeldags måde at analysere tingene på?

Tror man virkelig på den borgerlige fløj, at hr. Jes Lunde virker som en rød revolutionær på befolkningen? Tror man, at man kan sælge det skræmmebillede? Jeg tror det ikke. Og jeg håber ikke, at hr. Jes Lunde bliver vred på mig, fordi jeg siger det.

Nej, det er jo meget mere praktiske, snusfornuftige, men i virkeligheden også på nogle strækninger perspektivrige forbedringer af servicen i vores samfund, som er indholdet i de aftaler, der er lavet om finansloven. Og man må sige, at noget af retorikken i det, man har været utilfreds med, er jo nok båret af, at argumenterne altid bliver lidt skærpet, når man tilfældigvis eller på grund af nogle overordnede taktiske overvejelser fra et partis side ikke lige er med i den enkelte delaftale.

Jeg synes, der er noget altmodisch over det dér med de røde mod de sorte i forhold til den måde, det her Folketing arbejder på i praksis.

Jeg synes måske også – det var det, jeg prøvede at gøre en bemærkning om i går, som muligvis blev misforstået, måske blev forstået – at det dér med at prøve at fremstille finansloven som et gammelkommunistisk komplot, fordi hr. Frank Aaen er med, måske også lige er en overdrivelse.

Den bemærkning, jeg havde i forhold til et par af Tingets medlemmer og deres brug af det tema, vil jeg sådan set ikke repetere, men jeg vil kun sige om det, at jeg vil ikke deltage i et kapløb om at stemple nuværende eller tidligere medlemmer af dette Ting som dårlige demokrater, fordi de i deres ungdom har flirtet med et eller andet totalitært regime eller en eller anden totalitær idé. Jeg synes, man skal vurdere folk på, hvilke holdninger de repræsenterer, og hvilke synspunkter de støtter i nutiden i det danske Folketing.

Vi har alle sammen lov at blive klogere.

Til hr. Jes Lunde vil jeg sige: Tak for samarbejdet. Regeringen, Socialdemokratiet, De Radikale kan jo være tilfredse med indholdet. Der er en meget stor del af fælles holdninger, en meget stor mængde af fælles holdninger, der er blevet udmøntet i de her aftaler.

SF har spillet en vigtig rolle, har været meget resultatorienteret. Jeg skal ikke gå i mange detaljer om det; vi har diskuteret det. Jeg vil sige, at det er naturligt med den indflydelse, SF har på resultatet, at SF stemmer for finansloven. Det er godt for finansloven, men jeg tror også, det er godt for SF.

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg sige: På en vis måde beundrer jeg hr. Thulesen Dahls utrolige evne til at gentage sig selv og tale om sine yndlingsemner, om frygten for det fremmede og frygten for de fremmede, uanset hvad der er på dagsordenen i Folketinget. Det synes jeg er imponerende.

Til hr. Thulesen Dahls store interesse for, hvor meget vi kunne lave sammen i fremtiden, vil jeg sige én eneste ting: Jeg betragter Dansk Folkeparti som det største og mest fantasifulde fupnummer i dansk politik siden Glistrups gennembrud i 1973. Og med disse gigantiske overbud og postulatser synes jeg ikke, der er meget at snakke om.

Til hr. Duetoft: Også tak for den meget store mængde af fælles synspunkter, vi har kunnet udmønte i praktiske resultater. Nej, nej, nej, den

er ikke ræverød. Det er den ikke, så havde hr. Duetoft nok ikke været med. Men jeg vil sige én ting lige så forsigtigt: Jeg tror nu nok, at næste gang, vi forhandler, vil jeg have en paragraf ind i aftalen om, at hr. Duetoft ikke må kalde mig borgerlig. Det er for meget. De kan ikke lide det i mit bagland. Så det bliver nok en betingelse ved næste års finanslovforhandlinger.

Ellers synes jeg, det er et meget tilfredsstillende resultat, vi også har nået i fællesskab, regering, CD og SF og Enhedslisten på nogle meget vigtige strækninger. Det skal jeg vende tilbage til.

Til hr. Estrup også tak for bemærkningerne, også bemærkningen om de lange linjer, der ligger i det her, der peger fremad, og som jo er udtryk for, at S er akslen, og at det indbyrdes samarbejde mellem Socialdemokraterne og De Radikale ikke har fungeret bedre, ikke har givet bedre resultater på noget tidligere tidspunkt; det er godt at se de linjer, der ligger i det for fremtiden.

Jeg mindedes også ved hr. Estrups hjælp alle dommedagsprofetierne omkring pinsepakken. Det er jo interessant i den politiske verden og i medieverdenen, hvordan der klaskes påstande ud med meget, meget store overskrifter. De bliver stående, de prenter sig ind i folks erindring, og mange mennesker tror, at det måske var sådan. Men når demotiet kommer i kraft af, hvordan virkeligheden udfolder sig, er det meget, meget, meget sjældent, at overskrifterne har lige så store typer. Det er meget sjældent, nyheden kommer på forsiden.

Men jeg tror nok alligevel, det har sneget sig ind i de flestes bevidsthed, at pinsepakken var meget bedre end sit rygte, og at den jo i hvert fald har været en helt afgørende forudsætning for, at dansk økonomi befinder sig i smult vande, og at fornuftige reformer kan lade sig gøre, det er der plads til, uden at det i mindste måde ryster stabiliteten i dansk økonomi.

Til hr. Frank Aaen vil jeg også sige mange tak for alt det, vi er enige om. Og når man ser den lille røde bog om finanslovaftalerne, er det jo ganske meget. Det er rigtig meget. På trafikken, på servicejobbene med den reservation, hr. Frank Aaen har gjort meget ud af i debattens løb, på miljøet, på kulturen, på det sociale, og heldigvis også – og det kvitterede jeg for og er glad for – at Enhedslisten efterfølgende har vurderet, at man gerne ville være partner i aftalen om voksen- og efteruddannelsen.

Men når det nu forholder sig sådan, har jeg stadig væk et meget stort spørgsmålstejn ved, hvorfor Enhedslisten stemmer nej til finansloven. Jeg havde nær sagt, at jeg tror ikke engang, det hjælper, hvis hr. Frank Aaen kommer op og prøver at forklare det for mig.

Til hr. Kofod-Svendsen kun en enkelt bemærkning. Hr. Kofod-Svendsen så det, som om der lå et reelt valg, vi skulle gøre mellem at udvikle den private sektor og så offentlige servicejob. Jeg tror slet ikke, at det er det reelle valg. Jeg tror, at det, der er sagens kerne og i øvrigt i hvert fald for regeringen har været afgørende for udviklingen, er ideerne om servicejobbene, og at vi ser det godtgjort, bevist, at der stadig væk på et dansk arbejdsmarked med en i øvrigt europæisk set enestående høj beskæftigelse, eksisterer en alt for stærk aldersdiskriminering. At mennesker, der er kommet lidt op i årene, omkring de 50 år bare, meget ofte rammes af, at glider de på grund af strukturændringer i erhvervslivet og internationale forhold, der rammer f.eks. som nu i skibsværftsindustrien, ud af deres traditionelle beskæftigelsesområde, så har de meget svært ved at komme ind andre steder.

Der er en alt for negativ holdning til det grå guld, både hos private og hos offentlige arbejdsgivere. Og jeg betragter servicejobbene som det eksperiment, det er for de kommende par år – ja, for de mennesker, der kommer ind i det, jo en væsentlig længere årrække – men et eksperiment, et værktøj blandt mange til at prøve at bryde den aldersdiskriminerende holdning i vores samfund.

At det så også kan blive et udmærket værktøj til at lette servicepresset nogle steder, lette arbejdspresset nogle af de steder, hvor der knokles hårdt inden for den offentlige service, og til at forbedre den service, borgerne modtager, det er en anden og positiv side, som bestemt skal føjes på i paletten.

Hr. Kim Behnke havde nogle meget filosofiske betragtninger om Parkinsons lov, og ja, jeg tror, hr. Kim Behnke har ret i, at det er noget, man skal beskæftige sig med og være uhyre vagtsom over for ikke bliver virkelighed.

Der er så meget sandhedsværdi i Parkinsons lov, at det kræver stærk politisk vilje at undgå, at den udvikler sig i virkeligheden. Det gælder også inden for aktiveringsområdet, som hr. Kim Behnke var inde på, men jeg mener i øvrigt, at med de ændringer, vi har lavet, og den vagtsomhed, vi viser over for meningsløshed, der her og dér har været i aktiveringen, så har vi ta-

get de politiske beslutninger, der gør op med den risiko.

Jeg vil slutte af med at gøre nogle ganske enkle, mere principielle bemærkninger om den økonomiske politik. Jeg så her i en af morgenaviserne, at Venstres formand gav udtryk for og i øvrigt gentog et synspunkt, jeg har set Venstres formand have i flere omgange, nemlig at »konjunkturpolitik kan ikke lade sig gøre«, »det kan ikke svare sig«, »politikkerne kan ikke finde ud af at påvirke konjunkturerne, så man kan lige så godt lade være«.

Jeg hørte egentlig en lille uenighed i Venstres top, for jeg mener, hr. Thor Pedersen var inde på, at man måske godt alligevel kunne lave nogle skattelettelser i en snæver vending, hvis der var lavkonjunktur. Men lad det nu være. Jeg ville være mest tilbøjelig til at tro, det var hr. Anders Fogh Rasmussen, der tegnede Venstre, hvis jeg skulle gætte. I så fald er jeg uenig med Venstre, og jeg mener med god ret, for regeringen har jo leveret det videnskabelige bevis på, at man godt kan føre konjunkturpolitik. Det er faktisk lykkedes ganske godt. Det er en af forklaringerne på, at det danske samfund i en 6-7-års-periode har været i stand til at køre ud af fase med et Europa med alt for lav vækst og alt for stor arbejdsløshed og bevæge sig fra at have lige så høj arbejdsløshed som resten af Europa til at have kun halv så stor arbejdsløshed som resten af Europa. Kombinationen af en fornuftig konjunkturstyring og en offensiv reformpolitik, ikke mindst på arbejdsmarkedet. Det kan godt lade sig gøre at føre politik. Det kan godt lade sig gøre at nå resultater.

Pinsepakken er jo det andet eksempel, man skal nævne her, hvor vi i tide, ja, det var på høje tid, men i tide fik strammet op og nu ser virkningerne. Opsparingen retter sig, privatforbrugstigningen dæmpes. Det er jo i øvrigt også svaret på blandt andre fru Gitte Seebergs, tror jeg det var, og hr. Kofod-Svendsens bekymring for, om finanspolitikken er for slap. Nej, fordi vi traf de besværlige, de upopulære, i øjeblikket upopulære, men langsigtede nødvendige og rigtige beslutninger med pinsepakken, så har vi nu en strammingsgrad, der er passende.

Når vi kommer ud med, at selve de aftaler, der er lavet i forbindelse med finanslovforhandlingerne, svækker mellem en halv og en hel milliard kroner – for mere er det faktisk ikke, så kommer der lidt til, arbejdsmarkedspolitikken bliver aktivitetskrævende, men det har vi jo ikke forhandlet i denne omgang, det er bare

det, at der er flere, at der skal tages ind i systemet – i forhold til de opmuntrende forbedringer i opsparingsmønsteret, pinsepakken har medvirket til, og i øvrigt også den afdæmpning i efterspørgslen, som rentestigning – behersket rentestigning – og olieprisstigninger har bevirket, betyder det samlet set, at der ikke er grund til at være bekymret for, om efterspørgslen løber løbsk, og vi brænder sammen i flaskehalsproblemer.

Så har der været forsøgt kørt et løb omkring den kreative brug af engangsindtægter. Om det vil jeg godt sige, at det ikke har været nogen målsætning for regeringen at få store engangsindtægter. Det har været en målsætning at få en reel dækning for de ekstra aktiviteter, der blev aftalt på finansloven. Derfor var vi interesseret i en indtægt svarende til rentevirkningen af stramningen på momskreditten, og vi har måttet kigge efter, hvor vi kunne finde flertal for at få den indtjening. At vi i tilgift med nogle få dage får flyttet en række milliarder kroner hen over en månedsgrense, og hen over et kalenderårs grænse, betragter jeg nærmest som et politisk handicap, fordi det kan misbruges til den form for retorik, som V og K har anvendt her i dag.

Når vi synes, det er meget fornuftigt at stramme lidt på kreditfristerne for bl.a. mosen, så hænger det jo sammen med, at der egentlig ikke er et mere fornuftigt tidspunkt at indskrænke statens rentefri kassekredit til erhvervslivet på end dette, hvor erhvervslivets indtjening er god, og hvor renten er rimeligt lav. Det er den anden side af sagen.

Men det, som er interessant, er: Hvordan ser statsregnskabet ud uden engangsindtægter? Der skal jeg bare minde om, at i løbet af de 7 år, vi har haft ansvaret for det, 1993-2000, har vi bevæget os fra et DAU, drifts-, anlægs- og udlånsunderskud, uden engangsindtægter på 62 mia. kr. til et plus på 2 mia. kr., altså i al beskedenhed en forbedring på 64 mia. kr.

Hvis man ser på de samlede offentlige finanser – det er jo et bredere begreb, og det er det, vi bruger i udlandet, når vi skal sammenligne – så har vi bevæget os fra et underskud på 26 mia. kr. til et overskud på 27 mia. kr. fra 1993 til år 2000, og det er uden engangsindtægter, mine damer og herrer, uden engangsindtægter, de eksisterer ikke i det begreb. Derfor har vi selvfølgelig også været i stand til at bringe den offentlige gæld nedad i en hurtigere takt end de fleste andre europæiske lande.

Så siger man, at skatterne vokser og vokser og vokser, til trods for at skattetrykkel stort set har været konstant i denne regerings tid, og til trods for at det falder, ligegyldigt hvordan man regner. Ligegyldigt hvor mange regnemoder, Venstre har udviklet på sit gruppemøde i dag, så falder skattetrykkel fra 1999 til år 2000 efter en hvilken som helst regnemode.

Hvorfor har vi ikke direkte sat skatterne ned? Det har vi helt enkelt ikke, fordi vi har arvet en alt for stor gæld og et alt for stort underskud, og man kan ikke være bekendt at give den næste generation det med.

Diskussionen om, hvad bruttoskatten skal dække, og hvornår den skal sættes ned, hører jo i virkeligheden hjemme i det her hjørne. Hvis man har en ganske bestemt målsætning om, hvor meget man skal bringe gælden ned, og hvor skattetrykkel samlet set skal lægge sig, ja, så kunne man selvfølgelig godt have valgt at sætte bruttoskatten ned efter den oprindelige model. Så skulle man bare have fundet nogle andre indtægter, og det havde formentlig været mindre fornuftigt, for det givne er, hvilken gældsnedbringelse vi skal nå. Derfor har vi været nødt til, samtidig med at vi i de senere år har nedsat udgifternes tryk fra væsentligt over 60 til under 55 pct., at lade skattetrykkel være nogenlunde konstant.

Jeg skal bare afslutte med at minde om, at det jo er svært i det virkelige og reelle liv at forene en konstatering af, at de offentlige udgifter venter mindre og mindre i den samlede nationaløkonomi, med en forestilling om, at den offentlige sektor vokser ud over alle grænser. Jo, den offentlige sektor er vokset personalemæssigt med 50.000. En meget stor del af dem passer de børn, vi gerne vil have passet osv. Vi kender hele diskussionen, og vi ved, at den mest er vokset på børnepasning, på uddannelse, noget på ældreomsorg og noget på sygehuse.

Men der er altså kommet 132.000 flere i arbejde i det private erhvervsliv. Dette private erhvervsliv, som efter oppositionens retorik her i dag skulle være ved at segne under de der næsten ikkemålelige byrder, vi har lagt på dets skuldre. 132.000 flere! Det er jo så også et bevis på, at det gyldne snit, som vi formulerede i 2005-programmet, om, hvordan beskæftigelses-sammensætningen skulle være mellem offentligt og privat, for at det hang sammen, uden at vi skulle skrue skatterne i vejret, holder vi os til. Det har vi realiseret. Det har vi mere end reali-

seret i den del af regeringsperioden, der er gennemført.

Der kan jo aldrig blive hel enighed mellem regeringen og oppositionen om, hvorvidt vi nu har forvaltet opsvinget godt. Vi vil med disse finanslovaftaler i ryggen bevæge os ud i landskabet og gøre os umage for at forvalte opsvinget endnu bedre.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg hørte på et tidspunkt finansministeren – hvis finansministeren har tid, for det er jo tit sådan i Folketinget, at det er en fordel at have sådan en dialog om forskellige emner, og nu drejer det sig om finansloven – sige, at man ikke skulle lade sig distrahere af kendsgerninger. Jeg troede, at det var ment som et råd og ikke som en selverkendelse, men at det er det står jo lysende klart i hvert fald efter finansministerens seneste indlæg, hvor finansministeren bl.a. siger, at han er imponeret over, at jeg kan dreje alt over til at handle om frygten for de fremmede, og jeg ved ikke hvad.

Nu har finansministeren jo nok ikke så meget tid selv, men måske en medarbejder i Finansministeriet kunne ulejliges til at læse Folketingets forhandlinger. Så ville det stå lysende klart for finansministeren, at det eneste, jeg sådan set i mit ordførerindlæg havde om de fremmede, var om den situation på Nørrebro, hvor ambulancefolk nu ikke længere kan komme i fred.

O.k., så skal jeg da være ærlig og sige, at så havde jeg selvfølgelig også noget om udviklingen i volden i samfundet. Der havde jeg nu ikke tænkt på noget specielt i forhold til de fremmede, men det gør finansministeren måske; det ved jeg ikke.

Jeg skal spørge finansministeren i dag, om det er regeringens egen dårlige samvittighed over fremmedpolitikken, der er tale om, når finansministeren udtrykker sig, som han gør.

Finansministeren siger, at man ikke lige her og nu snakker med Dansk Folkeparti, fordi vi er det største fantasifulde fupnummer, så vidt jeg kunne forstå finansministeren. Jeg spørger finansministeren: Var vi også det sidste år, eller er det noget nyt? Sidste år fik man brug for Dansk Folkepartis mandater, og mit fremtids-syn er, at hvis man næste år står og mangler Dansk Folkepartis mandater i at få en kabale til at gå op, jamen så er vi med igen.

Det er jo sandheden, og det står klart efter disse to dages debat, vi har haft nu ved tredjebehandlingen, hvor jeg talrige gange har bedt

hr. Jan Petersen som Socialdemokratiets ordfører og finansministeren om at fortælle, hvordan isolationspolitikken skal føres fremover.

De har ikke villet forholde sig til det, og det er jo nok egentlig et udtryk for, at man er gået fra den, og nu forsøger man sådan at falde tilbage i den almindelige, parlamentariske dagligdag. Det er såmænd da også fint nok for os, og den deltager vi så i. Vi skal så bare udtrykke en stærk forundring over det forløb, socialdemokraterne har været igennem her i løbet af efteråret.

Frank Aaen (EL):

Finansministeren kunne ikke forstå, hvorfor Enhedslisten stemmer imod finansloven.

Jeg kunne jo starte sådan lidt på egne vegne og formulere det på den måde: Jeg vil så nødigt have, at hr. Peter Duetoft næste gang ikke bare kalder finansministeren for borgerlig, men også siger, at hr. Frank Aaen er borgerlig.

Jeg kunne også gå lidt mere ind i aftalen og nævne, at Folketinget om lidt vedtager at beskære bistanden til Afrika gennem FN med op mod 850 mio. kr. Det kan vi ikke stemme for.

Jeg kunne også henvise til, at man putter et par milliarder kroner i politiet, som, hvis de bare brugte de penge, de har i dag, lidt mere fornuftigt, var i stand til både at sikre bedre nærpolti og i det hele taget give befolkningen større tryghed. Det er to spildte milliarder, der ryger dér.

Men den vigtigste grund er, at der mangler en aftale. Der mangler en aftale i bogen, den, der gør, at almindelige mennesker, folkepensionisten, der kun har folkepensionen, bistandsmodtageren, der kun har bistandshjælp, den arbejdsløse, som ikke har andet end dagpengene, som er helt udenfor i dag, alle de udstødte 600.000-700.000 mennesker plus pensionisterne, skulle kunne se ét sted: Her var noget helt klart til mig. Her var det indlysende, at når venstrefløjen og regeringen laver noget sammen, så er der noget for dem i samfundet, der er lavest nede i hierarkiet, noget, de kunne få øje på.

Jeg kan slutte af med at sige til finansministeren: Skal Enhedslisten over i nærheden af at være støtte til en finanslov, så kan jeg love, at så indeholder en sådan finanslov et afsnit, så det ganske klart og tydeligt kan ses af menneskene udenfor, af dem, der har mindst, at her er noget til dem, her er noget, de kan forstå, sådan er det altså åbenbart, når regeringen samarbejder med venstrefløjen.

Det skal stå stjerneklart.

Peter Duetoft (CD):

Her ved afslutningen af finanslovdebatten vil jeg gerne på Finansudvalgets vegne sige tak til de medarbejdere i Finansministeriet og i de øvrige ministerier, som i løbet af hele denne finanslovproces gør et stort stykke arbejde for at få besvaret spørgsmål, notater, og hvad ved jeg.

Jeg vil godt på udvalgets vegne her komme med en speciel tak til de fire medarbejdere, der er i Folketingets Finansudvalgs sekretariat. De har igen i år ydet os en utrolig service. Det er under et meget stort tidspres, og det er et meget stort arbejde, der ligger netop i det sekretariat.

Jeg vil godt benytte lejligheden her til så at sige, at de medlemmer af Tinget, som ikke er medlemmer af Finansudvalget, nok ikke helt kan sætte sig ind i, hvor stort et arbejde Finansudvalgets sekretariat også har i dagligdagen. Og jeg vil da godt erkende, at en meget stor del af grunden til, at Finansudvalgets arbejde går, som det går, og at det altid er, ikke politisk, men teknisk rigtige beslutninger, der træffes, er, at de fire medarbejdere i sekretariatet gør et utrolig godt stykke arbejde.

Derfor skal de som sædvanlig, men ikke mindre velment have denne hilsen også her i dag ved afslutningen af debatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, CD, RV og KRF) mod 18 (DF, EL og FRI); 1 (Frank Dahlgaard (UP)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Københavns Havn A/S. (Lovforslag nr. L 163).

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse for 1999 om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v., dets virksomhed, planer og finansiering. (Redegørelse nr. R 9).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Formanden for Socialudvalget har meddelt mig, at udvalget i henhold til forretningsordenens § 12, stk. 4, har optaget forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ændring af forsikringsordningen for private arbejdsgivere og forsikringsordningen for selvstændige og ændring af beskæftigelseskravet over for arbejdsgivere) (Lovforslag nr. L 57 A) til fornyet udvalgsbehandling.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 17. december 1999, kl. 9.00

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.54